

การพัฒนาแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19

วิทยานิพนธ์

ของ

จิตรานุช วรดี

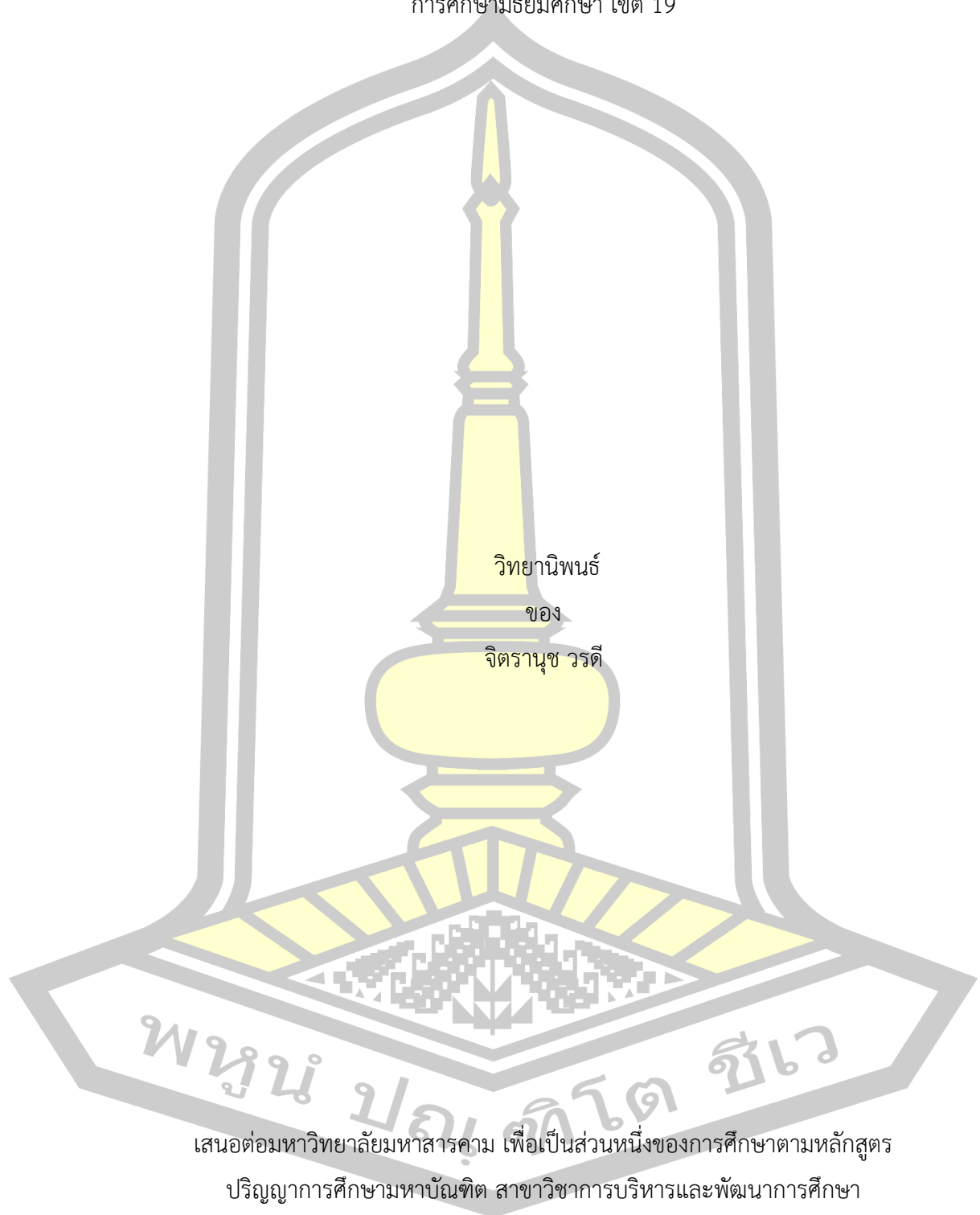
เสนอต่อมหาวิทยาลัยมหาสารคาม เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและการพัฒนาการศึกษา

ธันวาคม 2566

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

การพัฒนาแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19

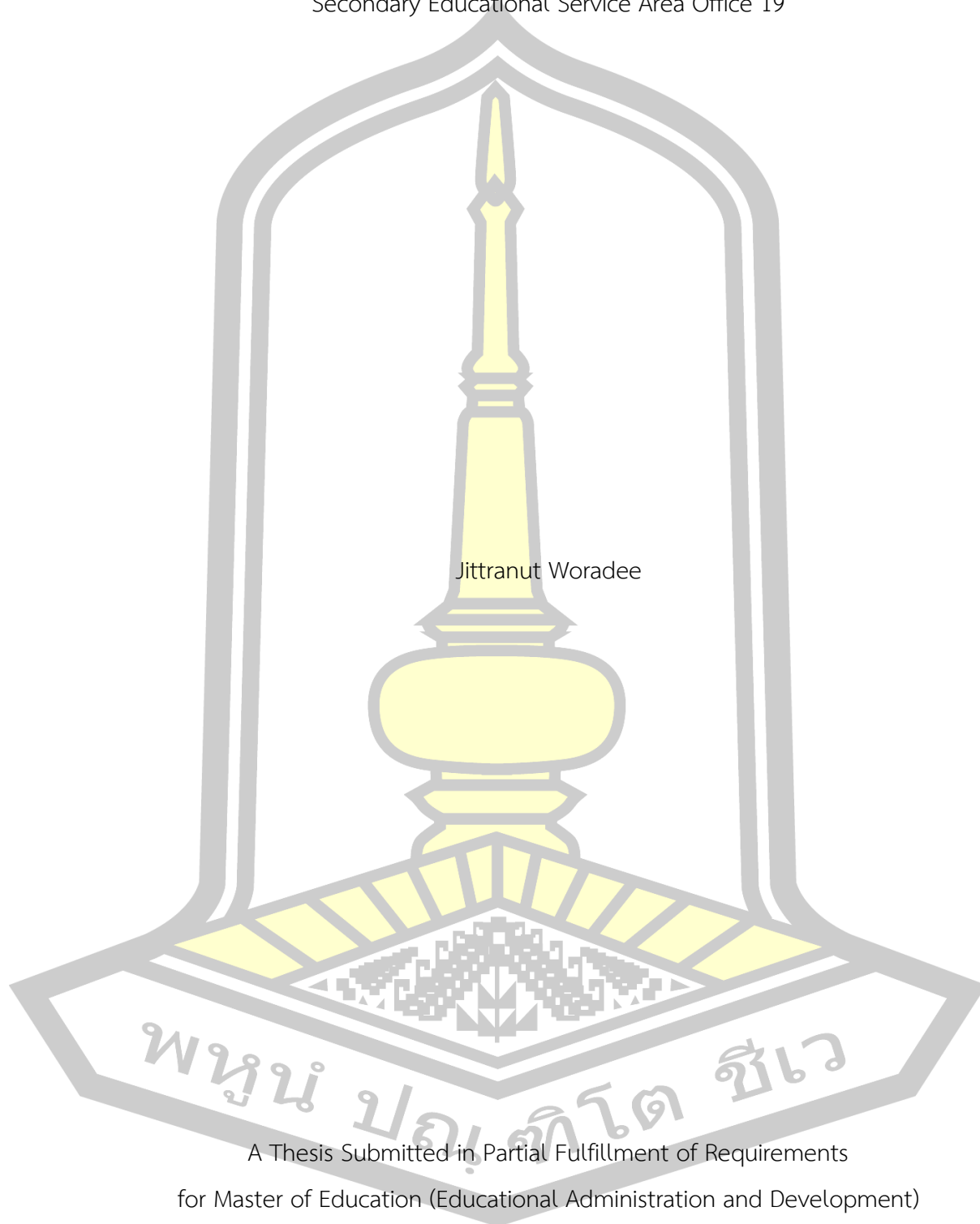

เสนอต่อมหาวิทยาลัยมหาสารคาม เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนการศึกษา

ธันวาคม 2566

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

Developing Guidelines of the Chinese Language Instruction for Schools under the
Secondary Educational Service Area Office 19

Jittranut Woradee

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of Requirements
for Master of Education (Educational Administration and Development)

December 2023

Copyright of Mahasarakham University

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ได้พิจารณาวิทยานิพนธ์ของนางสาวจิตรา นุช วรดี แล้ว
เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการ
บริหารและพัฒนาการศึกษา ของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ประธานกรรมการ

(รศ. ดร. สุวัฒน์ จุลสุวรรณ)

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

(ผศ. ดร. รัชชัย จิตนันท์)

กรรมการ

(อ. ดร. สุรเชต น้อยฤทธิ์)

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก

(ผศ. ดร. จำเนียร พลหาญ)

มหาวิทยาลัยอนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญา การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา ของมหาวิทยาลัย
มหาสารคาม

(รศ. ดร. ขวลิต ชูกำแหง)

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

(รศ. ดร. กริสน์ ชัยมูล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ชื่อเรื่อง	การพัฒนาแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนในสถานศึกษาสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19		
ผู้วิจัย	จิตรานุช วรดี		
อาจารย์ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ธัชชัย จิตรนนท์		
ปริญญา	การศึกษามหาบัณฑิต	สาขาวิชา	การบริหารและพัฒนการศึกษา
มหาวิทยาลัย	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม	ปีที่พิมพ์	2566

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 และ 2) เพื่อพัฒนาแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ผู้บริหาร และครู จำนวนรวม 154 คน และกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ได้แก่ ผู้บริหารและครูโรงเรียนต้นแบบ รวม 3 คน และผู้ทรงคุณวุฒิ 5 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ และแบบประเมินความเหมาะสมและเป็นไปได้ของแนวทาง สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าดัชนีความต้องการจำเป็น ผลการวิจัยพบว่า

1. สภาพปัจจุบันของการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยด้านการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ส่วนองค์ประกอบที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านสื่อและแหล่งเรียนรู้ภาษาจีน สภาพที่พึงประสงค์ ของการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยด้านการบริหารจัดการหลักสูตรภาษาจีน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ส่วนองค์ประกอบที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านครูผู้สอนและการสร้างเครือข่ายความร่วมมือ ค่าดัชนีความต้องการจำเป็น โดยภาพรวมมีค่าเท่ากับ 0.185 เมื่อพิจารณารายองค์ประกอบ พบว่า องค์ประกอบมีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นสูงเป็นลำดับที่ 1 คือ ด้านสื่อและแหล่งเรียนรู้ภาษาจีน ลำดับที่ 2 ด้านครูผู้สอนและการสร้างเครือข่ายความร่วมมือ ลำดับที่ 3 ด้านการบริหารจัดการหลักสูตรภาษาจีน และลำดับที่ 4 ด้านการจัดการเรียนการสอนและการวัดประเมินผลภาษาจีน ตามลำดับ

2. ผลการพัฒนาแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ 33 แนวทาง ได้แก่ องค์ประกอบที่ 1 ด้านสื่อและแหล่งการเรียนรู้ภาษาจีน 7 แนวทาง องค์ประกอบที่ 2 ด้านครูผู้สอน และการสร้างเครือข่ายความร่วมมือ 11 แนวทาง องค์ประกอบที่ 3 ด้านการบริหารจัดการหลักสูตร ภาษาจีน 7 แนวทาง และองค์ประกอบที่ 4 ด้านการจัดการเรียนการสอนและการวัดประเมินผล ภาษาจีน 8 แนวทาง โดยมีผลการประเมินความเหมาะสมของแนวทางโดยรวม อยู่ในระดับมากที่สุด และผลการประเมินความเป็นไปได้ของแนวทางโดยรวม อยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ : แนวทาง, การจัดการเรียนการสอน, ภาษาจีน

TITLE	Developing Guidelines of the Chinese Language Instruction for Schools under the Secondary Educational Service Area Office 19		
AUTHOR	Jittranut Woradee		
ADVISORS	Assistant Professor Thatchai Chittranun , Ed.D.		
DEGREE	Master of Education	MAJOR	Educational Administration and Development
UNIVERSITY	Maharakham University	YEAR	2023

ABSTRACT

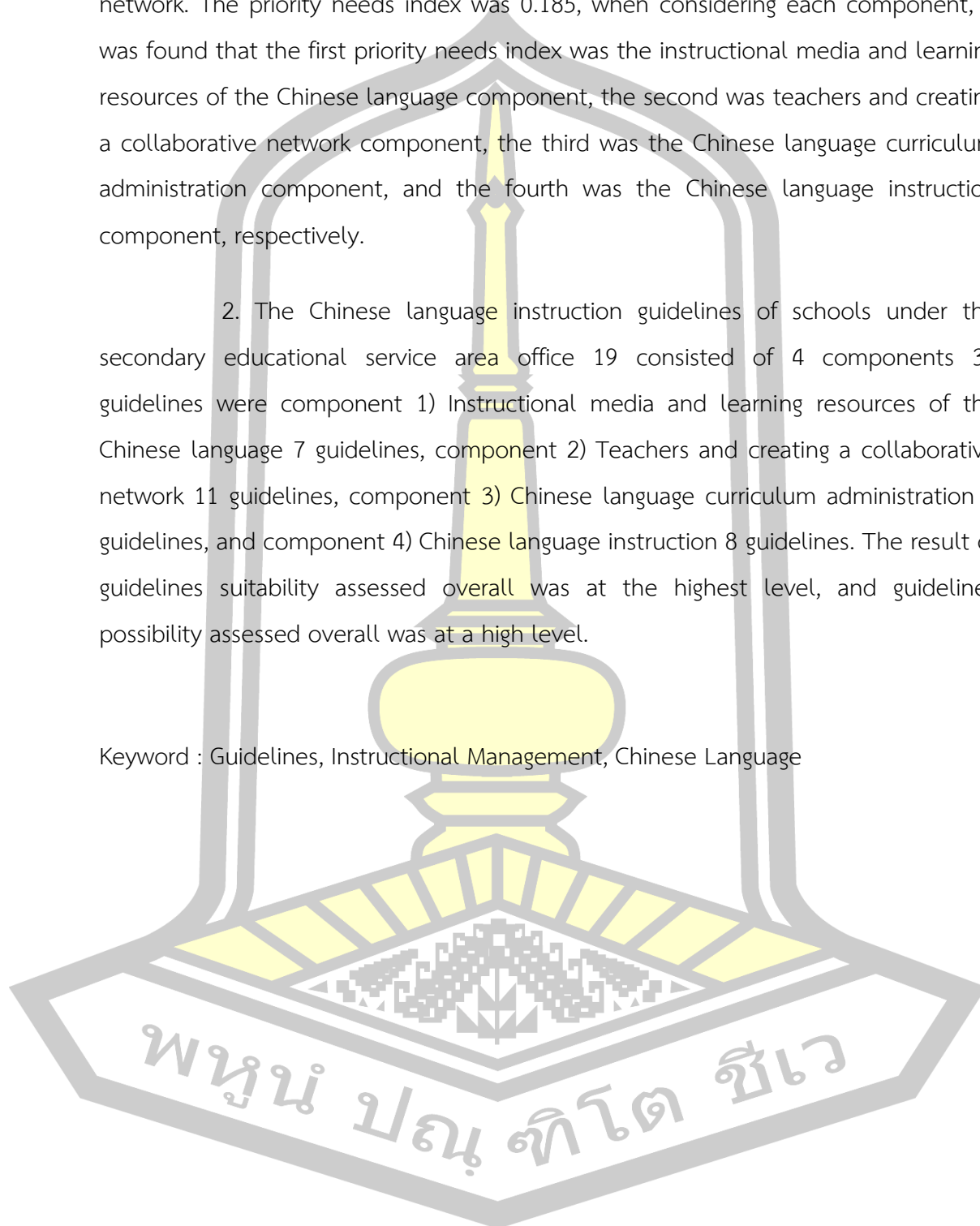
The objectives of this research were to 1) Study the current state, desirable state, and the priority needs index (PNI modified) of Chinese language instructional of schools under the secondary educational service area office 19, and 2) Develop the Chinese language instruction guidelines of schools under the secondary educational service area office 19. The research's population consisted of administrators and teachers totaling 154 persons and key informants consisted of administrators and teachers of model schools, totaling 3 persons and 5 experts. Research instruments were questionnaires, an interview form, and guidelines suitability and possibility assessment forms. Statistics used for data analysis included percentage, mean, standard deviation, and the priority needs index (PNI modified). The research results found that:

1. The current state of Chinese language instruction in schools under the secondary educational service area office 19 overall was at a high level, with the highest means being the Chinese language instruction component and the lowest means being the instructional media and learning resources of the Chinese language component. The desirable state of Chinese language instruction in schools under the secondary educational service area office 19 overall was at a high level, with the highest means being the Chinese language curriculum administration component,

and the lowest means being the component of teachers and creating a collaborative network. The priority needs index was 0.185, when considering each component, it was found that the first priority needs index was the instructional media and learning resources of the Chinese language component, the second was teachers and creating a collaborative network component, the third was the Chinese language curriculum administration component, and the fourth was the Chinese language instruction component, respectively.

2. The Chinese language instruction guidelines of schools under the secondary educational service area office 19 consisted of 4 components 33 guidelines were component 1) Instructional media and learning resources of the Chinese language 7 guidelines, component 2) Teachers and creating a collaborative network 11 guidelines, component 3) Chinese language curriculum administration 7 guidelines, and component 4) Chinese language instruction 8 guidelines. The result of guidelines suitability assessed overall was at the highest level, and guidelines possibility assessed overall was at a high level.

Keyword : Guidelines, Instructional Management, Chinese Language

กิตติกรรมประกาศ

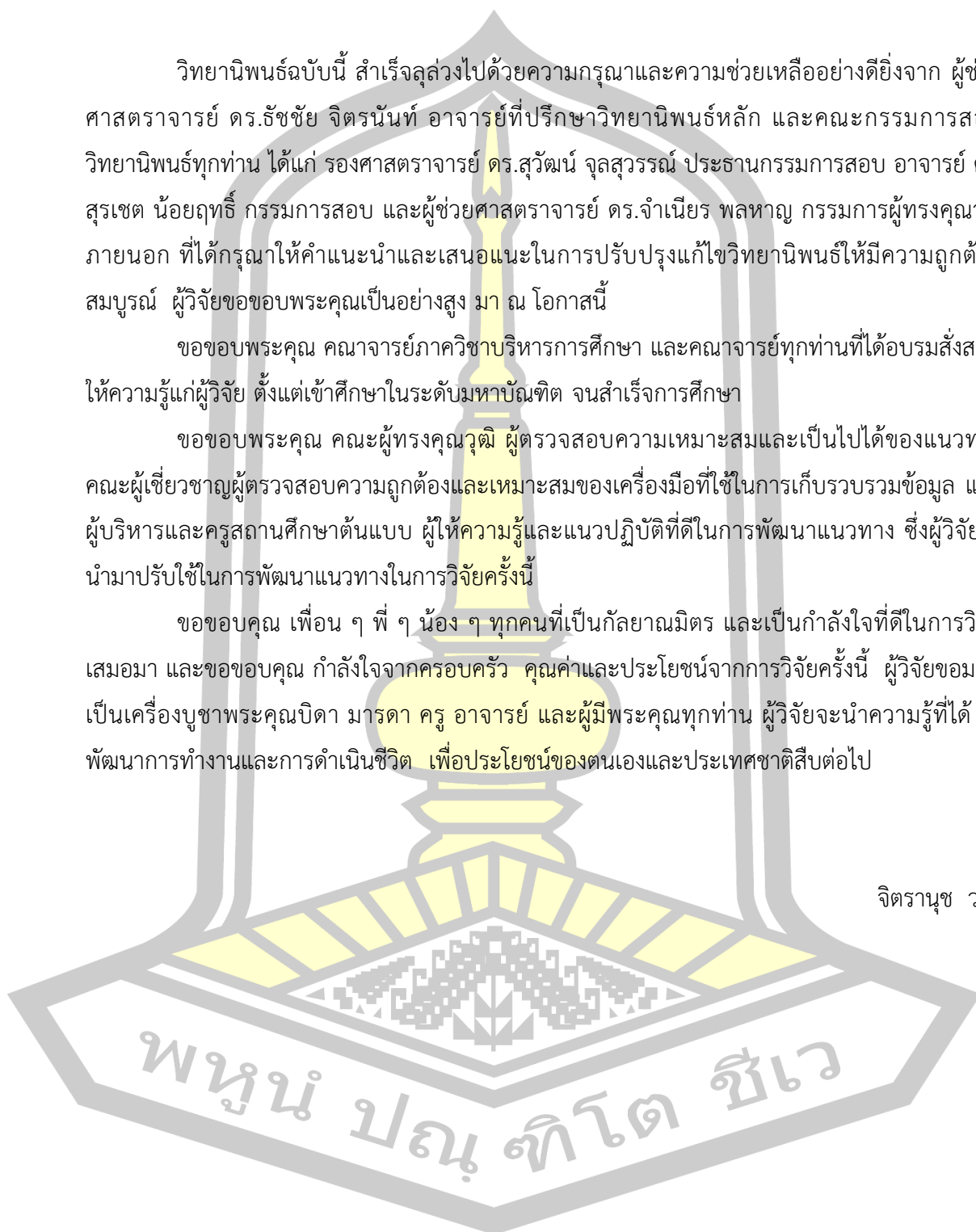
วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงไปด้วยความกรุณาและความช่วยเหลืออย่างดียิ่งจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รัชชัย จิตรนนท์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก และคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ทุกท่าน ได้แก่ รองศาสตราจารย์ ดร.สุวัฒน์ จุลสุวรรณย์ ประธานกรรมการสอบ อาจารย์ ดร.สุรเชต น้อยฤทธิ์ กรรมการสอบ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จำเนียร พลหาญ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำและเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขวิทยานิพนธ์ให้มีความถูกต้องสมบูรณ์ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง มา ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ คณาจารย์ภาควิชาบริหารการศึกษา และคณาจารย์ทุกท่านที่ได้อบรมสั่งสอนให้ความรู้แก่ผู้วิจัย ตั้งแต่เข้าศึกษาในระดับมหาบัณฑิต จนสำเร็จการศึกษา

ขอขอบพระคุณ คณะผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้ตรวจสอบความเหมาะสมและเป็นไปได้ของแนวทาง คณะผู้เชี่ยวชาญผู้ตรวจสอบความถูกต้องและเหมาะสมของเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล และผู้บริหารและครูสถานศึกษาต้นแบบ ผู้ให้ความรู้และแนวปฏิบัติที่ดีในการพัฒนาแนวทาง ซึ่งผู้วิจัยได้นำมาปรับใช้ในการพัฒนาแนวทางในการวิจัยครั้งนี้

ขอขอบคุณ เพื่อน ๆ พี่ ๆ น้อง ๆ ทุกคนที่เป็นกัลยาณมิตร และเป็นกำลังใจที่ดีในการวิจัยเสมอมา และขอขอบคุณ กำลังใจจากครอบครัว คุณค่าและประโยชน์จากการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยขอขอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณบิดา มารดา ครู อาจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่าน ผู้วิจัยจะนำความรู้ที่ได้ไปพัฒนาการทำงานและการดำเนินชีวิต เพื่อประโยชน์ของตนเองและประเทศชาติสืบต่อไป

จิตรานู วรดี

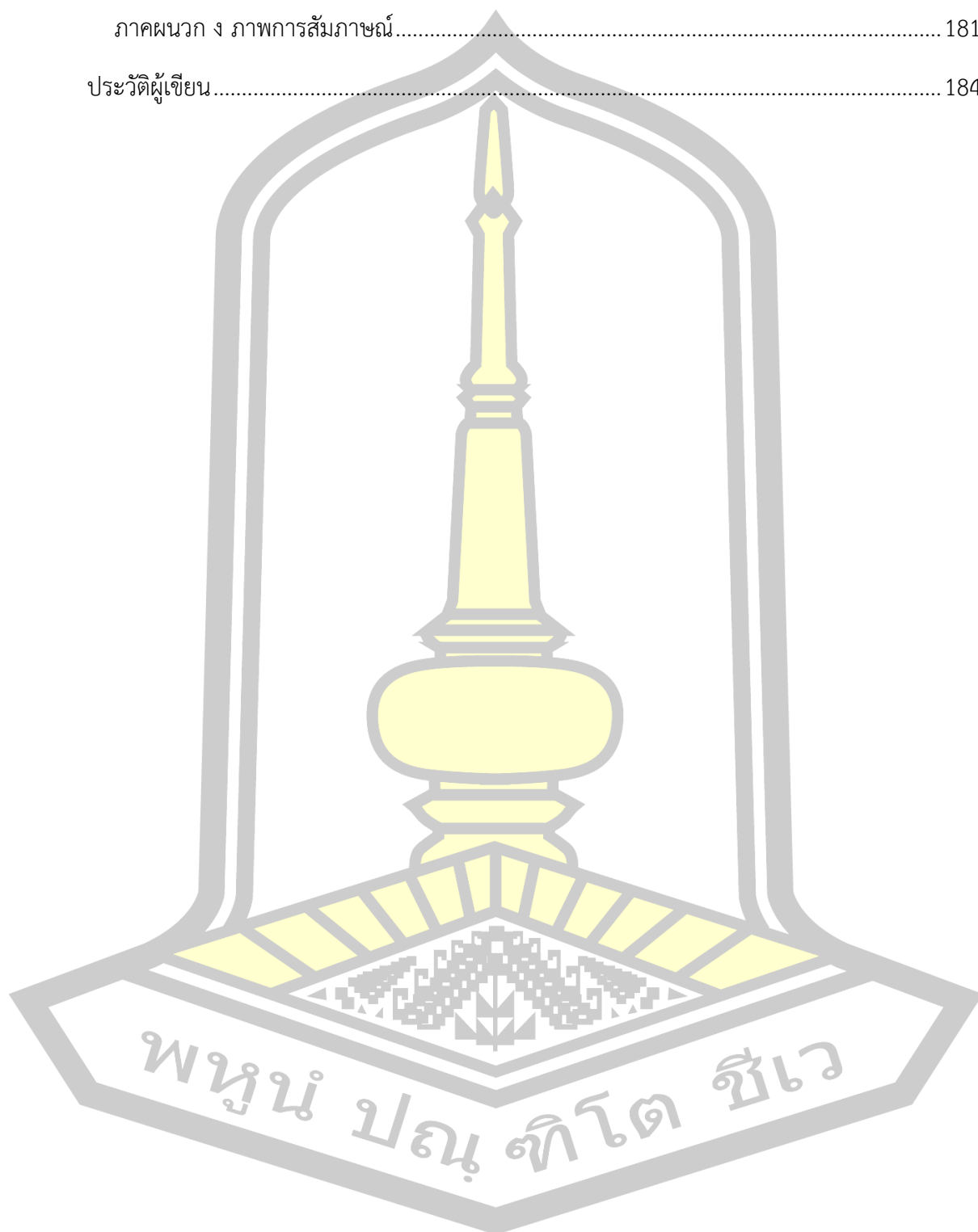

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ฉ
กิตติกรรมประกาศ.....	ช
สารบัญ.....	ฌ
สารบัญตาราง.....	ฉ
สารบัญภาพประกอบ.....	ฐ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
คำถามการวิจัย.....	3
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	4
ความสำคัญของการวิจัย.....	4
ขอบเขตของการวิจัย.....	4
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	5
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	6
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	9
การบริหารสถานศึกษา.....	10
การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา.....	14
หลักการบริหารจัดการเรียนการสอนภาษาจีน.....	26
การพัฒนาแนวทาง.....	66
บริบทสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 19.....	68
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	72

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	81
ระยะที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของ การจัดการเรียนการสอนภาษาจีนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19.....	83
ระยะที่ 2 การพัฒนาแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนในสถานศึกษาสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19.....	88
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	92
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	95
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	95
ลำดับขั้นตอนในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	95
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	96
1. ระยะที่ 1 ผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการ จำเป็นของการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาเขต 19	96
2. ระยะที่ 2 การพัฒนาแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19.....	109
บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	141
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	141
สรุปผล	141
อภิปรายผล.....	142
ข้อเสนอแนะ.....	145
บรรณานุกรม.....	147
ภาคผนวก.....	155
ภาคผนวก ก เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	156
ภาคผนวก ข คุณภาพของเครื่องมือ	177

ภาคผนวก ค เอกสารรับรองโครงการวิจัย.....	179
ภาคผนวก ง ภาพการสัมภาษณ์.....	181
ประวัติผู้เขียน.....	184

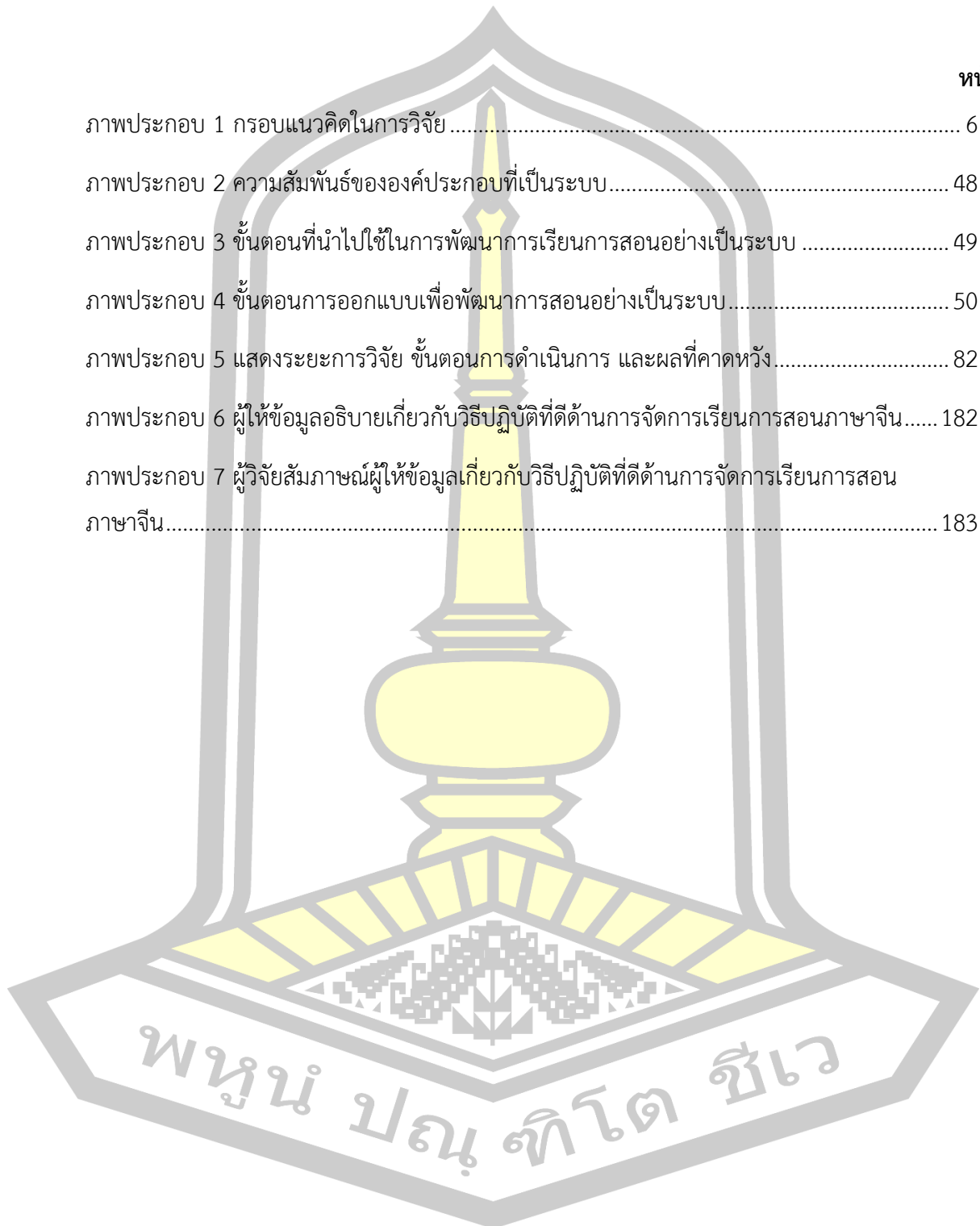

สารบัญตาราง

	หน้า
ตาราง 1 การสังเคราะห์องค์ประกอบของการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน	35
ตาราง 2 ประชากรที่ใช้ในการศึกษา.....	83
ตาราง 3 สถานภาพและข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	96
ตาราง 4 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และ ความต้องการจำเป็นของการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 โดยรวมและรายด้าน.....	97
ตาราง 5 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความ ต้องการจำเป็นของการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 ด้านการบริหารจัดการหลักสูตรภาษาจีน	98
ตาราง 6 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความ ต้องการจำเป็นของการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 ด้านการจัดการเรียนการสอนและการวัดประเมินผล ภาษาจีน.....	101
ตาราง 7 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความ ต้องการจำเป็นของการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 ด้านสื่อและแหล่งเรียนรู้ภาษาจีน.....	104
ตาราง 8 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความ ต้องการจำเป็นของการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 ด้านครูผู้สอนและการสร้างเครือข่ายความร่วมมือ.....	106
ตาราง 9 องค์ประกอบและตัวชี้วัด ผลการศึกษาวิธีปฏิบัติที่ดี และแนวทางการจัดการเรียน การสอนภาษาจีนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19	122
ตาราง 10 ผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการจัดการเรียน การสอนภาษาจีนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19	132

สารบัญภาพประกอบ

	หน้า
ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย	6
ภาพประกอบ 2 ความสัมพันธ์ขององค์ประกอบที่เป็นระบบ	48
ภาพประกอบ 3 ขั้นตอนที่น่าไปใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบ	49
ภาพประกอบ 4 ขั้นตอนการออกแบบเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบ	50
ภาพประกอบ 5 แสดงระยะการวิจัย ขั้นตอนการดำเนินการ และผลที่คาดหวัง	82
ภาพประกอบ 6 ผู้ให้ข้อมูลอธิบายเกี่ยวกับวิธีปฏิบัติที่ดีด้านการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน	182
ภาพประกอบ 7 ผู้วิจัยสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับวิธีปฏิบัติที่ดีด้านการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน	183

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

โลกมีการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาอย่างต่อเนื่องทั้งทางด้านเศรษฐกิจ การเมือง สังคม ศิลปวัฒนธรรม เทคโนโลยีและการคมนาคมหลายแขนง ความเป็นหนึ่งเดียวของโลกหรือโลกาภิวัตน์ทำให้คนในภูมิภาคต่าง ๆ จำเป็นต้องสามารถติดต่อสื่อสารได้ ภาษาจึงเป็นเครื่องมือสำคัญในการสื่อสาร การแสวงหาความรู้ การประกอบอาชีพ และการดำเนินชีวิต ภาษาจีนนับว่า เป็นภาษาหนึ่งที่คนจำนวนมากใช้ในการติดต่อสื่อสารและนับวันยิ่งทวีความนิยมเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ในยุคปัจจุบัน กระทรวงศึกษาธิการ (2551) ได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของภาษาจีน จึงได้กำหนดวิชาภาษาจีนไว้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ เพื่อมุ่งหวังให้ผู้เรียนมีเจตคติที่ดีต่อภาษาต่างประเทศ สามารถใช้ภาษาต่างประเทศสื่อสารในสถานการณ์ต่าง ๆ แสวงหาความรู้ ประกอบอาชีพและศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น รวมทั้งมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องราวและวัฒนธรรมอันหลากหลายของประชาคมโลกและสามารถถ่ายทอดความคิดและวัฒนธรรมไทยไปยังสังคมโลกได้อย่างสร้างสรรค์

ภาษาจีนเป็นภาษาต่างประเทศที่ได้รับความนิยมเพิ่มขึ้นอย่างมาก เนื่องจากในปัจจุบันประเทศจีนมีบทบาทสำคัญมากในด้านการค้าและเศรษฐกิจ อีกทั้งยังมีการร่วมลงทุนในธุรกิจต่าง ๆ ระหว่างไทยและจีนเพิ่มมากขึ้นเป็นลำดับ และกระทรวงศึกษาธิการได้บรรจุวิชาภาษาจีนไว้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ซึ่งผู้เรียนสามารถเลือกเรียนรู้ได้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีพุทธศักราช 2551 ส่งผลให้โรงเรียนที่สอนในระดับประถมศึกษาและระดับมัธยมศึกษา มีการเปิดสอนวิชาภาษาจีนกันอย่างกว้างขวาง (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2556) เนื่องจากสาธารณรัฐประชาชนจีนเป็นประเทศที่มีประวัติศาสตร์ยาวนานกว่า 5,000 ปี มีการสั่งสมองค์ความรู้ด้านต่าง ๆ และถ่ายทอดจากรุ่นสู่รุ่นมาจนถึงปัจจุบัน สาธารณรัฐประชาชนจีนยังเป็นประเทศมหาอำนาจที่ทรงอิทธิพลทั้งด้านสังคม เศรษฐกิจและการเมือง ทั้งในระดับภูมิภาคและระดับโลก เป็นประเทศที่มีความเติบโตทางด้านเศรษฐกิจสูงเป็นอันดับต้น ๆ ของโลก และประชากรชาวจีนยังมากเป็นอันดับ 1 ของโลก ดังนั้น หากคนไทยมีความรู้ภาษาจีน จะเป็นเครื่องมือในการสื่อสาร ค้นคว้า และแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ สามารถสร้างความร่วมมือด้านธุรกิจการค้า การพัฒนาต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งจะช่วยให้ประเทศไทยได้เปรียบในการแข่งขันกับประเทศอื่น ๆ ในภูมิภาคนี้

ภาษาจีนยังคงมีบทบาทและอิทธิพลสำคัญทางเศรษฐกิจตลอดจนทางการเมืองในสังคมโลก อย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้สถานศึกษาเอกชนที่สอนภาษาจีนได้รับความสนใจอย่างมากในปัจจุบัน เพราะคาดว่าอนาคตภาษาจีนจะมีความสำคัญต่อการทำงาน การประกอบอาชีพ รวมทั้งหน้าที่การทำงานด้วยเหตุผลนี้ สถานศึกษาทุกแห่งจึงต้องดำเนินการพัฒนาคุณภาพของการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2556) ทั้งนี้ ผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาโรงเรียนก็คือบุคลากรในโรงเรียน โดยเฉพาะผู้บริหาร เพราะผู้บริหารถือว่าเป็นหัวจักรสำคัญในการจัดการศึกษาให้บรรลุตามปรัชญา และเป้าหมายของการจัดการศึกษา เพื่อรองรับเศรษฐกิจ การเมือง เทคโนโลยีและความต้องการของนักเรียน ครู และชุมชนได้เป็นอย่างดี ผู้บริหารมีอำนาจสูงสุดในองค์กร ดำรงตำแหน่งเป็นประธานขององค์กร กำหนดนโยบายอันเป็นศูนย์กลางของการบริหารงานในองค์กรดำรงตำแหน่งเป็นประธานขององค์กร กำหนดนโยบาย อันเป็นศูนย์กลางของการบริหารงานทุกอย่าง โดยอาศัยองค์ประกอบส่วนตน ได้แก่ ปัญญา ความจริงใจ เมตตาธรรม ความกล้าหาญ และความเข้มงวด บริหารองค์กรให้มีประสิทธิภาพ พร้อมทั้งจะส่งเสริมการใช้นวัตกรรมที่แปลกใหม่เข้ามาประยุกต์กับการพัฒนาขององค์กรให้สัมฤทธิ์ผลยิ่งขึ้น (พอดา บุตรสุทธีวงศ์, 2553)

แต่สภาพการจัดการเรียนการสอนที่ผ่านมา พบว่า การจัดการเรียนการสอนภาษาจีนยังขาดประสิทธิภาพ ดังผลการวิจัยของศูนย์จีนศึกษา สถาบันเอเชียศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (2551) ที่พบว่า ประสิทธิภาพการเรียนภาษาจีนของผู้เรียนยังอยู่ในระดับต่ำ ผู้เรียนจำนวนมากไม่สามารถนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ วิธีสอนไม่สามารถตอบสนองความต้องการของผู้เรียน ครูขาดเทคนิคการสอน เน้นการท่องจำ อ่าน คัด เขียน ไม่มีการกระตุ้นหรือสร้างบรรยากาศให้สามารถดึงดูดความสนใจของผู้เรียนให้ตั้งใจเรียนภาษาจีน และจากการอภิปรายของผู้บริหารและครูกว่า 150 คน จาก 124 โรงเรียนทั่วประเทศ พบว่า ปัญหาหลักอยู่ที่เรื่องหลักสูตรขาดความสมบูรณ์ และแบบเรียนที่ใช้ยังไม่ได้มาตรฐาน รวมไปถึงการขาดการสนับสนุนของรัฐ จากการศึกษาข้างต้นชี้ให้เห็นว่าควรเร่งปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอนภาษาจีน เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น

สำหรับปัญหาการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 นั้น โรงเรียนจัดการเรียนการสอนรายวิชาภาษาจีนทั้งวิชาบังคับ และวิชาเพิ่มเติม โดยมีการจัดเวลาเรียนภาษาจีน 1-2 คาบต่อสัปดาห์ ซึ่งถือว่าน้อยเกินไปสำหรับผู้เรียนภาษาต่างประเทศซึ่งต้องพัฒนาทั้งทักษะด้านการฟัง พูด อ่าน และเขียน หลักสูตรแกนกลางที่นำมาใช้ยังไม่สมบูรณ์และชัดเจนพอ เนื้อหาไม่สอดคล้องกับระดับความรู้ของผู้เรียนและขาดความต่อเนื่องกัน สารการเรียนรู้มีมากและยากเกินไป การวัดระดับความรู้ภาษาจีน ไม่ได้ใช้เกณฑ์มาตรฐาน โรงเรียนบางแห่งมีสื่อการสอนไม่เพียงพอ และสื่อการสอนไม่เหมาะสมกับผู้เรียน และพบปัญหาด้านครูผู้สอน คือ คุณภาพของครูชาวจีน เนื่องจากรัฐบาลจีนช่วยสนับสนุนจัดหาการสอนโดยมีสัญญาจ้างระยะเวลา 1 ปี จึงมีการเปลี่ยนครูชาวจีนบ่อยครั้ง ส่งผลให้การจัดการเรียนการสอนไม่

ต่อเนื่อง ขาดประสบการณ์ในการสอนภาษาจีน ครูไม่สามารถควบคุมชั้นเรียนได้ และครูอาสาสมัครชาวจีน โดยส่วนใหญ่ไม่สามารถสื่อสารภาษาไทยหรือภาษาอังกฤษกับผู้สอนชาวไทยและนักเรียนได้ ทำให้เกิดอุปสรรคในการสื่อสารนักเรียนจึงเรียนไม่รู้เรื่อง นักเรียนไม่ให้ความสำคัญต่อการเรียนภาษาจีน และยังขาดความร่วมมือกับหน่วยงานในระดับอุดมศึกษา หรือหน่วยงานด้านการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนที่มีศักยภาพ เพื่อส่งเสริมประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน

ในการจัดการเรียนการสอนภาษาที่มีประสิทธิภาพ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ นั้นนักภาษาศาสตร์ได้เสนอแนวทางไว้ ดัง Johnson and Morrow (1981) ที่เสนอว่า ครูควรสอนภาษาที่เชื่อมโยงกับสถานการณ์ในชีวิตประจำวันที่มีความหมายต่อผู้เรียน รวมทั้ง ชี้ให้ผู้เรียนเห็นว่ากำลังเรียนรู้เรื่องใด เพื่ออะไร โดยครูจะต้องแจ้งวัตถุประสงค์ของการเรียนและจัดการเรียนการสอนให้มีความหลากหลาย อีกทั้งยังต้องเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ฝึกการใช้ภาษาด้วยการแสดงความคิดเห็น นอกจากนี้ Vygotsky (1978) ยังได้อธิบายถึง การเรียนรู้ภาษาที่สองของผู้เรียนมีความแตกต่างจากการเรียนรู้ภาษาแรกหรือภาษาแม่ เนื่องจากการเรียนรู้ภาษาที่สองไม่ใช่ภาษาแรก จะต้องใช้หลักการการสร้างกลุ่มคำหรือความหมายของภาษานั้น ๆ เป็นพื้นฐาน ซึ่งการรับรู้ทางด้านภาษา สามารถรับรู้ได้โดยผ่านการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคม

จากการศึกษาการเปลี่ยนแปลงและการพัฒนาของโลก ความสำคัญของภาษาจีน และเอกสารต่าง ๆ ที่ได้กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะพัฒนาแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 เพื่อให้ได้แนวทางที่สามารถใช้เป็นต้นแบบ สำหรับการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนในระดับมัธยมศึกษาให้มีคุณภาพและเกิดประสิทธิผล ทั้งด้านการบริหารจัดการหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน การวัดประเมินผล สื่อ แหล่งเรียนรู้ ครูผู้สอน และด้านการสร้างเครือข่ายความร่วมมือ ซึ่งแนวทางที่ได้พัฒนานี้ จะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนในระดับมัธยมศึกษาได้อย่างกว้างขวางต่อไป

คำถามการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ มีคำถามการวิจัยเพื่อนำสู่การดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 เป็นอย่างไร
2. แนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 ควรเป็นอย่างไร

ความมุ่งหมายของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ กำหนดความมุ่งหมายของการวิจัย ดังนี้

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19
2. เพื่อพัฒนาแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19

ความสำคัญของการวิจัย

การวิจัยเรื่องการพัฒนาแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 มีความสำคัญของการวิจัยดังนี้

1. ได้ข้อมูลสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 สำหรับผู้วิจัย ผู้บริหาร เพื่อใช้เป็นข้อมูลสารสนเทศในการวิเคราะห์สภาพการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน และใช้เพื่อการพัฒนาแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนต่อไป
2. ได้แนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 สำหรับสถานศึกษาในสังกัด และสถานศึกษาที่มีการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน ซึ่งสามารถนำแนวทางที่ได้พัฒนาขึ้นไปประยุกต์ใช้ตามบริบทของสถานศึกษาในแต่ละพื้นที่ เพื่อให้เกิดการพัฒนาด้านการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนดังแนวทางที่ผู้วิจัยได้นำเสนอ

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 จากการสังเคราะห์งานวิจัยได้องค์ประกอบในการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน 4 ด้าน (วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา, 2544; ทิศนา แคมมณี, 2551; ศูนย์จีนศึกษา สถาบันเอเชียศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2551; สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2555; สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2559) ดังนี้

1.1 ด้านการบริหารจัดการหลักสูตรภาษาจีน

1.2 ด้านการจัดการเรียนการสอนและการวัดประเมินผลภาษาจีน

1.3 ด้านสื่อและแหล่งเรียนรู้ภาษาจีน

1.4 ด้านครูผู้สอนและการสร้างเครือข่ายความร่วมมือ

2. ประชากรที่ศึกษาและกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

2.1 ระยะที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ของการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19

ประชากรที่ศึกษา ได้แก่ ผู้บริหาร และครู ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 จำนวน 154 คน

2.2 ระยะที่ 2 การพัฒนาแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 มีกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ 2 กลุ่ม ดังนี้

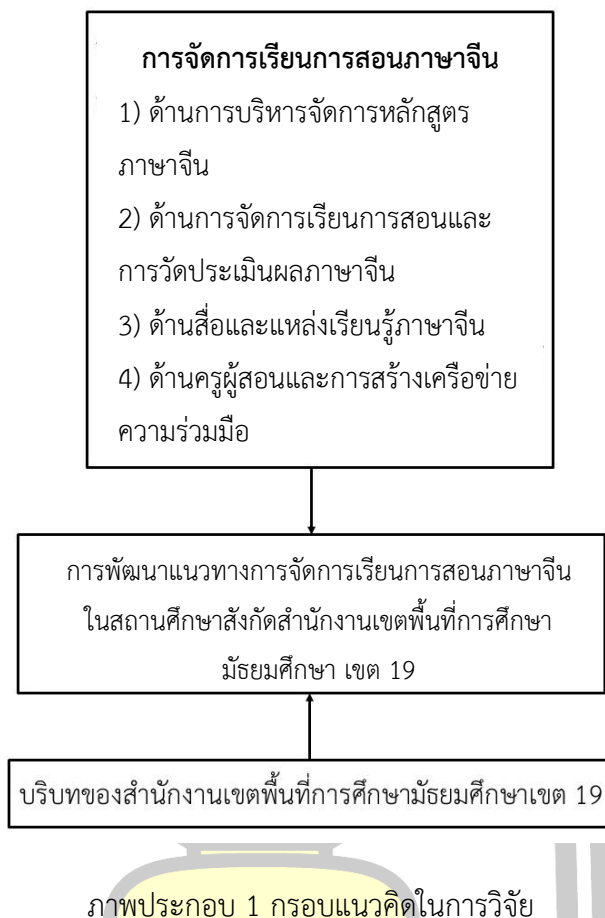
2.2.1 ผู้ให้ข้อมูล จาก 2 โรงเรียน จำนวนรวม 3 คน ประกอบด้วย ผู้บริหาร 2 คน และครูผู้สอนภาษาจีน 1 คน จากโรงเรียนมัธยมศึกษา ซึ่งเป็นที่ยอมรับและเป็นต้นแบบวิธีปฏิบัติที่ดี (Best Practices)

2.2.2 ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้ให้การประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางที่พัฒนาขึ้น จำนวน 5 คน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดจากการศึกษาเอกสาร หลักการ แนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังนี้

กรอบแนวคิดเกี่ยวกับองค์ประกอบของการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ด้านการบริหารจัดการหลักสูตรภาษาจีน 2) ด้านการจัดการเรียนการสอนและการวัดประเมินผลภาษาจีน 3) ด้านสื่อและแหล่งเรียนรู้ภาษาจีน และ 4) ด้านครูผู้สอนและการสร้างเครือข่ายความร่วมมือ (วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา, 2544; ทิศนา แคมมณี, 2551; ศูนย์จีนศึกษา สถาบันเอเชียศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2551; สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2555; สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2559) ซึ่งสามารถแสดงได้ดังภาพประกอบ 1

นิยามศัพท์เฉพาะ

ผู้วิจัยกำหนดนิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ดังต่อไปนี้

1. แนวทาง หมายถึง แนวปฏิบัติ วิธีการหรือกระบวนการที่ได้จากการศึกษาและพัฒนาให้มีความชัดเจนมากขึ้น เพื่อนำไปเป็นแบบอย่างในการดำเนินงานในองค์กรให้ประสบความสำเร็จในด้านต่าง ๆ
2. การพัฒนาแนวทาง หมายถึง การสร้าง หรือปรับปรุงเปลี่ยนแปลงแนวปฏิบัติ กระบวนการหรือวิธีการให้มีการเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางที่ดีขึ้น เพื่อนำไปใช้ในการปฏิบัติงานให้ประสบผลสำเร็จ
3. แนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน หมายถึง วิธีการหรือกระบวนการที่ได้จากการศึกษาและพัฒนา เพื่อนำไปเป็นแบบอย่างในการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนให้ประสบความสำเร็จ สำหรับโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 โดยทำการศึกษาการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน ใน 4 องค์ประกอบ ดังนี้

3.1 ด้านการบริหารจัดการหลักสูตรภาษาจีน หมายถึง กระบวนการของสถานศึกษา ในการเตรียมความพร้อมทางทรัพยากรทุกด้านก่อนการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรภาษาจีน ทั้งด้านการตรวจสอบความต้องการของผู้เกี่ยวข้องทุกภาคส่วน การแต่งตั้งคณะทำงาน การเตรียมความพร้อมด้านอาคารสถานที่ วัสดุอุปกรณ์ ผู้สอน ผู้เรียน และเครือข่ายสนับสนุนการจัดการเรียน การสอนภาษาจีน การจัดทำหลักสูตรภาษาจีนเป็นหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาต่างประเทศ การวางแผนและการดำเนินการนำหลักสูตรภาษาจีนไปใช้การวัดและประเมินผล ผู้เรียน การประเมินผลหลักสูตรภาษาจีน และจัดทำรายงานการประเมินผลหลักสูตร เพื่อเป็นข้อมูล สำหรับการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรภาษาจีนอย่างต่อเนื่องต่อไป

3.2 ด้านการจัดการเรียนการสอนและการวัดประเมินผลภาษาจีน หมายถึง กระบวนการนำหลักสูตรภาษาจีนไปใช้ จัดการเรียนการสอน ประกอบด้วยการเตรียมความพร้อม และการจัดทำแผนสำหรับการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน ระบบการจัดการเรียนการสอนที่เน้น ผู้เรียนเป็นสำคัญ การจัดหา สร้าง หรือเลือกใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้ การวัดและประเมินผลผู้เรียน การ นิเทศการจัดการเรียนการสอน และด้านการสะท้อนผลเพื่อการพัฒนาและปรับปรุงการจัดการเรียน การสอน ภาษาจีน

3.3 ด้านสื่อและแหล่งเรียนรู้ภาษาจีน หมายถึง สื่อการเรียนการสอน หรือแหล่ง เรียนรู้ที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน ซึ่งเป็นประเภทตำราเรียนภาษาจีนที่มีคุณภาพ ผู้เรียน สามารถศึกษาได้ด้วยตนเอง รวมถึงส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้เรียนในการผลิตสื่อการเรียนการสอน หรือแหล่งเรียนรู้ภาษาจีน เพื่อใช้ประกอบการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน

3.4 ด้านครูผู้สอนและการสร้างเครือข่ายความร่วมมือ หมายถึง ครูผู้สอนคนไทย หรือชาวต่างชาติที่ได้รับมอบหมายให้จัดการเรียนการสอนภาษาจีน โดยในสถานศึกษาควรมีการ บริหารจัดการด้านครูผู้สอนภาษาจีนอย่างเป็นระบบ ครูมีจำนวนเพียงพอ มีความรู้และมีคุณภาพ โดย ใช้การทดสอบ HSK (Hanyu Shuiping Kaoshi) ในการบ่งชี้คุณภาพของครูผู้สอนภาษาจีน และมีการ พัฒนาคุณภาพด้านการจัดการเรียนการสอน การบริหารจัดการชั้นเรียน การวัดและประเมินผล การแลกเปลี่ยนความรู้และวัฒนธรรม ระหว่างครู และครูกับนักเรียน และการสร้างเครือข่ายความ ร่วมมือเพื่อส่งเสริมประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน

4. สภาพปัจจุบัน หมายถึง สภาวะ ลักษณะหรือระดับการปฏิบัติงานด้านการจัดการ เรียนการสอนภาษาจีนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 ที่เป็นอยู่ จริงในปัจจุบัน

5. สภาพที่พึงประสงค์ หมายถึง สภาวะ ลักษณะหรือระดับของความต้องการที่มี ต่อการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต

6. ความต้องการจำเป็น หมายถึง ค่าสถิติที่บ่งบอกระดับของความจำเป็นและความจำเป็นเพื่อการส่งเสริมหรือพัฒนาการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 เป็นรายองค์ประกอบและตัวชี้วัด

7. ผู้บริหาร หมายถึง ผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการโรงเรียน และหัวหน้ากลุ่มสาระปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาทและหน้าที่ความรับผิดชอบตามที่ได้รับมอบหมายของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19

8. ครู หมายถึง ผู้สอนภาษาจีน ซึ่งปฏิบัติการสอนภาษาจีนในระดับชั้นมัธยมศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19

9. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 หมายถึง หน่วยงานของรัฐซึ่งมีหน้าที่บริหารการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งกำกับดูแลสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาในเขตพื้นที่จังหวัดเลย และหนองบัวลำภู

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้ มีความมุ่งหมายเพื่อพัฒนาแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 ซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ตามลำดับดังนี้

1. การบริหารสถานศึกษา
 - 1.1 ความหมายของการบริหารสถานศึกษา
 - 1.2 ขอบข่ายการบริหารงานสถานศึกษา
2. การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา
 - 2.1 ความหมายของการบริหารงานวิชาการ
 - 2.2 ความสำคัญของการบริหารงานวิชาการ
 - 2.3 หลักการบริหารงานวิชาการ
 - 2.4 ขอบข่ายของการบริหารงานวิชาการ
3. หลักการบริหารจัดการเรียนการสอนภาษาจีน
 - 3.1 แนวคิดการบริหารจัดการเรียนการสอนภาษาจีน
 - 3.2 หลักสูตรและยุทธศาสตร์ส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาจีน
 - 3.3 ความหมายของการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน
 - 3.4 ความสำคัญของการเรียนการสอนภาษาจีน
 - 3.5 องค์ประกอบของการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน
4. การพัฒนาแนวทาง
 - 4.1 ความหมายของการพัฒนาแนวทาง
 - 4.2 ความสำคัญของการพัฒนาแนวทาง
5. บริบทสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19
 - 5.1 สภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 19
 - 5.2 แนวทางการจัดการศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19
 - 5.3 ปัญหาการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน

6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

6.1 งานวิจัยในประเทศ

6.2 งานวิจัยต่างประเทศ

การบริหารสถานศึกษา

1. ความหมายของการบริหารสถานศึกษา

นักวิชาการได้ให้ความหมายของการบริหารสถานศึกษาไว้ดังนี้

ศิลป์ชัย อ่วงตระกูล (2552) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง การดำเนินงานร่วมกับกลุ่ม บุคคลมีอาชีพและชุมชนในท้องถิ่น เพื่อให้บริการทางการศึกษาแก่สมาชิกในสังคมตามวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ

ณัฐรฐา พวงธรรม (2553) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง กระบวนการบริหาร การพัฒนา และปรับปรุงวิธีการบริหารงานด้านต่าง ๆ เพื่อนำพาสถานศึกษาสู่ความก้าวหน้า ส่งเสริมความเจริญด้านความคิด ความรู้ ควบคู่กับการสอดแทรกคุณธรรมแก่นักเรียน เพื่อให้ได้นักเรียนที่มีคุณภาพ

สรุปได้ว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง การบริหารโรงเรียนเป็นการร่วมมือกันทำงานของบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาเพื่อให้โรงเรียนมีคุณภาพ โดยใช้ทรัพยากรให้เกิดประโยชน์กับการศึกษามากที่สุด ผู้เรียนเกิดการพัฒนาด้านความรู้ความสามารถทักษะทัศนคติ ค่านิยมคุณธรรม จริยธรรม โดยผ่านวิธีการของการจัดองค์การ การสั่งการ การอำนวยความสะดวก และการปรับปรุงการทำงานเพื่อให้บรรลุเป้าหมายของการจัดการศึกษา

2. ขอบข่ายการบริหารงานสถานศึกษา

2.1 ด้านการบริหารงานวิชาการ

กระทรวงศึกษาธิการ (2551) ได้กำหนดขอบข่ายของการบริหารวิชาการไว้ 12 ด้าน ดังนี้

1. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
2. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้
3. การวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน
4. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา วิเคราะห์ วิจัย การบริหาร
5. การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา
6. การพัฒนาแหล่งเรียนรู้
7. การนิเทศการศึกษา

8. การแนะแนวการศึกษา
9. การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
10. การส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน
11. การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น
12. การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

สรุปได้ว่า ขอบข่ายของการบริหารวิชาการ เป็นการพัฒนาหลักสูตรให้สนองความต้องการของผู้เรียนและท้องถิ่น พัฒนาระบบการเรียนรู้โดยจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ กำกับ ดูแล ติดตามผลและนิเทศเพื่อให้ครูได้ประเมินผลตามสภาพจริง ส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูทำวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน ส่งเสริมให้ครูใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีอย่างหลากหลาย ส่งเสริม และพัฒนาแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นอย่างหลากหลาย

2.2 ด้านการบริหารงบประมาณ

กระทรวงศึกษาธิการ (2551) ได้กำหนดขอบข่ายของงานงบประมาณ ดังนี้

1. การจัดทำและเสนอของงบประมาณ
2. การจัดสรรงบประมาณในสถานศึกษา
3. การตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผล
4. การระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา
5. การบริหารการเงิน การเบิกเงินจากคลัง
6. การบริหารบัญชี การจัดทำบัญชีการเงิน
7. การบริหารพัสดุและสินทรัพย์

สรุปได้ว่า ขอบข่ายของการบริหารงบประมาณ ประกอบด้วยการจัดระบบข้อมูลสารสนเทศและดัชนีชี้วัดผลผลิตและผลลัพธ์ด้านงบประมาณ จัดสรรงบประมาณได้อย่างเป็นระบบให้คณะกรรมการสถานศึกษาเข้ามามีส่วนร่วมในการให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติการตรวจสอบติดตามการใช้ทรัพยากร โดยประเมินผลคุณภาพการปฏิบัติงาน และวิเคราะห์ความมีประสิทธิภาพและคุ้มค่าการใช้ทรัพยากรในสถานศึกษา ส่งเสริมการระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา จัดการเงินในและนอกงบประมาณให้มีระบบการทำบัญชีที่ดี จัดหา ควบคุม บำรุงรักษาพัสดุของสถานศึกษาให้เพียงพอและเป็นปัจจุบัน

2.3 ด้านการบริหารงานงานบุคคล

กระทรวงศึกษาธิการ (2551) เสนอขอบข่ายภารกิจ บทบาทและหน้าที่ของงานบริหารงานบุคคลไว้ดังนี้

1. การวางแผนอัตรากำลัง
2. การจัดสรรอัตรากำลังข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
3. การสรรหาและบรรจุแต่งตั้ง
4. การเปลี่ยนตำแหน่งให้สูงขึ้น การย้ายข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
5. การดำเนินการเกี่ยวกับการเลื่อนขั้นเงินเดือน
6. การลาทุกประเภท
7. การประเมินผลการปฏิบัติงาน
8. การดำเนินการทางวินัยและการลงโทษ
9. การสั่งพักราชการ การสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน
10. การรายงานการดำเนินการทางวินัยและการลงโทษ
11. การอุทธรณ์และการร้องทุกข์
12. การออกจากราชการ
13. การจัดทำระบบและการจัดทำทะเบียนประวัติ
14. การจัดทำบัญชีรายชื่อและให้ความเห็นเกี่ยวกับการเสนอขอพระราชทาน

เครื่องราชอิสริยาภรณ์

15. การส่งเสริมการประเมินวิทยฐานะข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
16. การส่งเสริมและยกย่องเชิดชูเกียรติ
17. การส่งเสริมมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณวิชาชีพ
18. การส่งเสริมวินัย คุณธรรมสำหรับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
19. การริเริ่มส่งเสริมการขอรับใบอนุญาต
20. การพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

สรุปได้ว่า การบริหารงานบุคคล มีขอบข่ายครอบคลุมงานเกี่ยวกับบริหารงานบุคคล ตามอำนาจหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย จัดให้มีมาตรฐานการปฏิบัติงานของแต่ละงานกำกับดูแลและติดตามผลการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบ และให้บุคลากรทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการปฏิรูปการศึกษา สร้างขวัญและกำลังใจแก่บุคลากรตามความเหมาะสม ส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคลากรได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ตลอดจนวางแผน จัดระบบงานธุรการให้ทันสมัยและมีประสิทธิภาพ

2.4 ด้านการบริหารงานทั่วไป

กระทรวงศึกษาธิการ (2551) ได้กำหนด ขอบข่ายการบริหารทั่วไป มีดังนี้

1. การพัฒนาระบบและเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ
2. การประสานงานและพัฒนาเครือข่ายการศึกษา
3. การวางแผนการบริหารงานการศึกษา

4. งานวิจัยเพื่อพัฒนานโยบายและแผน
5. การจัดระบบการบริหารและพัฒนาองค์กร
6. การพัฒนามาตรฐานการปฏิบัติงาน
7. งานเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา
8. การดำเนินงานธุรการ
9. การดูแลอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม
10. การจัดทำสำมะโนผู้เรียน
11. การรับนักเรียน
12. การเสนอความเห็นเกี่ยวกับเรื่องการจัดตั้ง ยุบ รวมหรือเลิกสถานศึกษา
13. การประสานการจัดการศึกษาในระบบ นอกกระบบและตามอัธยาศัย
14. การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา
15. การทัศนศึกษา
16. การส่งเสริมงานกิจการนักเรียน
17. การประชาสัมพันธ์งานการศึกษา
18. การส่งเสริม สนับสนุนและประสานการจัดการศึกษาของบุคคล ชุมชน
19. องค์กร หน่วยงานและสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษา
20. งานประสานราชการส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่น
21. การรายงานผลการปฏิบัติงาน
22. การจัดระบบการควบคุมภายในหน่วยงาน
23. แนวทางการจัดกิจกรรมเพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในการลงโทษนักเรียน

สรุปได้ว่า การบริหารงานทั่วไปมีขอบข่ายครอบคลุมงานเกี่ยวกับการพัฒนาระบบบริหารจัดการภายในสถานศึกษาให้ทันสมัยมีคุณภาพ และมีประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่อง ส่งเสริมการพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถและทักษะในการใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม จัดระบบข้อมูลสารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพ กำหนดแผนการรับนักเรียนของสถานศึกษาโดยประสานกับเขตพื้นที่การศึกษา จัดการศึกษาตามความเหมาะสมของท้องถิ่นและศักยภาพของสถานศึกษาระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษาทุกด้านรวมทั้งความร่วมมือจากทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และส่งเสริมสนับสนุนให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมอย่างหลากหลายตามความสนใจและความถนัด

การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา

1. ความหมายของการบริหารงานวิชาการ

นักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายของการบริหารงานวิชาการไว้ ดังนี้

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2544) ได้ให้ความหมาย การบริหารงานวิชาการ หมายถึง กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจและพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามหลักสูตรเพื่อพัฒนาเยาวชนให้เจริญงอกงาม ในทุกด้านเมื่อเติบโตขึ้นจะได้เป็นพลเมืองที่ดีของสังคม

รุจิรุ ภู่อาระ และจันทราณี สงวนนาม (2545) ได้ให้ความหมาย การบริหารงาน วิชาการ หมายถึง การบริหารกิจกรรมทุกชนิดในสถานศึกษา ซึ่งเกี่ยวข้องกับการปรับปรุง พัฒนา การเรียนการสอนให้เกิดผลตามเป้าหมายของหลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพ

กมล ภู่อาระ (2547) ได้ให้ความหมาย การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การบริหารที่เกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอันเป็นเป้าหมายสูงสุดในการกิจของสถานศึกษา ซึ่งคุณภาพการศึกษาที่คาดหวังคือคุณสมบัติอันพึงประสงค์ที่เกิดขึ้นแก่ผู้เรียน ได้แก่ ความรู้ ความ เข้าใจ ความคิด ทักษะ ความสามารถ สุขภาพกาย สุขภาพจิต และคุณลักษณะในด้านบุคลิกภาพ ค่านิยม คุณธรรม จริยธรรม

หวน พินธุพันธ์ (2549) ได้ให้ความหมาย การบริหารงานวิชาการ หมายถึง กระบวนการปรับปรุงการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียน ทั้งนี้ต้องมีองค์ประกอบ ในหลาย ๆ ด้าน เช่น ต้องมีการควบคุม ดูแล การจัดอุปกรณ์การเรียนการสอน การจัดแบบเรียน การจัด คู่มือครู การเผยแพร่งานวิชาการรวมถึงการนิเทศ

สำนักการศึกษากรุงเทพมหานคร (2550) ได้ให้ความหมาย การบริหารวิชาการ หมายถึง การดำเนินงานโดยการผสมผสานทรัพยากร การจัดกิจกรรมและประสบการณ์การเรียนรู้ ให้แก่นักเรียนเพื่อปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนให้บรรลุตามจุดมุ่งหมายอย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดทั้งการอบรมศีลธรรมจรรยาและความประพฤติของนักเรียนเพื่อให้เป็นคนดีมีความรู้ ความสามารถทางวิชาการ ความรู้รอบตัว ความรู้เทคโนโลยี สารสนเทศ มีทักษะการดำรงชีวิตอย่าง มีความสุข

รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ (2550) ให้ความหมาย การบริหารงานวิชาการ หมายถึง กระบวนการหรือกิจกรรมการดำเนินงานทุกอย่างที่ปรับปรุงเกี่ยวกับการเรียนการสอนตลอดจน การประเมินผลให้ดีขึ้นเพื่อให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรและให้เกิดประโยชน์สูงสุดของ ผู้เรียน

สันติ บุญภิรมย์ (2552) ได้ให้ความหมาย การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การบริหารจัดการกิจกรรมทุกชนิดทุกประเภทที่เกี่ยวกับการเรียนการสอนและการบริหารสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ที่มีอิทธิพลต่อการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้การเรียนการสอนดำเนินไปอย่างราบรื่นเปรียบเสมือนเส้นเลือดใหญ่ไปหล่อเลี้ยงหัวใจการบริหารจึงเป็นกิจกรรมที่สำคัญที่สุดของงานวิชาการที่สามารถทำให้งานวิชาการเกิดพลวัต (Academic Affairs Dynamic) อยู่ตลอดเวลาส่งผลต่อประสิทธิภาพประสิทธิผล และคุณภาพของการศึกษาอย่างต่อเนื่องตลอดไป

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การบริหารวิชาการ หมายถึง การบริหารสถานศึกษาโดยมีการจัดกิจกรรมทุกอย่างที่เกี่ยวกับการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนให้ได้ผลดีและมีประสิทธิภาพให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน

สรุปได้ว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การบริหารงานทุกด้านในสถานศึกษาที่เกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษา นับตั้งแต่การกำหนดนโยบาย หลักสูตรสถานศึกษาและกระบวนการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้เกิดผลตามเป้าหมายของหลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพ การบริหารงานวิชาการเป็นการใช้ศาสตร์และศิลป์ในการบริหารทรัพยากรที่มีอยู่อย่างคุ้มค่าเพื่อให้บรรลุจุดประสงค์งานวิชาการจึงเป็นงานที่สำคัญอย่างยิ่งในการจัดการศึกษาทุกระดับชั้นถือเป็นหัวใจของการบริหารสถานศึกษา

2. ความสำคัญของการบริหารงานวิชาการ

นักวิชาการหลายท่านได้ให้ความสำคัญของการบริหารงานวิชาการไว้ ดังนี้

อุทัย บุญประเสริฐ (2540) กล่าวว่า งานวิชาการเป็นงานหลักมีลักษณะคล้ายส่วนที่เป็นร่างกายของคนหรือเด็กเป็นส่วนงานที่ใหญ่ที่สุดของระบบเป็นงานที่เป็นหัวใจของโรงเรียนและหลักสูตรเป็นส่วนที่สำคัญที่สุดของงานวิชาการที่ใช้กำกับการจัดระบบการทำงานของโรงเรียนและใช้กำกับกระบวนการดำเนินงานในส่วนต่าง ๆ ของสถานศึกษาให้ตอบสนองและสนับสนุนการทำงานวิชาการของสถานศึกษาคือให้ได้ผลผลิตที่มีคุณภาพได้คนดีที่เป็นคนสมบูรณ์

พิชัย เสงี่ยมจิตต์ (2541) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการมีความสำคัญมากและจัดว่าเป็นงานหลักในการบริหารสถานศึกษาเพราะการจัดการศึกษาเป็นการวางพื้นฐานในการพัฒนาคนให้สามารถแสวงหาความรู้ ก้าวทันโลกและสามารถอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

ปัญญา แก้วกียูร และสุภัทร พันธุ์พัฒนกุล (2545) กล่าวถึงความสำคัญของการบริหารงานวิชาการไว้ว่างานวิชาการถือเป็นหัวใจสำคัญในการจัดการศึกษาในระดับสถานศึกษาการบริหารงานวิชาการเป็นกระบวนการดำเนินงานเกี่ยวกับหลักสูตรและการเรียนการสอนเพื่อให้ นักเรียนได้เรียนรู้ตามที่กำหนดไว้ในจุดมุ่งหมายของการพัฒนาผู้เรียน โดยทั่วไปงานวิชาการจะประกอบด้วยการศึกษาปัญหาในชุมชนและสังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่น การพัฒนาและการนำหลักสูตรไปใช้การจัด เตรียมการเรียนการสอน การจัดวัสดุอุปกรณ์ประกอบการสอนและสื่อการเรียน

การสอน การส่งเสริมการสอน การวัดผลประเมินผล การดำเนินงานเกี่ยวกับห้องสมุด แหล่งการเรียนรู้ การนิเทศติดตามผล การวางแผนและการกำหนดวิธีการดำเนินวิชาการรวมถึงการประชุมทางวิชาการ

กมล ภูประเสริฐ (2547) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาเป็นการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามที่คาดหวัง ประกอบด้วยงานหลาย ๆ ด้าน ได้แก่ งานเกี่ยวกับหลักสูตร หลักสูตรท้องถิ่น งานเกี่ยวกับการเรียนการสอน งานเกี่ยวกับการวัดผลประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริงไม่เน้นการใช้ข้อสอบเพียงอย่างเดียว

สำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร (2550) กล่าวถึงความสำคัญของการบริหารงานวิชาการไว้ว่า การบริหารงานวิชาการเป็นหัวใจสำคัญของโรงเรียนมีขอบข่ายกว้างขวางผู้บริหารโรงเรียนต้องกระจายอำนาจในการบริหารงานวิชาการอย่างชัดเจน มีการวางแผนการทำงานที่เป็นระบบต้องเป็นผู้นำทางวิชาการสามารถปฏิบัติงานปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนให้ได้ผลดีและมีประสิทธิภาพที่สุดโดยมุ่งประโยชน์ให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรและสามารถปรับตัวในสังคม มีคุณธรรม มีความขยันหมั่นเพียร มีความรู้และทักษะตามศักยภาพและมีความเป็นพลเมืองดีในระบบประชาธิปไตย

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการเป็นงานหลักของการบริหารสถานศึกษาไม่ว่าสถานศึกษาจะเป็นประเภทใด มาตรฐานและคุณภาพของสถานศึกษาจะพิจารณาได้จากผลงานด้านวิชาการซึ่งเกี่ยวข้องกับหลักสูตร การจัดโปรแกรมการศึกษาและการจัดการเรียนการสอน

กาญจน์ เรืองมนตรี และธรินธร นามวรรณ (2554) งานวิชาการถือว่าเป็นหัวใจของการบริหารการศึกษาเพราะจุดมุ่งหมายของสถานศึกษาก็คือการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ ซึ่งขึ้นอยู่กับงานวิชาการทั้งสิ้นงานวิชาการเป็นกิจกรรมการจัดการเกี่ยวกับงานด้านหลักสูตร การนำหลักสูตรไปใช้แบบเรียน งานการเรียนการสอน งานสื่อการเรียนการสอน งานวัดผลและประเมินผล งานห้องสมุด งานนิเทศการศึกษา งานวางแผนการศึกษาและงานประชุมอบรมทางวิชาการเพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนบรรลุจุดหมายของการจัดการศึกษาที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพสูง

สรุปได้ว่า ความสำคัญของการบริหารงานวิชาการเป็นงานหลักและส่วนที่สำคัญที่สุดเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารการศึกษาที่ผู้บริหารจะต้องให้ความสำคัญ งานวิชาการมีขอบข่ายงานที่กว้างผู้บริหารต้องวางแผนการทำงานอย่างเป็นระบบเพื่อที่จะพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามที่คาดหวังและเพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนบรรลุจุดหมายของการจัดการศึกษาที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพสูง

3. หลักการบริหารงานวิชาการ

นักวิชาการหลายท่านกล่าวถึงหลักการของการบริหารงานวิชาการไว้ ดังนี้

กิตติมา ปรีดีติลล (2542) ได้กล่าวถึง หลักการบริหารงานวิชาการไว้ว่า หลักการบริหารงานวิชาการในแง่ของกระบวนการมี 3 ขั้นตอน ดังนี้

1. ขั้นวางแผนก่อนดำเนินงาน ผู้บริหารจำเป็นต้องวางแผนงานด้านวิชาการเอาไว้โดยมีการกำหนดนโยบายการปฏิบัติงานจัดระบบงาน การกำหนดวิธีการ จัดบุคลากร จัดทำโครงการและแผนปฏิบัติงานจัดทำปฏิทินการปฏิบัติงาน เพื่อให้งานดำเนินไปตามเป้าหมายและขั้นตอนของแผนที่วางไว้ โดยให้คณะครูมีส่วนร่วมในการวางแผนด้วย

2. ขั้นการดำเนินการ ผู้บริหารจะต้องเป็นผู้ควบคุมการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามแผนที่วางไว้ในแผนอาจแบ่งออกเป็น 3 ประเภท ดังนี้

2.1 งานที่เกี่ยวกับเนื้อหาวิชา ผู้บริหารต้องควบคุมดูแลให้มีการจัดทำแผนการสอนในแต่ละวิชาเพื่อเป็นแนวทางในการสอนของครูเป็นการนำหลักสูตรหรือแผนงานลงสู่การปฏิบัติ

2.2 งานที่เกี่ยวกับกิจกรรมเสริมหลักสูตรทางด้านวิชาการ ได้แก่ การจัดทำโครงการต่าง ๆ เช่น โครงการสอนซ่อมเสริม โครงการส่งเสริมเด็กเรียนดี การจัดชุมนุมต่าง ๆ การจัดกิจกรรมลูกเสือและเนตรนารี การแนะแนวการศึกษาและอาชีพ การจัดให้มีแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ

2.3 งานเกี่ยวกับบริการ ผู้บริหารจะต้องส่งเสริมให้มีการบริการเกี่ยวกับการสอนและอุปกรณ์ต่าง ๆ เพื่อช่วยเหลือครูในการสอนมีการจัดรวบรวมเอกสารการสอนคู่มือครู

3. ขั้นส่งเสริมและควบคุมงานวิชาการ ผู้บริหารจะต้องติดตามและควบคุมงานวิชาการให้ได้มาตรฐาน

3.1 สนับสนุนให้มีการปฏิบัติตามมาตรฐานทางวิชาการ ดังนี้ กำหนดจุดมุ่งหมายและนโยบายที่เหมาะสมกับโรงเรียนสร้างความสัมพันธ์ระหว่างความต้องการของนักเรียนกับจุดมุ่งหมายของโรงเรียนจัดหน่วยงานให้สามารถดำเนินงานตามเป้าหมายที่ตั้งไว้สรรหาและคัดเลือกบุคลากรที่มีความรับผิดชอบทางวิชาการจัดสรรเวลาและสถานที่ให้แก่กิจกรรมการเรียนการสอนจัดสรรวัสดุอุปกรณ์และสถานที่ ติดต่อสื่อสารกับชุมชน เพื่อทราบความต้องการของชุมชนและจัดเป้าหมายให้ถูกต้อง นอกจากนี้ ยังมีการรวบรวมวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสัมฤทธิ์ผลของนักเรียนด้วย

3.2 ส่งเสริมงานวิชาการและจัดบรรยากาศทางวิชาการผู้บริหารควรสนับสนุนที่จะให้ปฏิบัติงานด้านวิชาการมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นกิจกรรมที่ควรจัดเพื่อสนองและเสริมบรรยากาศทางวิชาการยิ่งขึ้น มีดังนี้

3.2.1 จัดตั้งคณะทำงานทางวิชาการตามความเหมาะสม

3.2.2 ส่งเสริมให้มีการจัดตั้งชุมนุมหรือชมรมหรือสมาคมทางวิชาการ เพื่อปรึกษาและเผยแพร่งานวิชาการให้กว้างขวาง

3.2.3 ส่งเสริมให้มีการจัดทำหนังสือวารสารเพื่อเผยแพร่หรือ มีประชุมสัมมนาค้นคว้าวิจัยอยู่เสมอ

3.2.4 ส่งเสริมให้ครูได้ความรู้และวุฒิสูงขึ้น เช่น ให้โอกาสในการศึกษาต่อ หรือรับการอบรมเพื่อเลื่อนวิทยฐานะและเพื่อจะได้นำความรู้ไปเผยแพร่แก่นักเรียน

3.2.5 การเรียนในห้องเรียนควรจัดให้สอดคล้องกับความมุ่งหมาย ของโรงเรียนเช่น แบ่งกลุ่มนักเรียนตามความสามารถ หรือแบ่งแบบคละกั้นการจัดครูเข้าสอน ควรคำนึงถึง ความสามารถ ความถนัดและวุฒิของครู นอกจากนั้นการจัดครูเข้าสอนยังมีส่วนส่งเสริม บรรยากาศทางวิชาการได้ เช่น จัดครูเข้าสอนประจำชั้น ประจำวิชา หรือจัดครูเข้าสอนเป็นทีม

ฉันทนา จันทรบรรจง (2542) ได้กล่าวถึง หลักการของการบริหารงานวิชาการ ไว้ ดังนี้

1. ยึดหลักให้สถานศึกษาจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาต่อไปตามกรอบหลักสูตร แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานและสอดคล้องกับสภาวะปัญหาและความต้องการของชุมชนและสังคม อย่างแท้จริงโดยมีครู ผู้บริหาร ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วมในการดำเนินการ

2. มุ่งส่งเสริมสถานศึกษาให้จัดกระบวนการเรียนรู้โดยถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญ สูงสุด

3. มุ่งส่งเสริมชุมชนและสังคมมีส่วนร่วมในการกำหนดหลักสูตรกระบวนการ เรียนรู้รวมทั้งเป็นเครือข่ายและแหล่งการเรียนรู้

4. มุ่งจัดการเรียนรู้ให้มีคุณภาพและมาตรฐานโดยจัดให้มีดัชนีตัวชี้วัดคุณภาพ การจัดทำหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้และสามารถตรวจสอบคุณภาพการจัดการศึกษาได้ทุกช่วงชั้น ถึงระดับเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา

ธีระ รุญเจริญ และคณะ (2544) ได้กล่าวถึงหลักการของการบริหารงานวิชาการ ไว้ ว่าลักษณะเด่นในการบริหารตามแนวปฏิรูปการศึกษาของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545

1. เป็นการบริหารแบบมีส่วนร่วม/การบริหารโดยองค์คณะบุคคล
2. เป็นการบริหารที่เน้นการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของผู้เรียน
3. เป็นการบริหารที่ใช้บุคลากรมืออาชีพ

4. เป็นการบริหารที่ต้องการมีการตรวจสอบและประเมินมาตรฐาน
5. เป็นการบริหารที่เน้นเป็นพิเศษที่สถานศึกษา/โรงเรียน (SBM)
6. เป็นการบริหารที่เน้นการกระจายอำนาจไป
7. เป็นการบริหารที่ต้องอาศัยองค์ความรู้วิชาชีพมากขึ้น
8. เป็นการบริหารที่เน้นความทัดเทียมกัน
9. เน้นคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพมากขึ้น
10. เป็นการบริหารที่ต้องประกันคุณภาพให้แก่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

สำนักงานศึกษากรุงเทพมหานคร (2550) ได้กล่าวถึง หลักการของการบริหารงานวิชาการไว้ว่า หลักการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลต้องอาศัยหลักการและวิธีการดำเนินงาน ดังนี้

1. ยึดหลักให้สถานศึกษาจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาให้เป็นไปตามกรอบหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานและสอดคล้องกับสภาพปัญหาความต้องการของชุมชนและสังคมอย่างแท้จริง โดยมีครูและผู้บริหาร ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วม
2. มุ่งส่งเสริมสถานศึกษาให้จัดกระบวนการเรียนรู้โดยถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด
3. มุ่งส่งเสริมให้ชุมชนและสังคมมีส่วนร่วมในการกำหนดหลักสูตรกระบวนการเรียนรู้รวมทั้งสร้างเครือข่ายและแหล่งเรียนรู้
4. มุ่งจัดการศึกษาให้มีคุณภาพและมาตรฐานโดยจัดให้มีดัชนีชี้วัดคุณภาพการจัดหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้และสามารถตรวจสอบคุณภาพการศึกษาได้ทุกช่วงชั้น
5. มุ่งส่งเสริมให้มีการสร้างเครือข่ายและความร่วมมือเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและคุณภาพในการจัดและการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

ชุมศักดิ์ อินทร์รักษ์ (2551 : 9) ได้กล่าวถึง หลักการบริหารงานวิชาการไว้ ดังนี้

1. หลักการพัฒนาคุณภาพ (Quality Management) เป็นการบริหารเพื่อนำไปสู่ความเป็นเลิศทางวิชาการ องค์ประกอบของคุณภาพที่เป็นตัวชี้วัดคือผลผลิต และกระบวนการเป็นปัจจัย สำคัญที่ทำให้บุคลากรและผู้รับบริการได้รับความพึงพอใจ พัฒนาศักยภาพเป็นที่ยอมรับของสังคมในระดับสากลมากขึ้นโดยอาศัยกระบวนการประกันคุณภาพการศึกษาได้แก่ การควบคุมคุณภาพการตรวจสอบคุณภาพและการประเมินผล

2. หลักการมีส่วนร่วม (Participation) การปรับปรุงคุณภาพของกระบวนการบริหารได้พัฒนาอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอโดยหลักการมีส่วนร่วม การเสนอแนะและการพัฒนาในงานวิชาการต้องอาศัยความร่วมมือจากหลายฝ่ายจึงอาจดำเนินงานในรูปของคณะกรรมการวิชาการ โดย

มีเป้าหมายนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพได้มากขึ้นการมีส่วนร่วมต้องเริ่มจากการร่วมคิด ร่วมทำและร่วมประเมินผล

3. หลักการ 3 องค์ประกอบ (3-Es) ได้แก่ ประสิทธิภาพ ประสิทธิผล ประหยัด

3.1 หลักประสิทธิภาพ (Efficiency) หมายถึง การปฏิบัติตามแผนที่กำหนดไว้เป็นไปตามขั้นตอนและกระบวนการ มีปัญหาและอุปสรรคขณะดำเนินการก็สามารถปรับปรุงแก้ไขได้ การมีประสิทธิภาพเน้นไปที่กระบวนการ (Process) การใช้กลยุทธ์และเทคนิควิธีต่าง ๆ ที่ทำให้บรรลุวัตถุประสงค์มากที่สุด

3.2 หลักประสิทธิผล (Effectiveness) หมายถึง ได้ผลผลิต (Outcome) ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ตรงตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร มีความรู้ความสามารถมีทักษะเพิ่มขึ้นรวมทั้งการคำนึงถึงผลประโยชน์ที่ได้รับ อย่างไรก็ตามมักใช้สองคำนี้ควบคู่กันคือมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

3.3 หลักประหยัด (Economy) หมายถึง การใช้เวลาน้อย การลงทุนน้อยการใช้กำลังหรือแรงงานน้อยโดยไม่ต้องเพิ่มทรัพยากรการบริหารแต่ได้ผลผลิตตามที่คาดหวัง ดังนั้น การลงทุนทางวิชาการจึงต้องคำนึงหลักความประหยัดด้วยเช่นกัน

4. หลักความเป็นวิชาการ (Academics) หมายถึง ลักษณะที่ครอบคลุมเนื้อหาสาระของวิชาการ ได้แก่ หลักการพัฒนาหลักสูตร หลักการเรียนรู้ หลักการสอน หลักการวัดผล ประเมินผล หลักการนิเทศการศึกษา และหลักการวิจัย เป็นต้น หลักการเหล่านี้เป็นองค์ประกอบสำคัญที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงและสร้างสรรค์

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553) ได้กล่าวไว้ว่า หลักการบริหารงานวิชาการ ควรยึดหลักแห่งประสิทธิภาพและประสิทธิผล ดังนี้

1. หลักแห่งประสิทธิภาพ (Efficiency) หมายถึง การได้ผลผลิตเพิ่มขึ้น โดยไม่เพิ่ม การลงทุนนั่นคือ นักเรียน นักศึกษา สามารถสำเร็จการศึกษาตามกำหนดของหลักสูตรโดยไม่ออก กลางคัน เรียนเกินเวลาและเข้าเกินกำหนด

2. หลักแห่งประสิทธิผล (Effectiveness) หมายถึง ผลผลิตได้ตามจุดมุ่งหมายที่วางไว้ นั่นคือ นักเรียน นักศึกษา มีคุณภาพตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร มีความรู้ ความสามารถ ทักษะคุณภาพ

ภิญโญ สาธร (2553) ได้กล่าวถึง หลักการบริหารงานวิชาการ ดังนี้

1. พิจารณาหลักสูตรที่ใช้อย่างละเอียดถี่ถ้วนเพื่อรู้วัตถุประสงค์ของการสอนรายวิชาที่จะต้องสอนตามหลักสูตรว่ามีอะไรบ้าง มีกิจกรรมอะไรบ้างที่ควรนำมาปฏิบัติในการสอนเพื่อ เสริมหลักสูตร หรือส่งเสริมความรู้ความเข้าใจวิชานั้น ๆ ของนักเรียน

2. พิจารณาแบบเรียนหรือหนังสือประกอบ เช่น ดูว่าเนื้อหาของแบบเรียนหรือหนังสืออ่านประกอบตรงกับหลักสูตรหรือไม่ บางครั้งครูผู้สอนจะต้องเพิ่มเติมแก้ไขปรับปรุงด้วยตนเอง ตามความเหมาะสม

3. ในกรณีที่มิมีโครงการสอนอยู่แล้ว ครูจะต้องร่วมกันพิจารณาความเหมาะสมและความสมบูรณ์ของโครงการสอนด้วย การพิจารณาดังกล่าว ควรเปรียบเทียบปฏิบัติด้วยเพราะบางที โครงการสอนบางตอนอาจจะปฏิบัติได้ไม่สมบูรณ์หรือไม่สะดวกที่จะสอนตามลำดับนั้น ๆ ซึ่งอาจต้องแก้ไขปรับปรุงใหม่ให้เหมาะสม ถ้ายังไม่มีโครงการสอนก็ต้องให้ครูช่วยกันจัดทำขึ้นใช้ในโรงเรียนด้วยตนเองเพื่อเป็นแนวทางควบคุมการสอนให้อยู่ในระเบียบแบบแผนและตรงเป้าหมายของหลักสูตร

4. พิจารณาข้อสอบวิชาต่าง ๆ ที่เคยจัดสอบมาแล้วเพื่อทราบแนวทางของข้อสอบเพราะโดยปกติข้อสอบจะแสดงวัตถุประสงค์ของการสอนวิชานั้น ๆ ออกมาชัดเจนดีกว่าหลักสูตรแนวของข้อสอบจะช่วยครูได้มากในการสอนให้ถูกทิศทาง

5. การเปลี่ยนแปลงวิธีการสอนให้เหมาะสมกับนักเรียนและสภาพแวดล้อม การปรับปรุงการสอนของครูมีความสำคัญเหนือกว่าการปรับปรุงหลักสูตรและแบบเรียน ดังนั้นโรงเรียนจึงควรจัดให้มีการปาฐกถาในด้านวิชาการโดยเฉพาะเรื่องวิธีสอนเป็นครั้งคราว

6. ในด้านนักเรียนควรจัดให้มีการบรรยายของผู้ที่รู้จักกันทั่วไปและมีชื่อเสียง หัวข้อบรรยายก็เกี่ยวกับวิธีการเรียนอย่างไรจึงจะก่อให้เกิดผลดี

7. ควรจัดให้ครูในโรงเรียนผลัดเปลี่ยนกันบรรยายพิเศษให้นักเรียนทั้งโรงเรียนฟังในการประชุมใหญ่

8. ควรนำผลการสอบของแต่ละวิชาแต่ละชั้นมาวิเคราะห์ทุกสิ้นปีการศึกษา

9. ผู้บริหารควรแนะนำให้ครู อาจารย์อ่านหนังสือที่เกี่ยวข้องกับวิชาการและวิชาชีพ

10. ควรมีการประชุมครูเพื่ออภิปรายร่วมกันเกี่ยวกับการสอนและการเรียนของนักเรียนอย่างน้อยภาคเรียนละครั้ง

11. ผู้บริหารควรนิเทศการสอนของครูเพื่อให้รู้ว่าในโรงเรียนครูสอนกันอย่างไร และควรทำเป็นประจำวันครูรู้สึกเป็นเรื่องธรรมดาที่ผู้บริหารเดินตรวจดู

12. ผู้บริหารควรส่งเสริมให้ครูที่มีชั่วโมงว่างเข้าไปดูการสอนของเพื่อนครูบ้างจะได้เกิดความคิดใหม่ ๆ นำมาปรับปรุงตนเองหรือนำเสนอเพื่อน

13. ผู้บริหารไม่ควรแสดงการสอนให้ครูคนอื่นดูเพราะอาจผิดพลาดได้พึงระลึกเสมอว่าวิธีการสอนของใครก็ของคนนั้น ยากที่จะเลียนแบบกันได้เพราะบุคลิกของแต่ละคนไม่เหมือนกันและนักเรียนแต่ละห้องก็ไม่เหมือนกัน

14. ในระหว่างปิดภาคเรียนโรงเรียนควรจัดให้มีการสัมมนาของคณะครูทั้งโรงเรียนเพื่อให้ครูมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับสอนในบรรยากาศทางวิชาการ ในการนี้โรงเรียนอาจเชิญผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกมาสมทบด้วย

15. ส่งครูเข้าร่วมการอบรมที่คุรุสภา วิทยาลัย มหาวิทยาลัยหรือหน่วยงานอื่นที่จัด ขึ้นเพื่อเป็นการพัฒนาตนเอง

กาญจน์ เรืองมนตรี และธรินธร นามวรรณ (2554) ได้กล่าวถึงหลักการบริหารงานวิชาการ ดังนี้ ในการบริหารงานวิชาการจะต้องมีหลักการและวิธีดำเนินงานเพื่อให้เกิดความคล่องตัวในการบริหารในหลักการเบื้องต้นของการบริหารจึงต้องมีความชัดเจนในเรื่องต่าง ๆ ดังนี้

1. ยึดหลักให้สถานศึกษาจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาให้เป็นไปตามกรอบหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานและสอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของชุมชนและสังคมอย่างแท้จริงโดยมีครู ผู้บริหาร ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วม

2. มุ่งส่งเสริมสถานศึกษาให้จัดกระบวนการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด

3. มุ่งส่งเสริมให้ชุมชนและสังคมมีส่วนร่วมในการกำหนดหลักสูตร กระบวนการเรียนรู้รวมทั้งเป็นเครือข่ายและแหล่งการเรียนรู้

4. มุ่งจัดการศึกษาให้มีคุณภาพและมาตรฐานโดยจัดให้มีดัชนีชี้วัดคุณภาพการจัดหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้และสามารถตรวจสอบคุณภาพการศึกษาได้ทุกช่วงชั้นทั้งระดับเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา

5. มุ่งส่งเสริมให้มีการร่วมมือเป็นเครือข่ายเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและคุณภาพในการจัดและพัฒนาคุณภาพการศึกษา

สรุปได้ว่า หลักการบริหารงานวิชาการผู้บริหารจำเป็นต้องวางแผนงานด้านวิชาการกำหนดนโยบายการปฏิบัติงานให้สถานศึกษาจัดทำหลักสูตรสถานศึกษามุ่งส่งเสริมให้มีจัดการเรียนรู้ให้มีคุณภาพและมาตรฐานส่งเสริมชุมชนและสังคมมีส่วนร่วมโดยผู้บริหารเป็นผู้ควบคุมการปฏิบัติงานโดยยึดหลักการพัฒนาคุณภาพหลักการมีส่วนร่วม หลักความเป็นวิชาการและหลักการ 3 องค์ประกอบ (3-Es) ที่ประกอบไปด้วยหลักประสิทธิภาพ (Efficiency) หลักประสิทธิผล (Effectiveness) และหลักประหยัด (Economy) มีการตรวจสอบคุณภาพ การประเมินผลและมีความเป็นวิชาการเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลตรงตามความมุ่งหมายของหลักสูตร

4. ขอบข่ายของการบริหารงานวิชาการ

ขอบข่ายของการบริหารงานวิชาการ มีผู้เสนอไว้ดังต่อไปนี้

อุทัย บุญประเสริฐ (2540) กำหนดขอบข่ายการบริหารงานวิชาการครอบคลุมในเรื่องต่อไปนี้

1. เรื่องความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้
2. เรื่องการสอนและการจัดการเรียนการสอน
3. เรื่องกิจกรรมนักเรียนและการบริหารกิจกรรมนักเรียน
4. เรื่องสื่อการเรียนการสอนและกิจกรรมห้องสมุด
5. เรื่องการวัดผลและการประเมินผล
6. เรื่องการนิเทศการศึกษาและเรื่องพัฒนาวิชาชีพ

กมล ภูประเสริฐ (2545) ได้กำหนดขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ ไว้ดังนี้

1. การบริหารหลักสูตร ได้แก่ การวิเคราะห์หลักสูตรแกนกลางระดับประเทศ การกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา การจัดทำหน่วยการเรียนรู้
2. การบริหารการเรียนการสอน ได้แก่ การรวบรวม วิเคราะห์ และกำหนด กิจกรรมการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับหน่วยการเรียนรู้ที่กำหนดไว้โดยคำนึงถึงกิจกรรมที่เน้น ผู้เรียนเป็นสำคัญ การกำหนด การเตรียมการและการจัดหาสื่อการเรียนการสอนอุปกรณ์เครื่องใช้ที่ สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนการสอน การกำหนดวิธีการประเมินผลการเรียนในแต่ละหน่วยการ เรียนรู้หรือรายวิชาการจัดทำแผนการสอนหรือแผนการจัดการเรียนรู้ การควบคุมดูแลและส่งเสริมให้ มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามแผนการสอนหรือแผนการจัดการเรียนรู้ การร่วมกันแก้ปัญหา ที่เกิดขึ้นระหว่างการเรียนการสอน
3. การบริหารการประเมินผลการเรียน ได้แก่ การวิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้ ของหน่วยการเรียนรู้รายวิชาและกิจกรรมการเรียนการสอน การกำหนดวิธีการและเครื่องมือที่จะต้องใช้ ในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ การควบคุมดูแลและส่งเสริมให้มีการประเมินผลการเรียน ตามวิธีการและเครื่องมือที่ได้กำหนดไว้ การจัดทำหลักฐานการศึกษาตามที่หน่วยงานต้นสังกัดกำหนด ไว้ การนำผลการประเมินไปใช้ในการแก้ไขข้อบกพร่องของผู้เรียนแต่ละคนอย่างสม่ำเสมอ การ กำหนด รูปแบบระยะเวลาการรายงานผลการเรียนรู้ การรายงานผู้ปกครองระหว่างปีและการรายงาน ผลของสถานศึกษาต่อสาธารณะและหน่วยงานต้นสังกัด
4. การบริหารการนิเทศภายใน ได้แก่ การทำความเข้าใจเกี่ยวกับการนิเทศ ภายในที่มีหลักการให้บุคลากรทุกคนร่วมกันรับผิดชอบเพื่อการนำสถานศึกษาไปสู่มาตรฐานการศึกษา ร่วมกัน การกำหนดวิธีการและระยะเวลาการนิเทศภายในการควบคุมและส่งเสริมให้มีการดำเนิน การนิเทศภายในอย่างสม่ำเสมอ การร่วมกันแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น

5. การบริหารการพัฒนาบุคลากรทางวิชาการ ได้แก่ การวิเคราะห์ปัญหา ร่วมกันเกี่ยวกับความรู้ความสามารถของบุคลากรในสถานศึกษา การกำหนดช่วงเวลาของการพัฒนา บุคลากรเป็นระยะ ๆ การควบคุมดูแลให้การดำเนินงานพัฒนาบุคลากรเป็นไปตามที่กำหนดไว้

6. การบริหารการวิจัยและพัฒนา ได้แก่ การทำความเข้าใจและส่งเสริมให้มีการวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียน การร่วมกันกำหนดประเด็นปัญหาที่เป็น ข้อขัดข้องหรือข้อควรพัฒนาร่วมกันในสถานศึกษา การควบคุมดูแลและส่งเสริมการดำเนินการวิจัย ที่ได้กำหนดไว้

7. การบริหารโครงการทางวิชาการอื่น ๆ ได้แก่ การกำหนดหัวข้อเรื่องทาง วิชาการที่เป็นการสนับสนุนงานหลักทางวิชาการ การกำหนดวิธีดำเนินการและระยะเวลาที่ จะดำเนินการ การควบคุมดูแลและส่งเสริมให้มีการดำเนินงานตามที่กำหนดไว้

8. การบริหารระบบข้อมูลและสารสนเทศทางวิชาการ ได้แก่ การกำหนดข้อมูล และสารสนเทศทางวิชาการของงานบริหารทั้งหมด การกำหนดเวลาในการรวบรวมข้อมูลและ สารสนเทศ การควบคุมดูแลและส่งเสริมการจัดเก็บข้อมูลและสารสนเทศ การนำข้อมูลและ สารสนเทศไปใช้ประกอบการดำเนินงานอื่น ๆ

9. การบริหารการประเมินผลงานทางวิชาการของสถานศึกษา ได้แก่ การกำหนด หัวข้อประเมินผลงาน การกำหนดวิธีการและเครื่องมือในการประเมิน การควบคุมดูแลและส่งเสริม ให้มีการดำเนินการประเมิน การสรุปผลและการเขียนรายงานประจำปี

สำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร (2550) ได้กำหนดขอบข่ายการบริหารงาน วิชาการ ไว้ดังนี้

1. การวางแผนการบริหารงานวิชาการ
2. การจัดการเรียนการสอน
3. การคัดเลือกหนังสือแบบเรียน
4. การนิเทศการศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการ (2550) กฎกระทรวงได้กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจาย อำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. 2550 กำหนดขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ 17 ด้าน

1. การพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระ หลักสูตรท้องถิ่น

2. การวางแผนงานด้านวิชาการ
3. การจัดการเรียนการสอน
4. การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา
5. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้

6. การวัดผลประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน

7. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา

8. การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้

9. การนิเทศการศึกษา

10. การแนะแนว

11. การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา

12. การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็ง

13. การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น

14. การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวยุ องค์กร

หน่วยงาน สถานประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

15. การจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา

16. การคัดเลือกหนังสือ แบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา

17. การพัฒนาและการใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

ปรียาพร วงศอนุตรโรจน์ (2553) กำหนดขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ

ครอบคลุมตั้งแต่

1. การวางแผนเกี่ยวกับงานวิชาการ

2. การจัดดำเนินงานเกี่ยวกับการเรียนการสอน

3. การจัดการเกี่ยวกับการเรียนการสอนและ

4. การวัดผลและประเมินผล

กาญจน์ เรืองมนตรี และธรินธร นามวรรณ (2554) ได้สรุปขอบข่ายงานวิชาการ

โรงเรียน ดังนี้

1. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

2. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้

3. การวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน

4. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

5. การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

6. การพัฒนาแหล่งเรียนรู้

7. การนิเทศการศึกษา

8. การแนะแนวการศึกษา

9. การพัฒนาการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

10. การส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน

11. การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น

12. การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่ บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

สรุปได้ว่า ขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ หมายถึง การบริหารงานวิชาการ ตามขอบข่ายและภารกิจงานตามที่กำหนดในกฎกระทรวงทั้ง 17 ด้าน ได้แก่ การพัฒนาหรือ การดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น การวางแผนงานด้าน วิชาการ การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา การพัฒนา กระบวนการเรียนรู้ การวัดผลประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน การวิจัยเพื่อพัฒนา คุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา การพัฒนาและส่งเสริมใหม่แหล่งเรียนรู้ การนิเทศการศึกษา การ แนนแนว การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา การส่งเสริมชุมชนให้มี ความเข้มแข็งทางวิชาการ การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กร อื่น การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคลครอบครัว องค์กร หน่วยงาน สถานประกอบการ และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา การจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวงานด้านวิชาการของ สถานศึกษา การคัดเลือกหนังสือ แบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อ การศึกษา การบริหารงานวิชาการในแต่ละด้านต้องยึดหลักการจัดการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และเป็นไปตามกรอบหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานและสอดคล้องกับสภาพปัญหาและ ความต้องการของชุมชนและสังคมอย่างแท้จริง

หลักการบริหารการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน

1. แนวคิดการบริหารการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน

การจัดการศึกษาของเอกชนนั้นมีความสำคัญต่อการพัฒนาคนและประเทศชาติ สามารถช่วยแบ่งเบาภาระในการจัดการศึกษาของชาติได้เป็นอย่างมาก ด้วยเหตุนี้รัฐจึงมีนโยบาย ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของเอกชน ได้กำหนดไว้ในกฎหมายสำคัญ คือ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักร ไทย พ.ศ. 2540 มาตรา 43 ให้การจัดการศึกษาของรัฐ ต้องคำนึงถึงการมีส่วนร่วมของเอกชน มาตรา 81 กำหนดให้รัฐต้องสนับสนุนเอกชนจัดการศึกษาอบรมให้เกิดความรู้คู่คุณธรรม และในรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 มาตรา 80 ตอนหนึ่งกล่าวว่า ส่งเสริมและสนับสนุนเอกชนจัดและ มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา เพื่อพัฒนามาตรฐานคุณภาพการศึกษาให้เท่าเทียมและสอดคล้องกับ แนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้กำหนดหลักการสำคัญประการหนึ่งของการจัดการศึกษา คือ ให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัด

การศึกษา และได้รับไว้ในหมวด 5 การบริหารและจัดการศึกษา ส่วนที่ 3 การบริหารและจัดการศึกษาของเอกชนมาตรา 43 ให้เอกชนมีอิสระในการบริหารจัดการ โดยมีแนวปฏิบัติในการกำกับติดตาม ประเมินคุณภาพ และมาตรฐานการศึกษา เช่นเดียวกับของรัฐ มาตรา 45 ให้รัฐกำหนดนโยบายและมาตรการที่ชัดเจนในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของเอกชนในการจัดการศึกษา โดยรัฐต้องคำนึงถึงผลกระทบต่อการจัดการศึกษาของเอกชน และในมาตรา 46 ยังกำหนดว่า รัฐต้องให้การสนับสนุนด้านเงินอุดหนุน การลดหย่อน หรือยกเว้นภาษี และสิทธิประโยชน์อื่นที่เป็นประโยชน์ทางการศึกษาตามความเหมาะสม รวมทั้งส่งเสริมและสนับสนุนด้านวิชาการเพื่อให้สถานศึกษาเอกชนมีมาตรฐาน และสามารถพึ่งตนเองได้

ในด้านการมีส่วนร่วมของโรงเรียนเอกชนในการช่วยแบ่งเบาภาระในการจัดการศึกษาของรัฐจากรายงานผลการประเมินการมีส่วนร่วมของเอกชนในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่าโรงเรียนเอกชนช่วยลดภาระงบประมาณของรัฐในการจัดการศึกษาของค่าใช้จ่ายด้านการศึกษาโดยรวม เมื่อพิจารณาจากงบประมาณประจำปีของกระทรวงศึกษาธิการปี 2554 ซึ่งเท่ากับ 41,083,856,900 ล้านบาท โรงเรียนเอกชนได้ช่วยแบ่งเบาภาระของรัฐในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานถึง 4,053,414,500 ล้านบาท หากพิจารณาย้อนหลัง 2 ปี (พ.ศ. 2552-2553) โรงเรียนเอกชนได้ช่วยแบ่งเบาภาระของรัฐในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานถึง 46,185,600,900 ล้านบาท (แผนปฏิบัติการราชการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2554 สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ)

โรงเรียนเอกชนสอนภาษาจีน เป็นโรงเรียนเอกชนอีกประเภทหนึ่งที่มีความสำคัญต่อการจัดการศึกษา ซึ่งอยู่ภายใต้การกำกับของมูลนิธิหรือสมาคม และอยู่ในสังกัดกองโรงเรียนนโยบายพิเศษ สำนักคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน การเรียนภาษาจีนในประเทศไทย นอกจากจะได้รับการเรียนรู้ทางด้านภาษาแล้ว ยังได้เรียนรู้วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี และวิถีชีวิตแบบจีนด้วย เครื่องมือที่สำคัญที่จะถ่ายทอดวัฒนธรรมจีน ที่นอกจากครอบครัวแล้ว ก็คือโรงเรียนจีนหรือโรงเรียนเอกชนสอนภาษาจีน ในปี พ.ศ. 2518 ประเทศไทยและประเทศจีนได้สถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตระหว่างกันขึ้น การเรียนการสอนภาษาจีนก็ยังไม่ได้รับอนุญาตให้เปิดสอนเสรี ทั้งนี้เกิดจากการเปลี่ยนแปลงรัฐบาลจากหม่อมราชวงศ์ คึกฤทธิ์ ปราโมช เป็นรัฐบาลของ นายธานินทร์ กรัยวิเชียร ซึ่งเป็นนายกรัฐมนตรีในปี พ.ศ. 2519 ได้วางกรอบการสอนภาษาจีนและภาษาต่างประเทศอื่น ๆ ให้สอนสัปดาห์ละ 5 ชั่วโมง ทั้งที่ก่อนปี พ.ศ. 2518 โรงเรียนเอกชนสอนภาษาจีนสามารถจัดการสอนได้ไม่เกิน 6 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ แต่ไม่อนุญาตให้เปิดโรงเรียนสอนภาษาจีนเพิ่มใหม่ ต่อมาปี พ.ศ. 2535 ในสมัยรัฐบาล นายอานันท์ ปันยารชุน มีมติให้โรงเรียนเอกชนสอนภาษาต่างประเทศได้อย่างเสรี ภาษาจีน จึงได้รับการยกระดับเทียบเท่าวิชาต่างประเทศอื่น ๆ และเมื่อประเทศจีนมีบทบาทสำคัญในสังคมโลก ก็ทำให้รัฐบาลไทยส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาจีนอย่างจริงจัง ในปัจจุบันนี้ ภาษาจีนถือได้ว่าเป็นภาษาต่างประเทศที่มีความสำคัญไม่ยิ่งหย่อนกว่าภาษาอื่น ๆ จากกระแสความนิยมของ

การเรียนภาษาจีนในประเทศไทยก่อให้เกิดปัญหาต่าง ๆ มากมาย สามารถสรุปได้ดังนี้ (ศูนย์จีนศึกษา สถาบันเอเชียศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2551)

1. ความต้องการเรียนภาษาจีนมีมากกว่าที่โรงเรียนจีนจะรับได้ เห็นได้จากการเปิดสอนภาษาจีนในโรงเรียนต่าง ๆ ทั้งของรัฐและเอกชน หรือการส่งนักเรียนนักศึกษาไปเรียนต่อในประเทศจีน มีจำนวนนักเรียนไทยที่ศึกษาต่ออยู่ในอันดับที่ 4 รองจากเกาหลี สหรัฐอเมริกาและญี่ปุ่น

2. ประสิทธิภาพการเรียนต่อผู้เรียนจำนวนมากไม่สามารถนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. ขาดแคลนครูผู้สอน กระทรวงศึกษาธิการต้องขอครูอาสาสมัครชาวจีนมาจากการเงินจำนวนกว่า 1,000 คน ในแต่ละปี ให้มาช่วยสอนในระดับต่าง ๆ ตั้งแต่ชั้นประถมศึกษา มัธยมศึกษา และอาชีวศึกษา

4. แบบเรียนที่ใช้ในประเทศไทยขาดความเหมาะสม แบบเรียนที่นิยมใช้ ไม่ว่าจะเป็นการเรียนการสอนในระบบหรือนอกระบบ ต่างใช้แบบเรียนที่สอนนักเรียนต่างชาติในประเทศจีน

5. วิธีสอนไม่สามารถตอบสนองความสามารถของผู้เรียน ครูผู้สอนขาดเทคนิคการสอนที่จะดึงดูดให้ผู้เรียนตั้งใจเรียนและสนใจเรียนภาษาจีน “โรงเรียนจีน” ถือว่าเป็นต้นแบบการเรียนการสอนภาษาจีน เนื่องจากโรงเรียนส่วนใหญ่เปิดทำการสอนยาวนานมากกว่า 50 ปี มีนักเรียนประมาณ 93,883 คน ส่วนโรงเรียนรัฐและเอกชนเพิ่งเปิดการเรียนการสอน หลังจากที่ภาษาจีนถูกกำหนดให้เป็นหนึ่งในวิชาสอบเข้ามหาวิทยาลัยในปี พ.ศ. 2541 ปัจจุบันมีนักเรียนทั้งสิ้นประมาณ 250,000 คน รวมนักเรียนที่เรียนในระดับชั้นประถมศึกษาและมัธยมศึกษาว่า 328,700 คน (กรรณ เลิศพุมิภิญโญ, 2555)

การจัดการเรียนการสอนภาษาจีนในโรงเรียนที่สอนภาษาจีน เน้นสอนในระดับมัธยมศึกษา เปิดวิชาภาษาจีนเป็นวิชาเลือกเสรีหรือกิจกรรมชุมนุม แต่ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในโรงเรียนที่มีความพร้อมจะเปิดแผนการสอนให้นักเรียนเลือกเรียน โดยส่วนมากเปิดสอน 2 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ โรงเรียนจะเน้นระดับมัธยมศึกษาตอนปลายการเรียนภาษาจีนจึงขาดหายไปช่วงกลางในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ซึ่งนำไปสู่การเสียเวลาต้องมาเริ่มต้นเรียนใหม่ เมื่อเปลี่ยนระดับชั้นหรือเปลี่ยนโรงเรียน นักเรียนไม่สามารถพัฒนาความรู้ต่อยอดทางการศึกษาได้อย่างต่อเนื่อง เมื่อจะเรียนภาษาจีนในระดับอุดมศึกษา ก็ต้องเริ่มต้นที่ศูนย์ใหม่ทุกครั้งจึงเป็นการศูนย์เปล่า (รณพล มาสันติสุข, 2552)

สรุปได้ว่า การบริหารจัดการเรียนการสอนยังประสบปัญหาต่าง ๆ คือ ขาดแคลนครูสอนภาษาจีนที่ไม่เพียงพอกับความต้องการ กับขาดความต่อเนื่อง เพราะส่วนใหญ่จะเปิดสอนแค่ระดับประถมศึกษา และจัดเวลาเรียนอย่างน้อยเพียง 5 คาบ ต่อสัปดาห์เท่านั้น เพราะต้องสอนให้

ครบทั้ง 8 สารก่อน ค่อยสอนเพิ่มพิเศษเป็นสาระที่ 9 อันทำให้เกิดปัญหาทางด้านการเรียนการสอน ปัญหาต่อไปคือ เรื่องหลักสูตรแบบเรียน เนื่องจากภาษาจีนไม่มีหลักสูตรที่ชัดเจนเหมือนหลักสูตรภาษาไทย หรือภาษาอังกฤษ หนังสือแบบเรียนก็ไม่มีครูผู้สอนจึงต้องหาหนังสือแบบเรียนที่เห็นว่าเป็นประโยชน์ต่อนักเรียนเอง ประกอบกับนักเรียนจะต้องปรับตัวเรียนกันทั้ง 3 ภาษา คือ ไทย จีนและ ภาษาอังกฤษ จึงทำให้ไม่ค่อยจะได้ผลในด้านคุณภาพและประสิทธิภาพของผู้เรียน และปัญหาสุดท้ายก็คือ คุณภาพของโรงเรียนและการบริหารจัดการกับความคาดหวังในอนาคตที่จะต้องมีย่ออาชีวะเป็นผู้บริหารโดยตรง และให้ผู้เรียนมีทักษะทั้ง 3 ภาษา กับการใช้ยุทธศาสตร์ในการประชาสัมพันธ์ โรงเรียนตลอดจนการสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับโรงเรียนอื่น ๆ ที่จะต้องมีความเข้มแข็งมากขึ้น เหล่านี้ เป็นต้น

2. หลักสูตรและยุทธศาสตร์ส่งเสริมการเรียนภาษาจีน

หลักสูตรการเรียนภาษาจีน การจัดการเรียนการสอนภาษาจีนในโรงเรียนจีน จะเป็นการบังคับให้นักเรียนทุกคนได้เรียนโดยเน้นในระดับประถมศึกษา มีจำนวนชั่วโมงเรียนต่อสัปดาห์อยู่ระหว่าง 2-16 ชั่วโมง ส่วนมากสอนวันละ 1 ชั่วโมง คิดเป็น 5 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ความแตกต่างของชั่วโมงเรียนนี้ ขึ้นอยู่กับการให้ความสำคัญและการสนับสนุนของผู้บริหาร ในโรงเรียนรัฐเน้นการสอนในระดับชั้นมัธยมศึกษา เปิดวิชาภาษาจีนเป็นวิชาเอกเสรี หรือเป็นกิจกรรมชุมนุม แต่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนที่มีความพร้อมจะเปิดเป็นแผนการเรียนให้นักเรียนเลือกเรียน โดยส่วนมากเปิดสอน 2 ชั่วโมงต่อสัปดาห์

จากความแตกต่างของการให้ความสำคัญในการจัดการเรียนการสอน แต่ละระดับชั้นของโรงเรียนต่าง ๆ ก่อให้เกิดปัญหาและความสูญเสียทางทรัพยากร เพราะการเรียนไม่มีความต่อเนื่อง โรงเรียนรัฐจะเน้นที่ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย การเรียนภาษาจีนจึงขาดหายไปในช่วงการเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น นำไปสู่การสูญเสียเวลาเพราะต้องมาเริ่มต้นใหม่ เมื่อเปลี่ยนระดับชั้นหรือเปลี่ยนโรงเรียน นักเรียนไม่สามารถพัฒนาความรู้และต่อยอดทางการศึกษาได้

แบบเรียนภาษาจีน แบบเรียนเป็นสิ่งสำคัญที่ส่งผลต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน แบบเรียนที่เหมาะสมต่อวัยการเรียนรู้ จะทำให้พัฒนาการของผู้เรียนเป็นไปอย่างระบบ และสามารถสร้างความสนใจให้กับผู้เรียนได้ จากผลการวิจัยแบบเรียนที่ได้รับความนิยมมากที่สุดในโรงเรียนแต่ละประเภท คือ แบบเรียนชุด ฮั่นอวี๋เจี๋ยวเฉิง « 汉语教程 » ซึ่งแต่งและผลิตโดยมหาวิทยาลัยปักกิ่ง สำหรับนักเรียนต่างชาติที่มาเรียนภาษาจีนในประเทศจีน โรงเรียนประเภทต่าง ๆ ส่วนมาก จึงนำแบบเรียนชุดนี้มาใช้สอนทั้งระดับชั้นประถมศึกษาและมัธยมศึกษา แต่แบบเรียนชุดนี้มีข้อด้อยอยู่หลายประการ เช่น รูปแบบหนังสือไม่มีสีสัน ขาดรูปภาพประกอบที่จะดึงดูดความสนใจของนักเรียน มีเนื้อหาแบบเรียนที่ค่อนข้างยาว แต่ละบทเรียนใช้เวลาเรียนมากกว่า 5 ชั่วโมง อีกทั้งเนื้อหากล่าวถึง

วัฒนธรรมของคนจีน และการที่ครูไทยจะอธิบายให้นักเรียนเข้าใจ ต้องมีความรู้ในประเทศจีนอย่างลึกซึ้ง หรือแม้แต่อาสาสมัครชาวจีนจะอธิบายให้นักเรียนไทยก็เป็นเรื่องยาก สำหรับโรงเรียนจีนที่มีการสอนมาก่อนนั้น ได้รับการสนับสนุนจากสำนักงานกิจการชาวจีนโพ้นทะเลหรือเฉียวบัน (侨办) แจกฟรีแบบเรียนภาษาจีน « 中文 » ซึ่งข้อดีของแบบเรียนชุดนี้ คือ เนื้อหาบทเรียนสอดแทรกคุณธรรมจริยธรรมมีสีสันและรูปภาพประกอบสวยงาม เหมาะสำหรับผู้เรียนวัยเด็ก แต่แบบเรียนชุดนี้มีข้อเสีย คือ เป็นแบบเรียนที่แต่งขึ้นเพื่อนักเรียนสหรัฐฯ ไม่ได้สอดแทรกเรื่อง ประเทศไทยเลย ส่วนเนื้อหาที่รวบรัด ไม่มีการอธิบายหรือสื่อความหมายให้นักเรียนเข้าใจได้และคำศัพท์ใหม่ในบทเรียนก็อธิบายเป็นตัวอักษรและไม่มีการแปลความหมาย ทำให้นักเรียนยากที่จะเรียนแบบเรียนนี้ได้ด้วยตนเอง

จากปัญหาเรื่องเรียนภาษาจีนนี้ กระทรวงศึกษาธิการเล็งเห็นถึงปัญหาต่าง ๆ จึงร่วมมือกับสำนักงานส่งเสริมภาษาจีนสู่สากลแห่งประเทศไทยหรือฮั่นบัน (汉办) ในการแต่งตำราชุดสัมผัสภาษาจีน « 体验汉语 » ขึ้น โดยแบ่งออกเป็น 3 ระดับ คือ ระดับประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย แบบเรียนชุดนี้มีข้อดีในด้านสอดแทรกความเป็นไทย ทำให้นักเรียนรู้คำศัพท์สถานที่สำคัญของไทย หรือบุคคลสำคัญของไทยได้ด้วยภาษาจีน เนื้อหาบทเรียนเน้นการทำกิจกรรมร่วมกัน รูปเล่มสีสันสวยงามมีภาพประกอบ มีโปรแกรมและเกมฝึกภาษา ทำให้นักเรียนได้ทดสอบความสามารถด้านภาษาด้วย และครูผู้สอนสามารถเข้าเว็บไซต์เพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับผู้แต่งตำราได้

ปัจจุบันการเรียนการสอนภาษาจีนในประเทศไทยได้ขยายอย่างกว้างขวาง ไม่จำกัดอยู่เฉพาะ “โรงเรียนจีน” ดังเช่นในอดีต โรงเรียนประเภทต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นการบริหารงานโดยรัฐหรือเอกชน ก็เปิดหลักสูตรสอนภาษาจีนอย่างแพร่หลายและได้รับความนิยมเช่นเดียวกับภาษาต่างประเทศอื่น ๆ และนับตั้งแต่การเปิดการเรียนการสอนภาษาจีนอย่างเสรีเป็นต้นมา ปรากฏว่ายังไม่มีการทำหลักสูตรภาษาจีนที่เป็นมาตรฐานขึ้นมาเลย แต่ละโรงเรียนก็จัดทำหลักสูตรกันเองภายในกรอบกว้าง ๆ ของกระทรวงศึกษาธิการ การจัดการเรียนการสอนแต่ละชั้นก็ขาดความต่อเนื่อง โรงเรียนบางแห่งสอนระดับชั้นประถมศึกษา บางแห่งสอนระดับชั้นมัธยมศึกษา จะเริ่มหรือหยุดก็แล้วแต่ความพร้อมของแต่ละโรงเรียน ซึ่งทั้งหมดนี้เพียงเพื่อต้องการตอบสนองกระแสนิยมการเรียนภาษาจีน โดยขาดการจัดระเบียบและแบบแผนที่ดีเสียก่อน

กระทรวงศึกษาธิการโดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตระหนักถึงความสำคัญ และความจำเป็นดังกล่าว ได้กำหนดยุทธศาสตร์ส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาจีนเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนภาษาจีน และเพื่อเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขันในสังคม เศรษฐกิจ ความรู้ โดยมีแผนและเป้าหมายที่จะให้ประชาชนไทยอย่างน้อย 500,000 คน มีความรู้ภาษาจีนสามารถ

สื่อสารแสวงหาความรู้และใช้เป็นเครื่องมือในการประกอบอาชีพได้ มีสถานศึกษาเปิดสอนภาษาจีนมากขึ้นทุกระดับ และในปี 2555 สถานศึกษาระดับชั้นพื้นฐานทุกแห่งจะเปิดสอนภาษาจีนในช่วงชั้นที่ 3 และช่วงชั้นที่ 4 สำคัญของยุทธศาสตร์ส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาจีน ได้แก่

1. ยุทธศาสตร์ที่ 1 รณรงค์สร้างความตระหนักและส่งเสริมให้เกิดความร่วมมือในการส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาจีนอย่างกว้างขวาง โดยจัดทำแผนยุทธศาสตร์ระยะเร่งด่วน และระยะปานกลางเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาจีนอย่างเป็นระบบ ส่งเสริมให้กลุ่มเป้าหมายหลัก คือ นักเรียน นักศึกษา และผู้อยู่ในวัยแรงงานสามารถใช้ภาษาจีนเพื่อการสื่อสารได้

2. ยุทธศาสตร์ที่ 2 จัดทำมาตรฐานหลักสูตรและทางการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน ในแต่ละระดับ และแต่ละประเภทของการศึกษา เพื่อให้สถานศึกษาแต่ละประเภท แต่ละระดับ ปรับใช้ให้สอดคล้องกับความต้องการ ตั้งแต่ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายถึงระดับอุดมศึกษา รวมถึงกำหนดการใช้อักษรจีนตัวย่อในหลักสูตร

3. ยุทธศาสตร์ที่ 3 ส่งเสริมและพัฒนาสื่อการเรียนการสอนภาษาจีนในประเทศไทย ให้มีคุณภาพและมีมาตรฐานเป็นที่ยอมรับ โดยร่วมมือกับกระทรวงศึกษาธิการของจีน จัดทำหนังสือเรียนที่สอดคล้องกับหลักสูตรไทย และจัดหาสื่อการเรียนภาษาจีนที่มีคุณภาพและสอดคล้องกับมาตรฐานหลักสูตรในระยะเริ่มแรก และระยะต่อมา จะส่งเสริมให้สำนักพิมพ์ในประเทศไทยผลิตหนังสือเรียนและสื่อความรู้เอง หรือผลิตหนังสือร่วมกับสำนักพิมพ์ในสาธารณรัฐจีน

4. ยุทธศาสตร์ที่ 4 วางระบบพัฒนาครูสอนภาษาจีนในระยะสั้นและระยะยาวให้ได้มาตรฐาน โดยเริ่มจากการสำรวจสภาพปัจจุบันและข้อมูลเกี่ยวกับครู ความต้องการของครูที่ต้องการพัฒนาในระดับต่าง ๆ และจัดทำฐานข้อมูลเพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาครูเข้าสู่เกณฑ์มาตรฐาน และระยะต่อมากำหนดมาตรฐานครู โดยเทียบเคียงและปรับใช้ระบบการอบรมและการทดสอบมาตรฐานการสอน ซึ่งเป็นมาตรฐานครูสอนภาษาจีนของสาธารณรัฐประชาชนจีนที่สอนภาษาจีนให้แก่ชาวต่างประเทศ กำหนดระดับความรู้ขั้นต่ำของครูสอนภาษาจีนโดยใช้ HSK (Hanyu Shuiping Kaoshi) ไม่ต่ำกว่าระดับ 5 สำหรับครูที่สอนประถมศึกษา รวมทั้งพัฒนาครูประจำการ ครูสอนภาษาจีนอย่างสม่ำเสมอ เช่น การสนับสนุนทุนการศึกษาต่อ ณ สาธารณรัฐประชาชนจีน สำหรับครูไทยที่มีผลการศึกษาคดีเด่น รวมทั้งส่งเสริมการผลิต และสร้างแรงจูงใจแก่บุคลากรรุ่นใหม่

5. ยุทธศาสตร์ที่ 5 ส่งเสริมความร่วมมือและสร้างเครือข่าย เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนภาษาจีนในประเทศไทย โดยทำการ Mapping โรงเรียนที่สอนภาษาจีนในประเทศไทย เพื่อกำหนดพื้นที่ และควรให้การสนับสนุนส่งเสริมเป็นกรณีพิเศษ สร้างเครือข่ายที่เข้มแข็งระหว่างสถานศึกษาและสถานศึกษาระดับต่าง ๆ เช่น ระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษา อาชีวศึกษาและอุดมศึกษา เพื่อช่วยเหลือและพึ่งพากันและกันในเรื่องครูผู้สอน หลักสูตร สื่อการเรียนการสอน

การประเมินผล ฯลฯ และร่วมมือกับสถานเอกอัครราชทูตสาธารณรัฐประชาชนจีนประจำประเทศไทย เพื่อแสวงหาความร่วมมือในการพัฒนาการเรียนการสอนภาษาจีนในประเทศไทย

สรุปได้ว่า หลักสูตรการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน เป็นการจัดการเรียนการสอน ภาษาจีนโดยการบังคับให้นักเรียนทุกคนได้เรียนโดยเน้นในระดับประถมศึกษาความแตกต่างของ ชั่วโมงเรียนนี้ ขึ้นอยู่กับการให้ความสำคัญและการสนับสนุนของผู้บริหารสถานศึกษาเปิดสอน ภาษาจีนมากขึ้นทุกระดับ และในปี 2555 สถานศึกษาระดับขั้นพื้นฐานทุกแห่งจะเปิดสอนภาษาจีน ในช่วงชั้นที่ 3 และช่วงชั้นที่ 4 โดยมีสาระสำคัญของยุทธศาสตร์ทั้ง 5 สาระเพื่อเป็นการส่งเสริมการ เรียนการสอนภาษาจีนให้ดีขึ้น

3. ความหมายของการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน

ได้มีนักวิชาการ นักการศึกษาให้ความหมายของการจัดการเรียนการสอนไว้ ดังนี้

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2542) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การจัดกระบวนการเรียนรู้ให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการดังนี้

1. จัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียนโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล
2. ฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา
3. จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่านและเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง
4. จัดการเรียนการสอนโดยผสมผสานสาระความรู้ต่าง ๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุลกันรวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในวิชา
5. ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการสอน และอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้รวมทั้งสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ ทั้งนี้ผู้สอนและผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกันจากสื่อการเรียนการสอน และแหล่งวิทยาการประเภทต่าง ๆ
6. จัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ทุกเวลาสถานที่ที่มีการประสานความร่วมมือกับบิดามารดา ผู้ปกครอง และบุคคลในชุมชนทุกฝ่าย เพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ

อาภรณ์ ใจเที่ยง (2550) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การจัดการเรียนการสอน หมายถึง กิจกรรมที่จัดขึ้น เพื่อให้นักเรียนเกิดความรู้และประสบการณ์ตามความมุ่งหมายของการสอนมีหลายวิธีหลายรูปแบบ ซึ่งควรเหมาะสมกับลักษณะความต้องการ ความสนใจ ความพึงพอใจ ตลอดจนเนื้อหาวิชาและประสบการณ์ของผู้เรียน

ทศนา แชมมณี (2551) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การจัดการเรียนการสอน หมายถึง เป็นการถ่ายทอด ความรู้ ทักษะ และเจตคติต่าง ๆ โดยมีการเตรียมการวางแผนตามหลักวิชา มีขั้นตอน หรือ กระบวนการสอนที่เป็นแบบแผนชัดเจน มีกิจกรรมการเรียนรู้ที่ผู้เรียนมีส่วนร่วม เพื่อให้ บรรลุ จุดมุ่งหมาย

สรุปได้ว่า การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเป็นกระบวนการ และวิธีการจัด ประสบการณ์ การเรียนรู้ให้กับผู้เรียนทำให้ผู้เรียนเกิดความรู้ความเข้าใจ ทักษะและเจตคติที่ดีต่อการ

4. ความสำคัญของการเรียนการสอนภาษาจีน

เนื่องจากในภาวะปัจจุบันเป็นยุคของโลกาภิวัตน์ การเรียนรู้ภาษาของประเทศอื่นย่อมมีความสำคัญในการติดต่อสื่อสาร และภาษายังสามารถใช้เข้าสู่สังคมและวัฒนธรรมได้อย่างถูกต้อง และเหมาะสมกับสังคมวัฒนธรรมตามสถานการณ์ได้ในทุกทักษะของภาษา ดังนั้น การเรียนการสอน ภาษาจีนในระดับเริ่มเรียนรู้ภาษา คงต้องเน้นการมีส่วนร่วมทางภาษาให้มาก เพื่อให้การจัดการเรียน การสอนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสบความสำเร็จตามที่ได้กำหนดความมุ่งหมายไว้ ดังต่อไปนี้

ชาญชัย ยมดิษฐ์ (2548) กล่าวว่า การเรียนการสอนมีความสำคัญต่อผู้เรียน เพราะ ผู้เรียนที่มีระบบการสอนที่ดี ย่อมทำนายความสำเร็จของการสอนได้ดีด้วย

อาภรณ์ ใจเที่ยง (2550) กล่าวว่า การเรียนการสอนที่ผู้สอนสอนอย่างมีหลักการ มีความรู้และทักษะ จะช่วยให้ผู้เรียนมีความหมาย มีคุณค่า เป็นการประหยัดเวลาและป้องกันการสูญเสียเปล่า

กระทรวงศึกษาธิการ (2555) ได้กล่าวไว้ว่า การดำเนินกิจกรรม โครงการด้าน การศึกษา ตามแผนงานประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ มีความสำคัญต่อการดำเนินงานด้านการศึกษาเป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ การดำเนินการเพื่อให้เกิด การบูรณาการด้านการศึกษา การสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ การบรรลุเป้าหมาย การจัดการศึกษาใน ระดับประถมศึกษา การส่งเสริมการพัฒนาและการเสริมสร้างความตระหนักในการจัดการศึกษาและ กิจกรรมเพื่อสร้างเสริมมิตรภาพและความร่วมมือระหว่างกัน ซึ่งประกอบด้วย การแลกเปลี่ยนทาง วัฒนธรรมระหว่างสมาชิกอาเซียน โดยผ่านระบบการศึกษาเพื่อสร้างเสริม ความสำเร็จและความ เข้าใจอันดีในประเทศสมาชิกที่มีวัฒนธรรมแตกต่างกัน การสอนค่านิยมร่วมและมรดกทางวัฒนธรรม อาเซียนในหลักสูตรโรงเรียน รวมทั้งการพัฒนาศักยภาพและอุปกรณ์การเรียนการสอนการส่งเสริม การเรียนภาษาอาเซียนและส่งเสริมการแลกเปลี่ยนทางภาษา สนับสนุนภาษาอาเซียนให้เป็นวิชาเลือก ในการเรียนภาษาต่างประเทศในโรงเรียนและการนำ ICT มาใช้ในการส่งเสริมการจัดการศึกษา

สรุปได้ว่า การจัดการเรียนการสอน ภาษาจีน ในประเทศไทยเป็นการจัดการเรียนการ สอนหรือกิจกรรมการเรียนรู้ ประกอบด้วย การพัฒนา หลักสูตร การเตรียมการสอนของครู โดยใช้

แผนการจัดการเรียนรู้มีการดำเนินการเรียนการสอน เป็นไปตามกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่มีขั้นตอน มีกระบวนการประเมินผลการเรียนรู้ ผู้สอนมีวิธี สอนและกลยุทธ์การสอนที่เหมาะสมกับวิชาและนักเรียน

5. องค์ประกอบของการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน

มีนักวิชาการ นักการศึกษาได้กล่าวถึงองค์ประกอบของการจัดการเรียนสอนภาษาจีนไว้ดังนี้

วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา (2544) ให้ความหมายขององค์ประกอบจัดการเรียนการสอนว่า การจัดการเรียนการสอนเป็นการดำเนินงานด้านการเรียนการสอนเพื่อให้ผู้เรียนเกิดผลตามเป้าหมาย ซึ่งมีองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องในการเรียนการสอน ได้แก่ หลักสูตร วิธีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การประเมินผลโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ

ทิตินา แคมมณี (2551) ได้กล่าวว่า องค์ประกอบจัดการเรียนการสอน คือ กระบวนการจัดการเรียนการสอน โดยให้ผู้สอนและผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์กันและกัน โดยมีหลักสูตรที่สอดคล้องกับการเรียน และการจัดการเรียนการสอนจะเน้นการมีส่วนร่วมของผู้เรียนเป็นหลักและใช้สื่อการเรียนการสอนที่ทันสมัย

ศุภญ์จินศึกษา สถาบันเอเชียศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (2551) ได้นำเสนอองค์ประกอบของการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนไว้ 6 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารจัดการ ด้านหลักสูตร ด้านสื่อการเรียนการสอน ด้านผู้สอน ด้านผู้เรียน และด้านความร่วมมือกับหน่วยงานภายนอก

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2555) ได้นำเสนอยุทธศาสตร์ส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาจีน 5 ยุทธศาสตร์ ครอบคลุม 5 องค์ประกอบ คือ 1) การรณรงค์สร้างความตระหนักและส่งเสริมให้เกิดความร่วมมือในการส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาจีน 2) การจัดทำมาตรฐานหลักสูตรและแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน 3) การส่งเสริมและพัฒนาสื่อการเรียนการสอนภาษาจีน 4) การพัฒนาครูผู้สอนภาษาจีน และ 5) การส่งเสริมความร่วมมือและสร้างเครือข่ายเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนภาษาจีน

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2559) ได้กล่าวถึง องค์ประกอบและแผนพัฒนาการเรียนการสอนภาษาจีนของสำนักคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานประกอบด้วย การจัดการเรียนการสอนภาษาจีน การพัฒนาหลักสูตรภาษาจีน การพัฒนาสื่อการเรียนการสอนภาษาจีน การวัดและประเมินผลประเมินความสามารถใช้ภาษาจีนของผู้เรียน การพัฒนาครูสอนภาษาจีน การเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานพัฒนาการเรียนการสอนจากแนวคิดของนักการศึกษาข้างต้น พบว่า องค์ประกอบของการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนสำหรับสถานศึกษาเอกชน ประกอบไปด้วย ความสำคัญในด้านการบริหารหลักสูตร ด้านสื่อการเรียนการสอน ด้านการวัดและประเมินผลการ

เรียนรู้ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ด้านการพัฒนาครู และด้านการเรียนรู้เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
ดังในตาราง 1

ตาราง 1 การสังเคราะห์องค์ประกอบของการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน

องค์ประกอบ	แหล่งที่มา	วัดผล เทพัสติน ณ อยู่ยา (2544)	พิศนา แยมณี (2551)	ศูนย์จีนศึกษา สถาบันเอเชียศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (2551)	สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2555)	สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2559)	ความถี่	สรุปอันดับ
1. หลักสูตร		✓	✓	✓	✓	✓	5	1
2. วิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การสอน/กระบวนการจัด การเรียนการสอน		✓	✓			✓	3	3
3. การประเมินผล		✓				✓	2	4
4. สื่อการเรียนการสอน			✓	✓	✓	✓	4	2
5. ครูผู้สอน				✓	✓	✓	3	3
6. ผู้เรียน				✓			1	5
7. ความร่วมมือกับหน่วยงาน ภายนอก				✓	✓		2	4

ตาราง 1 (ต่อ)

องค์ประกอบ	แหล่งที่มา						สรุปอันดับ
	วัดลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา (2544)	ทีศนา แชมมณี (2551)	ศูนย์จีนศึกษา สถาบันเอเชียศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (2551)	สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาระดับขั้นพื้นฐาน (2555)	สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2559)	ความถี่	
8. การบริหารจัดการ/การสร้าง ความตระหนักและส่งเสริม ความร่วมมือในการเรียนการสอน ภาษาจีน			✓	✓		2	4

จากตาราง 1 การสังเคราะห์องค์ประกอบของการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน ผู้วิจัยได้ทำการสังเคราะห์องค์ประกอบจากแนวคิดของนักการศึกษา นักวิชาการ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้านการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน และพิจารณาเลือกองค์ประกอบที่มีความถี่มากกว่าครึ่งหนึ่งของแหล่งที่มา คือ มีความถี่ตั้งแต่ 3 ขึ้นไป มาใช้เป็นองค์ประกอบของการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน สำหรับการวิจัยในครั้งนี้ จำนวน 4 องค์ประกอบ คือ 1) หลักสูตร 2) วิธีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน/กระบวนการจัดการเรียนการสอน 3) สื่อการเรียนการสอน 4) ครูผู้สอน โดยนำองค์ประกอบที่มีความถี่น้อยกว่า 3 มาสอดแทรกเป็นส่วนหนึ่งขององค์ประกอบที่คัดเลือกมาและเรียบเรียงชื่อขององค์ประกอบใหม่ สรุปได้ว่า องค์ประกอบของการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ดังนี้

1. ด้านการบริหารจัดการหลักสูตรภาษาจีน
2. ด้านการจัดการเรียนการสอนและการวัดประเมินผลภาษาจีน
3. ด้านสื่อและแหล่งเรียนรู้ภาษาจีน

4. ด้านครูผู้สอนและการสร้างเครือข่ายความร่วมมือ

ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบของการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน เพื่อนำมากำหนดนิยามสำหรับแต่ละองค์ประกอบ มีรายละเอียดดังนี้

1. ด้านการบริหารจัดการหลักสูตรภาษาจีน

วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา (2544) ได้อธิบายเกี่ยวกับองค์ประกอบจัดการเรียนการสอนด้านหลักสูตรไว้ว่า โดยได้นำเสนอหลักสูตรที่มีประสิทธิภาพ ไว้ดังนี้ (วิชัย วงษ์ใหญ่, 2543; อ้างถึงใน วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา, 2544) 1) เอกสารหลักสูตรต้องมีความชัดเจน สมบูรณ์ ทันสมัย ชี้แนวทางในการวางแผนและการจัดกิจกรรม การเรียนการสอน 2) ผู้สอนมีคุณภาพ มีความรู้ ความเข้าใจ และเจตคติที่ดีต่อหลักสูตรสามารถดำเนินการ จัดการเรียนการสอนได้ตรงกับ ความสนใจและความต้องการของผู้เรียนให้บรรลุเป้าหมายตามหลักสูตร 3) มีการสนับสนุนทรัพยากร ที่ดี เพียงพอ และเอื้อต่อการใช้หลักสูตร 4) มีคณะกรรมการบริหารที่ดี ดำเนินการจัดระบบบริหาร จัดการหลักสูตรที่มีประสิทธิภาพ 5) มีระบบอาจารย์ที่ปรึกษาที่มีประสิทธิภาพพร้อมที่จะให้ข้อมูล ช่วยเหลือแนะนำเกี่ยวกับหลักสูตรการเรียนการสอนแก่ผู้เรียน 6) มีบรรยากาศทางวิชาการที่เอื้อต่อ การแสวงหาความรู้ และมารยาททางสังคมเพื่อเสริมสร้างทักษะทางวิชาการและทักษะทางสังคมของ ผู้เรียน 7) มีระบบควบคุมเกี่ยวกับการใช้หลักสูตร และการติดตามผลการใช้หลักสูตรอย่าง มีประสิทธิภาพ 8) มีการประเมินหลักสูตร

กมล ภูประเสริฐ (2544) ได้อธิบายเกี่ยวกับการบริหารจัดการหลักสูตรไว้ว่า เป็นการ จัดให้มีการดำเนินการดังต่อไปนี้

1. การวิเคราะห์หลักสูตรแกนกลางระดับประเทศ
2. การกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้และสาระการเรียนรู้ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับ ทรัพยากร สภาพการดำรงชีวิตและปัญหาต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับชุมชนและท้องถิ่น
3. การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา โดยนำข้อมูลมาจัดทำเป็นหลักสูตร สถานศึกษา โดยการกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้และสาระการเรียนรู้เป็นรายปี กำหนดเวลาเหมาะสม
4. การจัดทำหน่วยการเรียนรู้เพื่อสะดวกแก่การจัดการเรียนการสอนที่หน่วย การเรียนรู้ จะประกอบด้วย มาตรฐานการเรียนรู้ สาระการเรียนรู้และเวลาเรียน แล้วจะสมบูรณ์ ตามหลักสูตรที่กำหนด

รุจิร ภูสาระ (2545) ได้อธิบายเกี่ยวกับการบริหารจัดการหลักสูตรไว้ว่า การบริหาร หลักสูตรในด้านการบริหารงานวิชาการ ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้มีบทบาทสำคัญยิ่งในการจัดการ หลักสูตร การนำหลักสูตรไปใช้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยการใช้หลักสูตรวางแผนดำเนินการอย่างมีการ ส่งเสริมของทุกกลุ่มทุกคนในด้านการบริหารงานวิชาการ มีการดำเนินการดังนี้

1. ประการแรก ต้องจัดชั้นเรียนหรือการจัดกลุ่มผู้เรียนโดยจัดกลุ่มผู้เรียนเป็นชั้น จัดกลุ่มผู้เรียนตามความสามารถ และจัดกลุ่มผู้เรียนตามความสนใจ

2. ประการที่สองการจัดครูเข้าสอน อาจแบ่งได้เป็นการจัดครูประจำชั้น การจัดครูแนะแนว การจัดครูประจำกลุ่มสาระการเรียนรู้ และการจัดครูสอนเป็นคณะ ฉะนั้น การบริหารงาน หลักสูตรที่ใช้ในสถานศึกษา ต้องคำนึงถึงความเหมาะสมของกลุ่มผู้เรียนและครูผู้สอนที่สอดคล้องกับ จำนวนคุณภาพและปริมาณของตัวหลักสูตรที่มีสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาตามที่ได้ดำเนินการ วางแผนการทำหลักสูตรตั้งแต่เริ่มแรก

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2550) ได้กำหนดแนวทางเกี่ยวกับการปฏิรูป ระบบการบริหารและการจัดการทางการศึกษาให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล จะต้องมีความ สอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน สถานศึกษาต้องดำเนินงาน 3 ขั้นตอน 7 ภารกิจดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การเตรียมความพร้อมของสถานศึกษา

ภารกิจที่ 1 การเตรียมความพร้อมของสถานศึกษา โดยดำเนินการดังนี้

1. มีการสร้างความตระหนักให้แก่บุคลากร ประกอบด้วยคณะกรรมการ สถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา ครู บุคลากร ผู้ปกครอง ชุมชน นักเรียน เพื่อให้เล็งเห็นความสำคัญ และความจำเป็นที่ต้องมีการให้ความร่วมมือ การบริหารจัดการหลักสูตรของสถานศึกษา การประชุม ชี้แจงแนวทางของการปฏิบัติ เพื่อให้เกิดความเข้าใจร่วมกันภายในสถานศึกษา

2. พัฒนาบุคลากรของสถานศึกษาให้มีความรู้ความสามารถ มีความเข้าใจ เกี่ยวกับหลักการพัฒนาหลักสูตร และเอกสารประกอบหลักสูตร ศึกษาสภาพปัจจุบันปัญหาและความ ต้องการของบุคลากร จัดอบรมสัมมนาหรือฝึกปฏิบัติความต้องการของบุคลากร สร้างเครือข่ายและ มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์จัดการเรียนรู้ซึ่งกันและกัน

3. ดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการของสถานศึกษา ประกอบด้วย คณะกรรมการบริหารหลักสูตรงานวิชาการของสถานศึกษา และอนุกรรมการระดับกลุ่มสาระการ เรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่ม รวมทั้งมีกิจกรรม พัฒนาผู้เรียนขึ้น

4. การจัดระบบสารสนเทศของสถานศึกษา ให้มีความครอบคลุมและเป็น ปัจจุบัน โดยการรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ เช่น บุคลากร งบประมาณ อาคารสถานที่ วัสดุอุปกรณ์ สิ่ง อำนวยความสะดวก ภูมิปัญญาท้องถิ่น และแหล่งเรียนรู้ รวมทั้งข้อมูลเกี่ยวกับผู้เรียนชุมชน ท้องถิ่น และนำข้อมูลต่าง ๆ เหล่านั้น มาจัดให้เป็นระบบระเบียบ

5. จัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาหรือธรรมนูญสถานศึกษา โดย กำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมายของสถานศึกษา ให้มีความสอดคล้องกับหลักสูตรตามความ ต้องการของผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชน และตอบสนองนโยบายกฎระเบียบ จัดทำเป็นลายลักษณ์อักษร

เพื่อใช้เป็นแผนแม่บท ในการดำเนินการจัดการศึกษาให้อยู่ในช่วงระยะเวลาที่กำหนด โดยกำหนดเป็นแผนพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

6. เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้นักเรียนผู้ปกครองชุมชนหน่วยงานและองค์กรในชุมชนทุกฝ่าย ให้ได้ทราบและให้ความร่วมมือในการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา โดยการจัดให้มีการประชาสัมพันธ์ โดยใช้วิธีการที่มีความหลากหลายเช่น หอกระจายข่าว ป้ายนิเทศแผ่นพับจดหมายข่าว สื่อมวลชนท้องถิ่น โฮมเพจอินเทอร์เน็ต สื่อสิ่งพิมพ์วิทยุโทรทัศน์ นิทรรศการรวมทั้งผู้บริหารและครูออกไปเยี่ยมพบประชาชน

ขั้นตอนที่ 2 การดำเนินการจัดทำสาระของหลักสูตรสถานศึกษา มีภารกิจดังนี้

ภารกิจที่ 2 การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาเป็นส่วนหนึ่ง que ผู้บริหาร ครู บุคลากรทางการศึกษา ชุมชน และคณะกรรมการสถานศึกษาต้องมีการทำความเข้าใจ เกี่ยวกับสาระการเรียนรู้ มาตรฐานการเรียนรู้ของช่วงชั้นต่าง ๆ ให้ลึกซึ้งเข้าใจ โดยมีกระบวนการในการดำเนินงาน ประกอบด้วย

1. ศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้อง
2. กำหนดวิสัยทัศน์ภารกิจเป้าหมายของการจัดการศึกษาของสถานศึกษา
3. กำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์
4. จัดทำโครงสร้างของหลักสูตรสถานศึกษาแต่ละช่วงชั้นและสัดส่วน
5. กำหนดผลการเรียนรู้ที่คาดหวังและสาระการเรียนรู้รายปีหรือรายภาค
6. จัดทำคำอธิบายรายวิชา
7. จัดทำหน่วยการเรียนรู้
8. จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้
9. กำหนดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
10. กำหนดสื่อการเรียนรู้ หรือแหล่งเรียนรู้
11. กำหนดการวัดและประเมินผล

12. บริหารจัดการงบประมาณ อาคารสถานที่ วัสดุอุปกรณ์และบุคลากร ให้มีความสอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษาที่มีการพัฒนาขึ้น

ภารกิจที่ 3 การวางแผนดำเนินการใช้หลักสูตร ประกอบด้วยขั้นตอนดังนี้

1. การวางแผนบริหารจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ โดยผู้บริหารทำความเข้าใจกับครูให้พัฒนาตนเองและวางแผนดำเนินการร่วมกันในการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

2. การวางแผนบริหารจัดการกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โดยร่วมกันวางแผนให้ครูทุกคนสามารถดำเนินการแนะแนว ในด้านการศึกษาต่อและการประกอบอาชีพให้กับผู้เรียน หรืออาจจัดตั้งศูนย์แนะแนวของสถานศึกษา และร่วมกันวางแผนการจัดกิจกรรมเพื่อตอบสนองจุดเน้น ของสถานศึกษา ได้แก่ บริการฝึกงานที่เป็นประโยชน์ จัดทำกิจกรรมที่ส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ สนับสนุนการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ และจัดกิจกรรมที่สนองต่อความสนใจและความสามารถของผู้เรียน

3. การวางแผนส่งเสริมและสนับสนุนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โดยระดมทรัพยากรมาใช้ให้คุ้มค่า จัดให้มีเครือข่ายการเรียนรู้ภายในและนอกสถานศึกษา มีสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยี สร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนานวัตกรรมภายในอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง

ภารกิจที่ 4 การดำเนินการบริหารจัดการหลักสูตร

1. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแผนการเรียนรู้
2. การจัดให้มีการประเมินคุณภาพภายใน
3. การจัดให้มีการประเมินคุณภาพภายนอก
4. การจัดให้มีการรายงานผลการเรียนรู้ต่อชุมชน

ขั้นตอนที่ 3 การนิเทศกำกับติดตามประเมินผลและรายงาน

ภารกิจที่ 5 การนิเทศกำกับติดตามและประเมินผล ในการบริหารจัดการหลักสูตร การนิเทศกำกับติดตาม ประเมินผล และรายงานผลการจัดการศึกษา เป็นกระบวนการที่เป็นกลไกหนึ่งของการประกันคุณภาพการศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐาน โดยต้องมีการดำเนินการที่เป็นระบบเครือข่ายครอบคลุมทั้งหน่วยงานภายในและภายนอก เป็นหน้าที่สำคัญประการหนึ่งของผู้บริหารโรงเรียน หรือเรียกว่าการนิเทศภายในโรงเรียน ในการนิเทศติดตามผลการใช้หลักสูตร จะช่วยให้หลักสูตรบรรลุเป้าหมายที่วางไว้ การนิเทศติดตามควรมีลักษณะการส่งเสริมความร่วมมือ ไม่ใช่เป็นการจับผิดบังคับ

ภารกิจที่ 6 การสรุปผลการดำเนินการและเขียนรายงาน การสรุปผลการดำเนินงาน การบริหารหลักสูตรสถานศึกษาเป็นกระบวนการประเมินผล การใช้หลักสูตรโดยการศึกษาส่วนประกอบต่างๆของหลักสูตรได้แก่ หลักสูตรจุดมุ่งหมาย โครงสร้างจุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหา กิจกรรม สื่อการเรียนการสอนวิธีสอนและการวัดผลว่ามีความสัมพันธ์กันหรือไม่ โดยการประเมินการใช้หลักสูตรโดยทั่วไปแบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอน คือ

ขั้นตอนที่ 1 ประเมินหลักสูตรก่อน เป็นการประเมินผลหลักสูตรก่อนที่จะนำไปใช้ โดยประเมินเมื่อสร้างเสร็จแล้ว และต้องการตรวจสอบว่าดีหรือไม่เพียงใดมีข้อที่ควรแก้ไขปรับปรุงอะไรบ้างอาจจะให้ผู้เชี่ยวชาญวิเคราะห์หรือวิจัยตรวจสอบดูก็ได้

ขั้นตอนที่ 2 การประเมินผลหลักสูตร ในขณะที่ดำเนินการว่าหลักสูตรที่ทำขึ้นนั้น นำไปทดลองใช้แล้วมีผลเพียงใด เพื่อหาข้อบกพร่อง และทางหาทางแก้ไขให้เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ

ขั้นตอนที่ 3 การประเมินเมื่อจบโครงการหรือประเมินเมื่อประกาศใช้หลักสูตรแล้ว เป็นการประเมินหลักสูตรที่ใช้อยู่แล้วเพื่อที่จะปรับปรุงให้ดียิ่งขึ้นต่อไป

ภารกิจที่ 7 ปรับปรุงและพัฒนากระบวนการบริหารจัดการหลักสูตร มีการดำเนินการดังนี้

1. สถานศึกษาต้องให้คณะกรรมการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา และงานวิชาการร่วมกันวางแผนดำเนินการประเมินหลักสูตร โดยการกำหนดเครื่องมือประเมินแต่งตั้งกรรมการรวบรวมข้อมูลวิเคราะห์ข้อมูลสรุปและเขียนรายงานผลการประเมินหลักสูตรสถานศึกษา

2. สถานศึกษาต้องดำเนินการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตร ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น การพัฒนาหลักสูตรเป็นการนำผลจากการติดตามประเมินผล และรายงานผลมาพิจารณาวางแผนปรับปรุงพัฒนากระบวนการจัดทำและการใช้หลักสูตรให้เหมาะสม กับบริบทหรือสภาพของสถานศึกษา

ศูนย์จีนศึกษา สถาบันเอเชียศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (2551) ได้ดำเนินการศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาระบบการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนในประเทศไทย และนำเสนอเกี่ยวกับการบริหารจัดการหลักสูตรภาษาจีนไว้ว่า ด้านหลักสูตรโรงเรียนทุกประเภทส่วนใหญ่จัดการเรียนการสอนรายวิชาภาษาจีนเป็นหลัก เน้นเรื่องสื่อสารภาษาจีนเป็นวิชาเสริม จัดวิชาภาษาจีนเป็นวิชาบังคับ แต่ก็ยังมีบางแห่งจัดเป็นวิชาเพิ่มเติม มีการจัดแข่งขันทักษะภาษาจีนเพื่อเป็นกิจกรรมเสริมหลักสูตร/แผนการเรียน โรงเรียนในสังกัด สพฐ. และโรงเรียนเอกชนมีการจัดเวลาเรียนภาษาจีน 1-2 คาบต่อสัปดาห์ โรงเรียนสอนภาษาจีน 5-7 คาบ ต่อสัปดาห์ ส่วนโรงเรียนสังกัด กทม. 1 คาบต่อสัปดาห์ ทั้งนี้ การเรียนการสอนภาษาจีนในโรงเรียนที่มีจำนวน 1 คาบเรียนต่อสัปดาห์ในแต่ละระดับชั้นจัดได้น้อยเกินไปสำหรับผู้เรียนภาษาต่างประเทศ ซึ่งต้องพัฒนาทั้งทักษะด้านการฟัง พูด อ่าน และเขียน เมื่อเรียนจบตามหลักสูตรที่ทางโรงเรียนกำหนดแล้วพบว่า ผู้เรียนไม่สามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ในการติดต่อสื่อสารได้ และด้านความร่วมมือกับหน่วยงานอื่น ความร่วมมือจากหน่วยงานภายในประเทศ โรงเรียนสอนภาษาจีน โรงเรียนในสังกัด สพฐ. โรงเรียนเอกชนส่วนใหญ่ได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานภายในประเทศ โดยมากเป็นความร่วมมือ กับสมาคมครูสอนภาษาจีน ศูนย์เครือข่ายส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาจีน และโรงเรียนในระดับเดียวกัน ส่วนใหญ่จะได้รับความร่วมมือและการสนับสนุนด้านครูผู้สอน สื่อการสอนและหลักสูตร ส่วนโรงเรียนโรงเรียนในสังกัด กทม. ไม่ค่อยได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานภายในประเทศ

รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ (2551) ได้อธิบายเกี่ยวกับการบริหารจัดการหลักสูตรไว้ว่า การบริหารหลักสูตรเป็นการนำกระบวนการบริหารมาประยุกต์ใช้ ซึ่งสามารถแบ่งได้เป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ขั้นเตรียมการ เป็นการวางแผนการใช้หลักสูตร โดยจะต้องมีการเตรียมการล่วงหน้า ก่อนเปิดหลักสูตร การวางแผนการใช้หลักสูตรอย่างเป็นระบบและนำนวัตกรรมทางการศึกษาเข้ามาช่วย ซึ่งต้องดำเนินการตรวจสอบหลักสูตรแม่บทก่อนมีการนำหลักสูตรไปใช้ การประชาสัมพันธ์หลักสูตร การเตรียมความพร้อม การจัดทำโครงการสอน การตรวจสอบความพร้อมของผู้เรียน การตรวจสอบการยอมรับจากสังคมและการจัดโครงสร้างของหน่วยงาน

ขั้นตอนที่ 2 ขั้นดำเนินการ เป็นการนำหลักสูตรไปใช้ โดยการดำเนินการประชุมครูรวมถึงบุคลากรที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับหลักสูตร การปฐมนิเทศนักเรียน การจัดทำคู่มือครู การจัดทำตารางสอน และการจัดครูเข้าสอน รวมไปถึงการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ

ขั้นตอนที่ 3 ขั้นการประเมินผล เมื่อนำหลักสูตรไปใช้แล้วนั้น ควรมีการจัดการประเมินผลเกี่ยวกับหลักสูตรว่า มีความตรงวัตถุประสงค์ของหลักสูตรหรือไม่ หรือเพื่อพิจารณาว่า ตรงตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตรหรือไม่ เพื่อจะได้นำไปใช้เป็นตัวประกอบในการตัดสินใจเปลี่ยนแปลงเกี่ยวกับหลักสูตร

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2553) ได้อธิบายเกี่ยวกับการบริหารจัดการหลักสูตรไว้ว่า การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาเป็นกระบวนการที่ต้องอาศัยการมีส่วนร่วมของฝ่ายต่าง ๆ อาทิ ฝ่ายบริหาร ครูผู้สอน ผู้ปกครอง ชุมชน โดยทั่วไปนั้นมีการดำเนินการใน 2 ส่วน คือ

1. การดำเนินการระดับสถานศึกษา ดำเนินการโดยองค์คณะบุคคลในระดับสถานศึกษา ได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษา คณะกรรมการบริหารหลักสูตรและงานวิชาการ เพื่อพิจารณาจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา รวมทั้งแนวปฏิบัติต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น ระเบียบการวัดประเมินผลการเรียน รวมทั้งพิจารณาเกี่ยวกับเอกสารบันทึกและรายงานผลการเรียน ซึ่งต้องใช้ร่วมกันในสถานศึกษานั้น ๆ

2. การดำเนินการระดับชั้นเรียน ดำเนินการโดยครูผู้สอนแต่ละคน ในการออกแบบหน่วยการเรียนรู้และจัดการเรียนการสอน เพื่อให้สอดคล้อง เหมาะสมกับกับผู้เรียนแต่ละกลุ่ม ซึ่งอาจมีความแตกต่างกัน ดังนั้น จึงมีความเป็นไปได้ที่ครูผู้สอนรายวิชาเดียวกัน ระดับชั้นเดียวกันอาจพิจารณาออกแบบหน่วยการเรียนรู้ที่แตกต่างกันได้ เพราะผู้เรียนที่ครูแต่ละคนรับผิดชอบนั้น อาจมีความต้องการและความสามารถแตกต่างกัน ดังนั้น กิจกรรมการเรียนรู้หรืองานที่มอบหมายให้ผู้เรียนปฏิบัติ สื่อการสอน หรือวิธีการวัดประเมินผลอาจต้องปรับให้เหมาะสมกับผู้เรียนแต่ละกลุ่ม

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2555) ได้นำเสนอยุทธศาสตร์ส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาจีน ที่เกี่ยวข้องกับด้านการบริหารจัดการหลักสูตรภาษาจีน ไว้ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ 1 ปรองดองสร้างสามัคคีและส่งเสริมให้เกิดความร่วมมือในการส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาจีนอย่างกว้างขวาง โดยจัดทำแผนยุทธศาสตร์ระยะเร่งด่วน และระยะปานกลางเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาจีนอย่างเป็นระบบ ส่งเสริมให้กลุ่มเป้าหมายหลัก คือ นักเรียน นักศึกษา และผู้อยู่ในวัยแรงงานสามารถใช้ภาษาจีนเพื่อการสื่อสารได้

ยุทธศาสตร์ที่ 2 จัดทำมาตรฐานหลักสูตรและทางการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน ในแต่ละระดับ และแต่ละประเภทของการศึกษา เพื่อให้สถานศึกษาแต่ละประเภท แต่ละระดับ ปรับใช้ให้สอดคล้องกับความต้องการ ตั้งแต่ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายถึงระดับอุดมศึกษา รวมถึงกำหนดการใช้อักษรจีนตัวย่อในหลักสูตร

ยุทธศาสตร์ที่ 3 ส่งเสริมและพัฒนาการสื่อสารการเรียนการสอนภาษาจีนในประเทศไทยให้มีคุณภาพ และมีมาตรฐานเป็นที่ยอมรับโดยร่วมมือกับกระทรวงศึกษาธิการของจีน จัดทำหนังสือเรียนที่สอดคล้องกับหลักสูตรไทย และจัดหาสื่อการเรียนภาษาจีนที่มีคุณภาพ และสอดคล้องกับมาตรฐานหลักสูตร ในระยะเริ่มแรกและระยะต่อมาจะส่งเสริมและสนับสนุนให้สำนักพิมพ์ในประเทศไทยผลิตหนังสือเรียน และสื่อความรู้เองหรือผลิตหนังสือร่วมกับสำนักพิมพ์ในสาธารณรัฐประชาชนจีน

ยุทธศาสตร์ที่ 4 วางระบบพัฒนาครูสอนภาษาจีนในระยะสั้นและระยะยาวให้ได้มาตรฐาน โดยเริ่มจากการสำรวจสภาพปัจจุบัน และข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการของครูที่ต้องการพัฒนาในระดับต่าง ๆ และจัดทำฐานข้อมูลเพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาครูเข้าสู่เกณฑ์มาตรฐาน และระยะต่อมาจะกำหนดมาตรฐานครูโดยเทียบเคียง และปรับใช้ระบบการอบรมและการทดสอบมาตรฐานการสอน (Jiaoshi Zige Zhengshu) ซึ่งเป็นมาตรฐานครูสอนภาษาจีนของสาธารณรัฐประชาชนจีน ที่สอนภาษาจีนให้แก่ชาวต่างประเทศ กำหนดระดับความรู้ขั้นต่ำของครูผู้สอนภาษาจีน โดยใช้ HSK ไม่ต่ำกว่าระดับ 5 สำหรับครูที่สอนระดับประถมศึกษา รวมทั้งพัฒนาครูประจำการผู้สอนภาษาจีนอย่างสม่ำเสมอ เช่น การสนับสนุนทุนการศึกษาต่อ ณ สาธารณรัฐประชาชนจีน สำหรับครูไทย ที่มีผลการศึกษาดีเด่น รวมทั้งส่งเสริมการผลิตและสร้างแรงจูงใจแก่บุคลากรรุ่นใหม่

ยุทธศาสตร์ที่ 5 ส่งเสริมความร่วมมือและสร้างเครือข่าย เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนภาษาจีนในประเทศไทย โดยทำการ Mapping โรงเรียนที่สอนภาษาจีนในประเทศไทย เพื่อกำหนดพื้นที่ และควรให้การสนับสนุนส่งเสริมเป็นกรณีพิเศษ สร้างเครือข่ายที่เข้มแข็งระหว่างสถานศึกษาและสถานศึกษาระดับต่าง ๆ เช่น ระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษา อาชีวศึกษาและอุดมศึกษา เพื่อช่วยเหลือและพึ่งพากันและกันในเรื่องครูผู้สอน หลักสูตร สื่อการเรียนการสอน การประเมินผล ฯลฯ และร่วมมือกับสถานเอกอัครราชทูตสาธารณรัฐประชาชนจีนประจำประเทศไทย เพื่อแสวงหาความร่วมมือในการพัฒนาการเรียนการสอนภาษาจีนในประเทศไทย

จากการศึกษาเอกสารและแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการหลักสูตรภาษาจีนสรุปได้ว่า การบริหารจัดการหลักสูตรภาษาจีน หมายถึง กระบวนการของสถานศึกษาในการเตรียมความพร้อมทางทรัพยากรทุกด้านก่อนการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรภาษาจีน ทั้งด้านการตรวจสอบความต้องการของผู้เกี่ยวข้องทุกภาคส่วน การแต่งตั้งคณะทำงาน การเตรียมความพร้อมด้านอาคารสถานที่ วัสดุอุปกรณ์ ผู้สอน ผู้เรียน และเครือข่ายสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน การจัดทำหลักสูตรภาษาจีน เป็นหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ การวางแผนและการดำเนินการนำหลักสูตรภาษาจีนไปใช้การวัดและประเมินผลผู้เรียน การประเมินผลหลักสูตรภาษาจีน และจัดทำรายงานการประเมินผลหลักสูตร เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรภาษาจีนอย่างต่อเนื่องต่อไป โดยสามารถกำหนดตัวชี้วัดด้านการบริหารจัดการหลักสูตรภาษาจีน ได้ 4 ตัวชี้วัด ดังนี้

1. มีการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาก่อนใช้หลักสูตรภาษาจีน ด้านการตรวจสอบความต้องการของผู้เกี่ยวข้องทุกภาคส่วน การแต่งตั้งคณะทำงาน การเตรียมความพร้อมด้านอาคารสถานที่ วัสดุอุปกรณ์ ผู้สอน ผู้เรียน และเครือข่ายสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน
2. มีการจัดทำหลักสูตรภาษาจีนเป็นหลักสูตรสถานศึกษา
3. มีแผนและมีการดำเนินการใช้หลักสูตรภาษาจีนครอบคลุม การปรับพื้นฐานผู้เรียน การจัดการเรียนการสอนภาษาจีน และการวัดและประเมินผลผู้เรียนที่ได้มาตรฐาน
4. มีแผนและมีการดำเนินการประเมินหลักสูตรภาษาจีนและจัดทำรายงานการประเมินหลักสูตร เพื่อนำสู่การปรับปรุงหลักสูตรต่อไป

2. ด้านการจัดการเรียนการสอนและการวัดประเมินผลภาษาจีน

หลักการจัดการเรียนการสอน

วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา (2544) ได้อธิบายเกี่ยวกับองค์ประกอบการจัดการเรียนการสอนและการวัดประเมินผลภาษาจีนไว้ว่า วิธีสอนที่ดี ต้องรวมถึงการที่ผู้สอนรู้จักวิธีการถ่ายทอดความรู้ ความคิดให้ผู้เรียน โดยวิธีการแตกต่างออกไปอย่างเหมาะสมและน่าสนใจ ทำให้ผู้เรียนได้ความรู้ ความคิด ตามความมุ่งหมายของผู้สอน นอกจากนี้ ก็ควรมีความเข้าใจต่อผู้เรียนตลอดจนความศรัทธาในวิชาชีพอาจารย์อีกด้วย

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2555) ได้นำเสนอยุทธศาสตร์ส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาจีน ที่เกี่ยวข้องไว้เป็นยุทธศาสตร์ที่ 2 คือ จัดทำมาตรฐานหลักสูตรและทางการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน ในแต่ละระดับ และแต่ละประเภทของการศึกษา เพื่อให้สถานศึกษาแต่ละประเภท แต่ละระดับปรับใช้ให้สอดคล้องกับความต้องการ ตั้งแต่ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายถึงระดับอุดมศึกษา รวมถึงกำหนดการใช้อักษรจีนตัวย่อในหลักสูตร

ทศนา แชมมณี (2551) ได้อธิบายเกี่ยวกับวิธีการสอนไว้ว่า วิธีการสอนเป็นกระบวนการหรือขั้นตอนในการดำเนินการสอน วิธีสอนแบบใดแบบหนึ่ง ก็คือขั้นตอนในการดำเนินการสอน ซึ่งมีองค์ประกอบและขั้นตอนสำคัญอันเป็นลักษณะเด่น หรือแก่นสำคัญของวิธีสอน แต่ละวิธีเพื่อช่วยให้สามารถใช้วิธีได้อย่างเหมาะสม กับจุดมุ่งหมายของวิธีนั้น ๆ โดยวิธีสอนมีให้เลือกหลากหลายผู้สอนควรเลือกใช้ให้เหมาะสมกับบทเรียนและจุดมุ่งหมาย เพราะนอกจากจะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนการสอนแล้ว ยังช่วยให้บทเรียนมีความน่าสนใจและจูงใจให้ผู้เรียนสนใจเพิ่มขึ้นด้วย

อาภรณ์ ใจเที่ยง (2553) ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน ไว้ดังนี้

1. จัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของหลักสูตร หลักสูตรฉบับปัจจุบันมีความมุ่งหวังให้ผู้เรียนเป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข บนพื้นฐานของความเป็นไทย สามารถคิดค้นคว้า แสวงหาความรู้ได้ด้วยตัวเอง เป็นคนใฝ่รู้ใฝ่เรียนและรักการเรียนรู้ ผู้สอนจึงต้องสอนวิธีการคิด วิธีการทำ วิธีการแก้ปัญหา และสอนอย่างมีลำดับขั้นตอนที่มีประสิทธิภาพ จัดกิจกรรมในรูปแบบต่าง ๆ ใช้วิธีสอนหลากหลาย เพื่อให้ผู้เรียนเกิดคุณลักษณะตามที่หลักสูตรมุ่งหวัง ผู้สอนจึงต้องศึกษาหลักสูตร แล้วจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของหลักสูตร

2. จัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับจุดประสงค์การสอน กล่าวคือ ผู้สอนต้องพิจารณาว่าจุดประสงค์การสอนในครั้งนั้นมุ่งเน้นพฤติกรรมด้านใด เช่น สอนชั้น ป.3 เรื่องการเย็บกระดุม 4 มุม มีจุดประสงค์การสอนเพื่อให้ผู้เรียนสามารถเย็บกระดุมได้สวยงาม ถูกต้องตามขั้นตอน และรูปแบบที่กำหนดให้ การสอนครั้งนี้มีจุดประสงค์ในพฤติกรรมด้านทักษะ ดังนั้น ผู้สอนต้องจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยให้ผู้เรียนได้ลงมือฝึกปฏิบัติเพื่อให้เกิดทักษะ

3. จัดกิจกรรมให้สอดคล้องและเหมาะสมกับวัย ความสามารถ ความสนใจของผู้เรียน เช่น นักเรียนในระดับประถมศึกษาชอบเรียนปนเล่น ครูจึงควรจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้แสดงบทบาท ได้แข่งขัน ได้เล่นเกม ได้ร้องเพลง ได้เต้น ให้ได้แสดงออกตามวัย ผู้เรียนจะเรียนด้วยความสนุกเพลิดเพลิน ดีกว่าที่จะนั่งฟังครูพูดอธิบายแต่เพียงอย่างเดียว เช่น การสอนเกี่ยวกับประเพณีวันลอยกระทง ในชั้น ป.3 ผู้สอนอาจจัดให้ผู้เรียนเกิดความสุขในการเรียนได้ โดยให้นักเรียนส่วนหนึ่ง ออกมาร้อง อีกส่วนหนึ่งร้องเพลงลอยกระทง ผู้เรียนจะเรียนด้วยความสนุกและด้วยความสนใจ

4. จัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับลักษณะของเนื้อหาวิชา เนื้อหาวิชามีหลายประเภทเช่น ประเภทข้อเท็จจริง การแก้ปัญหา การคิดสร้างสรรค์ ทักษะ เจตคติ และค่านิยม เนื้อหาวิชาแต่ละประเภทต้องอาศัยเทคนิควิธีสอน หรือการจัดกิจกรรมที่แตกต่างกัน เช่น ถ้าเป็นประเภททักษะก็ต้องจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติ ฝึกฝนอย่างมีขั้นตอน จึงจะเกิดทักษะได้ ยกตัวอย่างการสอนคัดเขียนไทย นักเรียนจะคัดเขียนตัวอักษรไทยได้สวยงาม ต้องได้ฝึกการคัดบ่อย ๆ

ตามลำดับขั้นตอน และมีการปรับปรุงแก้ไขในส่วนที่บกพร่อง จนสามารถคิดได้อย่างสวยงามในเวลาที่กำหนด หรือถ้าเป็นเนื้อหาวิชาประเภทการแก้ปัญหา ก็ต้องให้ผู้เรียนได้คิดแก้ปัญหา และเปิดโอกาสให้แสดงความคิดสร้างสรรค์ในการแก้ปัญหานั้น เช่น วิชาวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ เป็นต้น

5. จัดกิจกรรมให้มีลำดับขั้นตอน เพื่อผู้เรียนได้เกิดความรู้ความเข้าใจอย่างต่อเนื่องไม่สับสน และสามารถโยงความสัมพันธ์ของเนื้อหาที่เรียนได้ การจัดลำดับขั้นตอนควรเริ่มจากง่ายไปยาก รูปธรรมไปนามธรรม ไกลตัวไปใกล้ตัว และส่วนรวมไปส่วนตัว จะทำให้เกิดการเรียนรู้ได้ดี

6. จัดกิจกรรมให้น่าสนใจ โดยใช้สื่อการสอนที่เหมาะสม สื่อการสอน สามารถแบ่งได้เป็น 5 ประเภท ได้แก่

6.1 สื่อบุคคลและของจริง หมายถึง ผู้สอน ผู้ช่วยสอน วิทยากรพิเศษ หรือของจริงต่าง ๆ เพื่อช่วยในการประกอบการสอน เป็นต้น

6.2 วัสดุและอุปกรณ์เครื่องฉาย เช่น ภาพยนตร์ แผ่นโปร่งใส สไลด์ फिल्म สตรีป

6.3 วัสดุและอุปกรณ์เครื่องเสียง เช่น วิทยุ เครื่องบันทึกเสียง

6.4 สิ่งพิมพ์ เช่น หนังสือ วารสาร รูปภาพ

6.5 วัสดุที่ใช้แสดง เช่น แผนที่โลก ของจำลองต่าง ๆ

7. จัดกิจกรรมโดยให้ผู้เรียนเป็นผู้กระทำการกิจกรรม เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง ผู้สอนเป็นผู้อำนวยความสะดวก ส่วนตัวความรู้เป็นผลพลอยได้จากการกระทำการกิจกรรม ทั้งนี้ เพราะระหว่างทำการกิจกรรมผู้เรียนจะได้รับผล คือ เกิดการพัฒนาตนเองจากทางความคิด การปฏิบัติการ แก้ปัญหา การทำงานร่วมกัน การวางแผนจัดการ และเทคนิควิธีการต่าง ๆ ที่เรียกว่า เรียนรู้วิธีการหาความรู้ (Learn how to learn) ซึ่งมีคุณค่ามากกว่าตัวความรู้ ดังนั้น ในการสอน จึงต้องให้ผู้เรียนได้ลงมือทำการกิจกรรม

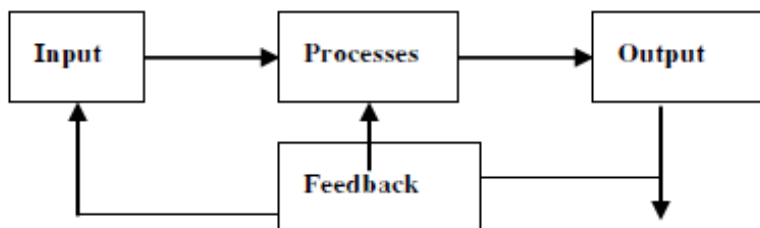
8. จัดกิจกรรมโดยใช้วิธีการที่ท้าทายความคิดความสามารถของผู้เรียน ฝึกฝนวิธีการแสวงหาความรู้ และการแก้ปัญหาด้วยตนเอง จะทำให้ผู้เรียนเห็นคุณค่าของสิ่งที่เรียนและได้รับประโยชน์จากการเรียนอย่างแท้จริง เช่น การจัดกิจกรรมให้ได้ค้นคว้ารวบรวมข้อมูลจากเอกสาร จาก การสัมภาษณ์ จากการศึกษาจากสถานที่ จากการเข้าร่วมฟังการอภิปราย การสัมมนา ฯลฯ หรือการจัดแสดงนิทรรศการ แสดงละคร จัดได้ว่าที่ จัดแข่งขันการแต่งกลอนสด จัดประกวดเรียงความ ให้จัดป้ายประกาศวันสำคัญต่าง ๆ เป็นต้น กิจกรรมเหล่านี้เป็นทั้งกิจกรรมในวิชาที่เรียน และกิจกรรมเสริมประกอบการเรียน (กิจกรรมเสริมหลักสูตร) ซึ่งจะเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แสดงความสามารถ ความถนัด และได้พัฒนาศักยภาพส่วนตัวของผู้เรียนได้ดี

9. จัดกิจกรรมโดยใช้เทคนิควิธีการสอนหลากหลาย ให้เหมาะสมกับสถานการณ์ ทำให้ผู้เรียนเกิดความกระตือรือร้นในการเรียน และเกิดการเรียนรู้อย่างแท้จริง ในการสอนแต่ละเนื้อหาวิชาและแต่ละครั้ง ผู้สอนไม่ควรใช้วิธีเดียวกันตลอด ความคิดกิจกรรมการเรียนการสอนให้น่าสนใจ เลือกใช้เทคนิควิธีสอนที่สอดคล้องกับลักษณะเนื้อหาวิชา เช่น สอนวิชาวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ จำเป็นอย่างยิ่ง ที่จะต้องให้ผู้เรียนได้คิดคำนวณ ได้แก้ปัญหา ได้ทดลอง ได้สืบเสาะหาความรู้ ดังนั้น ผู้สอนอาจเลือกใช้วิธีสอนแบบทดลอง แบบวิทยาศาสตร์แบบแก้ปัญหา หรือแบบสืบสวนสอบสวนตามความเหมาะสม เป็นการเปลี่ยนใช้เทคนิควิธีสอนหลากหลาย โดยให้สอดคล้องกับสถานการณ์ ผู้เรียนก็จะเรียนด้วยความกระตือรือร้น และเกิดการเรียนรู้ได้ดี

10. จัดกิจกรรมโดยให้มีบรรยากาศที่รื่นรมย์ สนุกสนาน และเป็นกันเอง เพราะทำให้ผู้เรียนเรียนด้วยความสุข สบายใจ ไม่ตึงเครียด อันส่งผลให้ผู้เรียนเกิดเจตคติที่ดีต่อวิชาที่เรียน บรรยากาศจะเป็นเช่นไร ขึ้นอยู่กับบุคลิกภาพของผู้สอนเป็นสำคัญ ถ้าผู้สอนเข้มงวด เคร่งขรึม และ เคร่งเครียด บรรยากาศจะตึงเครียด ทำให้ผู้เรียนรู้สึกอึดอัด ไม่สบายใจในการเรียน แต่ถ้าผู้สอนเข้าใจ ผู้เรียน ให้ความเมตตา มีบุคลิกภาพที่ร่าเริง แจ่มใส ไม่เข้มงวด ดุดัน ให้อิสระแก่ผู้เรียนได้ซักถาม ปัญหา และปรึกษาหารือกันระหว่างทำกิจกรรม โดยไม่วุ่นวายสับสน มีวินัยในตนเอง ก็จะเป็นบรรยากาศที่ส่งเสริมการทำกิจกรรมได้ดี

11. จัดกิจกรรมแล้วต้องมีการวัดผลการใช้กิจกรรมนั้นทุกครั้ง เพื่อค้นหาข้อดี ข้อบกพร่อง แล้วนำผลไปปรับปรุงแก้ไขสำหรับใช้ในครั้งต่อไป ในการวัดผลควรมีทั้งการวัดผลระหว่างที่ผู้เรียนทำกิจกรรม และภายหลังการทำกิจกรรม โดยครูอาจใช้วิธีสังเกต ซักถาม ตรวจสอบ ผลงาน หรือทดสอบ เมื่อวัดผลแล้วพบว่ากิจกรรมนั้นทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดีก็สามารถนำไปใช้ต่อได้ แต่ถ้าผู้เรียนพบปัญหาขณะปฏิบัติกิจกรรม ผู้สอนควรได้วิเคราะห์หาสาเหตุ แล้วแก้ไขให้ตรงจุด กิจกรรมนั้นอาจยากเกินระดับความสามารถของเด็ก สถานการณ์สภาพแวดล้อมไม่เอื้ออำนวย หรือผู้เรียนยังขาดประสบการณ์พื้นฐาน ก็จำเป็นต้องปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้น

สมชาย รัตนทองคำ (2556) ได้นำเสนอรูปแบบการเรียนการสอนเชิงระบบไว้ว่า คำว่า “ระบบ” หมายถึง ระเบียบเกี่ยวกับการรวมสิ่งต่าง ๆ ซึ่งมีลักษณะซับซ้อนให้เข้าลำดับประสานกันเป็นอันเดียว ตามหลักเหตุผลทางวิชาการ องค์ประกอบของระบบการเรียนการสอนที่สำคัญประกอบด้วย 1) Input (Define): ได้แก่ การวางจุดหมาย และขอบเขต, การกำหนดแนวทางแก้ปัญหา, การประมวลค่าใช้จ่าย 2) Processes/Control (Develop): ได้แก่ การพิจารณาเลือกรูปแบบที่เหมาะสม, การกำหนดวิธีการตัดสินใจ, การทดลองใช้ 3) Output/Product and Feedback (Evaluate): ได้แก่ การวิเคราะห์ และสรุปผล, การปรับปรุง แต่ละองค์ประกอบมีความสัมพันธ์ต่อกันและกัน มีหน้าที่ของตนเอง ดังภาพประกอบ 2

ภาพประกอบ 2 ความสัมพันธ์ขององค์ประกอบที่เป็นระบบ

วิธีการของระบบดังกล่าว สามารถนำมาปรับใช้กับการพิจารณาการเรียนการสอนได้ โดยสรุปเป็นขั้นใหญ่ ๆ 4 ขั้นตอน คือ 1) การกำหนดจุดมุ่งหมายและขอบเขต 2) การออกแบบการจัดการเรียนการสอน 3) การพัฒนารูปแบบและการทดลองใช้ 4) การประเมินและการปรับปรุง

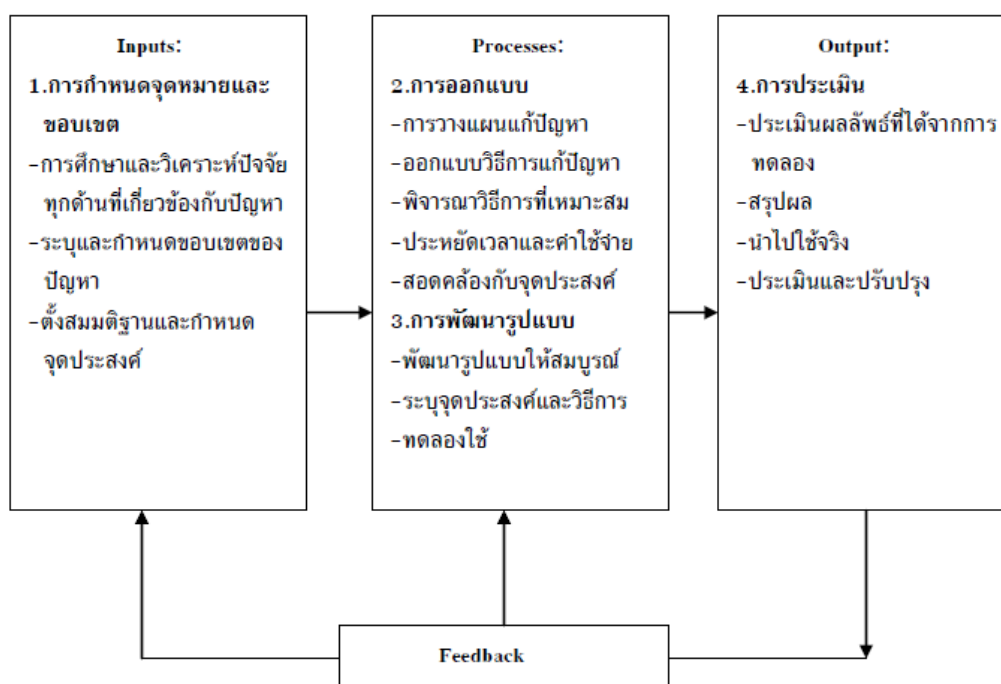
1. การกำหนดจุดมุ่งหมายและขอบเขต หมายถึง การศึกษาวิเคราะห์ปัญหาและความต้องการของการพัฒนาการเรียนการสอน ซึ่งปัญหาดังกล่าวอาจเกิดจากหลายสาเหตุ เช่น ระดับพฤติกรรมของผู้เรียนไม่ถึงเกณฑ์ที่ผู้สอนตั้งไว้ ทั้งด้านพุทธิพิสัย เจตพิสัย และทักษะพิสัย ผู้สอนอาจมีสมรรถภาพการสอนด้านการใช้กลยุทธ์ในการสอน และวิธีการวัดประเมินผลไม่สอดคล้องกับจุดประสงค์ที่วางไว้ หรืออาจเป็นเพราะผู้บริหารหรือนโยบายระดับสูง ต้องการให้มีการเปลี่ยนแปลงบางประการในการดำเนินการสอน เมื่อได้ปัญหาที่ต้องการศึกษาเพื่อแก้ไข และพัฒนาการเรียนการสอนแล้วต้องระบุให้ชัดเจนและจำกัดขอบเขตให้เป็นที่เข้าใจตรงกัน ระหว่างผู้ดำเนินการพัฒนาด้วยกัน แล้วตั้งวัตถุประสงค์ให้แจ่มชัด กำหนดเกณฑ์การประเมินผล พร้อมทั้งตั้งสมมติฐานของการแก้ปัญหาไว้ด้วย

2. การออกแบบ หมายถึง การวางแผนหารูปแบบการแก้ปัญหา ซึ่งอาจมีมากกว่าหนึ่งรูปแบบ รูปแบบของการแก้ปัญหา หมายถึงรวมถึง การวางแผนการสอนที่จะต้องมีกิจกรรมสื่อการสอน แนวทางการดำเนินการเรียนการสอน การประเมินผล ที่สอดคล้องกับเนื้อหา จุดประสงค์ และรูปแบบของการแก้ปัญหา ต้องสร้างจากหลักการที่ควรจะเป็นไปได้ ประหยัดค่าใช้จ่าย และเวลาเหมาะสมกับสถานการณ์ โดยคำนึงถึงปัจจัยด้านมนุษย์ และด้านที่เป็นวัสดุสิ่งของด้วย

3. การพัฒนารูปแบบและการทดลองใช้ การพัฒนารูปแบบและการทดลองใช้ ประกอบด้วย การพิจารณาตัดสินใจ เลือกรูปแบบการแก้ปัญหา และสร้างขึ้นให้สมบูรณ์ หลังจากการออกแบบไว้แล้วในขั้นที่ 2 การพัฒนาต้องมีจุดประสงค์ปลายทางที่แจ่มชัด วิธีการเรียนการสอนและสื่อการสอนที่เฉพาะเจาะจง สำหรับรูปแบบที่เลือกจะนำไปทดลองใช้ ซึ่งเป็นขั้นดำเนินการ หรือทดลองปฏิบัติการ เพื่อตรวจสอบประสิทธิภาพของรูปแบบ

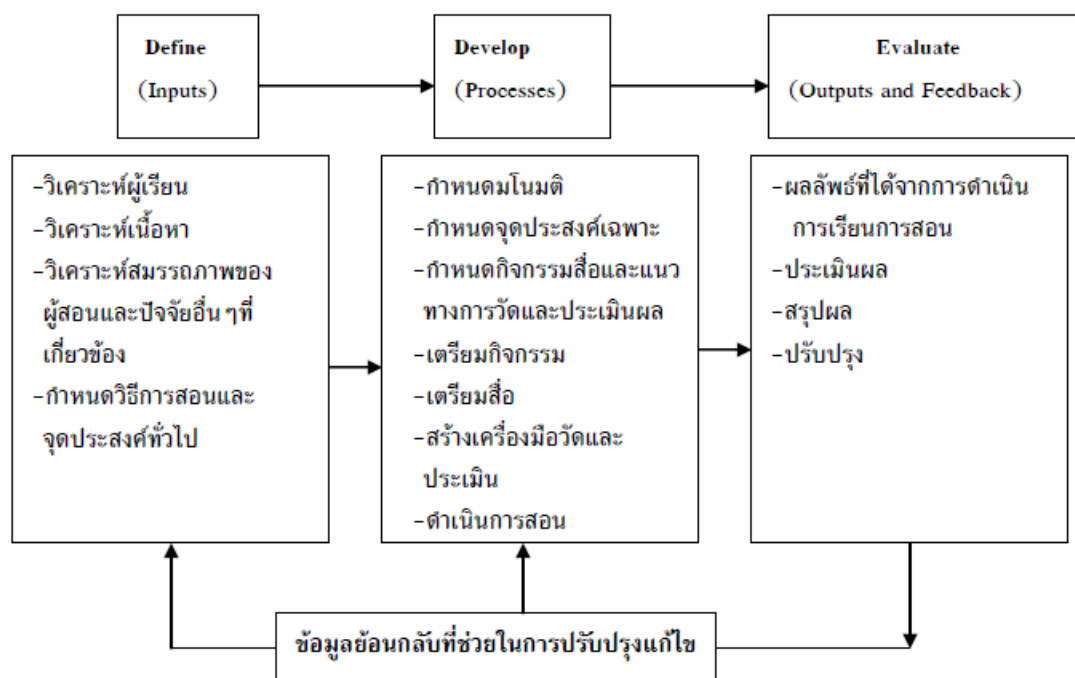
4. การประเมินและการปรับปรุง การประเมินผลนั้น ควรอยู่ในทุกขั้นตอน กล่าวคือ ในขั้นตอนแรก หลังจากกำหนดจุดมุ่งหมายและขอบเขตแล้ว ต้องประเมินผลว่า การกำหนดปัญหานั้น เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการศึกษาหรือไม่ ถ้าไม่ ต้องปรับปรุงก่อนที่จะดำเนินการขั้นต่อไป ส่วนขั้นออกแบบ และขั้นการพัฒนาารูปแบบนั้น ก็ต้องมีการประเมินรูปแบบที่ออกไว้ว่า สอดคล้องกับความต้องการหรือไม่ ควรปรับปรุงให้เหมาะสม ก่อนนำไปทดลองใช้ และหลังจากทดลองใช้แล้ว ก็มีการประเมินผลลัพธ์อีกครั้งหนึ่ง

ขั้นตอนทั้งหมดสามารถนำไปดัดแปลงให้เป็นขั้นตอนของการออกแบบการสอน โดยยึดหลักของ Define, Develop, Evaluate ซึ่งเป็นการพัฒนาการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบดังภาพประกอบต่อไปนี้

ภาพประกอบ 3 ขั้นตอนที่น่าไปใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบ

พูน ปณ ภิโต ชีเว

ภาพประกอบ 4 ขั้นตอนการออกแบบเพื่อพัฒนาการสอนอย่างเป็นระบบ

ผลจากการนำความคิดเรื่องระบบ และการพัฒนาระบบมาใช้ในการเรียนการสอน ก่อให้เกิดรูปแบบของระบบการเรียนการสอนเป็นจำนวนมาก ทั้งนี้เพราะนักการศึกษาเชื่อว่า การนำความคิดเรื่องระบบมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน จะทำให้การจัดการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพ

การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

พิมพันธ์ เดชะคุปต์ (2550) ได้อธิบายเกี่ยวกับหลักการพื้นฐานของแนวคิดการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญไว้ว่า การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญเกิดขึ้นจากพื้นฐานความเชื่อที่ว่า การจัดการศึกษามีเป้าหมายสำคัญที่สุด คือ การจัดการให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนแต่ละคนได้พัฒนาตนเองสูงสุด ตามกำลังหรือศักยภาพของแต่ละคน แต่เนื่องจากผู้เรียนแต่ละคนมีความแตกต่างกันทั้งด้านความต้องการ ความสนใจ ความถนัดและยังมีทักษะพื้นฐานอันเป็นเครื่องมือสำคัญที่จะใช้ในการเรียนรู้ อันได้แก่ความสามารถในการฟัง พูด อ่าน เขียน ความสามารถทางสมอง ระดับสติปัญญา และการแสดงผลของการเรียนรู้ออกมาในลักษณะที่ต่างกัน จึงควรมีการจัดการที่เหมาะสมในลักษณะที่แตกต่างกัน ตามเหตุปัจจัยของผู้เรียนแต่ละคน และผู้ที่มีบทบาทสำคัญในกลไกของการจัดการนี้ คือ ผู้สอน แต่จากข้อมูลอันเป็นปัญหาวิกฤตทางการศึกษาและวิกฤตของผู้เรียนที่ผ่านมา แสดงให้เห็นว่า ผู้สอนยังแสดงบทบาทและทำหน้าที่ของตนเองไม่เหมาะสม จึงต้องทบทวนทำความเข้าใจ ซึ่งนำไปสู่การปฏิบัติเพื่อแก้ไขปัญหาวิกฤตทางการศึกษาและ

วิกฤตของผู้เรียนต่อไป การทบทวนบทบาทของผู้สอน ควรเริ่มจากการทบทวนและปรับแต่งความคิด ความเข้าใจเกี่ยวกับความหมายของการเรียน โดยต้องถือว่าแก่นแท้ของการเรียนคือ การเรียนรู้ของผู้เรียน ต้องเปลี่ยนจากการยึดวิชาเป็นตัวตั้ง มาเป็นยึดมนุษย์หรือผู้เรียนเป็นตัวตั้ง หรือที่เรียกว่า ผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้สอนต้องคำนึงถึงหลักความแตกต่างระหว่างบุคคลเป็นสำคัญ ถ้าจะเปรียบเทียบการทำงานของอาจารย์ (ผู้สอน) กับแพทย์คงไม่ต่างกันมากนัก แพทย์มีหน้าที่บำบัดรักษาอาการป่วยไข้ของผู้ป่วยด้วยการวิเคราะห์ วินิจฉัยอาการของผู้ป่วยแต่ละคนที่มีความแตกต่างกัน แล้วจัดการบำบัดด้วยการใช้ยาหรือการปฏิบัติอื่น ๆ ที่แตกต่างกันวิธีการรักษาแบบหนึ่งแบบใดคงจะใช้บำบัดรักษาผู้ป่วยทุกคนเหมือน ๆ กันไม่ได้ นอกจากจะมีอาการป่วยแบบเดียวกัน ในทำนองเดียวกันผู้สอน ก็จำเป็นต้องทำความเข้าใจและศึกษาให้รู้ข้อมูล อันเป็นความแตกต่างของผู้เรียนแต่ละคน และหาวิธีสอนที่เหมาะสม เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างเต็มที่ เพื่อพัฒนาผู้เรียนแต่ละคนนั้นให้บรรลุถึงศักยภาพสูงสุดที่มีอยู่ และจากข้อมูลที่เป็นวิกฤตทางการศึกษา และวิกฤตของผู้เรียนอีกประการหนึ่ง คือ การจัดการศึกษาที่ไม่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้นำสิ่งที่ได้เรียนรู้มาปฏิบัติในชีวิตจริง ทำให้ไม่เกิดการเรียนรู้ที่ยั่งยืน ผู้สอนจึงต้องหันมาทบทวนบทบาทและหน้าที่ที่จะต้องแก้ไข โดยต้องตระหนักว่า คุณค่าของการเรียนรู้คือการได้นำสิ่งที่เรียนรู้มานั้นไปปฏิบัติให้เกิดผลด้วย ดังนั้น หลักการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จึงมีสาระที่สำคัญ 2 ประการ คือ การจัดการโดยคำนึงถึงความแตกต่างของผู้เรียนและการส่งเสริมให้ผู้เรียนได้นำเอาสิ่งที่เรียนรู้ไปปฏิบัติในการดำเนินชีวิต เพื่อพัฒนาตนเองไปสู่ศักยภาพสูงสุดที่แต่ละคนจะมีและเป็นที่ทำได้ การจัดการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ หรือที่รู้จักในชื่อเดิมว่าการจัดการเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (Student Centered หรือ Child Centered) เป็นรูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่รู้จักกันมานานในวงการการศึกษาไทย แต่ไม่ประสบความสำเร็จในการปฏิบัติ รวมกับความเคยชินที่ได้รับการอบรมสั่งสอนมาด้วยรูปแบบการจัดการเรียนการสอนโดยยึดครูเป็นศูนย์กลาง (Teacher Centered) มาตลอด เมื่อผู้สอนเคยชินกับการจัดการเรียนการสอนแบบเดิม ๆ ที่เคยรู้จัก จึงทำให้ไม่ประสบความสำเร็จในการจัดการเรียนการสอน โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญเท่าที่ควร แต่ในยุคของการปฏิรูปการศึกษานี้ ได้มีการกำหนดเป็นกฎหมายแล้วว่า ผู้สอนทุกคนจะต้องใช้รูปแบบการจัดการเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญได้ จึงเป็นความจำเป็นที่ผู้สอนทุกคนจะต้องให้ความสนใจกับรายละเอียดในส่วนนี้ โดยการศึกษาทำความเข้าใจ และหาแนวทางมาใช้ในการปฏิบัติงานของตนให้ประสบผลสำเร็จ ดังนั้น การจัดการเรียนการสอนจึงเป็นการจัดการบรรยากาศ จัดกิจกรรม จัดสื่อจัดสถานการณ์ ฯลฯ ให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้เต็มตามศักยภาพ ผู้สอนจึงมีความจำเป็นที่จะต้องรู้จักผู้เรียนให้ครอบคลุมอย่างรอบด้าน และสามารถวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อนำไปเป็นพื้นฐานการออกแบบหรือวางแผนการเรียนรู้ได้สอดคล้องกับผู้เรียน สำหรับในการจัดกิจกรรมหรือออกแบบการเรียนรู้อาจทำได้หลายวิธีการและหลายเทคนิค แต่มีข้อ

ควรคำนึงว่า ในการจัดการเรียนรู้แต่ละครั้ง แต่ละเรื่อง ได้เปิดโอกาสให้กับผู้เรียนในเรื่องต่อไปนี้หรือไม่

1. เปิดโอกาสให้ผู้เรียนเป็นผู้เลือกหรือตัดสินใจในเนื้อหาสาระที่สนใจ เป็นประโยชน์ต่อตัวผู้เรียนหรือไม่

2. เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ โดยได้คิดได้รวบรวมความรู้และลงมือปฏิบัติจริงด้วยตนเองหรือไม่ ซึ่ง ทิศนา แคมมณี ได้นำเสนอแนวคิดในการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมและสามารถนำไปใช้เป็นแนวปฏิบัติได้ ดังนี้

2.1 กิจกรรมการเรียนรู้ที่ดีที่ควรช่วยให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมทางด้าน ร่างกาย (Physical Participation) คือ เป็นกิจกรรมที่ช่วยให้ผู้เรียนได้มีโอกาสเคลื่อนไหวร่างกาย เพื่อช่วยให้ประสิทธิภาพการเรียนรู้ของผู้เรียนดีขึ้น พร้อมทั้งจะรับข้อมูลและการเรียนรู้ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น การรับรู้เป็นปัจจัยสำคัญในการเรียนรู้ ถ้าผู้เรียนอยู่ในสภาพที่ไม่พร้อม แม้จะมีการให้ความรู้ที่ดี ๆ ผู้เรียนก็ไม่สามารถรับได้ ดังจะเห็นได้ว่า ถ้าปล่อยให้ผู้เรียนนั่งนาน ๆ ในไม่ช้าผู้เรียนก็จะหลับหรือคิดเรื่องอื่น ๆ แต่ถ้าให้มีการเคลื่อนไหวทางกายบ้างก็จะทำให้ประสิทธิภาพการเรียนรู้ของผู้เรียนดีขึ้นและพร้อมที่จะรับและเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ ได้ดี ดังนั้น กิจกรรมที่จัดให้ผู้เรียน จึงควรเป็นกิจกรรมที่ช่วยให้ผู้เรียนได้เคลื่อนไหวในลักษณะใดลักษณะหนึ่งเป็นระยะ ๆ ตามความเหมาะสมกับวัยและระดับความสนใจของผู้เรียน

2.2 กิจกรรมการเรียนรู้ที่ดี ควรช่วยให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมทางสติปัญญา (Intellectual Participation) คือ เป็นกิจกรรมที่ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเคลื่อนไหวทางสติปัญญาต้องเป็นกิจกรรมที่ท้าทายความคิดของผู้เรียน สามารถกระตุ้นสมองของผู้เรียนให้เกิดการเคลื่อนไหวต้องเป็นเรื่องที่ไม่ยากหรือง่ายเกินไป ทำให้ผู้เรียนเกิดความสุขที่จะคิด

2.3 กิจกรรมการเรียนรู้ที่ดี ควรช่วยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมทางสังคม (Social Participation) คือ เป็นกิจกรรมที่ช่วยให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมกับบุคคลหรือสิ่งแวดล้อมรอบตัว เนื่องจากมนุษย์จำเป็นต้องอยู่ร่วมกันเป็นหมู่คณะ มนุษย์ต้องเรียนรู้ที่จะปรับตัวเข้ากับผู้อื่นและสภาพแวดล้อมต่าง ๆ การเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ทางด้านสังคม

2.4 กิจกรรมการเรียนรู้ที่ดีควรช่วยให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมทางอารมณ์ (Emotional Participation) คือ เป็นกิจกรรมที่ส่งผลต่ออารมณ์ความรู้สึกของผู้เรียน ซึ่งจะช่วยให้การเรียนรู้เกิดความหมายต่อตนเองโดยกิจกรรมดังกล่าวควรเกี่ยวข้องกับผู้เรียนโดยตรง โดยปกติการมีส่วนร่วมทางอารมณ์นี้ มักเกิดขึ้นพร้อมกับการกระทำอื่น ๆ อยู่แล้ว เช่น กิจกรรมทางกาย สติปัญญาและสังคม ทุกครั้งที่ผู้สอนให้ผู้เรียนเคลื่อนที่ เปลี่ยนอิริยาบถ เปลี่ยนกิจกรรม ผู้เรียนจะเกิดอารมณ์ความรู้สึกอาจเป็นความพอใจ ไม่พอใจ หรือเฉย ๆ การออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอนที่

เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญสามารถใช้ได้กับการจัดการเรียนการสอนทุกวิชาเพียงแต่ธรรมชาติของเนื้อหาวิชาที่ต่างกันจะมีลักษณะที่เอื้ออำนวยให้ผู้สอนออกแบบกิจกรรมที่ส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในจุดเด่นที่ต่างกัน คือ

2.4.1 รายวิชาที่มีเนื้อหามุ่งให้ผู้เรียนเรียนรู้กฎเกณฑ์และการนำเอากฎเกณฑ์ไปประยุกต์ใช้แก้ปัญหาในสถานการณ์ต่าง ๆ เช่น วิชาคณิตศาสตร์ หรือการใช้ไวยากรณ์ภาษาอังกฤษ ผู้สอนสามารถใช้กิจกรรมที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้สร้างองค์ความรู้ด้วยตัวเองโดยใช้วิธีสอนแบบอุปนัย และเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้นำกฎเกณฑ์ที่ทำความเข้าใจได้ไปใช้แก้ปัญหาในสถานการณ์ต่าง ๆ โดยใช้วิธีการสอนแบบนิรนัย การเรียนรู้ที่เกิดขึ้นก็จะเป็นการเรียนรู้ที่ยั่งยืนเพราะผู้เรียนได้สร้างความรู้ด้วยตัวเอง

2.4.2 รายวิชาที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ค้นพบความรู้จากการค้นคว้าทดลอง และการอภิปรายโดยใช้หลักเหตุผล เช่น วิชาวิทยาศาสตร์ผู้เรียนมีโอกาสดำเนินการด้วยตัวเองโดยตรง เพียงแต่ผู้สอนต้องรู้จักการใช้คำถามที่ยั่วและเชื่อมโยงความคิด ประกอบกับการได้มีโอกาสทำการทดลองเป็นการปฏิบัติร่วมกัน ผู้เรียนจะได้มีปฏิสัมพันธ์กัน มีการเคลื่อนไหวร่างกายเพื่อสร้างความรู้ผ่านกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ที่ทำการมาอยู่แล้ว

2.4.3 รายวิชาที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้รับข้อมูลที่หลากหลายเกี่ยวกับการดำเนินชีวิตของคนในสังคม ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลข้อมูลที่มียั่วให้ออกความคิดเห็นได้ เช่น วิชาสังคมศึกษา และวรรณคดีเป็นลักษณะพิเศษที่ผู้สอนจะนำมาใช้เป็นเครื่องมือให้เกิดกิจกรรมการใช้ความคิดอภิปราย นำไปสู่ข้อสรุป เป็นผลของการเรียนรู้และการสร้างนิสัยยอมรับฟังความคิดเห็นกัน เป็นวิถีทางที่ดีในการปลูกฝังประชาธิปไตยให้กับผู้เรียน

2.4.4 รายวิชาที่ต้องอาศัยการเคลื่อนไหวร่างกายเป็นหลักเช่น วิชาพลศึกษา และการงานอาชีพ ผู้สอนควรใช้โอกาสดังกล่าวให้ผู้เรียนได้สร้างความรู้ผ่านกระบวนการทำงาน

2.4.5 รายวิชาที่ส่งเสริมความคิดจินตนาการ และการสร้างสุนทรียภาพ เช่น วิชาศิลปะและดนตรี นอกจากจะมีโอกาสเคลื่อนไหวร่างกายแล้ว ผู้เรียนยังมีโอกาสได้สร้างความรู้ และความรู้สึกที่ดี ผ่านกระบวนการทำงานที่ผู้สอนออกแบบไว้ให้ผู้สอนที่ประสบความสำเร็จในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญมักเป็นผู้สอนที่มีความตั้งใจและสนุกในการทำงานสอน เป็นคนช่างสังเกตและเอาใจใส่ผู้เรียนและมักจะได้ผลการตอบสนองที่ดีจากผู้เรียน แม้จะยังไม่มากในจุดเริ่มต้น แต่เมื่อปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอก็จะสังเกตได้ถึงเปลี่ยนแปลงของผู้เรียนในทางที่ดีขึ้น

สำนักวิชาการและประมวลผล มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด (2556) ได้นำเสนอแนวคิดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญไว้ว่า เป็นการจัดการกระบวนการเรียนรู้แบบใหม่ ที่มี

ลักษณะแตกต่างจากการจัดกระบวนการเรียนรู้แบบดั้งเดิมทั่วไป โดยการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีลักษณะดังนี้

1. ผู้เรียนมีบทบาทรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตน ผู้เรียนเป็นผู้เรียนรู้บทบาทของผู้สอน คือ ผู้สนับสนุน (Supporter) และเป็นแหล่งความรู้ (Resource Person) ของผู้เรียน ผู้เรียนจะรับผิดชอบตั้งแต่เลือก และวางแผนสิ่งที่ตนจะเรียนหรือเข้าไปมีส่วนร่วมในการเลือก และจะเริ่มต้นการเรียนรู้ด้วยตนเองด้วยการศึกษาค้นคว้ารับผิดชอบการเรียนรู้ ตลอดจนประเมินผล การเรียนรู้ด้วยตนเอง

2. เนื้อหาวิชามีความสำคัญและมีความหมายต่อการเรียนรู้ ในการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ ปัจจัยสำคัญที่จะต้องนำมาพิจารณาประกอบด้วย ได้แก่ เนื้อหาวิชาประสบการณ์เดิมและความต้องการของผู้เรียน การเรียนรู้ที่สำคัญและมีความหมาย จึงขึ้นอยู่กับสิ่งที่สอน (เนื้อหา) และวิธีที่ใช้สอน (เทคนิคการสอน)

3. การเรียนรู้จะประสบผลสำเร็จ หากผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน ผู้เรียนจะได้รับความสนุกสนานจากการเรียน หากได้เข้าไปมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ได้ทำงานร่วมกันกับเพื่อน ๆ ได้ค้นพบข้อคำถามและคำตอบใหม่ ๆ สิ่งใหม่ ๆ ประเด็นที่ท้าทายและความสามารถในเรื่องใหม่ ๆ ที่เกิดขึ้น รวมทั้งการบรรลุผลสำเร็จของงานที่พวกเขาเริ่มด้วยตนเอง

4. สัมพันธภาพระหว่างผู้เรียน การมีสัมพันธภาพในกลุ่มจะช่วยส่งเสริมความเจริญงอกงามการพัฒนาความเป็นผู้ใหญ่ การปรับปรุงการทำงานและการจัดการกับชีวิตของแต่ละบุคคลสัมพันธภาพระหว่างสมาชิกในกลุ่ม จึงเป็นสิ่งที่สำคัญที่จะช่วยส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกันของผู้เรียน

5. ผู้สอน คือ ผู้อำนวยการความสะอาดและเป็นแหล่งความรู้ ในการจัดการเรียนการสอนแบบเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้สอนจะต้องมีความสามารถที่จะค้นพบความต้องการที่แท้จริงของผู้เรียนเป็นแหล่งความรู้ที่ทรงคุณค่าของผู้เรียน และสามารถค้นคว้าหาสื่อวัสดุอุปกรณ์ที่เหมาะสมกับผู้เรียน สิ่งที่สำคัญที่สุดคือความเต็มใจของผู้สอนที่จะช่วยเหลือโดยไม่มีเงื่อนไข ผู้สอนจะให้ทุกอย่างแก่ผู้เรียน ไม่ว่าจะเป็นความเชี่ยวชาญ ความรู้ เจตคติ และการฝึกฝน โดยผู้เรียนมีอิสระที่จะรับหรือไม่รับการให้นั้นก็

6. ผู้เรียนมีโอกาสเห็นตนเองในแงุ่มที่แตกต่างจากเดิม การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มุ่งให้ผู้เรียนมองเห็นตนเองในแงุ่มที่แตกต่างออกไป ผู้เรียนจะมีความมั่นใจในตนเอง และควบคุมตนเองได้มากขึ้นสามารถเป็นโน้ตที่อยากเป็น มีวุฒิภาวะสูงมากขึ้นปรับเปลี่ยนพฤติกรรมตนให้สอดคล้องกับสิ่งแวดล้อม และมีส่วนร่วมกับการเหตุการณ์ต่าง ๆ มากขึ้น

7. การศึกษา คือ การพัฒนาประสบการณ์การเรียนรู้ของผู้เรียนหลาย ๆ ด้าน พร้อมกันไปกับการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เป็นจุดเริ่มของการพัฒนาผู้เรียนหลาย ๆ ด้าน เช่น

คุณลักษณะด้านความรู้ ความคิด ด้านการปฏิบัติ และด้านอารมณ์ ความรู้สึกจะได้รับการพัฒนาไปพร้อม ๆ กัน

หลักการจัดการเรียนการสอนและการศึกษาเกี่ยวกับการสอนภาษาจีน

Jiang (2008) ได้เสนอหลักการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน ไว้ดังนี้

1. เป็นการจัดการเรียนการสอนที่ให้ความสำคัญแก่ความสามารถทางภาษา และการสื่อสารทางภาษา ทั้งนี้ ความสามารถทางภาษาครอบคลุมเรื่อง ระบบเสียง คำศัพท์ หลักภาษา และอักษรจีน เป้าหมายของการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำทักษะภาษาในการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียนไปใช้ในบริบทต่าง ๆ ได้

2. เป็นการจัดการเรียนการสอนที่ให้ความสำคัญแก่การฝึกฝนทักษะ การประยุกต์ความรู้เพื่อปรับเปลี่ยนเป็นทักษะ ทั้งนี้ เนื่องจากความรู้เกี่ยวกับภาษาไม่ใช่ทักษะ การมีความรู้อย่างเดียวยังไม่สามารถนำไปใช้ได้ ผู้เรียนจะต้องมีความสามารถในการประยุกต์ความรู้ดังกล่าวให้กลายเป็นทักษะ ซึ่งกระบวนการดังกล่าวเกิดขึ้นได้จากการฝึกฝนและประยุกต์ใช้อย่างสม่ำเสมอ ดังนั้น ผู้สอนจึงควรศึกษาและใช้แนวทางการสอนแบบต่าง ๆ เช่น การฟัง-พูด การรับชม-ฟัง และวิธีการสอนแบบตอบสนองด้วยท่าทาง (Total Physical Response: TPR)

3. เป็นการจัดการเรียนการสอนที่ให้ความสำคัญแก่การรู้จักอักษรจีน เพราะอักษรจีนมีความสำคัญต่อการเรียนภาษาจีนและต้องใช้การจำ ใน “Xiandai Hanyu Pinlü Cidian” (Beijing Yuyan Xueyuan Yuyan Jiaoxue Yanjiusuo, 1996; อ้างถึงใน Jiang, 2008) ได้รวบรวมอักษรที่ใช้บ่อยมากที่สุดโดยระบุว่ามียังมีจำนวน 2,500 ตัว ที่ครอบคลุมความถี่ของการใช้ตัวอักษรจีนทั้งหมดประมาณ 99% ในการเรียนภาษาจีน หากสามารถรู้จักและจดจำภาษาจีนที่ใช้บ่อย ประมาณ 2,500 ตัว เหล่านี้ได้ ผู้เรียนก็จะสามารถอ่านเอกสารภาษาจีนทั่วไปได้ ดังนั้น การสอนอักษรจีน จึงมีความสำคัญต่อการเรียนภาษาจีนอย่างยิ่ง

4. เป็นการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการการสอนวัฒนธรรม เนื่องจากในการเรียนรู้ภาษาหนึ่ง ๆ ผู้เรียนจำเป็นต้องเข้าใจเกี่ยวกับวัฒนธรรมนั้น ๆ ด้วย ภาษากับวัฒนธรรมมีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด

5. เป็นการจัดการเรียนการสอนที่ผู้สอนควรจัดสถานการณ์เพื่อให้ผู้เรียนได้ฝึกฝน ภาษาให้มากที่สุด เนื่องจากการสอนภาษาแตกต่างจากการสอนวิชาที่เป็นเนื้อหาความรู้ การสอน ภาษาต้องเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติฝึกฝนภาษาที่ได้เรียนรู้มา ทั้งนี้การจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียนมีเวลาที่จำกัด กระบวนการเรียนการสอนจึงควรสร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้มีโอกาสพูดและฝึกในสถานการณ์สมมติให้ใกล้เคียงความจริงมากที่สุด เป็นการจัดการเรียนรู้ที่มีผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง และเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนภาษาในสถานการณ์จริง เป็นการจัดการเรียนการสอนที่ฝึกทักษะ การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน เนื่องจากทักษะทางภาษาทั้งสี่มีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน

การจัดการเรียนการสอนจึงควรให้ความสำคัญแก่ทักษะทุกด้าน ถึงแม้ทักษะการเขียนอักษรจีนจะยากกว่า ทักษะอื่นก็ตาม ผู้สอนก็ไม่ควรละเลย

ศูนย์จีนศึกษา สถาบันเอเชียศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (2551) ได้ดำเนินการศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาระบบการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนในประเทศไทย และนำเสนอเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนไว้ว่า การบริหารจัดการเรียนการสอนภาษาจีน พบว่าโรงเรียนแต่ละประเภทส่วนใหญ่มีการวางแผนจัดการเรียนการสอนภาษาจีน ตามวงจร PDCA ส่วนใหญ่ได้นำนโยบายของสถานศึกษามาใช้ในการวางแผนการจัดการเรียนการสอน ซึ่งโรงเรียนแต่ละแห่งมีการกำหนดนโยบายให้สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียนและสถานการณ์ปัจจุบัน มีการมอบหมายให้ครูผู้สอนภาษาจีน มีส่วนร่วมในการวางแผนการจัดการเรียนการสอน มีการดำเนินงานตามแผนงานต่าง ๆ มีการประเมินผลการดำเนินงานตามแผน และนำผลการประเมินมาปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน

จากการศึกษาเอกสารและแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนและการวัดประเมินผลภาษาจีน สรุปได้ว่า การจัดการเรียนการสอนและการวัดประเมินผลภาษาจีน หมายถึง กระบวนการนำหลักสูตรภาษาจีนไปใช้ จัดการเรียนการสอน ประกอบด้วยการเตรียมความพร้อม และการจัดทำแผนสำหรับการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน ระบบการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การจัดหา สร้าง หรือเลือกใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้ การวัดและประเมินผลผู้เรียน การนิเทศการจัดการเรียนการสอน และด้านการสะท้อนผลเพื่อการพัฒนาและปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน ภาษาจีน โดยสามารถกำหนดตัวชี้วัดด้านการจัดการเรียนการสอนและการวัดประเมินผลภาษาจีน ได้ 4 ตัวชี้วัด ดังนี้

1. มีการเตรียมความพร้อมและจัดทำแผนสำหรับการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนด้านผู้เรียน ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านสื่อและแหล่งเรียนรู้ ด้านการวัดและประเมินผล ด้านการนิเทศภายใน และด้านการสะท้อนผลเพื่อปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน
2. มีการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนอย่างเป็นระบบโดยใช้วิธีการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และวัดและประเมินผลผู้เรียนและรายงานการเรียนตามแผนที่วางไว้
3. มีการนิเทศภายในเพื่อตรวจสอบการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน
4. มีการประชุมและสะท้อนผลการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน เพื่อนำสู่การพัฒนาการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนต่อไป

3. ด้านสื่อและแหล่งเรียนรู้ภาษาจีน

หลักการบริหารจัดการด้านสื่อและแหล่งเรียนรู้ภาษาจีน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2555) ได้นำเสนอยุทธศาสตร์ส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาจีน ที่เกี่ยวข้องทางด้านสื่อและแหล่งเรียนรู้ภาษาจีน คือ ยุทธศาสตร์ที่

3 ส่งเสริมและพัฒนาสื่อการเรียนการสอนภาษาจีนในประเทศไทย ให้มีคุณภาพและมีมาตรฐานเป็นที่ยอมรับ โดยร่วมมือกับกระทรวงศึกษาธิการของจีน จัดทำหนังสือเรียนที่สอดคล้องกับหลักสูตรไทย และจัดหาสื่อการเรียนภาษาจีนที่มีคุณภาพและสอดคล้องกับมาตรฐานหลักสูตรในระยะเริ่มแรก และระยะต่อมา จะส่งเสริมให้สำนักพิมพ์ในประเทศไทยผลิตหนังสือเรียนและสื่อความรู้เอง หรือผลิตหนังสือร่วมกับสำนักพิมพ์ในสาธารณรัฐจีน

ความหมายของสื่อการเรียนการสอน

ไพศาล สุวรรณน้อย (2553) ได้อธิบายเกี่ยวกับสื่อการเรียนการสอนไว้ว่า การจัดการเรียนการสอนมีลักษณะเช่นเดียวกับกระบวนการสื่อสาร (Communication Process) ที่มีการถ่ายทอดเนื้อหาสาระจากฝ่ายส่งไปยังฝ่ายรับ และการสื่อสารที่ตื้นนั้น ควรจะเป็นการสื่อสารแบบสองทาง (Two-way Communication) ซึ่งจำเป็นต้องอาศัยสื่อที่ช่วยให้เกิดการสื่อสารกันได้ ใน 2 ทิศทางด้วยเช่น โทรศัพท์ E-mail การประชุม การอภิปราย และการบรรยาย เป็นต้น แต่ถ้าสื่อที่ใช้ในการติดต่อสื่อสารกัน ไม่อำนวยให้โต้ตอบกันได้ก็จะเกิดการติดต่อสื่อสารในลักษณะที่เรียกว่าการสื่อสารแบบทางเดียว (One-way Communication) ซึ่งสื่อที่ใช้ในการติดต่อกัน ได้แก่ หนังสือพิมพ์ แผ่นพับ โปสเตอร์ วิดีโอ โทรศัพท์ และการบรรยาย เป็นต้น ในกระบวนการเรียนการสอนเราใช้การติดต่อสื่อสารทั้ง 2 ลักษณะดังกล่าวควบคู่กันไป ขึ้นอยู่กับจุดประสงค์การสอน เนื้อหาและวิธีการสอนในแต่ละครั้ง

กิดานันท์ มลิทอง (2553) ได้อธิบายเกี่ยวกับสื่อการเรียนการสอนไว้ว่า สื่อการเรียนการสอนนับเป็นสิ่งที่มีความสำคัญอย่างมากในการสอนตั้งแต่ในอดีตจนถึงปัจจุบัน เนื่องจากเป็นตัวกลางที่ช่วยให้การสื่อสารระหว่างผู้สอนและผู้เรียนดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจความหมายเนื้อหาบทเรียนให้ตรงกับผู้สอนต้องการ ไม่ว่าสื่อนั้นจะอยู่ในรูปแบบใดก็ตามล้วนแต่เป็นทรัพยากรที่สามารถอำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ได้ทั้งสิ้น และคำว่า สื่อ เป็นคำมาจากภาษาละตินว่า “ระหว่าง” สิ่งใดก็ตามที่บรรจุข้อมูลสารสนเทศหรือเป็นตัวกลางข้อมูล ส่งผ่านจากผู้ส่งหรือแหล่งส่งไปยังผู้รับ เพื่อให้ผู้ส่งและผู้รับสามารถสื่อสารกันได้ตรงตามวัตถุประสงค์ในการเล่าเรียน เมื่อผู้สอนนำสื่อมาใช้ประกอบการสอนเรียกว่า “สื่อการสอน” และเมื่อนำมาให้ผู้เรียนใช้เรียกว่า “สื่อการเรียน” โดยเรียกรวมกันว่า “สื่อการเรียนการสอน” หรืออาจจะเรียกสั้น ๆ ว่า “สื่อการสอน” หมายถึงสิ่งใดก็ตามไม่ว่าจะเป็นเทปบันทึกเสียง สไลด์ วิดีโอ โทรศัพท์ วิทยุ โทรทัศน์ แผ่นภูมิ แผนที่สำเร็จรูป รูปภาพ ฯลฯ ซึ่งเป็นวัสดุบรรจุเนื้อหาเกี่ยวกับการเรียนการสอน หรือเป็นอุปกรณ์เพื่อถ่ายทอดเนื้อหาสิ่งเหล่านี้เป็นวัสดุอุปกรณ์ทางกายภาพที่นำมาใช้เทคโนโลยีการศึกษาเป็นสิ่งที่ใช้เป็นเครื่องมือหรือช่องทางทำให้การสอนส่งไปถึงผู้เรียน สื่อการสอนถือว่ามีบทบาทมากในการเรียนการสอน ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน เนื่องจากเป็นตัวกลางที่ช่วยให้การสื่อสารระหว่างผู้สอนและผู้เรียนดำเนินการไปได้อย่างมีประสิทธิภาพทำให้ผู้เรียนมีความหมายของเนื้อหาบทเรียนได้ตรงกับที่ผู้สอน

ต้องการเรียนรู้ได้ทั้งสิ้น ในการใช้สื่อการสอนนั้น ผู้สอนจำเป็นต้องศึกษาถึงลักษณะคุณสมบัติของสื่อแต่ละชนิด เพื่อเลือกสื่อให้ตรงกับวัตถุประสงค์การสอนและสามารถจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน โดยต้องการวางแผนอย่างเป็นระบบในการใช้สื่อด้วย ทั้งนี้ เพื่อให้กระบวนการเรียนการสอนดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ

ความหมายของแหล่งเรียนรู้

จิระพล ภูกัน (2559) ได้ให้ความหมายของแหล่งเรียนรู้ไว้ว่า หมายถึง แหล่งที่ให้ข้อมูล ข่าวสาร ความรู้ และสามารถจัดกระบวนการเรียน เรียนรู้เพื่อขยายประสบการณ์ของผู้เรียน และเชื่อมโยงสู่การใช้ในชีวิตประจำวัน นักเรียนอาจเรียนรู้ร่วมกับเพื่อนตามกระบวนการเรียนการสอน หรือเรียนรู้ด้วยตนเองตามความสนใจ

สุรเกียรติ งามเลิศ (2558) ได้ให้ความหมายของแหล่งเรียนรู้ไว้ว่า หมายถึง แหล่งหรือสถานที่รวมแห่งความรู้ที่ให้ข้อมูล ข่าวสาร และสารสนเทศ ทั้งที่มีตามธรรมชาติและมนุษย์สร้างขึ้น หรืออาจเป็นแหล่งสะสมประสบการณ์ที่สนับสนุนส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง จากการฝึกปฏิบัติ จากการแนะนำของครูหรือวิทยากร และจากการศึกษาโดยอิสระตามความสนใจ ซึ่งจะทำให้ผู้เรียนได้ประโยชน์จากการเรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้นั้น ๆ เพื่อการพัฒนาตนเองอย่างยั่งยืนและตลอดชีวิต

ประเภทของแหล่งเรียนรู้

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2547) ได้แบ่งแหล่งการเรียนรู้ไว้เป็น 2 กลุ่มดังนี้

1. แหล่งการเรียนรู้ในโรงเรียน เช่น ห้องเรียน ห้องสมุด ห้องปฏิบัติการ เช่น ห้องปฏิบัติการวิทยาศาสตร์ ห้องปฏิบัติการทางภาษา ห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ ห้องโสตทัศนศึกษา ห้องจริยธรรม ห้องศิลปะ ตลอดจนการใช้อาคารสถานที่บริเวณและสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน เช่น ห้องอาหาร สนาม ห้องน้ำ สวนดอกไม้ สวนสมุนไพร แหล่งน้ำในโรงเรียน ฯลฯ ซึ่งมีวัตถุประสงค์ดังนี้

1.1 เพื่อพัฒนาโรงเรียนให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ มีแหล่งข้อมูล ข่าวสาร ความรู้ วิทยากร และสร้างเสริมประสบการณ์ที่กว้างขวางหลากหลาย

1.2 เพื่อเสริมสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ในโรงเรียน โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

1.3 เพื่อจัดระบบและพัฒนาเครือข่ายสารสนเทศ และแหล่งการเรียนรู้ในโรงเรียน

1.4 เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทักษะการเรียนรู้ เป็นผู้ใฝ่รู้ ใฝ่เรียน และเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่องแหล่งเรียนรู้ในห้องเรียน

2. แหล่งการเรียนรู้ในชุมชน ครอบคลุมทั้งด้านสถานที่และบุคคล ซึ่งอาจอยู่ในชุมชนที่ใกล้เคียง โรงเรียนที่พานักเรียนไปศึกษาหาความรู้ เช่น แม่น้ำ ภูเขา ชายทะเล วัด ตลาด ห้องสมุดประชาชน สถานีตำรวจ สถานีอนามัย สวนสาธารณะ สวนสัตว์ ฟาร์ม สวนผัก สวนผลไม้ แหล่งทอผ้า ร้านอาหาร ดนตรีพื้นบ้าน การละเล่นพื้นเมือง เทคโนโลยีในชีวิตประจำวัน แหล่งข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ฯลฯ ซึ่งมีวัตถุประสงค์ดังนี้

2.1 เป็นแหล่งการศึกษาตลอดชีวิตที่ประชาชนสามารถหาความรู้ต่าง ๆ ได้ด้วยตนเองตลอดเวลา

2.2 เพื่อส่งเสริมให้ชุมชนและสังคม มีแหล่งการเรียนรู้เพื่อการศึกษาที่หลากหลาย สามารถเรียนรู้ได้ตามอัธยาศัย

2.3 เพื่อเป็นเครื่องมือที่สำคัญของบุคคลแห่งการเรียนรู้ในการแสวงหาความรู้เพื่อพัฒนาตนเอง

การศึกษาเกี่ยวกับสื่อและแหล่งเรียนรู้ภาษาจีน

ศูนย์จีนศึกษา สถาบันเอเชียศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (2551) ได้ดำเนินการศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาระบบการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนในประเทศไทยในระดับประถมศึกษา และได้นำเสนอผลการศึกษาที่เกี่ยวข้องไว้ว่า ด้านสื่อการสอน การเลือกใช้สื่อการสอนของโรงเรียนแต่ละประเภทมีความหลากหลาย และแตกต่างกันโรงเรียนในสังกัด สพฐ. และโรงเรียนเอกชน ส่วนใหญ่ใช้แบบเรียน สัมผัสภาษาจีน ซึ่ง สพฐ. กับ Higher Education Press (HEP) ร่วมกันจัดทำขึ้น โดยแบบเรียนชุดนี้มีการแปลความหมายเป็นภาษาไทย เนื้อหาเข้าใจง่าย ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ด้วยตนเองได้

ลี เจียนทิง และอุบล สรรพชัยพงษ์ (2557) ได้ศึกษาการใช้สื่อผสมในการสอนวิชาภาษาจีนกลางเบื้องต้นแก่นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนประถมศึกษา จังหวัดปทุมธานี โดยมีวัตถุประสงค์ของการวิจัยคือ 1) เพื่อกระตุ้นความสนใจในการเรียน 2) เพื่อปรับปรุงและพัฒนาวิธีการเรียนการสอน 3) เพื่อพัฒนาและเพิ่มทักษะทางด้านการท่องจำคำศัพท์ 4) เพื่อพัฒนาความสามารถในการใช้ประโยคภาษาจีนในชีวิตประจำวัน ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ คือนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ทั้งหมด 34 คนที่โรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดปทุมธานี เครื่องมือการวิจัยได้แก่ 1) บันทึกการทำกิจกรรมการเรียนภาษาจีนเบื้องต้นโดยมีรูปภาพ เพลงภาษาจีน และเกมเป็นสื่อในการเรียนการสอน 2) แบบสอบถาม และ 3) ทดสอบ ผลการวิจัย คือ 1) นักเรียนชอบสื่อประสมที่ครูใช้และมีความสนใจเรียนภาษาจีนมากขึ้น 2) นักเรียนสามารถจำคำศัพท์จากบทเรียนได้ และ 3) นักเรียนสามารถนำคำสนทนาภาษาจีนง่าย ๆ ไปใช้ในชีวิตประจำวัน เช่น พูดทักทาย ครู เพื่อน และผู้ปกครองได้

ศศิณัฐ์ สรรคบุรณรักษ์ (2560) ได้ศึกษาสื่อมัลติมีเดียและเทคโนโลยีกับการสอนภาษาจีนในศตวรรษที่ 21 ในยุคปัจจุบันสื่อมัลติมีเดียและเทคโนโลยีได้เข้ามามีบทบาทในการจัดการเรียนการสอนมากขึ้น โดยเฉพาะการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน โดยได้ถูกนำมาใช้เป็นเครื่องมือในการอำนวยความสะดวกในการเรียน ช่วยให้ผู้เรียนได้ปรับปรุงประสิทธิภาพการเรียนรู้ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อฝึกทักษะทางด้านการใช้ภาษาและถ่ายทอดความรู้ทางภาษาให้กับผู้เรียน ความท้าทายที่เป็นพลวัตของโลกศตวรรษที่ 21 การเปลี่ยนแปลงของบริบทเศรษฐกิจและสังคมโลก อันเนื่องจากการปฏิวัติดิจิทัล (Digital Revolution) การเปลี่ยนแปลงสู่อุตสาหกรรม 4.0 (The Fourth Industrial Revolution) เน้นการพัฒนาบุคลากรด้านวิทยาศาสตร์ ภาษาอังกฤษ เทคโนโลยี และการบริหารจัดการศึกษาของสถานศึกษา จักเห็นได้ว่าความสามารถในการใช้สื่อมัลติมีเดียและเทคโนโลยีจึงเป็นปัจจัยที่สำคัญต่อการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 เป็นอย่างยิ่ง เทคโนโลยีการศึกษาสมัยใหม่หมายถึง เทคโนโลยีด้านการศึกษาที่ผลิตขึ้นและค่อย ๆ เกิดขึ้นจากการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศกับคอมพิวเตอร์มัลติมีเดียและเทคโนโลยีการสื่อสารทางอินเทอร์เน็ต เพื่อการเรียนการสอน วิธีการใช้เทคโนโลยีการศึกษาที่ทันสมัยและปรับปรุงระดับการสอนภาษาจีนเป็นภาษาต่างประเทศในศตวรรษที่ 21 เพื่อปรับเปลี่ยนการสอนแบบเดิม ๆ และกระตุ้นความสนใจของผู้เรียนให้สอดคล้องกับความสามารถของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21

นุกูล ธรรมจง (2561) ได้ศึกษาการส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาจีนเชิงสร้างสรรค์ผ่านศาสนวัตถุวัดถ้ำสิงโตทอง โดยมีความมุ่งหมายเพื่อ ศึกษาลักษณะทั่วไปของศาสนวัตถุในวัดถ้ำสิงโตทอง และจัดแหล่งเรียนรู้ภาษาจีนผ่านศาสนวัตถุในวัดถ้ำสิงโตทองสำหรับใช้เป็นแหล่งเรียนรู้ท้องถิ่น แล้วสร้างคู่มือแหล่งเรียนรู้ภาษาจีนเชิงสร้างสรรค์ผ่าน ศาสนวัตถุวัดถ้ำสิงโตทอง ใช้การวิจัยเชิงคุณภาพเก็บข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ให้ข้อมูลสำคัญ การสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วมและสำรวจเอกสาร วิเคราะห์ข้อมูลวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า ลักษณะทั่วไปของศาสนวัตถุในวัดถ้ำสิงโตทอง สามารถจำแนกออกเป็น 2 ลักษณะ คือ 1) แหล่งเรียนรู้ที่ถูกสร้างขึ้นจากความเชื่อและความศรัทธา เช่น ลานสักการะ และกุฏิหลวงปู่โต๊ะ เป็นต้น 2) แหล่งเรียนรู้ที่เกิดจากธรรมชาติสร้างขึ้นประกอบด้วย ถ้ำหลวงปู่โต๊ะ และถ้ำสิงโตทอง รวมถึงต้นไม้และสมุนไพร การจัดแหล่งเรียนรู้ภาษาจีนผ่านศาสนวัตถุในวัดถ้ำสิงโตทองสำหรับใช้เป็นแหล่งเรียนรู้ท้องถิ่นพบว่า การจัดแหล่งเรียนรู้ภาษาจีนผ่านศาสนวัตถุในวัดถ้ำสิงโตทองสำหรับใช้ เป็นแหล่งเรียนรู้ แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ ประเภทที่ 1 ศาสนวัตถุภายในวัดถ้ำสิงโตทองที่เป็นรูปธรรมสามารถจัดตั้งได้มีจำนวน 6 แหล่ง และประเภทที่ 2 ศาสนวัตถุภายในวัดถ้ำสิงโตทองในส่วนที่เป็นรูปธรรมจัดตั้งไม่ได้มีจำนวน 3 แหล่ง ผลการจัดสร้างคู่มือแหล่งเรียนรู้ภาษาจีนเชิงสร้างสรรค์ผ่านศาสนวัตถุวัดถ้ำสิงโตทอง พบว่า ได้จำแนกบทเรียนภาษาจีนออกเป็น 9 บทเรียน ได้แก่ 1) ประวัติวัดถ้ำสิงโตทอง 2) ลานสักการะ 3) ประวัติพระครูภาวนาโชติคุณ 4) กุฏิหลวงปู่โต๊ะ 5) อัดชีวประวัติพระราชสังวรวิมล (หลวงปู่โต๊ะ) 6) ส่วน

หน้าและส่วนในถ้าหลวงปู่โต๊ะ 7) บนยอดเขาถ้าหลวงปู่โต๊ะ 8) ถ้าสิงโต และ 9) ไม้ยืนต้นและพืชสมุนไพร

ดวงกมล นามสองชั้น (2565) ได้ศึกษาสื่อมัลติมีเดียกับการสอนภาษาจีน ปัจจุบันการสอนภาษาจีนในประเทศไทยเป็นยุคที่เทคโนโลยีเข้ามามีบทบาทในชีวิตประจำวัน ในการเรียนการสอนภาษาจีน ครูผู้สอนต้องมีการปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีและเตรียมรับการเปลี่ยนแปลงของสังคม การนำเอาสื่อมัลติมีเดียมาใช้เป็นเครื่องมือในการอำนวยความสะดวกในการเรียนการสอนนั้น จึงมีความเหมาะสมสำหรับเป็นสื่อการศึกษา 4.0 หรือสื่อในศตวรรษที่ 21 ครูผู้สอนจะต้องทำการสร้างสื่อมัลติมีเดียแต่ละประเภทตามทฤษฎีการเรียนรู้ ซึ่งการใช้สื่อมัลติมีเดียในการสอนภาษาจีน จะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนรู้ กระตุ้นให้เกิดความรู้และส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทักษะที่จำเป็นในการเรียนภาษาจีน ได้แก่ ทักษะการฟัง ทักษะการพูด ทักษะการอ่าน และทักษะการเขียนให้ดียิ่งขึ้น

จากการศึกษาเอกสารและแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับสื่อและแหล่งเรียนรู้ผลภาษาจีน สรุปได้ว่า สื่อและแหล่งเรียนรู้ภาษาจีน หมายถึง สื่อการเรียนการสอน หรือแหล่งเรียนรู้ที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน ซึ่งเป็นประเภทตำราเรียนภาษาจีนที่มีคุณภาพ ผู้เรียนสามารถศึกษาได้ด้วยตนเอง รวมถึงส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้เรียนในการผลิตสื่อการเรียนการสอนหรือแหล่งเรียนรู้ภาษาจีน เพื่อใช้ประกอบการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน โดยสามารถกำหนดตัวชี้วัดด้านสื่อและแหล่งเรียนรู้ภาษาจีน ได้ 3 ตัวชี้วัด ดังนี้

1. มีการใช้สื่อประเภทตำราเรียนภาษาจีนที่มีคุณภาพ มีเนื้อหาครบถ้วน เข้าใจง่าย ผู้เรียนสามารถศึกษาได้ด้วยตนเอง
2. มีแหล่งเรียนรู้สำหรับการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน โดยเป็นแหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียน หรือแหล่งเรียนรู้ภายในชุมชน
3. มีโครงการหรือกิจกรรมให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการผลิตสื่อการเรียนการสอนภาษาจีน เพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน

4. ด้านครูผู้สอนและการสร้างเครือข่ายความร่วมมือ

แนวทางบริหารจัดการด้านครูผู้สอนภาษาจีน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2555) ได้นำเสนอยุทธศาสตร์ส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาจีน ที่เกี่ยวข้องกับด้านครูผู้สอนภาษาจีนไว้เป็น ยุทธศาสตร์ที่ 4 วางระบบพัฒนาครูสอนภาษาจีนในระยะสั้นและระยะยาวให้ได้มาตรฐาน โดยเริ่มจากการสำรวจสภาพปัจจุบันและข้อมูลเกี่ยวกับครู ความต้องการของครูที่ต้องการพัฒนาในระดับต่าง ๆ และจัดทำฐานข้อมูลเพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาครูเข้าสู่เกณฑ์มาตรฐานและระยะต่อมาจะกำหนดมาตรฐานครู โดยเทียบเคียงและปรับใช้ระบบการอบรมและการทดสอบมาตรฐานการสอน ซึ่งเป็น

มาตรฐานครูสอนภาษาจีนของสาธารณรัฐประชาชนจีนที่สอนภาษาจีนให้แก่ชาวต่างประเทศ กำหนดระดับความรู้ขั้นต่ำของครูสอนภาษาจีนโดยใช้ HSK (Hanyu Shuiping Kaoshi) ไม่ต่ำกว่าระดับ 5 สำหรับครูที่สอนประถมศึกษา รวมทั้งพัฒนาครูประจำการ ครูสอนภาษาจีนอย่างสม่ำเสมอ เช่น การสนับสนุนทุนการศึกษาต่อ ณ สาธารณรัฐประชาชนจีน สำหรับครูไทยที่มีผลการศึกษาคดีเด่น รวมทั้งส่งเสริมการผลิต และสร้างแรงจูงใจแก่บุคลากรรุ่นใหม่

การศึกษาและแนวทางการพัฒนาครูผู้สอนภาษาจีน

ศูนย์จีนศึกษา สถาบันเอเชียศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (2551) ได้ดำเนินการศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาระบบการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนในประเทศไทยในระดับประถมศึกษา และได้นำเสนอผลการศึกษากับด้านครูผู้สอนจีนไว้ว่า ด้านผู้สอน ครูผู้สอนเป็นผู้มีบทบาทสำคัญมากในการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียน จากผลการสำรวจสภาพปัจจุบัน พบว่าครูผู้สอนภาษาจีนระดับประถมในประเทศไทยมีทั้งครูชาวไทยและชาวจีน โดยครูชาวจีนส่วนใหญ่เป็นครูอาสาสมัครที่มาช่วยสอนในประเทศไทยด้วยสองช่องทาง ได้แก่ ช่องทางแรก ผ่านความร่วมมือระหว่างกระทรวงศึกษาธิการของไทยกับสำนักงานส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาจีนนานาชาติหรือฮันบัน (Hanban) เพื่อจัดให้ครูอาสาสมัครชาวจีนมาช่วยสอนในโรงเรียนต่าง ๆ ทั่วประเทศไทย และช่องทางที่สอง โครงการความร่วมมือจัดส่งครูชาวจีนผ่านสมาคมครูสอนภาษาจีน ซึ่งเป็นความร่วมมือกับสำนักงานกิจการชาวจีนโพ้นทะเล หรือเฉียวบัน (Qiaoban)

สำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร (2557) ได้กำหนดมาตรการเตรียมความพร้อมสำหรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนโดยจัดให้มีการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน เพื่อสนองความต้องการของชุมชน และได้กำหนดมาตรฐานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาครูผู้สอนภาษาจีนไว้ว่า การพัฒนาครูสอนภาษาจีน มีการดำเนินการสำรวจข้อมูลพื้นฐานและจัดทำฐานข้อมูลของครูผู้สอน เพื่อวางแผนเกี่ยวกับอัตรากำลังและการพัฒนาครู กำหนดมาตรฐานความรู้ ความสามารถทางภาษาของครูผู้สอนภาษาจีน โดยเทียบเคียงกับมาตรฐานของเจ้าของภาษา สอบวัดระดับความรู้ ความสามารถ และทักษะด้านภาษาจีนของครูผู้สอนภาษาจีน เพื่อเป็นพื้นฐานการพัฒนาต่อไป จัดให้มีการอบรมสัมมนาเพื่อพัฒนาความรู้ และทักษะวิธีสอนแบบต่าง ๆ รวมทั้งเทคนิคการวัดและประเมินผล สนับสนุนให้ครูสอนภาษาจีนที่มีคุณภาพไปอบรมเพื่อส่งเสริมประสบการณ์ ณ ประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน จัดสัมมนาสาธิตแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านการสอนที่ได้ผลดี (Best Practice) และให้มีการจัดกิจกรรมค่ายภาษาแบบเข้มข้นสำหรับครู ระยะเวลาประมาณ 3-4 สัปดาห์ อย่างน้อย 1 ครั้ง

วัลภา พงษ์พันธ์ จันท์ชลิ มาพุทธ และสมหมาย แจ่มกระจ่าง (2558) ได้ศึกษาการส่งเสริมสมรรถนะของครูสอนภาษาจีนระดับมัธยมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ

- 1) ศึกษาสภาพการปฏิบัติงานตามสมรรถนะของครูสอนภาษาจีน ระดับมัธยมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
- 2) ศึกษารูปแบบการส่งเสริมสมรรถนะของครูผู้สอนภาษาจีน ระดับมัธยมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

และ 3) ศึกษาวิธีการส่งเสริมสมรรถนะของครูสอนภาษาจีนระดับมัธยมศึกษาในภาคตะวันออก กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วย หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ จำนวน 72 คน ครูกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ จำนวน 113 คน ครูสอนภาษาจีน จำนวน 108 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามประมาณค่า 5 ระดับ และการสัมภาษณ์เชิงลึกครูสอนภาษาจีนระดับมัธยมศึกษาในภาคตะวันออก จำนวน 10 คน รวมทั้งการสนทนากลุ่มจากผู้บริหารแผนการสอนภาษาจีน ผู้อำนวยการโรงเรียนมัธยมศึกษา ผู้บริหารศูนย์ภาษาจีน ผู้ประกอบการธุรกิจการสอนภาษาจีนเอกชน ครูสอนภาษาจีนสัญชาติจีนที่มีประสบการณ์ด้านการสอนภาษาจีนในประเทศไทยมากกว่า 10 ปี และครูสอนภาษาจีนดีเด่น จำนวน 8 คน โดยการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพการปฏิบัติงานตามสมรรถนะของครูสอนภาษาจีนระดับมัธยมศึกษาในภาคตะวันออก โดยรวมมีคุณภาพอยู่ในระดับสูง เมื่อจำแนกรายด้านตามสมรรถนะหลักมีคุณภาพอยู่ในระดับสูง และสมรรถนะประจำสายงานมีคุณภาพอยู่ในระดับปานกลาง การเปรียบเทียบความแตกต่างความคิดเห็นต่อสภาพการปฏิบัติงานของครูสอนภาษาจีน ในภาคตะวันออก ตามสมรรถนะหลักและสมรรถนะประจำสายงานไม่แตกต่างกัน 2) รูปแบบการส่งเสริมสมรรถนะของครูสอนภาษาจีนระดับมัธยมศึกษาในภาคตะวันออก ตามสมรรถนะหลักและสมรรถนะประจำสายงาน มีดังนี้ 2.1) พัฒนาความรู้ 2.2) พัฒนาทักษะภาษาจีนเพื่อการสื่อสาร 2.3) พัฒนาเทคนิคการสอนและผลิตสื่อ 2.4) พัฒนาหลักสูตรที่สอดคล้องกับท้องถิ่น 2.5) พัฒนาทักษะการวิจัยและการจัดกิจกรรมในชั้นเรียน 2.6) สร้างเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพครู 3) วิธีการส่งเสริมสมรรถนะของครูสอนภาษาจีน ระดับมัธยมศึกษาในภาคตะวันออกตามสมรรถนะหลักและสมรรถนะประจำสายงานในโรงเรียน มี 3 วิธี คือ 1) จัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ 2) จัดโครงการภาษาจีนเพื่อการสื่อสาร 3) จัดสื่อการเรียนรู้ส่วนระดับนโยบาย มี 4) วิธี คือ 1) จัดตั้งสถาบันพัฒนาการสอนภาษาจีน 2) จัดตั้งเครือข่ายครูสอนภาษาจีน 3) ส่งเสริมครูและโรงเรียนต้นแบบ 4) ส่งเสริมความร่วมมือระหว่างไทยจีน

LI ZHEN (2560) ได้ศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูสอนภาษาจีนตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดปทุมธานี โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์และแนวทางการพัฒนาครูสอนภาษาจีนโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดปทุมธานี กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหารและครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดปทุมธานี จำนวน 77 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ผลการวิจัย พบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูสอนภาษาจีนตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู โดยรวมทั้ง 4 ด้านอยู่ระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านคุณธรรมจริยธรรม รองลงมาด้านความสามารถ การจัดการเรียนการสอนและด้านความรู้ภาษาจีน ตามลำดับ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านบุคลิกภาพ ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูสอนภาษาจีนทั้ง 4

ด้าน พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนกับครู มีความคิดเห็นทุกด้านไม่แตกต่างกัน แนวทางการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูสอนภาษาจีนที่สำคัญเรียงตามลำดับ ได้แก่ ควรพัฒนาครูสอนภาษาจีนให้เป็นคนตรงต่อเวลา อยู่ในกรอบศีลธรรมอันดีงาม และประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี มีความรู้เกี่ยวกับหลักสูตรการศึกษาภาษาจีน มีทักษะการใช้ภาษาจีนเป็นอย่างดี และมีความสามารถในการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

NA YANG และ Chalermvongsavej (2565) ได้ศึกษาคุณลักษณะของครูสอนภาษาจีนตามความคิดเห็นของนักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่ ก จังหวัดนนทบุรี โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาคุณลักษณะของครูสอนภาษาจีนตามความคิดเห็นของนักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่ จังหวัดนนทบุรี และ 2) ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณลักษณะของครูสอนภาษาจีนตามความคิดเห็นของนักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่ ก จังหวัดนนทบุรี เป็นการวิจัยเชิงปริมาณมีกลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 ที่ได้รับการเรียน วิชาภาษาจีนในโรงเรียนขนาดใหญ่ ก จังหวัดนนทบุรี จำนวน 114 คน โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ One-Way ANOVA และ Multiple Regression Analysis ผลการวิจัย พบว่า 1) คุณลักษณะของครูสอนภาษาจีนตามความคิดเห็นของนักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่ ก จังหวัดนนทบุรีในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และ 2) ปัจจัยที่มีผลต่อคุณลักษณะของครูสอนภาษาจีนตามความคิดเห็นของนักเรียนในโรงเรียน ขนาดใหญ่ ก จังหวัดนนทบุรี ประกอบด้วย ปัจจัยส่วนบุคคลด้านเพศ และระดับการศึกษาที่แตกต่างกันมีผลต่อคุณลักษณะของครูสอนภาษาจีน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และปัจจัยด้านมาตรฐานของครูสอนภาษาจีน ประกอบด้วย ด้านการเรียนการสอนภาษาจีนขั้นพื้นฐาน ด้านวิธีการสอนภาษาจีน ด้านการจัดการเรียนการสอนและการจัดการชั้นเรียน ด้านวัฒนธรรมจีน และการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม และด้านจรรยาบรรณวิชาชีพและการพัฒนาวิชาชีพ มีผลต่อคุณลักษณะของครูสอนภาษาจีนตามความคิดเห็นของนักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่ ก จังหวัดนนทบุรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยมีอำนาจพยากรณ์ร้อยละ 73.40

ภัทรมนัส ศรีตระกูล (2566) ได้ศึกษาแนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูสอนภาษาจีนระดับมัธยมศึกษาในพื้นที่ระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (EEC) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัญหาการพัฒนาสมรรถนะครูสอนภาษาจีน 2) ศึกษาสมรรถนะครูสอนภาษาจีน และ 3) เสนอ แนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูสอนภาษาจีนระดับมัธยมศึกษาในพื้นที่ระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (EEC) กลุ่มผู้ให้ข้อมูล คือ ข้าราชการผู้รับผิดชอบสอนภาษาจีนชั้นมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาฉะเชิงเทรา จำนวน 102 คน จาก 79 โรงเรียน ใช้วิธีเลือกแบบเจาะจง และสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิโดยการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัย

พบว่า สภาพการพัฒนาสมรรถนะครูสอนภาษาจีนอยู่ในระดับปานกลาง ปัญหาของครูที่พบ ได้แก่ สมรรถนะด้านภาษาอังกฤษ ทักษะในศตวรรษที่ 21 การใช้เทคโนโลยีเพื่อการสอน การสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ การพานักเรียนไปศึกษาในสถานประกอบการ การสร้างนวัตกรรมในการแก้ปัญหา นักเรียนและครูต้องทำงานด้านอื่น นอกเหนือจากสอนมากเกินไป ด้านสมรรถนะครูสอนภาษาจีนพบว่า ด้านจริยธรรมและจรรยาบรรณครู การพัฒนาผู้เรียน จิตวิทยาศาสตร์การสอน ภาษาศาสตร์ ทักษะการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน อยู่ในระดับมาก สมรรถนะด้านความสัมพันธ์กับชุมชนเพื่อจัดการเรียนรู้ และความรู้ความสามารถทั่วไปของครู ส่วนสมรรถนะด้านความสัมพันธ์กับชุมชนเพื่อจัดการเรียนรู้ และความรู้ความสามารถทั่วไปของครูอยู่ในระดับปานกลาง แนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูสอนภาษาจีน ประกอบด้วย 1) พัฒนาครูให้มีความรู้ความเข้าใจธุรกิจอุตสาหกรรมในพื้นที่ EEC 2) ส่งเสริมให้ผู้เรียนจัดทำโครงงานด้านธุรกิจการค้าเพื่อใช้ทักษะทางภาษาจีนได้มากขึ้น 3) ส่งเสริมครูภาษาจีนด้านจรรยาบรรณ 4) พัฒนาหลักสูตรวิธีชีวิตผู้ประกอบการในชุมชน 5) พัฒนาสมรรถนะสร้างนวัตกรรมและปรับเปลี่ยนการสอนแนวใหม่ 6) พัฒนาทักษะด้านจิตวิทยาและสร้างกำลังใจให้ผู้เรียนในการเรียนภาษา 7) อบรมพัฒนาการสอนเพื่อให้ผู้เรียนนำผลการเรียนรู้ไปใช้ในการสื่อสารได้ และ 8) ส่งเสริมครูให้ใช้การวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาผู้เรียนได้

จากการศึกษาเอกสารและแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับครูผู้สอนและการสร้างเครือข่ายความร่วมมือ สรุปได้ว่า ครูผู้สอนและการสร้างเครือข่ายความร่วมมือ หมายถึง ครูผู้สอนคนไทยหรือชาวต่างชาติที่ได้รับมอบหมายให้จัดการเรียนการสอนภาษาจีน โดยในสถานศึกษาควรมีการบริหารจัดการด้านครูผู้สอนภาษาจีนอย่างเป็นระบบ ครูมีจำนวนเพียงพอ มีความรู้และมีคุณภาพ โดยใช้การทดสอบ HSK (Hanyu Shuiping Kaoshi) ในการบ่งชี้คุณภาพของครูผู้สอนภาษาจีน และมีการพัฒนาคุณภาพด้านการจัดการเรียนการสอน การบริหารจัดการชั้นเรียน การวัดและประเมินผล การแลกเปลี่ยนความรู้และวัฒนธรรม ระหว่างครู และครูกับนักเรียน และการสร้างเครือข่ายความร่วมมือเพื่อส่งเสริมประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน สามารถกำหนดตัวชี้วัดด้านครูผู้สอนและการสร้างเครือข่ายความร่วมมือภาษาจีน ได้ 4 ตัวชี้วัด ดังนี้

1. มีการบริหารจัดการด้านครูผู้สอนภาษาจีนอย่างเป็นระบบ โดยกำหนดอัตรากำลังครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศให้เพียงพอสำหรับการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน
2. มีการนำกระบวนการ PLC มาใช้ในการพัฒนาครูผู้สอนภาษาจีน และมีการอบรมสัมมนาเพื่อพัฒนาความรู้ และทักษะวิธีสอนแบบต่าง ๆ รวมทั้งเทคนิคการวัดและประเมินผลอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอทุกภาคเรียน
3. ครูผู้สอนภาษาจีนมีระดับความรู้ขั้นต่ำของครูไทยสอนภาษาจีน โดยใช้ HSK (Hanyu Shuiping Kaoshi) ไม่ต่ำกว่าระดับ 3 และครูคนจีน ไม่ต่ำกว่าระดับ 5

4. มีเครือข่ายความร่วมมือด้านสื่อและแหล่งเรียนรู้ภาษาจีนระหว่างสถานศึกษา หรือสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและหน่วยงานภายนอก ซึ่งสามารถสนับสนุนด้านสื่อหรือสามารถใช้เป็นแหล่งเรียนรู้ในการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนได้

การพัฒนาแนวทาง

1. ความหมายของการพัฒนาแนวทาง

ความหมายของแนวทาง

Good (1973) ได้ให้ความหมายไว้ว่า แนวทาง หมายถึง แบบอย่างของสิ่งใดสิ่งหนึ่งเพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างหรือทำซ้ำเป็นตัวอย่างเพื่อการลอกเลียนแบบเป็นสิ่งที่เป็นตัวแบบของสิ่งหนึ่งเป็นหลักการหรือแนวคิดหรือเป็นชุดของปัจจัยหรือตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน

Stoner และ Wankel (1986) ได้ให้ความหมายไว้ว่า แนวทาง หมายถึง การจำลองความจริงของปรากฏการณ์เพื่อให้เข้าใจความสัมพันธ์ที่สลับซับซ้อนของปรากฏการณ์ต่าง ๆ ได้ดียิ่งขึ้นเป็นการสร้างมโนทัศน์ (Conceptualization) เกี่ยวกับชุดของปรากฏการณ์และมีจุดมุ่งหมายเพื่อทำให้เกิดความชัดเจนของนิยามความสัมพันธ์และประพจน์ที่เกี่ยวข้อง

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พุทธศักราช 2554 (2554) ได้ให้ความหมายไว้ว่า แนวทาง หมายถึง ทางปฏิบัติที่วางไว้เป็นแนว

สรุปได้ว่า แนวทาง หมายถึง แนวปฏิบัติ วิธีการหรือกระบวนการที่ได้จากการศึกษาและพัฒนาให้มีความชัดเจนมากขึ้น เพื่อนำไปเป็นแบบอย่างในการดำเนินงานในองค์กรให้ประสบความสำเร็จในด้านต่าง ๆ

ความหมายของการพัฒนา

Good (1973) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การพัฒนาทางการศึกษา หมายถึง การเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ซึ่งเป็นผลที่เกิดขึ้นจากการกระทำด้วยตัวเองหรือผู้อื่นและเป็นไปในลักษณะที่ดี

สัญญา สัญญาวิวัฒน์ (2526) ได้ให้ความหมายของการพัฒนาไว้ว่า หมายถึง การเปลี่ยนแปลงที่มีการกำหนดทิศทาง (Directed Change) หรือการเปลี่ยนแปลงที่ได้วางแผนไว้แน่นอนล่วงหน้า (Planned Change)

ยุวัฒน์ วุฒิเมธี (2526) ได้ให้ความหมายของการพัฒนาไว้ว่า หมายถึง การกระทำให้เกิดขึ้น คือ เปลี่ยนจากสภาพหนึ่งไปสู่อีกสภาพหนึ่งที่ดีกว่า

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พุทธศักราช 2554 (2554) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การพัฒนา หมายถึง การทำให้เจริญ

คำหามาณ คนโค (2542) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การพัฒนา หมายถึง การทำให้มีคุณภาพและมาตรฐานเพิ่มขึ้นหรือสูงขึ้นด้วยวิธีการและกิจกรรมต่าง ๆ

วิชัย ประสิทธิ์วุฒิเวช (2542) ได้ให้ความหมาย การพัฒนา หมายถึง การทำให้ดีขึ้น สมบูรณ์ขึ้นและการทำให้เกิดขึ้น

สรุปได้ว่า การพัฒนา หมายถึง วิธีการ กระบวนการ หรือกิจกรรมต่าง ๆ ที่ส่งเสริมให้เกิดความรู้ ความสามารถต่าง ๆ ทำให้ได้รับการเปลี่ยนแปลงให้มีคุณภาพและดีขึ้น

จากความหมายของแนวทางและการพัฒนาสามารถสรุปความหมาย การพัฒนาแนวทาง ได้ว่า หมายถึง การสร้าง หรือปรับปรุงเปลี่ยนแปลงแนวปฏิบัติ กระบวนการหรือวิธีการให้มีการเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางที่ดีขึ้น เพื่อนำไปใช้ในการปฏิบัติงานให้ประสบผลสำเร็จ

2. ความสำคัญของการพัฒนาแนวทาง

เนื่องจากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และที่แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2553 มาตรา 39 กำหนดให้กระทรวงมีการกระจายอำนาจ การบริหาร และการจัดการศึกษา ทั้งด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคลและการบริหารทั่วไป ไปยังคณะกรรมการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาโดยตรง การกระจายอำนาจเพื่อให้สถานศึกษามีความคล่องตัว มีประสิทธิภาพในการบริหารจัดการ และเพื่อความเข้มแข็งของสถานศึกษา รัฐจึงให้สถานศึกษาเป็นนิติบุคคล ซึ่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ ที่แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2553 มาตรา 39 กำหนดให้กระทรวงมีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาเท่านั้นแต่ไม่ได้กำหนดแนวทางในการบริหารงานของสถานศึกษาและเนื่องจากบริบทของสถานศึกษาแต่ละแห่งมีความแตกต่างกัน แนวทางในการดำเนินงานของสถานศึกษาแต่ละแห่งควรมีความเหมาะสมและสอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษานั้น ๆ

จากการศึกษาความสำคัญของการพัฒนาแนวทางที่กล่าวมาพบว่าแนวทางในการดำเนินงานของสถานศึกษาแต่ละแห่งควรมีความเหมาะสมและสอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษานั้น ๆ ซึ่งแนวปฏิบัติที่ใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการยังขาดขั้นตอนที่ชัดเจน โดยเฉพาะด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาแนวทางที่มีความเหมาะสมและสามารถนำไปปฏิบัติได้เพื่อใช้ในการพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการ ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้

บริบทสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 19

1. สภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19

การจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 มีทั้งหมด 52 โรงเรียน ทั้งนี้ได้แบ่งขนาดของโรงเรียนตามสรุปข้อมูลพื้นฐานภาพรวมของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามขนาดโรงเรียนดังนี้

- 1.1 โรงเรียนขนาดเล็ก มีจำนวนนักเรียนน้อยกว่า 500 คน
- 1.2 โรงเรียนขนาดกลาง มีจำนวนนักเรียน 500 - 1,499 คน
- 1.3 โรงเรียนขนาดใหญ่ มีจำนวนนักเรียน 1,500 - 2,500 คน
- 1.4 โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ มีจำนวนนักเรียน 2,500 คน

งานวิจัยฉบับนี้ ผู้วิจัยเลือกศึกษาเฉพาะโรงเรียนที่มีการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนเท่านั้น เนื่องจากโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 ไม่ได้จัดการเรียนการสอนภาษาจีนในทุกโรงเรียน

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ โดยมีภารกิจเกี่ยวกับการจัดการและส่งเสริมการศึกษา ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาการพัฒนาแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 ซึ่งสอดคล้องกับทิศทางการจัดการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 ที่ให้ความสำคัญกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ดังจะเห็นได้จากการกำหนดวิสัยทัศน์ว่า “ภายในปี 2565 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 เป็นองค์กรขับเคลื่อนการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้วยนวัตกรรมที่หลากหลายสู่คุณภาพและมาตรฐานระดับสากล บนพื้นฐานความเป็นไทยที่ยั่งยืน” และได้กำหนดยุทธศาสตร์ในข้อที่สองว่า “ยกระดับคุณภาพผู้เรียนสู่มาตรฐานสากล” โดยสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 มีอำนาจหน้าที่ในเขตรับผิดชอบครอบคลุมในพื้นที่จังหวัดเลย และจังหวัดหนองบัวลำภู

2. แนวทางการจัดการศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19

กระทรวงมหาดไทยได้เสนอคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติเพื่อปรับปรุง เพิ่มเติม แนวนโยบาย และการนำแนวนโยบายมาสู่การปฏิบัติ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19, 2557) ดังนี้

วิสัยทัศน์

“ภายในปี 2565 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 เป็นองค์กรขับเคลื่อนการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้วยนวัตกรรมที่หลากหลายสู่คุณภาพและมาตรฐานระดับสากล บนพื้นฐานความเป็นไทยที่ยั่งยืน”

พันธกิจ

1. จัดการศึกษาเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติและการปกครอง ในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
2. พัฒนาศักยภาพและคุณภาพผู้เรียนให้มีสมรรถนะตามหลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากล และคุณลักษณะ ในศตวรรษที่ 21
3. สร้างโอกาส ความเสมอภาค ลดความเหลื่อมล้ำ ให้ผู้เรียนทุกคนได้รับบริการทางการศึกษาอย่างทั่วถึงและเท่าเทียม
4. พัฒนาผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาให้เป็นมืออาชีพ
5. จัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs)
6. ปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการศึกษาทุกระดับ และจัดการศึกษาโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัล (Digital Technology) เพื่อพัฒนามุ่งสู่ Thailand 4.0

เป้าประสงค์

1. ผู้เรียนมีความรักในสถาบันหลักของชาติ และยึดมั่นการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีทัศนคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง มีหลักคิดที่ถูกต้อง และเป็นพลเมืองดีของชาติ มีคุณธรรม จริยธรรม มีค่านิยม ที่พึงประสงค์ มีจิตสาธารณะ รับผิดชอบต่อสังคมและผู้อื่น ซื่อสัตย์ สุจริต มัธยัสถ์ อุดม อโภชน อารี มีวินัย รักษาศีลธรรม
2. ผู้เรียนที่มีความสามารถพิเศษด้านวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ ศิลปะ ดนตรี กีฬา ภาษา และอื่น ๆ ได้รับการพัฒนาอย่างเต็มตามศักยภาพ
3. ผู้เรียน เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ คิดริเริ่มและสร้างสรรค์นวัตกรรม มีความรู้ มีทักษะ มีสมรรถนะตามหลักสูตร และคุณลักษณะของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 มีสุขภาวะที่เหมาะสมตามวัย มีความสามารถในการพึ่งพาตนเอง ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และการเป็นพลเมือง พลโลกที่ดี (Global Citizen) พร้อมก้าวสู่สากล นำไปสู่การสร้างความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

4. ผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ (ผู้พิการ) กลุ่มชาติพันธุ์ กลุ่มผู้ด้อยโอกาส และกลุ่มที่อยู่ในพื้นที่ห่างไกลทุรกันดาร ได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึง เท่าเทียม และมีคุณภาพ

5. ผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ มีความรู้ และจรรยาบรรณ ตามมาตรฐานวิชาชีพ

6. สถานศึกษาจัดการศึกษาเพื่อการบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) และสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ตามหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียง

7. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษา มีสมรรถนะในการบริหารจัดการเชิงบูรณาการ มีการกำกับ ติดตาม ประเมินผล มีระบบ ข้อมูลสารสนเทศที่มีประสิทธิภาพ และการรายงานผลอย่างเป็นระบบ ใช้งานวิจัย เทคโนโลยีและ นวัตกรรม ในการขับเคลื่อนคุณภาพการศึกษา

กลยุทธ์

กลยุทธ์ที่ 1 พัฒนาผู้เรียนให้มีคุณธรรม จริยธรรม มีความรักชาติ รักษ์ สิ่งแวดล้อม ยึดมั่นการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

กลยุทธ์ที่ 2 ยกระดับคุณภาพผู้เรียนสู่มาตรฐานสากล

กลยุทธ์ที่ 3 เพิ่มโอกาสทางการศึกษาให้เสมอภาคอย่างทั่วถึงและมีความสามารถในการแข่งขัน

กลยุทธ์ที่ 4 พัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานวิชาชีพ

กลยุทธ์ที่ 5 เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล ด้วย นวัตกรรมและเทคโนโลยีดิจิทัล

3. ปัญหาการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 สรุปได้ดังนี้

3.1 ด้านการบริหารจัดการการเรียนการสอน

การบริหารจัดการเรียนการสอนภาษาจีน พบว่า โรงเรียนมีการวางแผนจัดการเรียนการสอนภาษาจีน ตามวงจร PDCA ส่วนใหญ่ได้นำนโยบายของสถานศึกษามาใช้ในการวางแผน การจัดการเรียนการสอน ซึ่งโรงเรียนแต่ละแห่งมีการกำหนดนโยบายให้สอดคล้องกับบริบทของ โรงเรียนและสถานการณ์ปัจจุบัน มีการมอบหมายให้ครูผู้สอนภาษาจีนมีส่วนร่วมในการวางแผน การจัดการเรียนการสอน มีการดำเนินงานตามแผนงานต่าง ๆ มีการประเมินผลการดำเนินงานตาม แผน และนำผลการประเมินมาปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน

3.2 ด้านหลักสูตร

โรงเรียนจัดการเรียนการสอนรายวิชาภาษาจีนทั้งเป็นวิชาบังคับ และวิชาเพิ่มเติม มีการจัดแข่งขันทักษะภาษาจีนเพื่อเป็นกิจกรรมเสริมหลักสูตร มีการจัดเวลาเรียนภาษาจีน 1-2 คาบ ต่อสัปดาห์ ซึ่งเวลาเรียนภาษาจีนถือว่าน้อยเกินไปสำหรับผู้เรียนภาษาต่างประเทศซึ่งต้องพัฒนา ทั้งทักษะด้านการฟัง พูด อ่าน และเขียน

นอกจากนี้ ในส่วนการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนได้นำมาตรฐานตัวชี้วัด และสาระการเรียนรู้ภาษาจีนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 มาใช้อ้างอิงในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา พบว่า หลักสูตรที่แต่ละโรงเรียนจัดทำขึ้นนั้น มีความหลากหลาย และมีลักษณะเฉพาะที่แตกต่างกัน ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับความเหมาะสมและบริบทของแต่ละโรงเรียน เนื่องจากหลักสูตรแกนกลางไม่สมบูรณ์และชัดเจนพอ เนื้อหาไม่สอดคล้องกับระดับความรู้ของผู้เรียนและไม่มี ความต่อเนื่องกัน สาระการเรียนรู้มีมากและยากเกินไป เวลาเรียนไม่เพียงพอ โดยอิงหลักสูตร แกนกลาง และให้ครูสอนภาษาจีนเป็นผู้จัดกิจกรรมการเรียนการสอน ปัญหาอีกด้านคือ ครูผู้สอน ซึ่งเป็นชาวจีนจะไม่เข้าใจหลักสูตร ไม่สามารถวิเคราะห์หลักสูตร และจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ได้

ด้านเกณฑ์การวัดระดับความรู้ภาษาจีน โรงเรียนส่วนใหญ่ใช้เกณฑ์ ที่สถานศึกษากำหนดขึ้นเอง หรือใช้มาตรฐานตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้ภาษาจีนเป็นเกณฑ์ในการวัด ระดับความรู้ภาษาจีนของนักเรียน ทั้งนี้ ยังพบว่าโรงเรียนบางแห่งใช้เกณฑ์วัดระดับความรู้ภาษาจีน ไม่มีการใช้เกณฑ์มาตรฐาน เช่น YCT (Youth Chinese Test, Formerly Young Learners Chinese Test) การสอบวัดระดับความรู้ ภาษาจีนสำหรับเยาวชน หรือ HSK (Hanyu Shuiping Kaoshi) การวัดระดับความรู้ภาษาจีนสำหรับผู้ที่ใช้ภาษาจีนเป็นภาษาที่สอง

3.3 ด้านสื่อการสอน

การเลือกใช้สื่อการสอนของครูส่วนใหญ่ใช้แบบเรียนสัมผัสภาษาจีน ซึ่ง สพฐ. กับ Higher Education Press (HEP) ร่วมกันจัดทำขึ้น โดยแบบเรียนชุดนี้มีการแปลความหมายเป็น ภาษาไทย เนื้อหาเข้าใจง่าย ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ด้วยตนเองได้ นอกจากนี้ ยังมีโรงเรียนส่วนน้อย ที่จัดทำเอกสารประกอบการสอนขึ้นใช้เอง ส่วนใหญ่สื่อการเรียนการสอนเสริมไม่เพียงพอ มีหนังสือ เสริมความรู้ในห้องสมุดน้อยมากจากการสำรวจปัญหาด้านสื่อการสอน ขาดแคลนสื่อการเรียน การสอนที่ทันสมัยและหลากหลาย โรงเรียนบางแห่งสื่อการสอนไม่เพียงพอ และสื่อการสอนไม่เหมาะสม กับผู้เรียน เนื่องจากนโยบายด้านภาษาจีนยังไม่มีผลชัดเจน จึงทำให้ไม่มีหลักสูตรด้านภาษาจีนที่ เป็นมาตรฐานและเฉพาะเจาะจง ส่งผลให้ทิศทางการเลือกใช้แบบเรียนแตกต่างกันในทุก ๆ ด้าน

3.4 ด้านผู้สอน

ครูผู้สอนมีทั้งครูชาวไทยและชาวจีน โดยครูชาวจีนส่วนใหญ่เป็นครูอาสาสมัคร ที่มาช่วยสอนและครูจากโครงการความร่วมมือจัดส่งครูชาวจีนผ่านสมาคมครูสอนภาษาจีน ครูผู้สอน

ชาวไทยและชาวจีนในสถานศึกษาทุกประเภทส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชาภาษาจีน ด้านภาษาที่ใช้ในการเรียนนั้น ครูชาวไทยส่วนใหญ่ใช้ภาษาไทยและภาษาจีนในการสอน ส่วนครูชาวจีนส่วนใหญ่ใช้ภาษาจีนในการสอน ปัญหาด้านครูผู้สอน พบว่า สิ่งที่เป็นปัญหามากที่สุดคือคุณภาพของครูชาวจีน เนื่องจากรัฐบาลจีนช่วยสนับสนุนจัดหาการสอนโดยมีสัญญาจ้างระยะเวลา 1 ปี จึงมีการเปลี่ยนครูชาวจีนบ่อยครั้ง ส่งผลให้การจัดการเรียนการสอนไม่ต่อเนื่อง ครูชาวจีนส่วนใหญ่เพิ่งจบการศึกษาในระดับปริญญาบัณฑิตยังขาดประสบการณ์เทคนิคในการสอนภาษาจีน ครูไม่สามารถควบคุมชั้นเรียนได้ และครูอาสาสมัครชาวจีน โดยส่วนใหญ่ไม่สามารถสื่อสารภาษาไทยหรือภาษาอังกฤษกับผู้สอนชาวไทยและผู้เรียนได้ ทำให้เกิดอุปสรรคในการสื่อสารนักเรียนจึงเรียนไม่รู้เรื่อง

3.5 ด้านผู้เรียน

ปัญหาด้านผู้เรียน ปัญหาที่พบมากที่สุด คือ นักเรียนให้ความสำคัญต่อการเรียนภาษาจีนไม่มากพอ เหตุที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากภาษาจีนเป็นวิชาที่ต้องท่องจำ มีความยากในการจดจำและทำความเข้าใจ จึงทำให้ผู้เรียนท้อและไม่อยากเรียน ปัญหาอีกประการหนึ่งที่พบมากคือ พื้นฐานภาษาจีนของผู้เรียนไม่เท่ากัน เนื่องจากในแต่ละภาคการศึกษาจะมีนักเรียนใหม่ที่ไม่มีพื้นฐานภาษาจีนมาแทรกชั้นเรียน ซึ่งเป็นอีกปัญหาหนึ่งในการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน

3.6 ด้านความร่วมมือกับหน่วยงานอื่น

สถานศึกษาส่วนใหญ่มีเครือข่ายความร่วมมือด้านการจัดการเรียนการสอนร่วมกับสถานศึกษาในกลุ่มเครือข่ายเดียวกัน แต่ขาดความร่วมมือกับหน่วยงานในระดับอุดมศึกษา หรือหน่วยงานด้านการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนที่มีประสิทธิภาพ ทำให้ขาดความร่วมมือ ขาดการส่งเสริม และสนับสนุนจากภาคีเครือข่าย สถานศึกษาบางแห่งขาดแคลนงบประมาณ และข้อมูลข่าวสาร ด้านความร่วมมือก็ไปไม่ค่อยถึง เป็นเหตุให้สถานศึกษาเหล่านี้ขาดโอกาสแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารซึ่งกันและกัน สถานศึกษาบางแห่งไม่ค่อยได้รับความร่วมมือ เนื่องจากอยู่ในพื้นที่ห่างไกล นอกจากนี้ การขาดองค์กรกลางในการประสานก็เป็นอีกสาเหตุหนึ่งที่ทำให้โรงเรียนขาดความร่วมมือกับหน่วยงานอื่น

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. งานวิจัยในประเทศ

จินตนา ภู่อานุสรณ์ (2552) ได้ศึกษาปัญหาการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนของโรงเรียนสอนภาษาจีน สังกัดสำนักบริหารงาน คณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (สช.) กรุงเทพมหานคร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนของโรงเรียนสอนภาษาจีน สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (สช.) กรุงเทพมหานคร

เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนภาษาจีนเกี่ยวกับปัญหาการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนของโรงเรียนสอนภาษาจีน และเพื่อศึกษาข้อเสนอแนะแนวทางแก้ไข ปัญหาของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนภาษาจีน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูสอนภาษาจีน รวมจำนวน 95 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที ผลการวิจัยพบว่า การจัดการเรียนการสอนภาษาจีนโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนภาษาจีนเกี่ยวกับปัญหาการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนโดยภาพรวมพบว่า ด้านคุณลักษณะของครูภาษาจีน ด้านการวิเคราะห์หลักสูตรภาษาจีนและเอกสารประกอบหลักสูตร ด้านบทบาทหน้าที่ของครูด้านบทบาทของนักเรียน ด้านการใช้สื่อการเรียนรู้และด้านการวัดและประเมินผลผลไม่แตกต่างกันข้อเสนอแนะ แนวทางการแก้ไขปัญหาในการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน คือ ส่งเสริมให้ครูวัดผลอย่างหลากหลาย สร้างความตระหนักเพื่อให้ครูเกิดความรักและศรัทธาในวิชาชีพของตนเองดูแลและเอาใจใส่ในการปฏิบัติหน้าที่อย่างสม่ำเสมอ ส่งเสริมให้นักเรียนรู้จักภาระหน้าที่ของตนและทำการบ้านทั้งหมด กระทรวงศึกษาธิการ ควรจัดหลักสูตรแกนกลางที่โรงเรียนสามารถนำไปใช้เรียนได้ในโรงเรียน พร้อมทั้งจัดทำคู่มือครู ควรใช้สื่อและสามารถดึงดูดความสนใจให้กับนักเรียนและต้องสร้างบรรยากาศในห้องเรียนการสอนให้น่าเบื่อ

ชานชาน เปา (2555) ได้ศึกษาการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนของครูอาสาสมัครจีนจากสำนักงานส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาจีนนานาชาติแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีน (ฮั่นป๋ัน) โดยมีวัตถุประสงค์ คือ 1) เพื่อศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนของครูอาสาสมัครจีนจากสำนักงานส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาจีนนานาชาติแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีน (ฮั่นป๋ัน) ณ จังหวัดเชียงราย 2) เพื่อศึกษาถึงผลสัมฤทธิ์ของการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนของครูอาสาสมัครจีนจากสำนักงานส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาจีนนานาชาติแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีน (ฮั่นป๋ัน) ณ จังหวัดเชียงราย 3) เพื่อศึกษาถึงปัญหาและอุปสรรคด้านการเรียนการสอนภาษาจีนของครูอาสาสมัครจีนกับนักเรียนไทย เก็บรวบรวมข้อมูลจากครูอาสาสมัครจีน จำนวน 9 คน และนักเรียนจำนวน 644 คน เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบสมมติฐานเกี่ยวกับค่าเฉลี่ยของการทดสอบคะแนน YCT ผลการวิจัยพบว่า จากข้อมูลนักเรียนที่เรียนกับครูอาสาสมัครจีนในจังหวัดเชียงราย จำนวน 664 คน นักเรียนส่วนใหญ่กำลังเรียนอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 คิดเป็นร้อยละ 36.96 ในด้านการจัดการเรียนการสอนค่าเฉลี่ยรวมเป็น 3.88 ซึ่งอยู่ในเกณฑ์มาก ในด้านพฤติกรรมการสอน มีค่าเฉลี่ยรวมเป็น 3.97 อยู่ในเกณฑ์มาก ในด้านกระบวนการเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ยรวมเป็น 3.69 อยู่ในเกณฑ์มาก นักเรียนที่สอบด้วยข้อสอบ YCT ระดับ 1 ในด้านการอ่านและการฟังของนักเรียน มีผลเกณฑ์การ

ประเมินการอ่านอยู่ในระดับดี ส่วนในด้านการฟังพบว่าอยู่ในระดับดีมาก ปัญหาที่เกิดจากครูอาสาสมัครจีน ครูอาสาสมัครจีนไม่สามารถปรับตัวให้คุ้นเคยกับสภาพแวดล้อมของโรงเรียน ปัญหาที่เกิดจากนักเรียน เช่น ระดับพื้นฐานภาษาจีนของนักเรียนไม่เท่ากัน ปัญหาด้านบริบทเกิดจากผู้บริหารบางโรงเรียนไม่ได้ให้ความสำคัญทางด้านนโยบาย ปัญหามาตรฐานของการทดสอบในโรงเรียน มักไม่ได้ทำการทดสอบมาตรฐานทั้ง YCT และ HSK ปัญหาสื่อการเรียนการสอนคือ ไม่มีความพร้อมทางด้านสื่อ ตำราและแบบฝึกหัด ตำราในการเรียนการสอนภาษาจีนไม่เพียงพอ

ชลาลัย อานามวัฒน์ (2556) ได้ศึกษาการบริหารการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนของโรงเรียนเอกชนสอนภาษาจีน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนในกรุงเทพมหานคร ใน 4 ด้าน ได้แก่ 1) การบริหารหลักสูตร 2) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 3) การจัดกิจกรรมส่งเสริมวิชาการ และ 4) การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูในโรงเรียนเอกชนสอนภาษาจีนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนในกรุงเทพฯ จำนวน 67 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลเป็นแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่า t ผลการวิจัยพบว่า 1) การบริหารการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนของโรงเรียนเอกชนสอนภาษาจีน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ในกรุงเทพมหานคร โดยรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน คือ การบริหารหลักสูตร การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมส่งเสริมวิชาการ และการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกด้าน 2) การเปรียบเทียบการบริหารจัดการเรียนการสอนภาษาจีนของโรงเรียนเอกชนสอนภาษาจีน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนในกรุงเทพมหานคร ตามความคิดเห็นของครูที่มีระดับการศึกษาและประสบการณ์การสอนต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จารุกร จรดล (2558) ได้ศึกษา สภาพ ปัญหา และแนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาจีนของโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดนนทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาและเปรียบเทียบ สภาพ ปัญหาการจัดการเรียนการสอน วิชาภาษาจีน จำแนกตามสัญชาติของครูผู้สอน ประสบการณ์ทำงาน ระดับการจัดการศึกษาและขนาดของโรงเรียน และศึกษาแนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดนนทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ครูผู้สอนวิชาภาษาจีนจำนวน 92 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ คะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ ความแปรปรวนทางเดียว โดยทดสอบรายคู่ด้วยวิธี Sheffe's test การทดสอบค่า t-test และการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ผลการวิจัยพบว่า

1) สภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาจีนของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดนนทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก 2) ปัญหาการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาจีนของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดนนทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับน้อย ยกเว้น ด้านหลักสูตรอยู่ในระดับปานกลาง 3) เปรียบเทียบสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาจีน จำแนกตามสถิติของ ครูผู้สอน และระดับการจัดการศึกษาโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ จำแนกตามประสบการณ์ทำงานของครูผู้สอนโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 และจำแนกตามขนาดของโรงเรียนโดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 4) แนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาจีนของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดนนทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ทั้ง 4 ด้าน 1) ควรบูรณาการหลักสูตร ภาษาจีนให้สอดคล้องกับบริบทโรงเรียน และท้องถิ่น 2) ควรจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมความแตกต่างของผู้เรียน 3) ควรส่งเสริมให้ใช้สื่อการสอนที่กระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้ที่หลากหลาย และ 4) ควรให้ครูมีการศึกษาและวิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวัดและประเมินผล

Aiping (2559) ได้ศึกษาการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดปทุมธานี ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดปทุมธานี ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู 2) เปรียบเทียบการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดปทุมธานี จำแนกตามตำแหน่ง ความคิดเห็นของผู้บริหาร หัวหน้ากลุ่มสาระภาษาต่างประเทศ และครูสอนภาษาจีน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย เป็นผู้บริหาร หัวหน้ากลุ่มสาระภาษาต่างประเทศ และครูสอนภาษาจีนของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดปทุมธานี จำนวน 66 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติทดสอบ F ผลการวิจัยพบว่า สภาพการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดปทุมธานี ตามความคิดเห็นของผู้บริหารหัวหน้ากลุ่มสาระภาษาต่างประเทศ และครูสอนภาษาจีนด้านหลักสูตร ด้านครูผู้สอน ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านการวัดและประเมินผล โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาแยกตามรายด้าน พบว่า ด้านครูผู้สอนมีค่าเฉลี่ยสูงสุดและอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาอยู่ในระดับมาก คือ ด้านการวัดและประเมินผล และด้านหลักสูตร การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนของผู้บริหาร หัวหน้ากลุ่มสาระภาษาต่างประเทศ และครูสอนภาษาจีนใน 5 ด้าน จำแนกตามตำแหน่งงานพบว่า ไม่มีความแตกต่างกัน

รติพร แสนรวยเงิน (2560) ได้ศึกษาการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนของนักเรียนมัธยมศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาจีน ของนักเรียนมัธยมศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่ ครูสอนภาษาจีน และผู้บริหารฝ่ายวิชาการ ในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เขต 6 จำนวน 101 คน และผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน ของนักเรียนมัธยมศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 จำนวน 9 คน โดยใช้เทคนิคการประชุมสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship) ตามมาตรฐานการเรียนรู้ภาษาจีนทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านภาษาเพื่อการสื่อสาร ด้านภาษาและวัฒนธรรม ด้านภาษากับความสัมพันธ์กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น และด้านภาษากับความสัมพันธ์กับชุมชนและโลก เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า 1) การจัดการเรียนการสอนภาษาจีน ของนักเรียนมัธยมศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก 2) การจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาจีน ของนักเรียนมัธยมศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 ตามมาตรฐานการเรียนรู้ภาษาจีนทั้ง 4 ด้าน โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .053) ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนทั้ง 4 ด้านของนักเรียนมัธยมศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 ในแต่ละด้านมีดังนี้ 3.1) ด้านภาษาเพื่อการสื่อสาร นักเรียนที่เรียนภาษาจีนมีความสามารถฟัง พูด อ่าน และเขียนเป็นภาษาจีนได้ แต่สามารถปฏิบัติได้แตกต่างกัน นักเรียนอื่นทั่วไปที่ไม่ได้อยู่ในกลุ่มแผนศิลป์ภาษาจีนสามารถฟัง พูด อ่าน และเขียนเป็นภาษาจีนได้น้อยกว่ากลุ่มนักเรียนที่เรียนอยู่แผนศิลป์ภาษาจีน 3.2) ด้านภาษาและวัฒนธรรม นักเรียนสามารถบอกเกี่ยวกับสิ่งใกล้ตัวเป็นภาษาจีนได้ แต่ในการวิเคราะห์ข่าว เหตุการณ์ หรือสรุปใจความสำคัญเป็นภาษาจีน อาจยากเกินไปในระดับมัธยมศึกษา แต่ถ้าให้เวลานักเรียนในการปฏิบัติและฝึกฝนบ่อย ๆ นักเรียนก็สามารถทำได้ ส่วนด้านวัฒนธรรมจีนพื้นฐานที่นักเรียนได้เรียนมา นักเรียนให้ความร่วมมือในการเข้าร่วมกิจกรรมและปฏิบัติตนได้เหมาะสมในการเข้าร่วมกิจกรรมตามโอกาสและความสนใจของนักเรียน 3.3) ด้านภาษากับความสัมพันธ์กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น นักเรียนทำได้ดีมากในเรื่องการอธิบายความเหมือนหรือความแตกต่างทางด้านภาษาระหว่างภาษาจีนกับภาษาไทย ส่วนการนำภาษาจีนมาประยุกต์ให้เข้ากับชีวิตประจำวันนั้น นักเรียนสามารถปฏิบัติได้แต่ไม่ทุกคน จะได้มากน้อยเท่าไรขึ้นอยู่กับความรู้ของคำศัพท์ภาษาจีนของนักเรียนแต่ละคน แต่การนำภาษาจีนมาบูรณาการกับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นนั้น หากนักเรียนมีการเตรียมตัวศึกษาค้นคว้าในสิ่งที่ครูสอนหรือสิ่งที่นักเรียนสนใจ นักเรียนก็สามารถปฏิบัติได้ 3.4) ด้านภาษากับความสัมพันธ์กับชุมชนและโลก นักเรียนสามารถสื่อสารโดยใช้ภาษาจีน

ได้ในสถานการณ์จริง สามารถพูดคุย สนทนาพื้นฐานเป็นภาษาจีนในวงคำศัพท์ที่ได้เรียนมาได้ดี ส่วนการเผยแพร่หรือประชาสัมพันธ์ข้อมูลเกี่ยวกับโรงเรียนและชุมชนเป็นภาษาจีนให้คนจีนทราบนั้นทำได้ยาก เพราะการที่จะสื่อสารกับเจ้าของภาษาให้รู้เรื่องและเข้าใจได้ นักเรียนต้องสามารถออกเสียงหรือสำเนียงได้ถูกต้อง

วรกร แซ่พุ่น และคณะ (2560) ได้ศึกษาสภาพและปัญหาการเรียนการสอนภาษาจีนของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดยะลา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาจีนระดับมัธยมศึกษา ของโรงเรียนในจังหวัดยะลาในด้านต่าง ๆ ได้แก่ ด้านจุดมุ่งหมายของการเรียนการสอน ด้านปัญหาการเรียน ด้านกิจกรรมการเรียนการสอนและด้านสื่อการเรียนการสอน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาในจังหวัดยะลา ที่เลือกเรียนภาษาจีนจำนวน 399 คนเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลได้แก่ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า ด้านจุดมุ่งหมายของการเรียนการสอน ที่เลือกเรียนภาษาจีนก็เพราะด้วยประเทศจีนมีความก้าวหน้าทางเศรษฐกิจสูง ค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.65 ด้านปัญหาการเรียนนักเรียนมีจุดอ่อนในเรื่องของการพูดภาษาจีน ค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.10 ในด้านกิจกรรมการเรียนการสอนพบว่า ส่วนมากจะจัดกิจกรรมการร้องเพลงจีนมากที่สุด ค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 2.57 และด้านสื่อการเรียนการสอน อาจารย์ได้นำสื่อการเรียนการสอนมาในห้องเรียนน้อยที่สุดค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 2.39

สุคนธา อรุณภู (2560) ได้ศึกษากลยุทธ์การพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน ของโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในประเทศไทย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ และเพื่อกำหนดกลยุทธ์การพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน ของโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในประเทศไทย ผู้ให้ข้อมูลประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอนภาษาจีนของโรงเรียนห้องเรียนขงจื้อ และโรงเรียนเครือข่าย โรงเรียนศูนย์เครือข่ายพัฒนาการเรียนการสอนภาษาจีน และโรงเรียนเครือข่ายรวม 66 โรงเรียน จำนวน 130 คนผลการวิจัยพบว่า สภาพการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนของโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในประเทศไทย มีสภาพการปฏิบัติระดับมาก คือ ด้านหลักสูตรการเรียนการสอน ด้านการบริหารจัดการ ด้านครูผู้สอน ด้านผู้เรียน ส่วนด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านความร่วมมือกับหน่วยงานทั้งในและต่างประเทศ มีสภาพการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง สภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมากที่สุด คือ ด้านการบริหารจัดการ ด้านหลักสูตรการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน ส่วนด้านผู้เรียน ด้านครูผู้สอน และด้านความร่วมมือกับหน่วยงาน ทั้งในและต่างประเทศมีสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมาก ส่วนความต้องการจำเป็นพบว่า ด้านความร่วมมือกับหน่วยงานทั้งในและต่างประเทศมีความต้องการจำเป็นมากที่สุด กลยุทธ์การพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน ของโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในประเทศไทย ได้กลยุทธ์ 3 กลยุทธ์หลักดังนี้ กลยุทธ์ที่ 1 มุ่งพัฒนาระบบการบริหารจัดการการเรียนการสอนภาษาจีน ให้มีคุณภาพสู่การเป็นผู้นำในเวทีโลก กลยุทธ์ที่ 2

ทุ้มเทและผลักดันปัจจัยหลักในการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนสู่ความเป็นเลิศ กลยุทธ์ที่ 3 สร้างเครือข่ายการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนทั้งในและต่างประเทศ

จินตนา วิเศษจินดา (2561) ได้ศึกษา แนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อนำเสนอแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย กลุ่มตัวอย่าง คือ ครูไทยที่สอนแผนภาษาจีนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร จำนวน 93 แห่ง ครูต้นแบบ จำนวน 2 ท่าน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสังเกต และแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง ผลการวิจัยพบว่า แนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย แบ่งเป็น 4 ด้าน คือ 1) ด้านการจัดการเรียนการสอน ครูควรจะใช้รูปแบบการสอนที่เน้นกระบวนการกลุ่มที่เป็นกิจกรรมที่มีความหลากหลาย สอดคล้องกับความแตกต่างของผู้เรียน เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ใช้ภาษาจีนในการสื่อสารมากที่สุด รวมถึงการสอดแทรกวัฒนธรรมเจ้าของภาษาในกิจกรรมการเรียนการสอน 2) ด้านการใช้สื่อการเรียนรู้ ครูควรเลือกใช้แบบเรียน/ตำราเรียนที่มีความต่อเนื่องกันในแต่ละระดับชั้น ควรหาแบบเรียนนอกเวลาเพื่อเสริม/เพิ่มความรู้ภาษาจีนให้กับผู้เรียนการใช้สื่อเทคโนโลยีเข้ามาช่วยในการจัดการเรียนการสอนและการใช้ข่าวสาร/บุคคลที่กำลังเป็นที่สนใจของสังคมมาใช้เป็นสื่อในการสอน 3) ด้านการวัดและประเมินผล ครูควรวัดและประเมินผลผ่านกิจกรรมการเรียนการสอนในชั้นเรียน นำผลการวัดและประเมินที่ได้มาปรับปรุงในการจัดการ

วรรณิษา ไวยฉายิ (2565) ได้ศึกษาการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนในสถานการณ์ปัจจุบัน: มุมมองของผู้เรียนต่อการพัฒนาสถาบันสอนภาษา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัจจุบันของการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนของศูนย์ภาษาและวัฒนธรรมเอเชีย สถาบันเอเชียตะวันออกศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และ 2) นำเสนอข้อมูลที่ได้มาเป็นแนวทางพัฒนาการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้เรียนที่ลงทะเบียนเรียนภาษาจีน จำนวน 89 คน เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์เนื้อหาจากแบบสอบถามปลายเปิด ผลการวิจัยพบว่า 1) ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เห็นว่าสภาพการจัดการเรียนการสอนด้านผู้สอนอยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด ส่วนองค์ประกอบด้านอื่นเห็นด้วยระดับมาก ได้แก่ ปัจจัยสนับสนุนการเรียนการสอน การเรียนการสอน หลักสูตร และผู้เรียน ตามลำดับ ส่วนข้อมูลจากคำถามปลายเปิดพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเสนอความคิดเห็นมากที่สุดด้านการเพิ่มกิจกรรมเสริมการเรียนรู้วัฒนธรรมจีนนอกห้องเรียนที่ผู้เรียนสามารถนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้จริง 2) ข้อเสนอแนะจากการวิจัย ได้แก่ ขยายหลักสูตรที่ตรงความต้องการของผู้เรียนมากขึ้น พัฒนากิจกรรมเสริมหลักสูตรที่เชื่อมโยงกับวัฒนธรรมจีน แสวงหาความร่วมมือกับสถาบันการศึกษาในประเทศจีนเพื่อการแลกเปลี่ยนครู นักศึกษา และ

การจับคู่เพื่อนผ่านสื่อออนไลน์กับนักศึกษาชาวจีน จัดหาสื่ออิเล็กทรอนิกส์นอกจากหนังสือเรียน และเพิ่มช่องทางประชาสัมพันธ์ศูนย์ภาษาฯ ให้เป็นที่รู้จักมากขึ้น

2. งานวิจัยต่างประเทศ

Li และคณะ (2021) ได้ศึกษากลยุทธ์ของผู้เรียนภาษาจีนเป็นภาษาที่สองในจีนแผ่นดินใหญ่จากมุมมองทฤษฎีสื่อกลาง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจการใช้กลยุทธ์ของกลุ่มผู้เรียนในจีนแผ่นดินใหญ่ ที่ใช้ภาษาจีนเป็นภาษาที่สองในมุมมองทฤษฎีสื่อกลาง เก็บข้อมูลจากกลุ่มผู้เข้าร่วมจำนวน 189 คน และสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูล 12 คน เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า ผู้เข้าร่วมเรียนรู้ภาษาจีนโดยใช้กลยุทธ์การเรียนรู้ภาษา กลยุทธ์ทางสังคมที่ใช้อยู่ และกลยุทธ์อภิปัญญา การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพชี้ให้เห็นว่า การใช้กลยุทธ์ของผู้เข้าร่วมถูกกำหนดโดยพลังการรับรู้ของตนเองของผู้เรียน (ความเชื่อ และตัวตนภาษาที่สองในอุดมคติ) และสภาพแวดล้อมทางสังคมและวัฒนธรรม โดยเฉพาะอย่างยิ่งการใช้กลยุทธ์ของพวกเขาใช้ผ่านสื่อกลางโดยปัจจัยทางสังคมและวัฒนธรรมหลายประการ รวมถึงความเชื่อของผู้เรียน ตัวแทนทางสังคม สิ่งประดิษฐ์ทางวัฒนธรรม และสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ เมื่อพิจารณาร่วมกัน ข้อค้นพบนี้ให้ความกระจ่างถึงลักษณะทางสังคมของการใช้กลยุทธ์การเรียนรู้ภาษา นั่นคือ การใช้กลยุทธ์ของผู้เข้าร่วมเกิดจากการมีปฏิสัมพันธ์กันระหว่างสิทธิ์เสรีของผู้เรียนและปัจจัยทางสังคมและวัฒนธรรม ผลการวิจัยยังบ่งบอกถึงความจำเป็นของการสอนตามกลยุทธ์ และเน้นย้ำถึงความสำคัญของสภาพแวดล้อมที่พูดภาษาจีนสำหรับการเรียนรู้ภาษาจีน

Guo (2021) ได้ศึกษาการสอนภาษาจีนในมหาวิทยาลัยอังกฤษ: วิธีการสื่อสารของครูสอนภาษาจีนเป็นอย่างไร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาวิธีการสื่อสารของครูภาษาจีนในการการสอนภาษาจีนในมหาวิทยาลัยอังกฤษ ทำการศึกษาจากครูสอนภาษาจีน 60 คน และสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูล 10 คน โดยใช้แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ ผลการศึกษาพบว่า ครูชาวจีนที่ทำงานในมหาวิทยาลัยของอังกฤษ มีการบูรณาการของการสอนภาษาจีน (CLT) เข้ากับการสอนภาษาจีนในฐานะภาษาต่างประเทศ (TCFL) มีฝึกปฏิบัติทางภาษาในห้องเรียนด้วยกิจกรรมการสื่อสาร และความถูกต้องในการใช้ภาษา ซึ่งทั้งสองกิจกรรมสะท้อนถึงแนวทางการสื่อสารโดยรวม แนวทางในการสอนภาษาจีนในฐานะภาษาต่างประเทศ (TCFL) ครูอนุญาตให้มีการผสมผสานและใช้วิธีการสอนที่หลากหลาย ๆ เพื่อการดำเนินไปของการสอนในห้องเรียน ครูชาวจีนให้ความสำคัญกับความถูกต้องแม่นยำ แม้ว่าจะใช้การแสดงบทบาทสมมติและการทำงานเป็นคู่/กลุ่มก็ตาม เพื่อเพิ่มความคล่องแคล่ว แต่พวกเขาให้ความสำคัญกับไวยากรณ์อย่างต่อเนื่องและรับคำแนะนำที่ชัดเจน ซึ่งเมื่อรวมกับการวางแผนทางการสื่อสารแล้ว จะเป็นลักษณะสำคัญของการสอนภาษาจีนในฐานะภาษาต่างประเทศ (TCFL) ในสหราชอาณาจักร

Jiang (2023) ได้ศึกษาการสอนเอกลักษณ์และวัฒนธรรมของครูเป็นภาษาจีนในห้องเรียน: กรณีศึกษาในมหาวิทยาลัยแคนาดา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาประสบการณ์ชีวิตของครูชาวจีน ในประเด็นเรื่องอัตลักษณ์ของครูชาวจีนในมหาวิทยาลัยของแคนาดา ทำการศึกษากับครูภาษาจีนกลางจำนวน 5 คน ในมหาวิทยาลัยของรัฐในเกรตเทอร์ แวนคูเวอร์ โดยศึกษาวิธีที่ครูเหล่านี้แนะนำข้อมูลวัฒนธรรมจีนในห้องเรียนภาษาจีนกลาง และแนวทางการสอนดังกล่าวมีความเกี่ยวข้องกับการสร้างอัตลักษณ์ การสอน และการตอบสนองต่อหลายวัฒนธรรม เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้างและแบบสังเกต ผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่า ครูใช้กลยุทธ์บูรณาการความรู้ทางวัฒนธรรมพร้อมการสอนภาษาตามภูมิหลังทางภาษาของนักเรียนและภาษาจีน ความเชี่ยวชาญและช่วงเวลาของการสอนวัฒนธรรมของพวกเขาเป็นเบื้องหน้า อัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมของพวกเขาอัตลักษณ์ทางชาติพันธุ์และอัตลักษณ์ทางวิชาชีพตลอดจน 'พื้นที่ที่สาม' ของพวกเขาเป็นสิทธิพิเศษในการช่วยเหลือนักเรียนในการสอนความแตกต่างทางวัฒนธรรม

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศ พบว่า การจัดการเรียนการสอนภาษาจีน ยังคงประสบปัญหาทั้งในด้านการบริหารจัดการ หลักสูตร การจัดการเรียนการสอน การวัดผลประเมินผล สื่อการสอน ผู้เรียน และผู้สอน นักการศึกษาหลายท่านได้นำเสนอวิธีการหรือแนวทางในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนไว้หลายด้าน ทั้งการจัดการเรียนการสอนที่เน้นการใช้สื่อการสอนที่เข้าใจง่าย และเร้าความสนใจผู้เรียน การวัดและประเมินผลที่ได้มาตรฐาน การพัฒนาครูผู้สอนชาวไทยให้สามารถจัดการเรียนการสอนภาษาจีนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งแนวคิดต่าง ๆ ที่ได้จากการศึกษางานวิจัยในประเทศและงานวิจัยต่างประเทศนี้ ผู้วิจัยจะได้นำไปประยุกต์ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เพื่อให้ได้แนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนสำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 เพื่อใช้สำหรับเป็นแนวทางในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนในโอกาสต่อไป

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

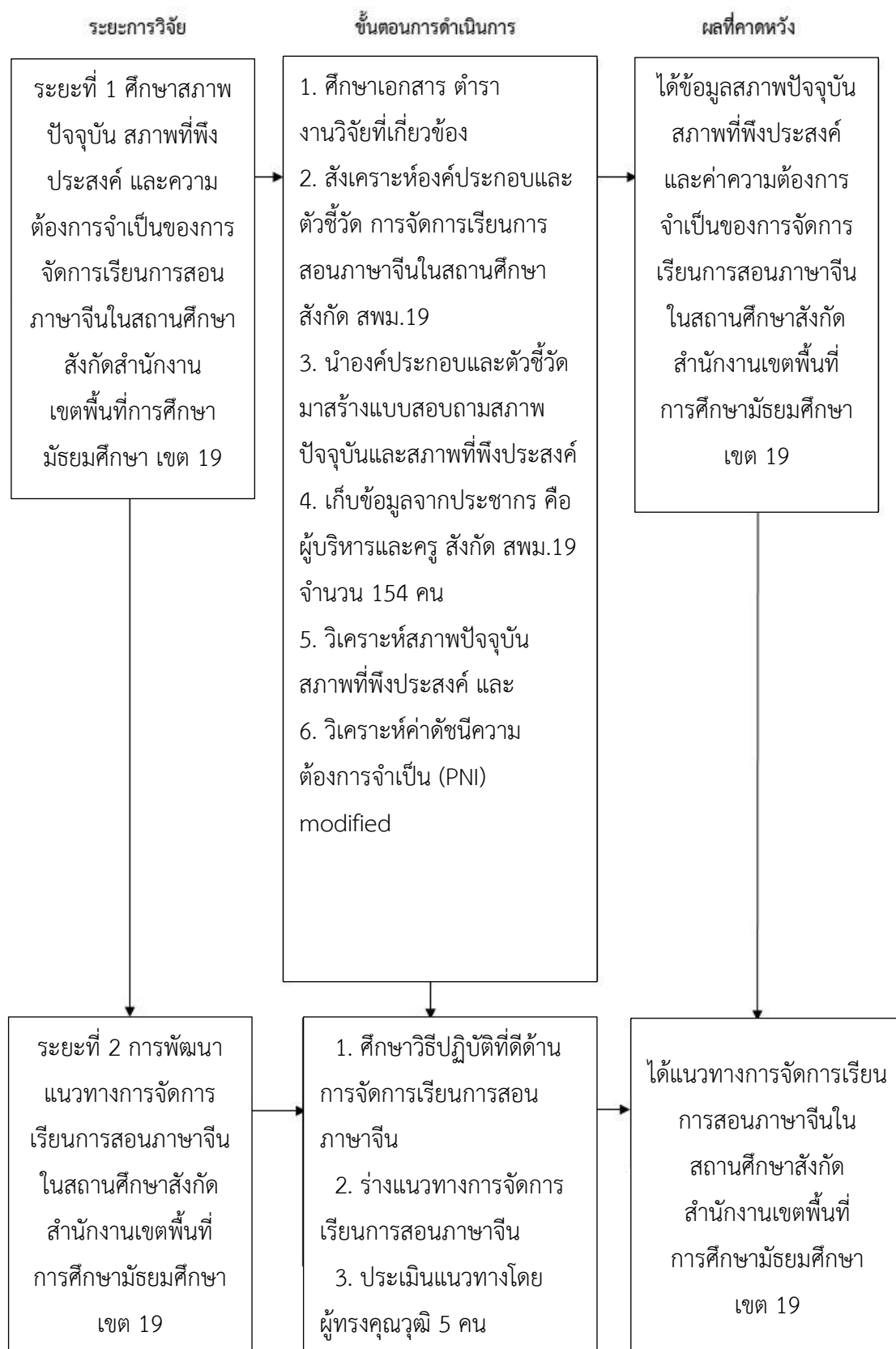
การวิจัยเรื่อง การพัฒนาแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 ครั้งนี้ เป็นการวิจัยและพัฒนา (Research and Devolvment) โดยดำเนินการเป็น 2 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19

ระยะที่ 2 การพัฒนาแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19

ระยะการวิจัย ขั้นตอนการดำเนินการ และผลที่คาดหวัง แสดงดังภาพประกอบ 5

ภาพประกอบ 5 แสดงระยะการวิจัย ขั้นตอนการดำเนินการ และผลที่คาดหวัง

**ระยะที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของ
การจัดการเรียนการสอนภาษาจีนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
เขต 19**

1. ขั้นตอนดำเนินการ

1.1 ศึกษาเอกสาร ตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน
ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19

1.2 การสังเคราะห์ข้อมูลจากข้อ 1.1 เพื่อให้ได้องค์ประกอบและตัวชี้วัดของการจัด
การเรียนการสอนภาษาจีนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19

1.3 นำองค์ประกอบและตัวชี้วัด มาสร้างแบบสอบถามสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึง
ประสงค์

1.4 เก็บข้อมูลจากประชากร คือ ผู้บริหารและครู สังกัด สพม.19 จำนวน 154 คน

1.5 วิเคราะห์ข้อมูลสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ของการจัดการเรียนการสอน
ภาษาจีนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19

1.6 วิเคราะห์ค่าดัชนีความต้องการจำเป็นของการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนใน
สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19

2. ประชากรที่ใช้ในการศึกษา

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือ ผู้บริหารและครูผู้สอนภาษาจีนในสถานศึกษาสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 จำนวน 52 โรงเรียน มีรายละเอียด ดังในตาราง 2

ตาราง 2 ประชากรที่ใช้ในการศึกษา

ลำดับ	ขนาดโรงเรียน	ผู้บริหาร	ครูผู้สอน ภาษาจีน	รวม
1	โรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 28 โรง	26	30	56
2	โรงเรียนขนาดกลาง จำนวน 18 โรง	29	31	60
3	โรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 3 โรง	7	7	14
4	โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ จำนวน 3 โรง	14	10	24
รวม		76	78	154

3. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 ลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในระยะที่ 1 นี้ เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) เพื่อใช้ในการสอบถามสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 แบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพและข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบสอบถามตรวจสอบรายการ (Check List) เรื่องเกี่ยวกับ เพศ สถานภาพ วุฒิการศึกษาสูงสุด

ตอนที่ 2 สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบสอบถามแบบมาตรา ส่วนประมาณ (Rating Scale) ตามแบบของลิเคิร์ท (Likert Type) 5 ระดับ โดยกำหนดเกณฑ์ ดังนี้

- 5 หมายถึง สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับน้อยที่สุด

3.2 การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

ในการสร้างแบบสอบถามในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

3.2.1 ศึกษาเอกสาร ตำรา งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนสังเคราะห์และวิเคราะห์เนื้อหาเพื่อให้ได้องค์ประกอบและตัวชี้วัดการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนเพื่อนำมาใช้เป็นกรอบในการสร้างแบบสอบถาม

3.2.2 ศึกษาหลักเกณฑ์และวิธีการสร้างแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณ Rating Scale (บุญชม ศรีสะอาด, 2545)

3.2.3 สร้างแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่าให้ครอบคลุมเนื้อหาตามองค์ประกอบ และตัวชี้วัดการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน

3.2.4 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้น เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมและให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไข

3.2.5 ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ แล้วจึงนำไปเสนอผู้เชี่ยวชาญเพื่อประเมินความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา โดยใช้เทคนิค IOC

(Index of Item Objective Congruence) พิจารณาความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามและนิยามศัพท์ ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจงตามเกณฑ์คุณสมบัติ ดังนี้

3.2.5.1 จบการศึกษาทางด้านการบริหารการศึกษา ด้านหลักสูตรและการสอน ด้านการวัดผลและประเมินผลการศึกษา หรือสาขาที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาระดับปริญญาโท ขึ้นไป

3.2.5.2 ดำรงตำแหน่งเป็นผู้บริหารสถานศึกษา ศักยานิเทศก์ของหน่วยงานทางการศึกษา หรือครูผู้สอนที่มีวิทยฐานะชำนาญการพิเศษขึ้นไป

3.2.5.3 มีประสบการณ์ทางด้านการบริหารงานหลักสูตรในสถานศึกษา อย่างน้อย 5 ปี หรือปฏิบัติงานทางด้านวิชาการไม่น้อยกว่า 5 ปี ผู้เชี่ยวชาญ 5 มีดังนี้

1) นายสำเนา เทียมดวงแข ตำแหน่งผู้อำนวยการ โรงเรียนโนนสังวิทยาคาร วุฒิการศึกษา ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

2) นายพสธร เพ็ชรแก่น ตำแหน่งรองผู้อำนวยการโรงเรียน โนนสังวิทยาคาร วุฒิการศึกษา ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง

3) นายชาติรี วงเวียน ตำแหน่งผู้อำนวยการ โรงเรียนกุดดู่พิทยาคาร วุฒิการศึกษา ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

4) นางสาวอรดา พิสุทธิ์ ตำแหน่ง ครู โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา พัฒนาการ อุบลราชธานี วุฒิการศึกษา ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาหลักสูตร และการเรียนการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

5) นางสาวจิรนุช บุตรราช ตำแหน่ง ครู โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา พัฒนาการ อุบลราชธานี วุฒิการศึกษา ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยปทุมธานี

3.2.6 นำแบบสอบถามที่ได้ให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบพิจารณา นำมาหาความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity) ความเหมาะสม ความถูกต้อง ความสมบูรณ์ของข้อคำถาม โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับลักษณะเฉพาะของเนื้อหา (IOC : Index of Consistency) ดังนี้

ให้คะแนน +1 ถ้าแน่ใจว่า ข้อคำถามนั้นสอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ

ให้คะแนน 0 ถ้าไม่แน่ใจว่า ข้อคำถามนั้นสอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ

ให้คะแนน -1 ถ้าแน่ใจว่า ข้อคำถามนั้น ไม่สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ

ผลการประเมินความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา พบว่า ข้อคำถามทุกข้อของแบบสอบถามมีค่าความสอดคล้อง (IOC) ตั้งแต่ 0.60 - 1.00 ซึ่งถือว่าใช้ได้

3.2.7 นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญแล้ว ไปทดลองใช้เพื่อหาคุณภาพของแบบสอบถาม โดยนำไปทดลองใช้ (Try out) กับผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ โดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม (Item-total Correlation: r_{xy}) และหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยการหาสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient: α) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) ผลการหาคุณภาพของแบบสอบถาม มีดังนี้

3.2.7.1 แบบสอบถามสภาพปัจจุบัน มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (r_{xy}) ตั้งแต่ 0.297 - 0.892 และมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ (Alpha Coefficient: α) เท่ากับ 0.971

3.2.7.2 แบบสอบถามสภาพที่พึงประสงค์ มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (r_{xy}) ตั้งแต่ 0.311 - 0.883 และมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ (Alpha Coefficient: α) เท่ากับ 0.964

3.2.8 ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามและผลการทดลองใช้แบบสอบถาม เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์อีกครั้ง อาจารย์ที่ปรึกษาพิจารณาเห็นชอบและอนุมัติให้นำแบบสอบถามไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลในระยะที่ 1 ตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

4.1 ขออนุญาตจากคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม เพื่อขอความอนุเคราะห์แต่งตั้งเป็นผู้เชี่ยวชาญ และขอเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยเสนอต่อผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 และผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25

4.2 ผู้วิจัยนำหนังสือขอความอนุเคราะห์แต่งตั้งเป็นผู้เชี่ยวชาญและติดต่อประสานงานกับผู้เชี่ยวชาญเป็นรายบุคคล เพื่อขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

4.3 ผู้วิจัยนำหนังสือขอความอนุเคราะห์ทดลองใช้เครื่องมือ ติดต่อสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 เพื่อขอทดลองใช้เครื่องมือ โดยขออนุญาตผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 และติดต่อประสานงานผู้อำนวยการโรงเรียนที่เป็นกลุ่มทดลองใช้เครื่องมือ

4.4 ผู้วิจัยนำหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย เสนอต่อผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 เพื่อขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูล และใช้เป็นหนังสือแนะนำเพื่อเสนอต่อผู้อำนวยการโรงเรียนกลุ่มตัวอย่างที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 โดยจัดส่งแบบสอบถามไปยังสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง จัดส่งทางไปรษณีย์ หรือฝากส่งผ่านผู้รับ-ส่งหนังสือราชการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19

5. การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 การจัดกระทำกับข้อมูล

5.1.1 ตรวจสอบความครบถ้วนสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมา

5.1.2 ตรวจสอบให้คะแนนแบบสอบถาม ตอนที่ 2 ตามเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

มีสภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์มากที่สุด ให้ 5 คะแนน

มีสภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์มาก ให้ 4 คะแนน

มีสภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ปานกลาง ให้ 3 คะแนน

มีสภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์น้อย ให้ 2 คะแนน

มีสภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์น้อยที่สุด ให้ 1 คะแนน

5.1.3 จัดเรียงแบบสอบถามที่ตรวจสอบให้คะแนนแล้ว เพื่อนำไปบันทึกข้อมูลลงในเครื่องคอมพิวเตอร์ต่อไป

5.2 การวิเคราะห์ข้อมูล

5.2.1 วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม ตอนที่ 1 สถานภาพและข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้ความถี่และร้อยละ

5.2.2 วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม ตอนที่ 2 สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 โดยใช้ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และแปลความหมายของค่าเฉลี่ยตามเกณฑ์ ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545)

ค่าเฉลี่ย ความหมาย

4.51–5.00 สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ของการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 อยู่ในระดับมากที่สุด

3.51–4.50 สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ของการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 อยู่ในระดับมาก

2.51–3.50 สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ของการจัดการเรียนการสอน
ภาษาจีนของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษา เขต 19 อยู่ในระดับปานกลาง

1.51–2.50 สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ของการจัดการเรียนการสอน
ภาษาจีนของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษา เขต 19 อยู่ในระดับน้อย

1.00–1.50 สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ของการจัดการเรียนการสอน
ภาษาจีนของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษา เขต 19 อยู่ในระดับน้อยที่สุด

5.2.3 วิเคราะห์และสรุประดับสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ของการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 โดยรวมและเป็นรายด้าน

5.2.4 วิเคราะห์ความต้องการจำเป็น (Needs Assessment) โดยนำข้อมูลผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ มาหาค่าดัชนีความต้องการจำเป็นปรับปรุง PNI modified (Modified Priority Needs Index) เพื่อจัดลำดับความต้องการจำเป็น

ระยะที่ 2 การพัฒนาแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนในสถานศึกษาสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19

1. ขั้นตอนดำเนินการ

ในการดำเนินการวิจัยระยะที่ 2 ผู้วิจัยดำเนินการ ดังนี้

1. ศึกษาวิธีปฏิบัติที่ดีด้านการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนของสถานศึกษาต้นแบบ (Best Practices) 2 แห่ง คือ โรงเรียนบ้านไผ่ (ขก.5) และโรงเรียนกัลยาณวัตร

2. การพัฒนาแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 และนำแนวทางเสนอคณะผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน เพื่อประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทาง ผู้ทรงคุณวุฒิ 5 คน ซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง

2. กลุ่มผู้ให้ข้อมูล

2.1 การศึกษาวิธีปฏิบัติที่ดีด้านการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนของสถานศึกษาต้นแบบ (Best Practices) 2 แห่ง คือ โรงเรียนบ้านไผ่ (ขก.5) และโรงเรียนกัลยาณวัตร โรงเรียน

ต้นแบบ 2 แห่ง กลุ่มผู้ให้ข้อมูล คือ ผู้บริหาร 2 คน และครู 1 คน รวม 3 คน โรงเรียนต้นแบบได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง ตามเกณฑ์ดังนี้

2.1.1 เป็นโรงเรียนที่มีผลงานโดดเด่นด้านการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน ได้แก่ ได้รับรางวัลในการประกวดผลงานนักเรียนในระดับเครือข่ายสถานศึกษา หรือ

2.1.2 เป็นโรงเรียนที่มีการจัดกิจกรรมพัฒนาส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนอย่างสม่ำเสมอ หรือ

2.1.3 เป็นโรงเรียนที่มีได้รับการสนับสนุนด้านการสอนภาษาจีนจากหน่วยงานด้านภาษาจีนในสถาบันอุดมศึกษา หรือ

2.1.4 เป็นโรงเรียนที่มีการพัฒนาผู้เรียนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศในการทดสอบมาตรฐานภาษาจีน HSK (Chinese Proficiency Test)

2.2 การพัฒนาแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ 5 คน ซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง ตามเกณฑ์การคัดเลือกผู้ทรงคุณวุฒิ ดังนี้

2.2.1 สำเร็จการศึกษาด้านการบริหารการศึกษา ด้านหลักสูตรและการสอนด้านภาษาจีน หรือสาขาที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาระดับปริญญาโทขึ้นไป

2.2.2 ดำรงตำแหน่งเป็นผู้บริหารสถานศึกษา ศักยานีเทศก์ของหน่วยงานทางการศึกษา หรือครูผู้สอนที่มีวิทยฐานะชำนาญการพิเศษขึ้นไป

2.2.3 มีประสบการณ์ทางด้านการสอนในกลุ่มสาระภาษาต่างประเทศในสถานศึกษาอย่างน้อย 5 ปี หรือปฏิบัติงานทางด้านวิชาการไม่น้อยกว่า 5 ปี ผู้ทรงคุณวุฒิ 5 คน ประกอบด้วย

2.2.3.1 นางสาวจิราพร ปาสาจะ ตำแหน่งอาจารย์ประจำหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา วุฒิการศึกษา ปริญญาโท สาขาวิชาการสอนภาษาจีนในฐานะภาษาต่างประเทศ มหาวิทยาลัย Southwest ประเทศจีน

2.2.3.2 นายสำเนา เทียมดวงแข ตำแหน่งผู้อำนวยการ โรงเรียนโนนสังวิทยาคาร วุฒิการศึกษา ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

2.2.3.3 นายสุริยันต์ สายสิงห์ ตำแหน่งรองผู้อำนวยการ โรงเรียนโนนสังวิทยาคาร วุฒิการศึกษา ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง

2.2.3.4 นายธวัชชัย กุลเมือง ตำแหน่งผู้อำนวยการ โรงเรียนบ้านหนองไฮประชาสรรค์ วุฒิการศึกษา ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง

2.2.3.5 นางพัชรีภรณ์ สุริยะเดช ตำแหน่งครูชำนาญการพิเศษ (ภาษาจีน) โรงเรียนบ้านไผ่ (ขก.5) วุฒิกศศึกษา ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร การศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง

3. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 ลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในระยะที่ 2 นี้ ได้แก่

3.1.1 การศึกษาวิธีปฏิบัติที่ดี (Best Practices) ด้านการจัดการเรียนการสอน ภาษาจีน เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง จำนวน 1 ฉบับ

3.1.2 การประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการจัดการ เรียนการสอนภาษาจีนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 เก็บ รวบรวมข้อมูลโดยใช้ แบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทาง จำนวน 1 ฉบับ มีลักษณะเป็นแบบประเมินแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และ น้อยที่สุด

3.2 การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

3.2.1 แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง มีขั้นตอนการสร้างและหาคุณภาพ ดังนี้

3.2.1.1 ตรวจสอบผลการวิเคราะห์ค่าดัชนีความต้องการจำเป็น จากผลการวิจัย ระยะที่ 1 เพื่อสร้างข้อคำถามสำหรับการสัมภาษณ์

3.2.1.2 สร้างแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง และนำแบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้น เสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง เหมาะสม ของแบบสัมภาษณ์

3.2.1.3 อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ พิจารณาเห็นชอบและให้นำแบบ สัมภาษณ์ไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลได้

3.2.2 แบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทาง มีขั้นตอนการ สร้างและหาคุณภาพ ดังนี้

3.2.2.1 ศึกษาเอกสารและแนวคิด เกี่ยวกับการประเมินความเหมาะสมและ ความเป็นไปได้

3.2.2.2 นำแนวทางที่ได้พัฒนาขึ้น มาจัดพิมพ์เป็นแบบประเมินความเหมาะสม และความเป็นไปได้ โดยพิจารณาจากแนวทางแต่ละข้อ และนำแบบประเมินเสนอต่ออาจารย์ที่ ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อพิจารณาความถูกต้อง และเหมาะสมของแบบประเมิน อาจารย์ที่ปรึกษา เสนอแนะให้ปรับข้อคำถามให้สอดคล้องกับองค์ประกอบและแนวทางการจัดการเรียนการสอน ภาษาจีน

3.2.2.3 ผู้วิจัยได้นำข้อเสนอแนะมาปรับปรุงแบบประเมิน และจัดพิมพ์แบบประเมินเพื่อนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

4.1 ขอนหนังสือราชการจากคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม เพื่อขอเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย และขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

4.2 นำหนังสือขอเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยเป็นหนังสือนำในการติดต่อสถานศึกษาต้นแบบ เพื่อขอสัมภาษณ์กลุ่มผู้ให้ข้อมูล และผู้วิจัยเดินทางไปทำการสัมภาษณ์กลุ่มผู้ให้ข้อมูล และเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์โดยการจดบันทึก และการบันทึกเสียงด้วยตนเอง

4.3 นำหนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิเป็นหนังสือนำ และทำการติดต่อผู้ทรงคุณวุฒิเป็นรายบุคคล เพื่อนัดหมายวันเวลาเข้าพบ เพื่อขอรับการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทาง และผู้วิจัยเดินทางไปพบผู้ทรงคุณวุฒิทุกคนและเก็บรวบรวมข้อมูลการประเมินแนวทางกลับมาด้วยตนเอง

5. การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 การจัดกระทำข้อมูล

5.1.1 ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยทำการตรวจสอบข้อมูลที่ได้กลับมาจากการสัมภาษณ์ ด้านความครบถ้วน ความถูกต้อง แล้วทำการรวบรวมและจัดเตรียมข้อมูลสำหรับนำไปวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

5.1.2 ข้อมูลที่ได้จากการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทาง ผู้วิจัยทำการตรวจสอบความถูกต้อง ครบถ้วน ของการตอบแบบประเมิน และตรวจให้คะแนนแบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ ตามเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545)

แนวทางมีความเหมาะสม/ความเป็นไปได้ ในระดับมากที่สุด	ให้ 5 คะแนน
แนวทางมีความเหมาะสม/ความเป็นไปได้ ในระดับมาก	ให้ 4 คะแนน
แนวทางมีความเหมาะสม/ความเป็นไปได้ ในระดับปานกลาง	ให้ 3 คะแนน
แนวทางมีความเหมาะสม/ความเป็นไปได้ ในระดับน้อย	ให้ 2 คะแนน
แนวทางมีความเหมาะสม/ความเป็นไปได้ ในระดับน้อยที่สุด	ให้ 1 คะแนน

5.1.3 นำแบบสอบถามที่ตรวจให้คะแนนแล้วมาจัดเรียงเพื่อนำไปบันทึกผลการตรวจให้คะแนนลงในเครื่องคอมพิวเตอร์เพื่อวิเคราะห์ผลต่อไป

5.2 การวิเคราะห์ข้อมูล

5.2.1 ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา

5.2.2 การวิเคราะห์ข้อมูลผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของ
แนวทาง ทำการวิเคราะห์การหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยใช้เกณฑ์การแปล
ความหมายของค่าเฉลี่ย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545)

ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
4.51–5.00	แนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน มีความเหมาะสม/ ความเป็นไปได้ อยู่ในระดับมากที่สุด
3.51–4.50	แนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน มีความเหมาะสม/ ความเป็นไปได้ อยู่ในระดับมาก
2.51–3.50	แนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน มีความเหมาะสม/ ความเป็นไปได้ อยู่ในระดับปานกลาง
1.51–2.50	แนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน มีความเหมาะสม/ ความเป็นไปได้ อยู่ในระดับน้อย
1.00–1.50	แนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน มีความเหมาะสม/ ความเป็นไปได้ อยู่ในระดับน้อยที่สุด

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน

1.1 ค่าเฉลี่ย (μ)

1.2 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ)

1.3 ร้อยละ (Percentage)

2. การวิเคราะห์หาค่าดัชนีความต้องการจำเป็น (Modified Priority Needs Index : PNI
modified) โดยใช้สูตรของ สุวิมล ร่องวาณิช (2558) ดังนี้

$$PNI_{\text{Modified}} = (I-D)/D$$

เมื่อ PNI modified แทน ค่าดัชนีความต้องการจำเป็น

I แทน สภาพที่พึงประสงค์

D แทน สภาพปัจจุบัน

3. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือ

3.1 การหาค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบสอบถาม ใช้ค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถามรายข้อกับนิยามศัพท์เฉพาะ เพื่อหาความเที่ยงตรงของข้อคำถาม IOC (Index of Item-Objective Congruence) โดยใช้สูตรดังนี้ (สมบัติ ท้ายเรือคำ, 2553)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ดัชนีความสอดคล้องระหว่างองค์ประกอบและตัวชี้วัด

$\sum R$ แทน ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

3.2 หาค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถาม โดยใช้สูตรสหสัมพันธ์ของเพียร์สัน ใช้สูตรดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2554)

$$r_{xy} = \frac{N \sum XY - \sum X \sum Y}{\sqrt{\{N \sum X^2 - (\sum X)^2\} \{N \sum Y^2 - (\sum Y)^2\}}}$$

เมื่อ r_{xy} แทน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์

N แทน จำนวนข้อมูล

$\sum X$ แทน ผลรวมทั้งหมดของคะแนน X

$\sum Y$ แทน ผลรวมทั้งหมดของคะแนน Y

$\sum X^2$ แทน ผลรวมทั้งหมดของกำลังสอง X

$\sum Y^2$ แทน ผลรวมทั้งหมดของกำลังสอง Y

$\sum XY$ แทน ผลรวมทั้งหมดของคะแนน X และ Y คูณกันแต่ละคู่

3.3 ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้วิธีสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ใช้สูตรดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2554)

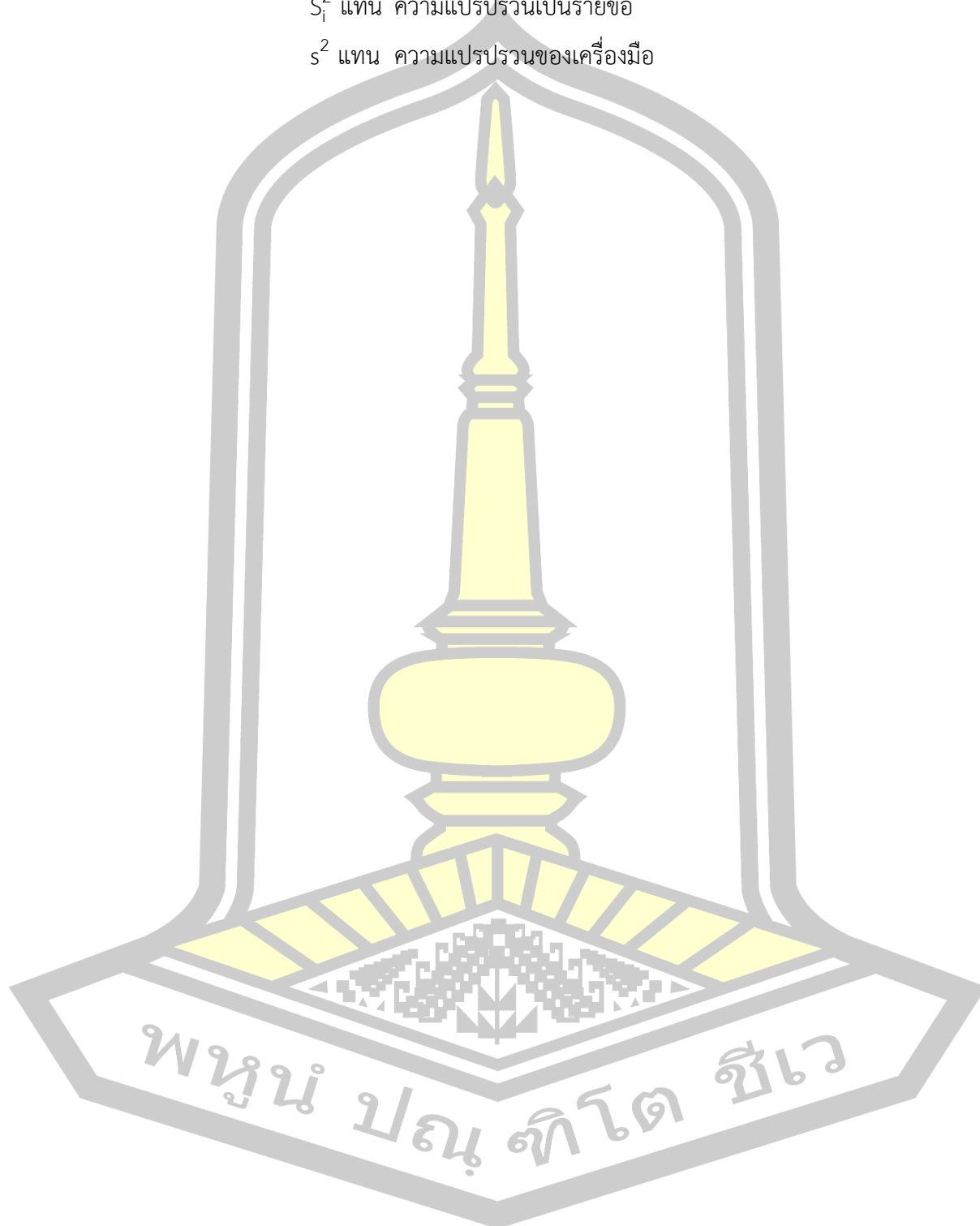
$$\alpha = \frac{K}{K-1} \left\{ 1 - \frac{\sum s_i^2}{s^2} \right\}$$

เมื่อ α แทน ความเชื่อมั่นของเครื่องมือ

K แทน จำนวนข้อคำถามของเครื่องมือ

S_i^2 แทน ความแปรปรวนเป็นรายข้อ

s^2 แทน ความแปรปรวนของเครื่องมือ

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล การพัฒนาแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 สามารถนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับหัวข้อ ดังนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
2. ลำดับขั้นตอนในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

μ	แทน ค่าเฉลี่ย (Mean)
σ	แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
PNI modified	แทน ค่าดัชนีความต้องการจำเป็น

ลำดับขั้นตอนในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับดังนี้

1. ระยะที่ 1 ผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19
2. ระยะที่ 2 ผลการพัฒนาแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ระยะที่ 1 ผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการ จำเป็นของการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาเขต 19

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพและข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม สภาพ
ปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ของการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน ปรากฏผลดังในตาราง 3

ตาราง 3 สถานภาพและข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

สถานภาพและข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	37	24.03
หญิง	117	75.97
รวม	154	100.00
2. สถานภาพ		
ผู้บริหาร	76	49.35
ครู	78	50.65
รวม	154	100.00
3. วุฒิการศึกษาสูงสุด		
ต่ำกว่าปริญญาตรี	-	-
ปริญญาตรี	85	55.19
ปริญญาโท	69	44.81
ปริญญาเอก	-	-
รวม	154	100.00

จากตาราง 3 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 75.97
มีสถานภาพเป็นครู คิดเป็นร้อยละ 50.65 และมีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 55.19

ตาราง 4 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 โดยรวมและรายด้าน

การจัดการเรียน การสอนและการวัด ประเมินผลภาษาจีน โดยรวมและรายด้าน	ระดับความคิดเห็น						ความต้องการ จำเป็น	
	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI	ลำดับ
	μ	σ	ระดับ	μ	σ	ระดับ	modified	
1. ด้านการบริหาร จัดการหลักสูตร ภาษาจีน	3.83	0.70	มาก	4.35	0.68	มาก	0.136	3
2. ด้านการจัดการ เรียนการสอนและการ วัดประเมินผล ภาษาจีน	3.93	0.66	มาก	4.31	0.56	มาก	0.097	4
3. ด้านสื่อและแหล่ง เรียนรู้ภาษาจีน	2.82	0.98	ปานกลาง	4.21	0.62	มาก	0.492	1
4. ด้านครูผู้สอนและ การสร้างเครือข่าย ความร่วมมือ	3.42	0.78	ปานกลาง	3.92	0.67	มาก	0.137	2
รวม	3.54	0.88	มาก	4.20	0.66	มาก	0.185	-

จากตาราง 4 ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 โดยรวมและรายด้าน พบว่า

สภาพปัจจุบัน พบว่า โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.54$) เมื่อพิจารณาองค์ประกอบ พบว่า องค์ประกอบมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก 2 องค์ประกอบ และระดับปานกลาง 2 องค์ประกอบ โดยด้านการจัดการเรียนการสอนและการวัดประเมินผลภาษาจีน

มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\mu = 3.93$) ส่วนองค์ประกอบที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านสื่อและแหล่งเรียนรู้ภาษาจีน ($\mu = 2.82$)

สภาพที่พึงประสงค์ พบว่า โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.20$) เมื่อพิจารณารายองค์ประกอบ พบว่า ทุกองค์ประกอบมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากเช่นกัน โดยด้านการบริหารจัดการหลักสูตรภาษาจีน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\mu = 4.35$) ส่วนองค์ประกอบที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านครูผู้สอนและการสร้างเครือข่ายความร่วมมือ ($\mu = 3.92$)

ความต้องการจำเป็น พบว่า โดยภาพรวมมีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นหรือ PNI modified = 0.185 เมื่อพิจารณารายองค์ประกอบ พบว่า องค์ประกอบมีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นสูงเป็นลำดับที่ 1 คือ ด้านสื่อและแหล่งเรียนรู้ภาษาจีน (PNI modified = 0.492) ลำดับที่ 2 ด้านครูผู้สอนและการสร้างเครือข่ายความร่วมมือ (PNI modified = 0.147) ลำดับที่ 3 ด้านการบริหารจัดการหลักสูตรภาษาจีน (PNI modified = 0.137) และลำดับที่ 4 ด้านการจัดการเรียนการสอนและการวัดประเมินผลภาษาจีน (PNI modified = 0.097) ตามลำดับ

ตาราง 5 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 ด้านการบริหารจัดการหลักสูตรภาษาจีน

การจัดการเรียน การสอนภาษาจีน ด้านการบริหารจัดการ หลักสูตรภาษาจีน	ระดับความคิดเห็น						ความต้องการ จำเป็น	
	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI	ลำดับ
	μ	σ	ระดับ	μ	σ	ระดับ	modified	
1.1 มีการเตรียม ความพร้อมของ สถานศึกษาก่อนใช้ หลักสูตรภาษาจีน ด้านการตรวจสอบ ความต้องการของ ผู้เกี่ยวข้องทุกภาคส่วน การแต่งตั้งคณะทำงาน	4.08	0.62	มาก	4.31	0.48	มาก	0.056	3

ตาราง 5 (ต่อ)

การจัดการเรียน การสอนภาษาจีน ด้านการบริหารจัดการ หลักสูตรภาษาจีน	ระดับความคิดเห็น						ความต้องการ จำเป็น	
	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI	ลำดับ
	μ	σ	ระดับ	μ	σ	ระดับ	modified	
การเตรียมความพร้อม ด้านอาคารสถานที่ วัสดุอุปกรณ์ ผู้สอน ผู้เรียน และเครือข่าย สนับสนุนการจัดการ เรียนการสอนภาษาจีน								
1.2 มีการจัดทำ หลักสูตรภาษาจีนเป็น หลักสูตรสถานศึกษา	4.12	0.69	มาก	4.23	0.84	มาก	0.027	4
1.3 มีแผนและมีการ ดำเนินการใช้หลักสูตร ภาษาจีนครอบคลุม การปรับพื้นฐานผู้เรียน การจัดการเรียนการ สอนภาษาจีน และ การวัดและประเมินผล ผู้เรียนที่ได้มาตรฐาน	3.88	0.59	มาก	4.39	0.61	มาก	0.132	2
1.4 มีแผนและมีการ ดำเนินการประเมิน หลักสูตรภาษาจีน และจัดทำรายงาน	3.23	0.53	ปานกลาง	4.49	0.72	มาก	0.388	1

ตาราง 5 (ต่อ)

การจัดการเรียน การสอนภาษาจีน ด้านการบริหารจัดการ หลักสูตรภาษาจีน	ระดับความคิดเห็น						ความต้องการ จำเป็น	
	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI	ลำดับ
	μ	σ	ระดับ	μ	σ	ระดับ	modified	
การประเมินหลักสูตร เพื่อนำสู่การปรับปรุง หลักสูตรต่อไป								
รวม	3.83	0.70	มาก	4.35	0.68	มาก	0.137	-

จากตาราง 5 ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 ด้านการบริหารจัดการหลักสูตรภาษาจีน พบว่า

สภาพปัจจุบัน พบว่า โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.83$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก 3 ข้อ และระดับปานกลาง 1 ข้อ โดยข้อ 1.2 มีการจัดทำหลักสูตรภาษาจีนเป็นหลักสูตรสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\mu = 4.12$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ 1.4 มีแผนและมีการดำเนินการประเมินหลักสูตรภาษาจีนและจัดทำรายงานการประเมินหลักสูตร เพื่อนำสู่การปรับปรุงหลักสูตรต่อไป ($\mu = 3.23$)

สภาพที่พึงประสงค์ พบว่า โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.35$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อ 1.4 มีแผนและมีการดำเนินการประเมินหลักสูตรภาษาจีนและจัดทำรายงานการประเมินหลักสูตร เพื่อนำสู่การปรับปรุงหลักสูตรต่อไป มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\mu = 4.49$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ 1.2 มีการจัดทำหลักสูตรภาษาจีนเป็นหลักสูตรสถานศึกษา ($\mu = 4.23$)

ความต้องการจำเป็น พบว่า โดยภาพรวมมีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นหรือ PNI modified = 0.137 เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นสูงเป็นลำดับที่ 1 คือ ข้อ 1.4 มีแผนและมีการดำเนินการประเมินหลักสูตรภาษาจีนและจัดทำรายงานการประเมินหลักสูตร เพื่อนำสู่การปรับปรุงหลักสูตรต่อไป (PNI modified = 0.388) ลำดับที่ 2 ข้อ 1.3 มีแผนและมีการดำเนินการใช้หลักสูตรภาษาจีนครอบคลุม การปรับพื้นฐานผู้เรียน การจัดการเรียนการสอน

ภาษาจีน และการวัดและประเมินผลผู้เรียนที่ได้มาตรฐาน (PNI modified = 0.132) ลำดับที่ 3 ข้อ 1.1 มีการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาก่อนใช้หลักสูตรภาษาจีน ด้านการตรวจสอบความต้องการของผู้เกี่ยวข้องทุกภาคส่วน การแต่งตั้งคณะทำงาน การเตรียมความพร้อมด้านอาคารสถานที่ วัสดุอุปกรณ์ ผู้สอน ผู้เรียน และเครือข่ายสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน (PNI modified = 0.056) และลำดับที่ 4 ข้อ 1.2 มีการจัดทำหลักสูตรภาษาจีนเป็นหลักสูตรสถานศึกษา (PNI modified = 0.027) ตามลำดับ

ตาราง 6 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 ด้านการจัดการเรียนการสอนและการวัดประเมินผลภาษาจีน

การจัดการเรียน การสอนภาษาจีน ด้านการจัดการเรียน การสอนและการวัด ประเมินผลภาษาจีน	ระดับความคิดเห็น						ความต้องการ จำเป็น	
	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI	ลำดับ
	μ	σ	ระดับ	μ	σ	ระดับ	modified	
2.1 มีการเตรียมความพร้อมและจัดทำแผนสำหรับการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนด้านผู้เรียน ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านสื่อและแหล่งเรียนรู้ ด้านการวัดและประเมินผลด้านการนิเทศภายในและด้านการสะท้อนผลเพื่อการปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน	3.86	0.55	มาก	4.34	0.50	มาก	0.125	2

ตาราง 6 (ต่อ)

การจัดการเรียน การสอนภาษาจีน ด้านการจัดการเรียน การสอนและการวัด ประเมินผลภาษาจีน	ระดับความคิดเห็น						ความต้องการ จำเป็น	
	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI	ลำดับ
	μ	σ	ระดับ	μ	σ	ระดับ	modified	
2.2 มีการจัดการเรียน การสอนภาษาจีน อย่างเป็นระบบ โดยใช้ วิธีการจัดการเรียนรู้ ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และวัดและประเมินผล ผู้เรียนและรายงานการ เรียนตามแผนที่วางไว้	4.07	0.77	มาก	4.20	0.61	มาก	0.032	3
2.3 มีการนิเทศภายใน เพื่อตรวจสอบการ จัดการเรียนการสอน ภาษาจีน	4.02	0.68	มาก	4.11	0.49	มาก	0.023	4
2.4 มีการประชุมและ สะท้อนผลการจัดการ เรียนการสอนภาษาจีน เพื่อนำสู่การพัฒนาการ จัดการเรียนการสอน ภาษาจีนต่อไป	3.77	0.57	มาก	4.58	0.53	มากที่สุด	0.217	1
รวม	3.93	0.66	มาก	4.31	0.56	มาก	0.097	-

จากตาราง 6 ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนในสถานศึกษาสังกัด

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 ด้านการจัดการเรียนการสอนและการวัด ประเมินผลภาษาจีน พบว่า

สภาพปัจจุบัน พบว่า โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.93$) เมื่อ พิจารณารายข้อ พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อ 2.2 มีการจัดการเรียนการสอน ภาษาจีนอย่างเป็นระบบ โดยใช้วิธีการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และวัดและประเมินผล ผู้เรียนและรายงานการเรียนรู้ตามแผนที่วางไว้ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\mu = 4.07$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อ 2.4 มีการประชุมและสะท้อนผลการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน เพื่อนำสู่การพัฒนา การจัดการเรียนการสอนภาษาจีนต่อไป ($\mu = 3.77$)

สภาพที่พึงประสงค์ พบว่า โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.31$) เมื่อ พิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด 1 ข้อ และอยู่ในระดับมาก 3 ข้อ โดยข้อที่มี ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อ 2.4 มีการประชุมและสะท้อนผลการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน เพื่อนำสู่ การพัฒนาการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนต่อไป ($\mu = 4.58$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อ 2.3 มีการนิเทศภายในเพื่อตรวจสอบการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน ($\mu = 4.11$)

ความต้องการจำเป็น พบว่า โดยภาพรวมมีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นหรือ PNI modified = 0.097 เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นสูงเป็นลำดับที่ 1 คือ ข้อ 2.4 มีการประชุมและสะท้อนผลการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน เพื่อนำสู่การพัฒนา การจัดการเรียนการสอนภาษาจีนต่อไป (PNI modified = 0.217) ลำดับที่ 2 ข้อ 2.1 มีการเตรียมความ พร้อมและจัดทำแผนสำหรับการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนด้านผู้เรียน ด้านการจัดการเรียน การสอน ด้านสื่อและแหล่งเรียนรู้ ด้านการวัดและประเมินผล ด้านการนิเทศภายใน และด้านการสะท้อน ผลเพื่อการปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน (PNI modified = 0.125) ลำดับที่ 3 ข้อ 2.2 มีการ จัดการเรียนการสอนภาษาจีนอย่างเป็นระบบ โดยใช้วิธีการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และ วัดและประเมินผลผู้เรียนและรายงานการเรียนรู้ตามแผนที่วางไว้ (PNI modified = 0.032) และลำดับ ที่ 4 ข้อ 2.3 มีการนิเทศภายในเพื่อตรวจสอบการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน (PNI modified = 0.023) ตามลำดับ

พญ. ปณ. จิตโต ชีวะ

ตาราง 7 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความ
ต้องการจำเป็นของการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 ด้านสื่อและแหล่งเรียนรู้ภาษาจีน

การจัดการเรียน การสอนภาษาจีน ด้านสื่อและแหล่ง เรียนรู้ภาษาจีน	ระดับความคิดเห็น						ความต้องการ จำเป็น	
	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI	ลำดับ
	μ	σ	ระดับ	μ	σ	ระดับ	modified	
3.1 มีการใช้สื่อ ประเภทตำราเรียน ภาษาจีนที่มีคุณภาพ มีเนื้อหาครบถ้วน เข้าใจง่ายผู้เรียน สามารถศึกษาได้ ด้วยตนเอง	3.16	0.71	ปานกลาง	4.30	0.49	มาก	0.359	2
3.2 มีแหล่งเรียนรู้ สำหรับการจัดการเรียน การสอนภาษาจีน โดย เป็นแหล่งเรียนรู้ภายใน โรงเรียน หรือแหล่ง เรียนรู้ภายในชุมชน	2.06	0.88	น้อย	4.55	0.50	มากที่สุด	1.204	1
3.3 มีโครงการหรือ กิจกรรมให้นักเรียนมี ส่วนร่วมในการผลิตสื่อ การเรียนการสอน ภาษาจีน เพื่อใช้ในการ จัดการเรียนการสอน ภาษาจีน	3.23	0.86	ปานกลาง	3.77	0.60	มาก	0.167	3
รวม	2.82	0.98	ปานกลาง	4.21	0.62	มาก	0.492	-

จากตาราง 7 ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นในการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 ด้านสื่อและแหล่งเรียนรู้ภาษาจีน พบว่า

สภาพปัจจุบัน พบว่า โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 2.82$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง 2 ข้อ และอยู่ในระดับน้อย 1 ข้อ โดยข้อ 3.3 มีโครงการหรือกิจกรรมให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการผลิตสื่อการเรียนการสอนภาษาจีน เพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\mu = 3.23$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ 3.2 มีแหล่งเรียนรู้สำหรับการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน โดยเป็นแหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียน หรือแหล่งเรียนรู้ภายในชุมชน ($\mu = 2.06$)

สภาพที่พึงประสงค์ พบว่า โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.21$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด 1 ข้อ และอยู่ในระดับมาก 2 ข้อ โดยข้อ 3.2 มีแหล่งเรียนรู้สำหรับการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน โดยเป็นแหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียน หรือแหล่งเรียนรู้ภายในชุมชน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\mu = 4.55$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ 3.3 มีโครงการหรือกิจกรรมให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการผลิตสื่อการเรียนการสอนภาษาจีน เพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน ($\mu = 3.77$)

ความต้องการจำเป็น พบว่า โดยภาพรวมมีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นหรือ PNI modified = 0.492 เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นสูงเป็นลำดับที่ 1 คือ ข้อ 3.2 มีแหล่งเรียนรู้สำหรับการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน โดยเป็นแหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียน หรือแหล่งเรียนรู้ภายในชุมชน (PNI modified = 1.204) ลำดับที่ 2 ข้อ 3.1 มีการใช้สื่อประเภทตำราเรียนภาษาจีนที่มีคุณภาพ มีเนื้อหาครบถ้วน เข้าใจง่ายผู้เรียนสามารถศึกษาได้ด้วยตนเอง (PNI modified = 0.359) และลำดับที่ 3 ข้อ 3.3 มีโครงการหรือกิจกรรมให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการผลิตสื่อการเรียนการสอนภาษาจีน เพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน (PNI modified = 0.167) ตามลำดับ

พูน ปณ จิต ชีเว

ตาราง 8 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความ
ต้องการจำเป็นของการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 ด้านครูผู้สอนและการสร้างเครือข่ายความร่วมมือ

การจัดการเรียน การสอนภาษาจีน ด้านครูผู้สอนและ การสร้างเครือข่าย ความร่วมมือ	ระดับความคิดเห็น						ความต้องการ จำเป็น	
	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI modified	ลำดับ
	μ	σ	ระดับ	μ	σ	ระดับ		
4.1 มีการบริหาร จัดการด้านครูผู้สอน ภาษาจีนอย่างเป็น ระบบ โดยกำหนด อัตรากำลังครูผู้สอน กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาต่างประเทศ ให้เพียงพอสำหรับ การจัดการเรียน การสอนภาษาจีน	4.19	0.40	มาก	4.29	0.45	มาก	0.022	4
4.2 มีการนำกระบวน การ PLC มาใช้ในการ พัฒนาครูผู้สอน ภาษาจีน และมีการ อบรมสัมมนาเพื่อ พัฒนาความรู้ และ ทักษะวิธีสอนแบบ ต่าง ๆ รวมทั้งเทคนิค การวัดและประเมินผล อย่างต่อเนื่องและ สม่ำเสมอทุกภาคเรียน	3.15	0.50	ปานกลาง	3.77	0.55	มาก	0.196	2

ตาราง 8 (ต่อ)

การจัดการเรียน การสอนภาษาจีน ด้านครูผู้สอนและ การสร้างเครือข่าย ความร่วมมือ	ระดับความคิดเห็น						ความต้องการ จำเป็น	
	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI	ลำดับ
	μ	σ	ระดับ	μ	σ	ระดับ	modified	
4.3 ครูผู้สอนภาษาจีน มีระดับความรู้ขั้นต่ำ ของครูไทยสอน ภาษาจีน โดยใช้ HSK (Hanyu Shuiping Kaoshi) ไม่ต่ำกว่า ระดับ 3 และ ครูคนจีน ไม่ต่ำกว่า ระดับ 5	2.97	0.33	ปานกลาง	4.03	0.62	มาก	0.358	1
4.4 มีเครือข่ายความ ร่วมมือด้านสื่อและ แหล่งเรียนรู้ภาษาจีน ระหว่างสถานศึกษา หรือสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาและ หน่วยงานภายนอก ซึ่งสามารถสนับสนุน ด้านสื่อหรือสามารถใช้ เป็นแหล่งเรียนรู้ ในการจัดการเรียน การสอนภาษาจีนได้	3.36	1.01	ปานกลาง	3.62	0.80	มาก	0.077	3
รวม	3.42	0.78	ปานกลาง	3.92	0.67	มาก	0.147	-

จากตาราง 8 ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 ด้านครูผู้สอนและการสร้างเครือข่ายความร่วมมือพบว่า

สภาพปัจจุบัน พบว่า โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 3.42$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก 1 ข้อ และอยู่ในระดับปานกลาง 3 ข้อ โดย ข้อ 4.1 มีการบริหารจัดการด้านครูผู้สอนภาษาจีนอย่างเป็นระบบ โดยกำหนดอัตรากำลังครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศให้เพียงพอสำหรับการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\mu = 4.19$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อ 4.3 ครูผู้สอนภาษาจีนมีระดับความรู้ขั้นต่ำของครูไทยสอนภาษาจีน โดยใช้ HSK (Hanyu Shuiping Kaoshi) ไม่ต่ำกว่าระดับ 3 และครูคนจีน ไม่ต่ำกว่าระดับ 5 ($\mu = 2.97$)

สภาพที่พึงประสงค์ พบว่า โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.92$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อ 4.1 มีการบริหารจัดการด้านครูผู้สอนภาษาจีนอย่างเป็นระบบ โดยกำหนดอัตรากำลังครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศให้เพียงพอสำหรับการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\mu = 4.29$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อ 4.4 มีเครือข่ายความร่วมมือด้านสื่อและแหล่งเรียนรู้ภาษาจีนระหว่างสถานศึกษาหรือสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและหน่วยงานภายนอก ซึ่งสามารถสนับสนุนด้านสื่อหรือสามารถใช้เป็นแหล่งเรียนรู้ในการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนได้ ($\mu = 3.62$)

ความต้องการจำเป็น พบว่า โดยภาพรวมมีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นหรือ PNI modified = 0.147 เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นสูงเป็นลำดับที่ 1 ข้อ 4.3 ครูผู้สอนภาษาจีนมีระดับความรู้ขั้นต่ำของครูไทยสอนภาษาจีน โดยใช้ HSK (Hanyu Shuiping Kaoshi) ไม่ต่ำกว่าระดับ 3 และครูคนจีน ไม่ต่ำกว่าระดับ 5 (PNI modified = 0.358) ลำดับที่ 2 ข้อ 4.2 มีการนำกระบวนการ PLC มาใช้ในการพัฒนาครูผู้สอนภาษาจีน และมีการอบรมสัมมนาเพื่อพัฒนาความรู้ และทักษะวิธีสอนแบบต่าง ๆ รวมทั้งเทคนิคการวัดและประเมินผลอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอทุกภาคเรียน (PNI modified = 0.196) ลำดับที่ 3 ข้อ 4.4 มีเครือข่ายความร่วมมือด้านสื่อและแหล่งเรียนรู้ภาษาจีนระหว่างสถานศึกษาหรือสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและหน่วยงานภายนอก ซึ่งสามารถสนับสนุนด้านสื่อหรือสามารถใช้เป็นแหล่งเรียนรู้ในการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนได้ (PNI modified = 0.077) และลำดับที่ 4 ข้อ 4.1 มีการบริหารจัดการด้านครูผู้สอนภาษาจีนอย่างเป็นระบบ โดยกำหนดอัตรากำลังครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้

ภาษาต่างประเทศให้เพียงพอสำหรับการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน (PNI modified = 0.022) ตามลำดับ

2. ระยะที่ 2 การพัฒนาแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19

2.1 ผลการศึกษาแนวปฏิบัติที่ดี (Best Practice) จากโรงเรียนต้นแบบ

ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวปฏิบัติที่ดีจากโรงเรียนต้นแบบ 2 แห่ง คือ โรงเรียนบ้านไผ่ (ขก.5) และโรงเรียนกัลยาณวัตร โดยทำการสัมภาษณ์ผู้บริหารและครูของโรงเรียนต้นแบบ ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ผลการสัมภาษณ์และนำเสนอตามลำดับความต้องการจำเป็น มีรายละเอียดดังนี้

2.1.1 ด้านสื่อและแหล่งเรียนรู้ภาษาจีน

การศึกษาวิธีปฏิบัติที่ดีด้านสื่อและแหล่งเรียนรู้ภาษาจีน ผลการศึกษาโรงเรียนต้นแบบสรุปได้ดังนี้

โรงเรียนต้นแบบแห่งที่ 1 ครูมีการใช้สื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยี แหล่งเรียนรู้ มาใช้ในการจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ใช้หนังสือสัมผัสภาษาจีนเป็นหลัก และในการจัดการเรียนการสอนสร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้แสวงหาความรู้ด้วยตนเองจากสื่ออื่น ๆ อย่างหลากหลาย บูรณาการในการจัดการเรียนรู้อย่างเหมาะสมสอดคล้องกับเนื้อหาและลักษณะของกิจกรรมการเรียนรู้ มีการประเมินคุณภาพและประสิทธิภาพของสื่อโดยผ่านกระบวนการศึกษาวิจัย นอกจากนี้ ผลงานวิจัยในชั้นเรียนของครูทุกคนที่ได้รับการตรวจประเมินพร้อมทั้งให้คำแนะนำ และนำไปพัฒนาการจัดการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง โรงเรียนมีการจัดระบบสารสนเทศโดยจัดทำทะเบียน แหล่งเรียนรู้สื่อการสอน และอัปเดตข้อมูลให้มีความเป็นปัจจุบันอยู่เสมอ มีการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของนักเรียนในด้านสื่อและแหล่งเรียนรู้โดยการสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับสื่อการเรียนรู้น่าสนใจ และให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดทำสื่อการเรียนการสอนง่าย ๆ เช่น บัตรคำศัพท์ บอร์ดความรู้เกี่ยวกับภาษาจีน และกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาจีนซึ่งมุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม และใช้วิธีการจัดการเรียนรู้เชิงรุก

ตัวอย่างการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลจากโรงเรียนต้นแบบ มีดังนี้

“...เราให้ความสำคัญกับสื่อการสอนโดยส่งเสริมให้ครูใช้เทคโนโลยีทาง คอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ต ผลิตหรือจัดหาสื่อการสอนที่ทันสมัยมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ และส่งเสริมให้ครูทำวิจัย เพื่อพัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้น่าสนใจและทันสมัย นำมาใช้สอน ได้อย่างมีประสิทธิภาพ...”

(ผู้บริหารโรงเรียนต้นแบบแห่งที่ 1, 18 กันยายน 2566: สัมภาษณ์)

โรงเรียนต้นแบบแห่งที่ 2 สื่อ และแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน โรงเรียนมีการเตรียมความพร้อมสำหรับการจัดการเรียนรู้ โดยมีศูนย์การเรียนรู้ อยู่หลายห้อง เช่น ที่อาคาร 1 หรืออาคารเฉลิมพระเกียรติ มีห้องศูนย์วัฒนธรรม ห้องอาเซียนศึกษา ห้องหมอภาษา ซึ่งใช้ในการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน ภาษาไทย และภาษาต่างประเทศอื่น ๆ และอาคาร 3 มีห้องปฏิบัติการภาษาจีน ภาษาญี่ปุ่น ภาษาอังกฤษ ภาษาฝรั่งเศส ภาษาเยอรมัน ซึ่งจัดการเรียนการสอนเป็นห้องเรียนสายภาษาของชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย สำหรับสื่อการเรียนการสอน ที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอน ภาษาจีนโรงเรียนกัลยาณวัตร ได้รับการสนับสนุนด้านสื่อการเรียนการสอน จากสถาบันขงจื่อ มหาวิทยาลัยขอนแก่น เนื่องจากโรงเรียนเป็นศูนย์เครือข่ายภาษาจีน ศูนย์ที่ 29 ของประเทศไทย และเป็นแห่งเดียวของจังหวัดขอนแก่น ดังนั้น สื่อการเรียนการสอนของเราก็จะมีเพียงพอและทันสมัย เราใช้แบบเรียนมาตรฐานสัมผัสภาษาจีนในการจัดการสอน ภาษาจีน โรงเรียนของเราเป็นที่ตั้งของศูนย์เครือข่าย พัฒนาการเรียนการสอนภาษาจีน ซึ่งเป็นแหล่งเรียนรู้ที่สำคัญ และศูนย์เครือข่ายก็มีกิจกรรมที่ส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน ได้รับการสนับสนุนจากสถาบันขงจื่อ มหาวิทยาลัยขอนแก่น โดยศูนย์เครือข่ายพัฒนาการเรียนการสอนภาษาจีนของโรงเรียนกัลยาณวัตรมีโครงการที่ส่งเสริมความสามารถทางภาษาจีนหลายโครงการ เช่น การแข่งขันประกวดสุนทรพจน์และความรู้ภาษาจีนที่ใช้ชื่อว่าสะพานสู่ภาษาจีน ระดับมัธยมศึกษาครั้งที่ 16 ต้นปี 2566 ที่ผ่านมานักเรียนของเราก็ได้ผ่านเข้าสู่อันดับ 30 คนสุดท้ายซึ่งในรายการประกวดนี้ให้นักเรียนแสดงความสามารถพิเศษด้านวัฒนธรรมจีน โดยแสดงความสามารถด้านการทำอาหารและอธิบายในคลิปโดยใช้ภาษาจีน เพื่อนำเสนอวิธีการและขั้นตอนการทำอาหารเป็นภาษาจีน ซึ่งในกิจกรรมครั้งนี้ใช้สื่อการเรียนรู้ และวิธีการจัดการเรียนรู้ประกอบตั้งแต่ เครื่องครัว วัตถุดิบ ห้องครัว และการเตรียมความพร้อมในการพูดหรือการอธิบายวิธีการทำอาหารด้วยภาษาจีน โดยนักเรียนใช้ความรู้และเทคนิคทางคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีอินเทอร์เน็ต ในการสร้างคลิปวิดีโอ และเผยแพร่ทางอินเทอร์เน็ตอีกด้วย

ตัวอย่างการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลจากโรงเรียนต้นแบบ มีดังนี้

“...เรามีศูนย์เครือข่ายพัฒนาการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน ซึ่งมีความร่วมมือกับสถาบันขงจื่อ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ในการจัดหาและให้คำแนะนำด้านสื่อการสอน และมีแหล่งเรียนรู้ภาษาจีนในโรงเรียนหลายแหล่งทั้งห้องแล็บภาษาจีน ห้องหมอภาษา ห้องวัฒนธรรม...”

(ผู้บริหารโรงเรียนต้นแบบแห่งที่ 2, 19 กันยายน 2566: สัมภาษณ์)

“...การผลิตสื่อการสอนภาษาจีน ครูเน้นใช้สื่อการสอนทางอินเทอร์เน็ต และคอมพิวเตอร์ เพราะนักเรียนให้ความสนใจ และปัจจุบันผลิตได้ง่าย มีเครื่องมือต่าง ๆ พร้อม

นักเรียนมีส่วนร่วมในการผลิตสื่อ เช่น การจัดทำคลิปแนะนำตัวภาษาจีน การจัดทำคลิปทำอาหาร ภาษาจีน...”

(ครูโรงเรียนต้นแบบแห่งที่ 2, 19 กันยายน 2566: สัมภาษณ์)

สรุปผลสัมฤทธิ์ ด้านสื่อและแหล่งเรียนรู้ภาษาจีน โรงเรียนต้นแบบใช้แบบเรียนมาตรฐานสัมพันธ์ภาษาจีน มีการนำกระบวนการวิจัยมาใช้ในการพัฒนาและตรวจสอบคุณภาพสื่อการเรียนการสอนภาษาจีน มีเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาสื่อ และแหล่งเรียนรู้ภาษาจีนที่น่าเชื่อถือและได้มาตรฐานระดับประเทศ มีการใช้สื่อ เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ และอินเทอร์เน็ตเข้ามาในการจัดการเรียนการสอน และการจัดทำสื่อการเรียนการสอนภาษาจีน โรงเรียนมีการจัดระบบสารสนเทศโดยจัดทำทะเบียนแหล่งเรียนรู้ สื่อการเรียน และอัปเดตข้อมูลให้มีความเป็นปัจจุบันอยู่เสมอ มีการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของนักเรียนในด้านสื่อและแหล่งเรียนรู้โดยการสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับสื่อการเรียนรู้น่าสนใจ และให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดทำสื่อการเรียนการสอนง่าย ๆ เช่น บัตรคำศัพท์ บอร์ดความรู้เกี่ยวกับภาษาจีน และกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาจีนซึ่งมุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมและใช้วิธีการจัดการเรียนรู้เชิงรุก จากการศึกษาวิธีปฏิบัติที่ดี (Best Practice) จากโรงเรียนต้นแบบ ทั้ง 2 แห่ง ด้านสื่อและแหล่งเรียนรู้ภาษาจีน ผู้วิจัยได้นำมาสรุปผลการศึกษาได้ดังนี้

วิธีปฏิบัติที่ดี ด้านสื่อและแหล่งเรียนรู้ภาษาจีน

1. ใช้แบบเรียนมาตรฐานในการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน
2. นำกระบวนการวิจัยมาใช้ในการพัฒนาด้านสื่อและแหล่งการเรียนรู้ภาษาจีน
3. สร้างหรือเข้าเป็นสมาชิกเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาสื่อ และแหล่งเรียนรู้ภาษาจีนที่น่าเชื่อถือและได้มาตรฐานระดับประเทศ
4. นำสื่อเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ และอินเทอร์เน็ตเข้ามาในการจัดการเรียนการสอน และการจัดทำสื่อการเรียนการสอนภาษาจีน
5. จัดระบบสารสนเทศโดยจัดทำทะเบียนแหล่งเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้อัปเดตข้อมูลให้มีความเป็นปัจจุบันอยู่เสมอ
6. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของนักเรียนในด้านสื่อและแหล่งเรียนรู้โดยการสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับสื่อการเรียนรู้น่าสนใจ และให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดทำสื่อการเรียนการสอนง่าย ๆ เช่น บัตรคำศัพท์ บอร์ดความรู้เกี่ยวกับภาษาจีน

2.1.2 ด้านครูผู้สอนและการสร้างเครือข่ายความร่วมมือ

การศึกษาวิถีปฏิบัติที่ดีด้านครูผู้สอนและการสร้างเครือข่ายความร่วมมือ ผลการศึกษาโรงเรียนต้นแบบสรุปได้ดังนี้

โรงเรียนต้นแบบแห่งที่ 1 มีการส่งครูเข้ารับการอบรมเพื่อพัฒนาตนเอง มีการตรวจและประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ของครูเป็นระยะ มีการประเมินแบบวัด แบบทดสอบภาคเรียนละ 2 ครั้ง มีการนิเทศติดตามการจัดการเรียนการสอนของครูทุกคนแบบกัลยาณมิตร ภาคเรียนละ 1 ครั้ง นำผลการประเมินมาวางแผนเพื่อพัฒนาครูอย่างเป็นระบบ มีการพัฒนาครูและบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ โดยการจัดอบรมพัฒนาครูเพื่อเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์ เพื่อนำไปสู่การเสริมสร้างค่านิยมที่ดีขององค์กร “BANPHAI Team” ได้แก่ วิถีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) พัฒนาขีดความสามารถและศักยภาพของบุคลากร (Ability), สร้างภาคีเครือข่ายความร่วมมือ (Network), การมีส่วนร่วม (Participation), มีความสามัคคี (Harmony), องค์กรน่าเชื่อถือ/ ยึดมั่นหลักธรรมาภิบาล (Acceptable), บูรณาการการทำงานร่วมกัน (Integration) และการร่วมมือร่วมใจในการทำงาน (TEAM Work)

มีการดำเนินการโครงการส่งเสริมประสิทธิภาพการบริหารงานฝ่ายการบริหารงานบุคคลและงบประมาณ ได้วางแผนดำเนินการจัดทำโครงการส่งเสริมประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากร โครงการเสริมสร้างประสิทธิภาพทางการศึกษาและการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อพัฒนาครู ส่งเสริมให้ครูเข้ารับการอบรมพัฒนาตามความต้องการในการนำมาใช้ประโยชน์ เพื่อการจัดการเรียนการสอนและการพัฒนางาน และจัดอบรมเพื่อเพิ่มศักยภาพในการจัดการเรียนการสอนและปฏิบัติงาน ได้แก่ การอบรมเชิงปฏิบัติการจัดทำข้อตกลงในการพัฒนางาน PA (Performance Agreement) ตามหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินตำแหน่งและวิทยฐานะข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา การอบรมเชิงปฏิบัติการหลักสูตรการสร้างชั้นเรียนออนไลน์ การอบรมเชิงปฏิบัติการ หลักสูตรเทคนิคการจัดการเรียนรู้ออนไลน์ เป็นต้น

ตัวอย่างการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลจากโรงเรียนต้นแบบ มีดังนี้

“...โรงเรียนการจัดอบรมเพื่อพัฒนาครูอย่างสม่ำเสมอ โดยจัดทำโครงการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาไว้ในแผนปฏิบัติงานของโรงเรียน และมีการนิเทศการจัดการเรียนการสอนแบบกัลยาณมิตร เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบ...”

(ผู้บริหารโรงเรียนต้นแบบแห่งที่ 1, 18 กันยายน 2566: สัมภาษณ์)

โรงเรียนต้นแบบแห่งที่ 2 ปัจจุบันมีครูผู้สอน กลุ่มวิชาภาษาจีน 8 คน เป็นครูชาวจีน 1 คนและเป็นครูไทย 7 คน เนื่องจากศูนย์เครือข่ายพัฒนาการเรียนการสอนภาษาจีนของ

โรงเรียนกัลยาณมิตร มีกิจกรรมพัฒนาครู บุคลากรทางการศึกษา และนักเรียนด้านการเรียนการสอน ภาษาจีนอยู่เสมอ และศูนย์ได้รับความร่วมมือในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอน ร่วมกับสถาบัน ขงจื่อ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ทำให้ได้รับข้อมูลข่าวสารและการบริหารสัมพันธ์ โรงเรียนมีการส่งเสริม ครู บุคลากรทางการศึกษา และนักเรียน ให้เข้ารับการสอบวัดระดับความรู้ภาษาจีน HSK HSKK YCT โดยโรงเรียนเคยร่วมเป็นศูนย์สอบวัดความรู้ย่อยของทางสถาบันขงจื่อ ซึ่งทางสถาบันจะจัดประชุม ชี้แจง ศูนย์สอบย่อยวัดระดับความรู้ภาษาจีนและโรงเรียนก็มีส่วนร่วมทุกครั้งที่ได้ร่วมเป็นศูนย์สอบ ย่อย เรามีการส่งเสริมให้ทั้งครู และนักเรียน เข้าสอบ วัดความรู้ภาษาจีน เพื่อเป็นการวัดระดับความรู้ ความสามารถของครูและนักเรียนที่ได้มาตรฐาน เป็นเครื่องการันตีหรือเครื่องรับรองคุณภาพของครู ในการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน นอกจากนี้ ยังได้เผยแพร่ข่าวสารด้านการอบรมเพื่อเตรียมความ พร้อมในการสอบวัดความรู้ภาษาจีน เช่น มีการประชาสัมพันธ์โครงการของคณะครุศาสตร์ ร่วมกับ มหาวิทยาลัยห่มตง มณฑลซานตง สาธารณรัฐประชาชนจีน เพื่อเปิดรับสมัคร บุคลากร นักเรียน และ ผู้สนใจ เข้าร่วมอบรมโครงการสะพานภาษาจีน ถูบไปไม้ผลิ 2023 โดยในปี 2566 ได้จัดอบรม ในวันที่ 13-17 มีนาคม 2566 เกี่ยวกับการทดสอบ วัดระดับภาษาจีน HSK ระดับ 3 ระดับ 4 และระดับ 5 เพื่อเป็นการส่งเสริมให้บุคลากร นักเรียน และผู้สนใจได้รับทราบข้อมูลข่าวสารและเข้าร่วมการอบรม ต่อไป

ตัวอย่างการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลจากโรงเรียนต้นแบบ มีดังนี้

“...โรงเรียนเรามีศูนย์เครือข่ายพัฒนาการเรียนการสอนภาษาจีน เป็น หน่วยงานที่มีกิจกรรมพัฒนาการเรียนการสอนภาษาจีน พัฒนาครู นักเรียน และส่งเสริมการสอนภาษาจีน โดย ความร่วมมือกับ สถาบันขงจื่อ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ทำให้ได้รับข้อมูลข่าวสารและการบริหาร สัมพันธ์ เสมอ...”

(ผู้บริหารโรงเรียนต้นแบบแห่งที่ 2, 19 กันยายน 2566: สัมภาษณ์)

“...ปัจจุบันมีครูผู้สอน กลุ่มวิชาภาษาจีน 8 คน เป็นครู ชาวจีน 1 คนและ เป็นครูไทย 7 คน ซึ่งเพียงพอต่อการจัดการเรียนการสอน ครูทุกคนจะต้องเตรียมการสอน จัดทำ แผนการสอน ให้พร้อมก่อนจัดการเรียนการสอน...”

(ครูโรงเรียนต้นแบบแห่งที่ 2, 19 กันยายน 2566: สัมภาษณ์)

สรุปผลสัมภาษณ์ ด้านครูผู้สอนและการสร้างเครือข่ายความร่วมมือ โรงเรียน ต้นแบบ มีการส่งเสริมครูผู้สอนภาษาจีนให้ได้เข้ารับการอบรมเพื่อพัฒนาตนเอง มีการนิเทศติดตาม การจัดการเรียนการสอนของครูทุกคนแบบกัลยาณมิตร มีการพัฒนาครูและบุคลากรให้มีความ

เชี่ยวชาญทางวิชาชีพ มีการดำเนินการโครงการส่งเสริมประสิทธิภาพการบริหารงานฝ่ายการบริหารงานบุคคลและงบประมาณ มีการจัดตั้งศูนย์เครือข่ายพัฒนาการเรียนการสอนภาษาจีนของโรงเรียน มีกิจกรรมพัฒนาครู บุคลากรทางการศึกษา และนักเรียนด้านการเรียนการสอนภาษาจีนอยู่เสมอ และมีศูนย์ส่งเสริมพัฒนาการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนร่วมกับหน่วยงานในสถาบันอุดมศึกษา และมีการส่งเสริมให้ครู บุคลากร และนักเรียนได้เข้ารับการอบรมเตรียมพร้อม และเข้าร่วมรับการทดสอบวัดระดับภาษาจีนที่ได้มาตรฐาน จากการศึกษาวิธีปฏิบัติที่ดี (Best Practice) จากโรงเรียนต้นแบบ ทั้ง 2 แห่ง ด้านครูผู้สอนและการสร้างเครือข่ายความร่วมมือ ผู้วิจัยได้นำมาสรุปผลการศึกษาได้ดังนี้

วิธีปฏิบัติที่ดี ด้านครูผู้สอนและการสร้างเครือข่ายความร่วมมือ

1. มีโครงการพัฒนาครูและบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ โดยการจัดอบรมพัฒนาครูเพื่อเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์ด้านการจัดการเรียนการสอน และการปฏิบัติหน้าที่ตามวิชาชีพ เป็นประจำสม่ำเสมอ เช่น โครงการส่งเสริมประสิทธิภาพการบริหารงานฝ่ายการบริหารงานบุคคลและงบประมาณ โครงการส่งเสริมประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากร ส่งเสริมให้ครูเข้ารับการอบรมพัฒนาตามความต้องการในการนำมาใช้ประโยชน์ เพื่อการจัดการเรียนการสอนและการพัฒนางาน จัดอบรมเพื่อเพิ่มศักยภาพในการจัดการเรียนการสอนและปฏิบัติงาน
2. มีการตรวจสอบและประเมินผลการปฏิบัติงานของครูทุกภาคเรียน ภาคเรียน อย่างน้อย 1 ครั้ง โดยวิธีการนิเทศแบบกัลยาณมิตร
3. มีการนำผลการตรวจสอบและประเมินผลการปฏิบัติงานมาจัดทำแผนเพื่อพัฒนาครูอย่างเป็นระบบ
4. มีการเสริมสร้างค่านิยมที่ดีขององค์กร โดยการทำงานเป็นทีมร่วมคิด ร่วมทำแบ่งปันวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ เพื่อพัฒนาขีดความสามารถและศักยภาพของบุคลากร เสริมสร้างความสามัคคี บูรณาการการทำงานร่วมกัน และส่งเสริมการร่วมมือร่วมใจในการทำงานเป็นทีม
5. มีการดำเนินการพัฒนาครูโดยใช้กระบวนการ PLC โดยการจัดการโครงการเสริมสร้างประสิทธิภาพทางการศึกษาและการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อพัฒนาครู
6. มีหน่วยงานย่อยเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน โดยอาศัยความร่วมมือกับหน่วยงานด้านภาษาในสถาบันอุดมศึกษา โดยจัดกิจกรรมพัฒนาครู บุคลากรทางการศึกษา และนักเรียนด้านการเรียนการสอนภาษาจีนอยู่เสมอ
7. มีการส่งเสริมครู บุคลากรทางการศึกษา และนักเรียนให้ได้รับข้อมูล ข่าวสาร และเปิดโอกาสให้เข้าร่วมการอบรมเพื่อเตรียมความพร้อม หรือเข้ารับการทดสอบวัดระดับความรู้ภาษาจีนที่ได้มาตรฐาน

2.1.3 ด้านการบริหารจัดการหลักสูตรภาษาจีน

การศึกษารูปแบบที่ดีด้านการบริหารจัดการหลักสูตรภาษาจีน ผลการศึกษา
โรงเรียนต้นแบบสรุปได้ดังนี้

โรงเรียนต้นแบบแห่งที่ 1 จัดการเรียนการสอนตั้งแต่ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 โดยใช้หลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนบ้านไผ่ พุทธศักราช 2563 ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560) และหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนบ้านไผ่
พุทธศักราช 2565 หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.
2560) การจัดการเรียนการสอนแบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม คือ กลุ่มห้องเรียนพิเศษ (EIS) กลุ่มห้องเรียน
ปกติ และกลุ่มห้องเรียนพิเศษ และมีการจัดการเรียนการสอนแผนการเรียนอังกฤษ – จีน ในกลุ่ม
ห้องเรียนปกติ จำนวน 3 ห้อง โรงเรียนมีการดำเนินงานพัฒนาวิชาการที่เน้นคุณภาพผู้เรียนรอบด้าน
ตามหลักสูตรสถานศึกษาและทุกกลุ่มเป้าหมาย นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามหลักสูตร
สถานศึกษา คิดเป็นร้อยละ 75.89 ระดับคุณภาพดี บรรลุเป้าหมาย

สำหรับการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาเพื่อรองรับการจัดการเรียน
การสอนตามหลักสูตรภาษาจีน สถานศึกษามีการจัดทำหลักสูตรภาษาจีนเป็นหลักสูตรสถานศึกษา
มีห้องปฏิบัติการ/ห้องพิเศษ/แหล่งเรียนรู้เพียงพอและพร้อมใช้งาน มีสื่อเทคโนโลยีส่งเสริมการเรียนรู้
อย่างหลากหลาย โรงเรียนจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสังคมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้
ภาษาจีนอย่างมีคุณภาพ ในด้านการจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมภายในและบริเวณโรงเรียน มี
การจัดสิ่งแวดลอมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ภาษาจีนอย่างมีคุณภาพ มีการจัดป้ายนิเทศคำศัพท์
ภาษาจีนและภาษาต่างประเทศในจุดต่าง ๆ ของโรงเรียน มีโดมอเนกประสงค์ ลานกิจกรรมและเวที
คนเก่งรองรับการจัดกิจกรรมการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน โรงเรียนจัดระบบเทคโนโลยี
สารสนเทศเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้ภาษาจีน โดยโรงเรียนได้รับการ
สนับสนุนจาก Google Education เพื่อขอใช้งาน แอปพลิเคชันในการสนับสนุนการเรียนการสอน
ทำให้ผู้เรียนมีแอปพลิเคชันเพื่อการศึกษา เช่น อีเมลและพื้นที่ ในการสำรองข้อมูลใน Google Drive
อย่างไม่จำกัด (Unlimited) ครูสามารถใช้ Google Classroom ในการสนับสนุนการจัดการเรียนรู้
จึงทำให้มีการเชื่อมต่อ/ปรับปรุงระบบ อินเทอร์เน็ตให้ทั่วถึง ส่งผลให้สามารถใช้งานได้อย่างมี
ประสิทธิภาพทั้งในด้านการบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้ ระบบ WI-FI สามารถรองรับการใช้
งานของนักเรียน ครูและบุคลากร เครื่องโปรเจกเตอร์ คอมพิวเตอร์ สื่อการเรียนการสอน วัสดุ
อุปกรณ์ มีการบริหารจัดการอำนวยความสะดวกพร้อมใช้งานได้อย่างมีคุณภาพ

ตัวอย่างการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลจากโรงเรียนต้นแบบ มีดังนี้

“...โรงเรียนมีการจัดทำหลักสูตรภาษาจีนเป็นหลักสูตรสถานศึกษา มีห้องปฏิบัติการ ห้องพิเศษ แหล่งเรียนรู้เพียงพอ พร้อมใช้งาน มีสื่อเทคโนโลยีส่งเสริมการเรียนรู้ หลากหลาย โรงเรียนจัดสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ภาษาจีนอย่างมีคุณภาพ...”

(ผู้บริหารโรงเรียนต้นแบบแห่งที่ 1, 18 กันยายน 2566: สัมภาษณ์)

โรงเรียนต้นแบบแห่งที่ 2 การบริหารจัดการหลักสูตรภาษาจีน โรงเรียนจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนมาตรฐานสากล มีโครงสร้างหลักสูตร แผนการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ-ภาษาจีน และเป็นศูนย์เครือข่ายภาษาจีน ศูนย์ที่ 29 ของประเทศไทยแห่งเดียวของขอนแก่น โรงเรียนมีการเตรียมความพร้อมก่อนเปิดสอนหลักสูตรภาษาจีนทุกด้าน ทั้งด้านครูและบุคลากรซึ่งมีจำนวนเพียงพอในการสอน ความพร้อมด้านอาคารสถานที่ วัสดุอุปกรณ์ และเครือข่ายสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน ด้านการบริหารจัดการ โรงเรียนมุ่งพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โดยดำเนินการตามกระบวนการบริหารงานด้วยระบบคุณภาพ PDCA และการทำงานเป็นทีม และน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการ สนับสนุน และส่งเสริมให้นักเรียนได้รับการพัฒนาให้เป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่พึงประสงค์ควบคู่กับการมีสุขภาพกาย สุขภาพจิตที่ดี มีความใฝ่รู้และเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง มีทักษะการคิด และมีทักษะชีวิต การจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรสายศิลป์ภาษา ภาษาอังกฤษ-ภาษาจีน มีหลักสูตรภาษาจีนของสถานศึกษา มีการวิเคราะห์หลักสูตรเพื่อจัดทำแผนการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน มีการนำกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน มีการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนเพื่อพัฒนานักเรียนให้บรรลุผลสำเร็จตามความมุ่งหมายของหลักสูตรที่กำหนดไว้มีการวัดและประเมินผลผู้เรียนอย่างเป็นระบบ ตรวจสอบผลการพัฒนาผู้เรียน ประเมินผลการใช้หลักสูตร และสะท้อนผลนำไปสู่การพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตร เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอน และพัฒนาหลักสูตรให้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

ตัวอย่างการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลจากโรงเรียนต้นแบบ มีดังนี้

“...โรงเรียนมีการเตรียมความพร้อมก่อนเปิดสอนหลักสูตรภาษาจีนทุกด้าน ทั้งด้านครูและบุคลากร ซึ่งมีจำนวนเพียงพอในการสอน ความพร้อมด้านอาคารสถานที่ วัสดุอุปกรณ์ และเครือข่ายสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน...”

(ผู้บริหารโรงเรียนต้นแบบแห่งที่ 2, 19 กันยายน 2566: สัมภาษณ์)

“...ครูมีการวิเคราะห์หลักสูตรเพื่อจัดทำแผนการจัดการเรียนการสอน ภาษาจีน มีการนำกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน ภาษาจีน...”

(ครูโรงเรียนต้นแบบแห่งที่ 2, 19 กันยายน 2566: สัมภาษณ์)

สรุปผลสัมภาษณ์ ด้านการบริหารจัดการหลักสูตรภาษาจีน โรงเรียนต้นแบบ มีการจัดการเรียนการสอนสายศิลป์ภาษา แผนการเรียนภาษาอังกฤษ-จีน โดยมีการจัดทำหลักสูตร ภาษาจีน เป็นหลักสูตรสถานศึกษา ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ภาษาจีน โรงเรียน ต้นแบบมีการเตรียมความพร้อมสำหรับการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรภาษาจีนอย่างรอบด้าน ทั้งด้านความพร้อมและความเพียงพอของบุคลากรครู ด้านอาคารสถานที่ สื่อ วัสดุ อุปกรณ์ แหล่ง เรียนรู้ สื่อการเรียนการสอน การจัดทำแผนการจัดการเรียนการสอน การวัดและประเมินผลผู้เรียน การประเมินผลการใช้หลักสูตร เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอน และพัฒนาหลักสูตรให้มีความ สมบูรณ์ จากการศึกษาวิธีปฏิบัติที่ดี (Best Practice) จากโรงเรียนต้นแบบ ทั้ง 2 แห่ง ด้านการ บริหารจัดการหลักสูตรภาษาจีน ผู้วิจัยได้นำมาสรุปผลการศึกษาดังนี้

วิธีปฏิบัติที่ดี ด้านการบริหารจัดการหลักสูตรภาษาจีน

1. มีการพัฒนาหลักสูตรภาษาจีน เป็นหลักสูตรสถานศึกษาตามหลักสูตร แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ภาษาจีน
2. มีการเตรียมความพร้อมก่อนการใช้หลักสูตรภาษาจีน ด้านความพร้อม และความเพียงพอของบุคลากรครู ด้านอาคารสถานที่ สื่อ วัสดุ อุปกรณ์ แหล่งเรียนรู้ สื่อการเรียน การสอน การจัดทำแผนการจัดการเรียนการสอน การวัดและประเมินผลผู้เรียน
3. มีการวิเคราะห์หลักสูตร จัดทำแผนการจัดการเรียนการสอน สื่อการ เรียนการสอน แหล่งเรียนรู้ และการวัดและประเมินผลก่อนการจัดการเรียนการสอนโดยใช้หลักสูตร ภาษาจีน
4. มีการประเมินผลการใช้หลักสูตร เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอน และพัฒนาปรับปรุงหลักสูตรภาษาจีน ให้มีความทันสมัยและสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

2.1.4 ด้านการจัดการเรียนการสอนและการวัดประเมินผลภาษาจีน

การศึกษาวิธีปฏิบัติที่ดีด้านการจัดการเรียนการสอนและการวัดประเมินผล ภาษาจีน ผลการศึกษาโรงเรียนต้นแบบสรุปได้ดังนี้

โรงเรียนต้นแบบแห่งที่ 1 จัดการเรียนการสอนภาษาจีนโดยเน้นผู้เรียนเป็น สำคัญ จัดกิจกรรม/โครงการที่มุ่งพัฒนาคุณภาพนักเรียนให้เป็นผู้มีคุณภาพตามมาตรฐานสากล มีทักษะ ความรู้ ความสามารถในการแข่งขัน จัดกิจกรรม/โครงการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพและ

คุณภาพผู้เรียนให้มีสมรรถนะตามหลักสูตรและคุณลักษณะในศตวรรษที่ 21 จัดกิจกรรม/โครงการ ส่งเสริมและพัฒนาสมรรถนะสำคัญของนักเรียน 5 ด้าน ได้แก่ เป็นเลิศทางวิชาการ สื่อสารสองภาษา ล้ำหน้าทางความคิด ผลิตงานอย่างสร้างสรรค์ ร่วมกันรับผิดชอบต่อสังคมโลก และมีการดำเนินงาน โครงการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ได้แก่ กิจกรรมทดสอบ มาตรฐานภาษาจีน HSK (Chinese Proficiency Test) กิจกรรมนันทนาการใหม่ๆ กิจกรรมมัคคุเทศก์ กิจกรรมห้องเรียนดิจิทัล หรือ Digital Classroom สัปดาห์ภาษาต่างประเทศและวันคริสต์มาส ภาษาจีนวันละประโยค ส่งเสริมการสอบวัดระดับภาษาจีนและญี่ปุ่น และกิจกรรมพี่สอนน้อง เพื่อน แนนเพื่อน แข่งขันทักษะภาษาญี่ปุ่นภายในโรงเรียน ทดสอบมาตรฐานภาษาจีน และจ้างครูจีนมาเพื่อ สอนภาษาจีนโดยเฉพาะ โรงเรียนมีกิจกรรมการเรียนรู้ผ่านกระบวนการคิดและปฏิบัติจริง มีการ จัดการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน และนักเรียนสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการ ดำเนินชีวิต โดยจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด ของหลักสูตรสถานศึกษาที่ เน้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ ผ่านกระบวนการคิดและปฏิบัติจริง มีแผนการจัดการเรียนรู้ที่สามารถนำไปจัด กิจกรรมได้จริง เช่น มีคลินิกภาษา เพื่อช่วยเหลือผู้เรียนด้านการอ่านและการเขียนไม่คล่อง กิจกรรม การสอนในรายวิชา IS และวิชาอื่น ๆ ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะการแสดงออก การแสดง ความ คิดเห็น สรุปองค์ความรู้ นำเสนอผลงาน และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน กิจกรรม พัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทุกกลุ่มสาระ การเรียนรู้ โรงเรียน มีสื่อ เทคโนโลยีสารสนเทศและแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน ภาษาจีน มีห้องปฏิบัติการที่พร้อมด้วยเทคโนโลยีและอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้ เช่น เครื่องคอมพิวเตอร์ จอโปรเจกเตอร์ เครื่องเสียงเป็นต้น จัดกระบวนการเรียนรู้มีการจัดกิจกรรมที่ สอดคล้องกับการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 โดยผ่านกิจกรรม/โครงการต่างๆ เช่น กิจกรรมการจัดการ เรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างทักษะในศตวรรษที่ 21 กิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สื่อสังคมออนไลน์ กิจกรรมการ สอนโดยใช้ Google Application กิจกรรมการพัฒนาแหล่งเรียนรู้และสื่อการเรียนรู้ โรงเรียนมีการ บริหารจัดการชั้นเรียนเชิงบวก มีการตรวจสอบและประเมินผู้เรียนอย่างเป็นระบบ และนำผลมา พัฒนาผู้เรียนอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง มีการตรวจสอบและประเมินผลคุณภาพการจัดการเรียนรู้ อย่างเป็นระบบ มีขั้นตอนโดยใช้เครื่องมือและวิธีการวัดและประเมินผลที่เหมาะสมกับเป้าหมายใน การจัดการเรียนรู้ วัดประเมินผลตามสภาพจริง และตามศักยภาพของผู้เรียนแต่ละคน

ครูมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และให้ข้อมูลป้อนกลับ เพื่อปรับปรุงและ พัฒนาการจัดการเรียนรู้ โดยทางโรงเรียนจะมีการนิเทศ กำกับ ติดตาม ครูผู้สอนภาคเรียนละ 1 ครั้ง โดยมอบหมายให้คณะกรรมการนิเทศ และหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้แต่ละกลุ่มสาระเป็นผู้นิเทศ กำกับ ติดตาม และรายงานผลการนิเทศให้ผู้บังคับบัญชาทราบต่อไป โรงเรียนเปิดโอกาสให้ครูผู้สอน ได้มีกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ความคิดเห็น ความสำเร็จและปัญหาที่พบในการจัดการเรียน

การสอน เพื่อหาแนวทางการแก้ไขปัญหาร่วมกัน เพื่อพัฒนากระบวนการจัดการเรียนการสอน ภาษาจีนและทุกกลุ่มสาระ

ตัวอย่างการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลจากโรงเรียนต้นแบบ มีดังนี้

“...โรงเรียนมีการดำเนินงานโครงการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนกลุ่มสาระ การเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ได้แก่ กิจกรรมทดสอบมาตรฐานภาษาจีน HSK (Chinese Proficiency Test) กิจกรรมมัคคุเทศก์ กิจกรรมสัปดาห์ภาษาต่างประเทศและภาษาจีนวันละประโยค และส่งเสริม การสอบวัดระดับภาษาจีนและญี่ปุ่น...”

(ผู้บริหารโรงเรียนต้นแบบแห่งที่ 1, 18 กันยายน 2566: สัมภาษณ์)

โรงเรียนต้นแบบแห่งที่ 2 โรงเรียนมีนโยบายในการมุ่งพัฒนาหลักสูตรและ การจัดการเรียนการสอนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานและความต้องการของชุมชนในการจัดการเรียน การสอนภาษาจีน ครูทำการวิเคราะห์หลักสูตร ออกแบบหน่วยการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ โดยคำนึงถึงความต้องการของนักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และผลกระทบที่อาจเกิดจากการใช้ หลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนโรงเรียนมีแผนการพัฒนาลู่ความเป็นเลิศในด้านประสิทธิภาพของ การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การจัดการเรียนการสอนเพื่อปรับพื้นฐานของผู้เรียน ก่อนเริ่มเรียนภาษาจีน การพัฒนากิจกรรมการจัดการเรียนการสอน และการจัดทำโครงการวิจัยและ สร้างนวัตกรรมที่เกิดจากกระบวนการพัฒนาบุคลากรและพัฒนากิจการกรรมการเรียนการสอน เพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน เช่น การจัดการเรียนรู้ภาษาจีนโดยใช้งานเป็นฐาน (TBL) ซึ่งเน้นให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะทางภาษาเพื่อให้สามารถใช้ภาษาในการติดต่อสื่อสารในชีวิตประจำวัน และนำมาแก้ปัญหาในชีวิตประจำวันได้ และการจัดการเรียนรู้เชิงรุกซึ่งเน้นให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติจริง ฝึกทักษะทางภาษา และการใช้ภาษาจีนในการสื่อสารในสถานการณ์ต่าง ๆ และสามารถนำไป ประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตได้ พร้อมกับดำเนินการเผยแพร่ให้เป็นที่ยอมรับอย่างกว้างขวาง การ พัฒนาการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนแบบออนไลน์ โดยครูผู้สอนได้สร้างเว็บไซต์สำหรับจัดการ เรียนการสอนภาษาจีนขึ้น เพื่อให้นักเรียนได้เข้าเรียนรู้ได้ทุกที่ทุกเวลาที่นักเรียนต้องการ และควบคู่ กับการจัดการเรียนการสอนตามปกติของชั้นเรียนภาษาจีน การสอนภาษาจีนมีห้องปฏิบัติการ ภาษาจีน มีห้องเรียนรู้วัฒนธรรม และห้องหม่อภาษา เพื่อให้ให้นักเรียนได้เข้าไปศึกษา เรียนรู้ ใช้ ประโยชน์เพื่อพัฒนาทักษะทางภาษา แก้ปัญหาที่ติดขัดด้านภาษา และเรียนรู้วัฒนธรรมของประเทศ จีนได้อีกด้วย โรงเรียนยังมีศูนย์เครือข่ายพัฒนาการเรียนการสอนภาษาจีน ที่มีช่องทางติดต่อสื่อสาร ทางเพจเฟซบุ๊กของศูนย์เครือข่ายพัฒนาการเรียนการสอนภาษาจีน โรงเรียนกัลยาณวัตร ซึ่งใช้เพื่อ ประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารทางการศึกษาเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน การทดสอบวัด

ระดับภาษาจีน การประกาศต่าง ๆ เกี่ยวกับกิจกรรม การอบรม ของหน่วยงานภาคีเครือข่ายที่ให้ความร่วมมือในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนของโรงเรียน ได้แก่ สถาบันขงจื่อ มหาวิทยาลัยขอนแก่น และครูผู้สอนภาษาจีนของโรงเรียน ยังเป็นบุคลากรครูที่มีความรู้ความสามารถ มีศักยภาพ มีผลการศึกษาภาษาจีนในระดับเกียรตินิยม และมีความรู้มีประสบการณ์ทางภาษาจากการเดินทางไปเรียนรู้ที่ประเทศจีนโดยตรง ทำให้การจัดการเรียนการสอนภาษาจีนของโรงเรียนมีคุณภาพ และมีความโดดเด่นสมกับที่เป็นศูนย์เครือข่ายภาษาจีนศูนย์ที่ 29 ของประเทศไทย และเป็นแห่งเดียวของจังหวัดขอนแก่น

ตัวอย่างการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลจากโรงเรียนต้นแบบ มีดังนี้

“...โรงเรียนเรามีการจัดทำโครงการวิจัยและสร้างนวัตกรรมที่เกิดจากกระบวนการพัฒนาบุคลากรและพัฒนาการจัดการกิจกรรมการเรียนการสอน เช่น การจัดการเรียนรู้ภาษาจีนโดยใช้งานเป็นฐาน (TBL) และการจัดการเรียนรู้เชิงรุกซึ่งเน้นให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติจริง...”

(ผู้บริหารโรงเรียนต้นแบบแห่งที่ 2, 19 กันยายน 2566: สัมภาษณ์)

“...มีการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนแบบออนไลน์ โดยครูได้สร้างเว็บไซต์สำหรับจัดการเรียนการสอนภาษาจีน ให้นักเรียนได้เข้าเรียนรู้ได้ทุกที่ทุกเวลาที่นักเรียนต้องการ โดยใช้จัดการเรียนการสอนควบคู่กับการจัดการเรียนการสอนตามปกติ...”

(ครูโรงเรียนต้นแบบแห่งที่ 2, 19 กันยายน 2566: สัมภาษณ์)

สรุปผลสัมภาษณ์ ด้านการจัดการเรียนการสอนและการวัดประเมินผล ภาษาจีนโรงเรียนต้นแบบจัดการเรียนการสอนภาษาจีนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีการดำเนินงานโครงการต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน มีการนิเทศการจัดการเรียนการสอนเพื่อตรวจสอบและพัฒนาการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน ครูผู้สอนได้รับการพัฒนาให้เป็นผู้มีความรู้ความสามารถมีความเชี่ยวชาญในการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน และมีการวิจัยเพื่อพัฒนาวิธีการสอนภาษาจีนที่มีคุณภาพ ได้แก่ การสอนแบบ TBL การสอนแบบเชิงรุก (Active Learning) การสอนที่เน้นการปฏิบัติ มีทรัพยากร วัสดุ อุปกรณ์ และอาคารสถานที่ พร้อมสำหรับการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน มีการจัดจ้างครูสอนภาษาจีนจากประเทศจีน และมีครูชาวไทยที่มีความรู้ความสามารถและมีประสบการณ์ทางภาษาจีนอย่างดีเยี่ยม โรงเรียนต้นแบบมีการส่งเสริมให้ครู และนักเรียนเข้ารับการทดสอบมาตรฐานทางภาษา และมีการจัดตั้งหน่วยงานเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน ผ่านทางเครือข่ายสื่อสังคมออนไลน์ เว็บไซต์โรงเรียน ผ่านอินเทอร์เน็ต มีการเตรียมการจัดการเรียนการสอนตั้งแต่การวิเคราะห์หลักสูตร ออกแบบหน่วยการจัดการเรียนรู้แบบ

บูรณาการ การจัดทำแผนการจัดการเรียนการสอน การจัดการเรียนการสอนเพื่อปรับพื้นฐานของผู้เรียนก่อนเริ่มเรียนภาษาจีน และแบบทดสอบเพื่อใช้ในการวัดและประเมินผลผู้เรียน จากการศึกษาวิธีปฏิบัติที่ดี (Best Practice) จากโรงเรียนต้นแบบ ทั้ง 2 แห่ง ด้านการจัดการเรียนการสอนและการวัดประเมินผลภาษาจีน ผู้วิจัยได้นำมาสรุปผลการศึกษาดังนี้

วิธีปฏิบัติที่ดี ด้านการจัดการเรียนการสอนและการวัดประเมินผลภาษาจีน

1. จัดการเรียนการสอนภาษาจีนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีการพัฒนาวิธีการสอนภาษาจีนที่มีคุณภาพ ได้แก่ การสอนแบบ TBL การสอนแบบเชิงรุก (Active Learning)
2. มีการดำเนินงานโครงการต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน
3. มีการนิเทศการจัดการเรียนการสอนเพื่อตรวจสอบและพัฒนากิจการการเรียนการสอนภาษาจีน
4. ครูผู้สอนมีทั้งครูชาวจีน และครูชาวไทยซึ่งได้รับการพัฒนาให้เป็นผู้มีความรู้ความสามารถมีความเชี่ยวชาญในการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน
5. มีการส่งเสริมการวิจัยเพื่อพัฒนากิจการการเรียนการสอนภาษาจีน
6. มีการเตรียมความพร้อมด้านมีทรัพยากร วัสดุ อุปกรณ์ และอาคารสถานที่ พร้อมสำหรับการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน
7. โรงเรียนต้นแบบมีการส่งเสริมให้ครู และนักเรียนเข้ารับการทดสอบมาตรฐานทางภาษา
8. มีการจัดตั้งหน่วยงานเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนผ่านทางเครือข่ายสื่อสังคมออนไลน์ เว็บไซต์โรงเรียน ผ่านอินเทอร์เน็ต
9. มีการเตรียมการจัดการเรียนการสอนตั้งแต่การวิเคราะห์หลักสูตร ออกแบบหน่วยการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ การจัดทำแผนการจัดการเรียนการสอน และการเตรียมการด้านการวัดและประเมินผลผู้เรียน
10. มีการจัดการเรียนการสอนเพื่อปรับพื้นฐานของผู้เรียนก่อนเริ่มเรียนภาษาจีน

2.2 การพัฒนาแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19

จากการศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง การศึกษาสภาพปัจจุบันสภาพที่พึงประสงค์ ความต้องการจำเป็นของการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 และการศึกษาวิธีปฏิบัติที่ดีของการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนในโรงเรียนต้นแบบ 2 แห่ง ผู้วิจัยได้นำองค์ความรู้ที่ได้ศึกษาทั้งหมด มาออกแบบและ

สร้างแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษา เขต 19 รายละเอียดดังในตาราง 9

ตาราง 9 องค์ประกอบและตัวชี้วัด ผลการศึกษาวิธีปฏิบัติที่ดี และแนวทางการจัดการเรียน
การสอนภาษาจีนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19

องค์ประกอบ และตัวชี้วัด	ผลการศึกษาวิธีปฏิบัติที่ดี	แนวทางการจัดการเรียนการสอน ภาษาจีน
ด้านสื่อและแหล่งเรียนรู้ภาษาจีน		
1. มีการใช้สื่อ ประเภทตำราเรียน ภาษาจีนที่มีคุณภาพ มีเนื้อหาครบถ้วน เข้าใจง่าย ผู้เรียน สามารถศึกษา ได้ด้วยตนเอง	1. ใช้แบบเรียนมาตรฐานในการ จัดการเรียนการสอนภาษาจีน 2. นำกระบวนการวิจัยมาใช้ในการ พัฒนาด้านสื่อและแหล่งการเรียนรู้ ภาษาจีน 3. สร้างหรือเข้าเป็นสมาชิก เครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาสื่อ และแหล่งเรียนรู้ภาษาจีนที่น่าเชื่อถือ และได้มาตรฐานระดับประเทศ	1. ครูนำแบบเรียนภาษาจีนที่ได้ มาตรฐาน มีคุณภาพ และมีเนื้อหา ครบถ้วน มาใช้ในการจัดการเรียน การสอนภาษาจีน 2. ครูผลิตหรือจัดหา สื่อหรือแหล่ง เรียนรู้ที่ใช้สอนผ่านเทคโนโลยีดิจิทัล ได้แก่ โทรศัพท์มือถือ แท็บเล็ต คอมพิวเตอร์ เป็นต้น และนำเสนอ ผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต เพื่อความ ทันสมัย เอื้อให้นักเรียนสามารถเข้า ใช้ได้สะดวก และเป็นการฝึกทักษะ การใช้ดิจิทัลของนักเรียน
2. มีแหล่งเรียนรู้ สำหรับการจัด การเรียนการสอน ภาษาจีน โดยเป็น แหล่งเรียนรู้ภายใน โรงเรียน หรือแหล่ง เรียนรู้ภายในชุมชน	4. นำสื่อเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ และ อินเทอร์เน็ตเข้ามาในการจัดการเรียน การสอน และการจัดทำสื่อการสอน ภาษาจีน 5. จัดระบบสารสนเทศโดยจัดทำ ทะเบียนแหล่งเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้ และอัปเดตข้อมูลให้มีความเป็น ปัจจุบันอยู่เสมอ	3. ครูสำรวจและสร้างแหล่งเรียนรู้ ในชุมชน ที่แสดงถึงการสืบสาน ภูมิปัญญาไทย นำมาสอดแทรกความรู้ ทางภาษาจีน เพื่อจัดการเรียนการสอน แบบบูรณาการระหว่างการสืบสาน ภูมิปัญญา มรดกทางวัฒนธรรม การ สอนภาษาจีน และเผยแพร่แหล่ง เรียนรู้ผ่านทางเว็บไซต์ เพื่อเป็นการ สืบทอดภูมิปัญญา และเรียนรู้ภาษาจีน
3. มีโครงการหรือ กิจกรรมให้นักเรียนมี ส่วนร่วมในการผลิต สื่อการเรียนการสอน ภาษาจีน เพื่อใช้ใน การจัดการเรียนการ สอนภาษาจีน	6. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของ นักเรียนในด้านสื่อและแหล่งเรียนรู้โดย การสอบถามความคิดเห็นของนักเรียน เกี่ยวกับสื่อการเรียนรู้ที่น่าสนใจ และ	

ตาราง 9 (ต่อ)

องค์ประกอบ และตัวชี้วัด	ผลการศึกษาริปฏิบัติที่ดี	แนวทางการจัดการเรียนการสอน ภาษาจีน
4. มีเครือข่ายความร่วมมือด้านสื่อและแหล่งเรียนรู้ภาษาจีนระหว่างสถานศึกษาหรือสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและหน่วยงานภายนอกซึ่งสามารถสนับสนุนด้านสื่อหรือสามารถใช้ในการเป็นแหล่งเรียนรู้ในการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนได้	ให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดทำสื่อการเรียนการสอนง่าย ๆ เช่น บัตรคำศัพท์ บอร์ดความรู้เกี่ยวกับภาษาจีน	ไปพร้อมกัน 4. ครุภัณฑ์กระบวนการวิจัยมาใช้ในการพัฒนาสื่อและแหล่งการเรียนรู้ภาษาจีน 5. ครูจัดโครงการหรือกิจกรรมส่งเสริมการมีส่วนร่วมของนักเรียนโดยการสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับสื่อการเรียนรู้ที่นักเรียนสนใจ เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้และมอบหมายให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดทำสื่อการเรียนการสอนง่าย ๆ เช่น บัตรคำศัพท์ บอร์ดความรู้เกี่ยวกับภาษาจีน หรือสื่อรูปแบบอื่น ๆ ตามความเหมาะสม 6. โรงเรียนสร้างแหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียนอย่างหลากหลาย เพื่อใช้ในการทำกิจกรรมส่งเสริมทักษะภาษาจีนและใช้ในการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน 7. โรงเรียนจัดระบบสารสนเทศสื่อและแหล่งเรียนรู้ โดยจัดทำทะเบียนสื่อการเรียนรู้และทะเบียนแหล่งเรียนรู้ ตรวจสอบข้อมูลและปรับปรุงข้อมูลให้มีความเป็นปัจจุบันเสมอ

ตาราง 9 (ต่อ)

องค์ประกอบ และตัวชี้วัด	ผลการศึกษาวิถีปฏิบัติที่ดี	แนวทางการจัดการเรียนการสอน ภาษาจีน
ด้านครูผู้สอนและการสร้างเครือข่ายความร่วมมือ		
1. มีการบริหารจัดการด้านครูผู้สอนภาษาจีนอย่างเป็นระบบ โดยกำหนดอัตรากำลังครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศให้เพียงพอสำหรับการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน	1. มีโครงการพัฒนาครูและบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ โดยการจัดอบรมพัฒนาครูเพื่อเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์ด้านการจัดการเรียนการสอน และการปฏิบัติหน้าที่ตามวิชาชีพ เป็นประจำสม่ำเสมอ เช่น โครงการส่งเสริมประสิทธิภาพการบริหารงานฝ่ายการบริหารงานบุคคลและงบประมาณ โครงการส่งเสริมประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากร ส่งเสริมให้ครูเข้ารับการอบรมพัฒนาตามความต้องการในการนำมาใช้ประโยชน์ เพื่อการจัดการเรียนการสอนและการพัฒนางาน จัดอบรมเพื่อเพิ่มศักยภาพในการจัดการเรียนการสอนและปฏิบัติงาน	1. โรงเรียนจัดจำนวนครูผู้สอนภาษาจีนให้เพียงพอ และมีสัดส่วนที่เหมาะสมกับจำนวนนักเรียน 2. โรงเรียนขยายกรอบการเรียนรู้ วิชาภาษาจีนให้นักเรียนได้เรียนรู้เกี่ยวกับภาษาจีน การออกเสียง การใช้คำที่ถูกต้อง และควรเพิ่มเติมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับวิถีชีวิต วัฒนธรรมจากครูชาวจีนเพิ่มเติม เพื่อให้เกิดประโยชน์แก่ครู นักเรียน และการจัดการศึกษากว้างขวางขึ้น
2. มีการนำกระบวนการ PLC มาใช้ในการพัฒนาครูผู้สอนภาษาจีน และมีการอบรมสัมมนาเพื่อพัฒนาความรู้ และทักษะวิธีสอนแบบต่าง ๆ รวมทั้งเทคนิคการวัดและประเมินผลอย่างต่อเนื่อง และสม่ำเสมอทุกภาคเรียน	2. มีการตรวจสอบและประเมินผลการปฏิบัติงานของครูทุกภาคเรียนอย่างน้อย 1 ครั้ง โดยวิธีการนิเทศแบบกัลยาณมิตร 3. มีการนำผลการตรวจสอบและประเมินผลการปฏิบัติงานมาจัดทำ	3. โรงเรียนวางระบบการบริหารด้านครูและบุคลากรสำหรับการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนให้ครอบคลุมทั้งการวางแผน การปฏิบัติงาน การพัฒนาศักยภาพในการทำงาน การตรวจสอบติดตามผลการปฏิบัติงาน การสะท้อนผลเพื่อนำสู่การพัฒนาครู ด้านการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน และการส่งเสริมความก้าวหน้าทางวิชาชีพอย่างเป็นระบบ มีการพัฒนา

ตาราง 9 (ต่อ)

องค์ประกอบ และ ตัวชี้วัด	ผลการศึกษารูปแบบที่ดี	แนวทางการจัดการเรียนการสอน ภาษาจีน
3. ครูผู้สอนภาษาจีนมีระดับความรู้ขั้นต่ำของครูไทยสอนภาษาจีนโดยใช้ HSK (Hanyu Shuiping Kaoshi) ไม่ต่ำกว่าระดับ 3 และครูคนจีนไม่ต่ำกว่าระดับ 5	แผน เพื่อพัฒนาครูอย่างเป็นระบบ 4. มีการเสริมสร้างค่านิยมที่ดีขององค์กร โดยการทำงานเป็นทีมร่วมคิด ร่วมทำแบ่งปันวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ เพื่อพัฒนาขีดความสามารถและศักยภาพของบุคลากร เสริมสร้างความสามัคคี บูรณาการ การทำงานร่วมกัน และส่งเสริมการร่วมมือร่วมใจในการทำงานเป็นทีม 5. มีการดำเนินการพัฒนาครูโดยใช้กระบวนการ PLC โดยการจัดโครงการเสริมสร้างประสิทธิภาพทางการศึกษา และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อพัฒนาครู 6. มีหน่วยงานย่อยเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน โดยอาศัยความร่วมมือกับหน่วยงานด้านภาษาในสถาบันอุดมศึกษา โดยจัดกิจกรรมพัฒนาครู บุคลากรทางการศึกษา และนักเรียนด้านการเรียนการสอนภาษาจีน อยู่เสมอ 7. มีการส่งเสริมครู บุคลากรทางการศึกษา และนักเรียนให้ได้รับข้อมูลข่าวสาร และเปิดโอกาสให้เข้าร่วมการอบรมเพื่อเตรียมความพร้อม หรือเข้ารับการทดสอบวัดระดับความรู้ภาษาจีนที่ได้มาตรฐาน	อย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ 4. โรงเรียนจัดโครงการพัฒนาศักยภาพการทำงาน ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของระบบการบริหารด้านครูและบุคลากรสำหรับการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน (ข้อ 4) ให้มีการพัฒนาครูเพื่อเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์ ด้านการจัดการเรียนการสอน และการปฏิบัติหน้าที่ตามวิชาชีพ และให้ครูเข้ารับการอบรมพัฒนาตามความต้องการในการนำมาใช้ประโยชน์ เพื่อการจัดการเรียนการสอนและการพัฒนางานอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง 5. โรงเรียนจัดโครงการตรวจสอบติดตามผลการปฏิบัติงาน การสะท้อนผลเพื่อนำสู่การพัฒนาครู ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของระบบการบริหารด้านครูและบุคลากรสำหรับการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน (ข้อ 4) 6. โรงเรียนนำกระบวนการ PLC มาใช้ในการพัฒนาครู และพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอน โดยใช้กิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ปัญหาและผลสำเร็จร่วมกัน เพื่อพัฒนาการจัดการสอนภาษาจีน

ตาราง 9 (ต่อ)

องค์ประกอบ และตัวชี้วัด	ผลการศึกษารูปแบบที่ดี	แนวทางการจัดการเรียนการสอน ภาษาจีน
		7. โรงเรียนนำกระบวนการวิจัยมาใช้ในการพัฒนาครูผู้สอนภาษาจีนด้าน Softpower และจัดการเรียนการสอนภาษาจีน 8. โรงเรียนเข้าร่วมเป็นสมาชิกเครือข่ายความร่วมมือด้านการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนเพื่อให้เกิดการสนับสนุน และสร้างพันธมิตรในการ พัฒนาครูผู้สอนภาษาจีน 9. โรงเรียนเข้าร่วมเป็นสมาชิกเครือข่ายความร่วมมือด้านการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนเพื่อให้เกิดการสนับสนุน และสร้างพันธมิตรในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน สื่อ และแหล่งเรียนรู้ภาษาจีน 10. สำนักงานเขตฯ พัฒนาศักยภาพของครูผู้สอนภาษาจีนทั้งครูชาวไทย และครูชาวจีน ให้มีคุณภาพได้มาตรฐาน โดยมีระดับความรู้ขั้นต่ำของครู โดยใช้ HSK (Hanyu Shuiping Kaoshi) ระดับ 3 ขึ้นไป

ตาราง 9 (ต่อ)

องค์ประกอบ และตัวชี้วัด	ผลการศึกษาริปฏิบัติที่ดี	แนวทางการจัดการเรียนการสอน ภาษาจีน
		11. สำนักงานเขตฯ สร้างภาคี เครือข่ายหรือเข้าร่วมเป็นภาคี เครือข่ายกับสถานศึกษาอื่น หน่วยงานหรือสถาบันอุดมศึกษา เพื่อเป็นเครือข่ายความร่วมมือ ในการพัฒนาการจัดการเรียน การสอนภาษาจีน
ด้านการบริหารจัดการหลักสูตรภาษาจีน		
1. มีการเตรียม ความพร้อมของ สถานศึกษาก่อนใช้ หลักสูตรภาษาจีน ด้านการตรวจสอบ ความต้องการของ ผู้เกี่ยวข้องทุกภาค ส่วน การแต่งตั้ง คณะทำงาน การ เตรียมความพร้อม ด้านอาคารสถานที่ วัสดุอุปกรณ์ ผู้สอน ผู้เรียน และ เครือข่ายสนับสนุน การจัดการเรียน การสอนภาษาจีน	1. มีการพัฒนาหลักสูตรภาษาจีน เป็น หลักสูตรสถานศึกษาตามหลักสูตร แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ภาษาจีน 2. มีการเตรียมความพร้อมก่อนการใช้ หลักสูตรภาษาจีน ด้านความพร้อมและ ความเพียงพอของบุคลากรครู ด้าน อาคารสถานที่ สื่อ วัสดุ อุปกรณ์ แหล่ง เรียนรู้ สื่อการเรียนการสอน การจัดทำ แผนการจัดการเรียนการสอน การวัด และประเมินผลผู้เรียน 3. มีการวิเคราะห์หลักสูตร จัดทำ แผนการจัดการเรียนการสอน สื่อการ เรียนการสอน แหล่งเรียนรู้ และการวัด และประเมินผลก่อนการจัดการเรียน การสอนโดยใช้หลักสูตรภาษาจีน	1. ครูวิเคราะห์หลักสูตร ออกแบบการจัดการเรียนการสอน ด้วยวิธีการจัดการเรียนการสอน ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การจัดการ เรียนรู้เชิงรุก และวิธีการสอนต่าง ๆ ที่เหมาะสมสำหรับการสอน ภาษาจีน 2. ครูเพิ่มเติมเนื้อหาการปรับ พื้นฐานก่อนเริ่มเรียนภาษาจีน 3. ครูจัดเตรียมด้านการวัดและ ประเมินผลผู้เรียนให้สอดคล้องกับ จุดประสงค์การเรียนรู้ มาตรฐาน และตัวชี้วัดของหลักสูตร โดยใช้ เครื่องมือในการวัดผลที่มีคุณภาพ ได้มาตรฐาน

ตาราง 9 (ต่อ)

องค์ประกอบ และตัวชี้วัด	ผลการศึกษาริปฏิบัติที่ดี	แนวทางการจัดการเรียนการสอน ภาษาจีน
2. มีการจัดทำ หลักสูตรภาษาจีน เป็นหลักสูตร สถานศึกษา 3. มีแผนและ มีการดำเนินการใช้ หลักสูตรภาษาจีน ครอบคลุม การ ปรับพื้นฐานผู้เรียน การจัดการเรียน การสอนภาษาจีน และการวัดและ ประเมินผลผู้เรียน ที่ได้มาตรฐาน	4. มีการประเมินผลการใช้หลักสูตร เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอน และพัฒนาปรับปรุงหลักสูตรภาษาจีน ให้มีความทันสมัยและสมบูรณ์ยิ่งขึ้น	4. ครูวางแผนจัดกิจกรรม ส่งเสริมและประชาสัมพันธ์การ จัดการเรียนการสอนภาษาจีน ผ่าน ทางโซเชียลมีเดีย เช่น เฟสบุ๊ก เพื่อ ใช้ประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ข้อมูล ข่าวสารที่น่าสนใจต่าง ๆ เกี่ยวกับ ภาษาจีนและการสอนภาษาจีน การใช้ภาษาจีนเพื่อการศึกษา และการประกอบอาชีพข่าวสาร เศรษฐกิจ การเมืองของประเทศจีน หรือประเด็นอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง
4. มีแผนและ มีการดำเนินการ ประเมินหลักสูตร ภาษาจีนและ จัดทำรายงาน การประเมิน หลักสูตร เพื่อนำสู่ การปรับปรุง หลักสูตรต่อไป		5. โรงเรียนจัดทำหลักสูตร ภาษาจีนตามหลักสูตรแกนกลาง ภาษาจีน เป็นหลักสูตรสถานศึกษา โดยตรวจสอบความต้องการของ ผู้เกี่ยวข้องทุกภาคส่วน แต่งตั้ง คณะทำงาน และดำเนินการตาม กระบวนการพัฒนาหลักสูตร สถานศึกษา 6. โรงเรียนจัดเตรียมความพร้อม ของสถานศึกษาเพื่อรองรับการใช้ หลักสูตรภาษาจีน ในด้าน อาคารสถานที่ ได้แก่ ห้องเรียน

ตาราง 9 (ต่อ)

องค์ประกอบ และตัวชี้วัด	ผลการศึกษารูปแบบที่ดี	แนวทางการจัดการเรียนการสอน ภาษาจีน
		ห้องปฏิบัติการภาษา เครือข่ายอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง วัสดุอุปกรณ์ ครุภัณฑ์ที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน 7. โรงเรียนวางแผนและจัดเตรียมดำเนินการด้านการประเมินผลการใช้หลักสูตรภาษาจีน ในรูปของคณะทำงานเพื่อประเมินหลักสูตร และจัดทำรายงานผลการประเมินการใช้หลักสูตร เพื่อนำสู่การปรับปรุงหลักสูตรให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นต่อไป
ด้านการจัดการเรียนการสอนและการวัดประเมินผลภาษาจีน		
1. มีการเตรียมความพร้อมและจัดทำแผนสำหรับการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน ด้านผู้เรียน ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านสื่อและแหล่งเรียนรู้ ด้านการวัดและประเมินผล ด้านการนิเทศภายใน	1. จัดการเรียนการสอนภาษาจีน โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีการพัฒนาวิธีการสอนภาษาจีนที่มีคุณภาพ ได้แก่ การสอนแบบ TBL การสอนแบบเชิงรุก (Active Learning) 2. มีการดำเนินงานโครงการต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน 3. มีการนิเทศการจัดการเรียนการสอนเพื่อตรวจสอบและพัฒนากิจการการเรียนการสอนภาษาจีน	1. ครูจัดทำแผนการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน จัดเตรียมสื่อการสอน แหล่งเรียนรู้ และเครื่องมือที่ใช้ในการวัดผลการจัดการเรียนการสอน ให้ครบถ้วนทุกหน่วยการเรียนรู้ 2. ครูใช้วิธีการจัดการเรียนการสอนที่น่าสนใจและเหมาะสมสำหรับการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน โดยเป็นวิธีการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เช่น การจัดการเรียนรู้เชิงรุก วิธีการสอน

ตาราง 9 (ต่อ)

องค์ประกอบ และตัวชี้วัด	ผลการศึกษารูปแบบที่ดี	แนวทางการจัดการเรียนการสอน ภาษาจีน
และด้านการสะท้อนผล เพื่อการปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน 2. มีการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนอย่างเป็นระบบ โดยใช้วิธีการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และวัดและประเมินผลผู้เรียนและรายงานการเรียนตามแผนที่วางไว้ 3. มีการนิเทศภายในเพื่อตรวจสอบการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน 4. มีการประชุมและสะท้อนผลการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนเพื่อนำสู่การ	4. ครูผู้สอนมีทั้งครูชาวจีน และครูชาวไทย ซึ่งได้รับการพัฒนาให้เป็นผู้มีความรู้ความสามารถมีความเชี่ยวชาญในการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน 5. มีการส่งเสริมการวิจัยเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน 6. มีการเตรียมความพร้อมด้านมีทรัพยากร วัสดุ อุปกรณ์ และอาคารสถานที่ พร้อมสำหรับการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน 7. โรงเรียนต้นแบบมีการส่งเสริมให้ครูและนักเรียนเข้ารับการทดสอบมาตรฐานทางภาษา 8. มีการจัดตั้งหน่วยงานเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน ผ่านทางเครือข่ายสื่อสังคมออนไลน์ เว็บไซต์โรงเรียน ผ่านอินเทอร์เน็ต 9. มีการเตรียมการจัดการเรียนการสอนตั้งแต่การวิเคราะห์หลักสูตร ออกแบบหน่วยการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ การจัดทำแผนการจัดการเรียนการสอน และการเตรียมการด้านการวัดและประเมินผลผู้เรียน 10. มีการจัดการเรียนการสอนเพื่อปรับพื้นฐานของผู้เรียนก่อนเริ่มเรียนภาษาจีน	รูปแบบอื่น ๆ และการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนแบบออนไลน์ผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต 3. ครูการสร้างบรรยากาศในชั้นเรียนให้เหมาะสมและเอื้อต่อการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน 4. ครูการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่สร้างความสนใจและเหมาะสมกับวัยของนักเรียน 5. ครูจัดกิจกรรมส่งเสริมและพัฒนาการใช้ภาษาจีน ให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติการภาษาจีนโดยใช้ทักษะการฟัง พูด อ่าน และเขียนภาษาจีน 6. ครูสร้างวิสัยทัศน์ทางการใช้ภาษาจีนให้แก่ผู้เรียน ได้แก่ ภาษาจีนในชีวิตประจำวัน ภาษาจีนในเชิงธุรกิจ ภาษาจีนเพื่อการท่องเที่ยว เป็นต้น 7. โรงเรียนวางแผนและจัดกระบวนการนิเทศการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน โดยใช้รูปแบบกัลยาณมิตร ซึ่งมุ่งเน้นการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนอย่างเป็นมิตร มีการให้ข้อเสนอแนะเบื้องต้นเพื่อ

ตาราง 9 (ต่อ)

องค์ประกอบ และตัวชี้วัด	ผลการศึกษาริปฏิบัติที่ดี	แนวทางการจัดการเรียนการสอน ภาษาจีน
พัฒนาการ จัดการเรียนการ สอนภาษาจีนต่อไป		พัฒนาการจัดการเรียนการสอน และมีกระบวนการติดตามผลการ พัฒนาการจัดการเรียนการสอนอย่าง เป็นระบบในลักษณะ การนิเทศแบบคลินิก ที่เปิดโอกาส ให้ครูได้ติดต่อ ชักถามข้อสงสัย และมีการติดตามผลการพัฒนา การจัดการเรียนการสอนของครู อย่างต่อเนื่อง 8. โรงเรียนจัดทำรายงานผล การนิเทศโดยละเอียด และรายงาน ผลการสะท้อนผลนิเทศสู่การพัฒนา การจัดการเรียนการสอนที่เห็นผล การพัฒนาการจัดการเรียนการสอน ภาษาจีนอย่างเป็นรูปธรรม

จากตาราง 9 พบว่า แนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนในสถานศึกษาสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ 33 แนวทาง ได้แก่
องค์ประกอบที่ 1 ด้านสื่อและแหล่งการเรียนรู้ภาษาจีน 7 แนวทาง องค์ประกอบที่ 2 ด้านครูผู้สอน
และการสร้างเครือข่ายความร่วมมือ 11 แนวทาง องค์ประกอบที่ 3 ด้านการบริหารจัดการหลักสูตร
ภาษาจีน 7 แนวทาง และองค์ประกอบที่ 4 ด้านการจัดการเรียนการสอนและการวัดประเมินผล
ภาษาจีน 8 แนวทาง

2.3 ผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางโดยผู้ทรงคุณวุฒิ

ผู้วิจัยได้นำแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนสถานศึกษาในสังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 เสนอต่อคณะผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน เพื่อประเมิน
ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทาง ผลการประเมินปรากฏดังตาราง 10

ตาราง 10 ผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19

แนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	μ	σ	ระดับ	μ	σ	ระดับ
ด้านสื่อและแหล่งเรียนรู้ภาษาจีน						
1. ครุณาแบบเรียนภาษาจีนที่ได้มาตรฐาน มีคุณภาพ และมีเนื้อหาครบถ้วน มาใช้ในการ การจัดการเรียนการสอนภาษาจีน	4.80	0.45	มากที่สุด	4.40	0.55	มาก
2. ครูผลิตหรือจัดหา สื่อหรือแหล่งเรียนรู้ ที่ใช้สอนผ่านเทคโนโลยีดิจิทัล ได้แก่ โทรศัพท์มือถือ แท็บเล็ต คอมพิวเตอร์ เป็นต้น และนำเสนอผ่านเครือข่าย อินเทอร์เน็ต เพื่อความทันสมัย เอื้อให้ นักเรียนสามารถเข้าใช้ได้สะดวก และ เป็นการฝึกทักษะการใช้ดิจิทัลของนักเรียน	4.40	0.55	มาก	4.40	0.55	มาก
3. ครูสำรวจและสร้างแหล่งเรียนรู้ ในชุมชน ที่แสดงถึงการสืบสานภูมิปัญญา ไทย นำมาถอดเทรความรู้ทางภาษาจีน เพื่อจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการ ระหว่างการสืบสานภูมิปัญญา มรดกทาง วัฒนธรรม การสอนภาษาจีน และเผยแพร่ แหล่งเรียนรู้ผ่านทางเว็บไซต์ เพื่อเป็น การสืบทอดภูมิปัญญา และเรียนรู้ภาษาจีน ไปพร้อมกัน	4.60	0.55	มากที่สุด	4.40	0.55	มาก
4. ครูนำกระบวนการวิจัยมาใช้ในการ พัฒนาสื่อและแหล่งการเรียนรู้ภาษาจีน	4.80	0.45	มากที่สุด	4.00	0.00	มาก

ตาราง 10 (ต่อ)

แนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	μ	σ	ระดับ	μ	σ	ระดับ
5. ครูจัดโครงการหรือกิจกรรมส่งเสริม การมีส่วนร่วมของนักเรียน โดยการ สอบถามความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับ สื่อการเรียนรู้ที่นักเรียนสนใจ เพื่อนำมา เป็นแนวทางในการพัฒนาสื่อและแหล่ง เรียนรู้และมอบหมายให้นักเรียนมี ส่วนร่วมในการจัดทำสื่อการเรียนการสอน ง่าย ๆ เช่น บัตรคำศัพท์ บอร์ดความรู้ เกี่ยวกับภาษาจีน หรือสื่อรูปแบบอื่น ๆ ตามความเหมาะสม	4.40	0.55	มาก	4.40	0.55	มาก
6. โรงเรียนสร้างแหล่งเรียนรู้ภายใน โรงเรียนอย่างหลากหลาย เพื่อใช้ในการทำ กิจกรรมส่งเสริมทักษะภาษาจีนและใช้ ในการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน	4.60	0.55	มากที่สุด	4.00	0.00	มาก
7. โรงเรียนจัดระบบสารสนเทศ สื่อและ แหล่งเรียนรู้ โดยจัดทำทะเบียนสื่อการ เรียนรู้และทะเบียนแหล่งเรียนรู้ ตรวจสอบ ข้อมูลและปรับปรุงข้อมูลให้มีความเป็น ปัจจุบันเสมอ	4.40	0.55	มาก	4.20	0.45	มาก
รวม	4.57	0.50	มากที่สุด	4.26	0.44	มาก
ด้านครูผู้สอนและการสร้างเครือข่ายความร่วมมือ						
1. โรงเรียนจัดจำนวนครูผู้สอนภาษาจีน ให้เพียงพอ และมีสัดส่วนที่เหมาะสมกับ จำนวนนักเรียน	4.20	0.45	มาก	4.60	0.55	มากที่สุด

ตาราง 10 (ต่อ)

แนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	μ	σ	ระดับ	μ	σ	ระดับ
2. โรงเรียนขยายกรอบการเรียนรู้ วิชา ภาษาจีนให้นักเรียนได้เรียนรู้เกี่ยวกับ ภาษาจีน การออกเสียง การใช้คำที่ถูกต้อง และควรเพิ่มเติมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เกี่ยวกับวิถีชีวิต วัฒนธรรมจากครูชาวจีน เพิ่มเติม เพื่อให้เกิดประโยชน์แก่ครู นักเรียน และการจัดการศึกษา กว้างขวางขึ้น	4.60	0.55	มากที่สุด	4.40	0.55	มาก
3. โรงเรียนวางระบบการบริหารด้านครู และบุคลากรสำหรับการจัดการเรียน การสอนภาษาจีนให้ครอบคลุมทั้งการ วางแผน การปฏิบัติงาน การพัฒนา ศักยภาพในการทำงาน การตรวจสอบ ติดตามผลการปฏิบัติงาน การสะท้อนผล เพื่อนำสู่การพัฒนาครู ด้านการจัดการ เรียนการสอนภาษาจีนและการส่งเสริม ความก้าวหน้าทางวิชาชีพอย่างเป็นระบบ มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ	4.80	0.45	มากที่สุด	4.20	0.45	มาก
4. โรงเรียนจัดโครงการพัฒนาศักยภาพ การทำงาน ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของระบบ การบริหารด้านครูและบุคลากรสำหรับ การจัดการเรียนการสอนภาษาจีน (ข้อ 4) ให้มีการพัฒนาครูเพื่อเพิ่มพูนความรู้และ ประสบการณ์ ด้านการจัดการเรียน การสอน และการปฏิบัติหน้าที่ตามวิชาชีพ และให้ครูเข้ารับการอบรมพัฒนาตามความ	4.60	0.55	มากที่สุด	4.20	0.45	มาก

ตาราง 10 (ต่อ)

แนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	μ	σ	ระดับ	μ	σ	ระดับ
ต้องการในการนำมาใช้ประโยชน์ เพื่อการ จัดการเรียนการสอนและการพัฒนางาน อย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง						
5. โรงเรียนจัดโครงการตรวจสอบติดตาม ผลการปฏิบัติงาน การสะท้อนผลเพื่อนำสู่ การพัฒนาครู ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของระบบ การบริหารด้านครูและบุคลากรสำหรับการ จัดการเรียนการสอนภาษาจีน (ข้อ 4)	4.80	0.45	มากที่สุด	4.40	0.55	มาก
6. โรงเรียนนำกระบวนการ PLC มาใช้ในการพัฒนาครู และพัฒนา การจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอน โดยใช้กิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ปัญหา และผลสำเร็จร่วมกัน เพื่อพัฒนาการ จัดการเรียนการสอนภาษาจีน	4.60	0.55	มากที่สุด	4.40	0.55	มาก
7. โรงเรียนนำกระบวนการวิจัยมาใช้ ในการพัฒนาครูผู้สอนภาษาจีนด้าน Softpower และการจัดการเรียน การสอนภาษาจีน	4.80	0.45	มากที่สุด	4.60	0.55	มากที่สุด
8. โรงเรียนเข้าร่วมเป็นสมาชิกเครือข่าย ความร่วมมือด้านการจัดการเรียนการสอน ภาษาจีน เพื่อให้เกิดการสนับสนุน และ สร้างพันธมิตรในการ พัฒนาครูผู้สอน ภาษาจีน	4.80	0.45	มากที่สุด	4.20	0.45	มาก

ตาราง 10 (ต่อ)

แนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	μ	σ	ระดับ	μ	σ	ระดับ
9. โรงเรียนเข้าร่วมเป็นสมาชิกเครือข่าย ความร่วมมือด้านการจัดการเรียนการสอน ภาษาจีน เพื่อให้เกิดการสนับสนุน และ สร้างพันธมิตรในการพัฒนาการจัดการ เรียนการสอน สื่อ และแหล่งเรียนรู้ ภาษาจีน	4.20	0.45	มาก	4.40	0.55	มาก
10. สำนักงานเขตฯ พัฒนาศักยภาพของ ครูผู้สอนภาษาจีน ทั้งครูชาวไทย และครู ชาวจีน ให้มีคุณภาพได้มาตรฐาน โดยมี ระดับความรู้ขั้นต่ำของครู โดยใช้ HSK (Hanyu Shuiping Kaoshi) ระดับ 3 ขึ้นไป	4.80	0.45	มากที่สุด	4.40	0.55	มาก
11. สำนักงานเขตฯ สร้างภาคีเครือข่าย หรือเข้าร่วมเป็นภาคีเครือข่ายกับ สถานศึกษาอื่น หน่วยงานหรือ สถาบันอุดมศึกษา เพื่อเป็นเครือข่าย ความร่วมมือในการพัฒนาการจัดการเรียน การสอนภาษาจีน	4.60	0.55	มากที่สุด	4.40	0.55	มาก
รวม	4.62	0.49	มากที่สุด	4.38	0.49	มาก
ด้านการบริหารจัดการหลักสูตรภาษาจีน						
1. ครูวิเคราะห์หลักสูตร ออกแบบ การจัดการเรียนการสอนด้วยวิธีการจัด การเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การจัดการเรียนรู้เชิงรุก และวิธีการสอน ต่าง ๆ ที่เหมาะสมสำหรับการสอน ภาษาจีน	4.80	0.45	มากที่สุด	4.80	0.45	มากที่สุด

ตาราง 10 (ต่อ)

แนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	μ	σ	ระดับ	μ	σ	ระดับ
2. ครูเพิ่มเติมเนื้อหาการปรับพื้นฐาน ก่อนเริ่มเรียนภาษาจีน	4.60	0.55	มากที่สุด	4.60	0.55	มากที่สุด
3. ครูจัดเตรียมด้านการวัดและ ประเมินผลผู้เรียนให้สอดคล้องกับ จุดประสงค์การเรียนรู้ มาตรฐาน และ ตัวชี้วัดของหลักสูตร โดยใช้เครื่องมือใน การวัดผลที่มีคุณภาพได้มาตรฐาน	4.60	0.55	มากที่สุด	4.20	0.45	มาก
4. ครูวางแผนจัดกิจกรรมส่งเสริมและ ประชาสัมพันธ์การจัดการเรียนการสอน ภาษาจีน ผ่านทางโซเชียลมีเดีย เช่น เฟสบุ๊ก เพื่อใช้ประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ ข้อมูลข่าวสารที่น่าสนใจต่าง ๆ เกี่ยวกับ ภาษาจีนและการสอนภาษาจีน การใช้ ภาษาจีนเพื่อการศึกษาและการประกอบ อาชีพข่าวสารเศรษฐกิจ การเมืองของ ประเทศจีนหรือประเด็นอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง	4.20	0.45	มาก	4.40	0.55	มาก
5. โรงเรียนจัดทำหลักสูตรภาษาจีนตาม หลักสูตรแกนกลางภาษาจีน เป็นหลักสูตร สถานศึกษา โดยตรวจสอบความต้องการ ของผู้เกี่ยวข้องทุกภาคส่วน แต่งตั้ง คณะทำงาน และดำเนินการตาม กระบวนการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	4.40	0.55	มาก	4.20	0.45	มาก

ตาราง 10 (ต่อ)

แนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	μ	σ	ระดับ	μ	σ	ระดับ
6. โรงเรียนจัดเตรียมความพร้อมของ สถานศึกษาเพื่อรองรับการใช้หลักสูตร ภาษาจีน ในด้านอาคารสถานที่ ได้แก่ ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการภาษา เครือข่าย อินเทอร์เน็ตความเร็วสูง วัสดุ อุปกรณ์ ครุภัณฑ์ที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอน ภาษาจีน	4.40	0.55	มาก	4.60	0.55	มากที่สุด
7. โรงเรียนวางแผนและจัดเตรียม ดำเนินการด้านการประเมินผลการใช้ หลักสูตรภาษาจีน ในรูปของคณะทำงาน เพื่อประเมินหลักสูตร และจัดทำรายงาน ผลการประเมินการใช้หลักสูตร เพื่อนำสู่ การปรับปรุงหลักสูตรให้มีประสิทธิภาพ ยิ่งขึ้นต่อไป	4.80	0.45	มากที่สุด	4.40	0.55	มาก
รวม	4.54	0.51	มากที่สุด	4.46	0.51	มาก
ด้านการจัดการเรียนการสอนและการวัดประเมินผลภาษาจีน						
1. ครูจัดทำแผนการจัดการเรียนการสอน ภาษาจีน จัดเตรียมสื่อการสอน แหล่ง เรียนรู้ และเครื่องมือที่ใช้ในการวัดผลการ จัดการเรียนการสอน ให้ครบถ้วนทุกหน่วย การเรียนรู้	4.80	0.45	มากที่สุด	4.60	0.55	มากที่สุด
2. ครูใช้วิธีการจัดการเรียนการสอนที่ น่าสนใจและเหมาะสำหรับการจัดการเรียน การสอนภาษาจีน โดยเป็นวิธีการจัดการ เรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เช่น การจัดการเรียนรู้เชิงรุก วิธีการสอน	4.40	0.55	มาก	4.40	0.55	มาก

ตาราง 10 (ต่อ)

แนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	μ	σ	ระดับ	μ	σ	ระดับ
รูปแบบอื่น ๆ และการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนแบบออนไลน์ผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต						
3. ครูการสร้างบรรยากาศในชั้นเรียนให้เหมาะสมและเอื้อต่อการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน	4.60	0.55	มากที่สุด	4.60	0.55	มากที่สุด
4. ครูการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่สร้างความสนใจและเหมาะสมกับวัยของนักเรียน	4.80	0.45	มากที่สุด	4.40	0.55	มาก
5. ครูจัดกิจกรรมส่งเสริมและพัฒนาการใช้ภาษาจีน ให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติการภาษาจีนโดยใช้ทักษะการฟัง พูด อ่าน และเขียน ภาษาจีน	4.60	0.55	มากที่สุด	4.60	0.55	มากที่สุด
6. ครูสร้างวิสัยทัศน์ทางการใช้ภาษาจีนให้แก่ผู้เรียน ได้แก่ ภาษาจีนในชีวิตประจำวัน ภาษาจีนในเชิงธุรกิจ ภาษาจีนเพื่อการท่องเที่ยว เป็นต้น	4.80	0.45	มากที่สุด	4.40	0.55	มาก
7. โรงเรียนวางแผนและจัดกระบวนการนิเทศการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน โดยใช้รูปแบบกัลยาณมิตร ซึ่งมุ่งเน้นการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนอย่างเป็นมิตร มีการให้ข้อเสนอแนะเบื้องต้นเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอนและมีกระบวนการติดตามผลการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบในลักษณะการนิเทศแบบคลินิก ที่เปิดโอกาส	4.60	0.55	มากที่สุด	4.60	0.55	มากที่สุด

ตาราง 10 (ต่อ)

แนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	μ	σ	ระดับ	μ	σ	ระดับ
ให้ครูได้ติดต่อ ชักถามข้อสงสัย และมีการ ติดตามผลการพัฒนาการจัดการเรียนการ สอนของครูอย่างต่อเนื่อง						
8. โรงเรียนจัดทำรายงานผล การนิเทศโดยละเอียด และรายงานผล การสะท้อนผลนิเทศสู่การพัฒนา การจัดการเรียนการสอนที่เห็นผล การพัฒนาการจัดการเรียนการสอน ภาษาจีนอย่างเป็นรูปธรรม	4.40	0.55	มาก	4.60	0.55	มากที่สุด
รวม	4.63	0.49	มากที่สุด	4.53	0.51	มากที่สุด
โดยรวม	4.59	0.49	มากที่สุด	4.41	0.49	มาก

จากตาราง 10 พบว่า ความเหมาะสมของแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.59$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านครูผู้สอนและการสร้างเครือข่ายความร่วมมือ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.63$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านสื่อและแหล่งเรียนรู้ภาษาจีน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.54$)

ความเป็นไปได้ของแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.41$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการจัดการเรียนการสอนและการวัดประเมินผลภาษาจีน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.53$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านสื่อและแหล่งเรียนรู้ภาษาจีน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.26$)

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การพัฒนาแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 สามารถสรุปผล อภิปรายผล และให้ข้อเสนอแนะตามลำดับ ดังนี้

1. ความมุ่งหมายของการวิจัย
2. สรุปผล
3. อภิปรายผล
4. ข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19
2. เพื่อพัฒนาแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19

สรุปผล

การพัฒนาแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 สามารถสรุปผลการวิจัย ได้ดังนี้

1. สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 พบว่า
 - 1.1 สภาพปัจจุบัน โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายองค์ประกอบ พบว่า องค์ประกอบมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก 2 องค์ประกอบ และระดับปานกลาง 2 องค์ประกอบ โดยด้านการจัดการเรียนการสอนและการวัดประเมินผลภาษาจีน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ส่วนองค์ประกอบที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านสื่อและแหล่งเรียนรู้ภาษาจีน
 - 1.2 สภาพที่พึงประสงค์ พบว่า โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายองค์ประกอบ พบว่า ทุกองค์ประกอบมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากเช่นกัน โดยด้านการบริหารจัดการ

หลักสูตรภาษาจีน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ส่วนองค์ประกอบที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านครูผู้สอนและการสร้างเครือข่ายความร่วมมือ

1.3 ความต้องการจำเป็น โดยภาพรวมมีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นหรือ PNI modified = 0.185 เมื่อพิจารณารายองค์ประกอบ พบว่า องค์ประกอบมีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นสูงเป็นลำดับที่ 1 คือ ด้านสื่อและแหล่งเรียนรู้ภาษาจีน ลำดับที่ 2 ด้านครูผู้สอนและการสร้างเครือข่ายความร่วมมือ ลำดับที่ 3 ด้านการบริหารจัดการหลักสูตรภาษาจีน และลำดับที่ 4 ด้านการจัดการเรียนการสอนและการวัดประเมินผลภาษาจีน ตามลำดับ

2. ผลการพัฒนาแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ 33 แนวทาง ได้แก่ องค์ประกอบที่ 1 ด้านสื่อและแหล่งการเรียนรู้ภาษาจีน 7 แนวทาง องค์ประกอบที่ 2 ด้านครูผู้สอนและการสร้างเครือข่ายความร่วมมือ 11 แนวทาง องค์ประกอบที่ 3 ด้านการบริหารจัดการหลักสูตรภาษาจีน 7 แนวทาง และองค์ประกอบที่ 4 ด้านการจัดการเรียนการสอนและการวัดประเมินผลภาษาจีน 8 แนวทาง

ผลการประเมินความเหมาะสมของแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านครูผู้สอนและการสร้างเครือข่ายความร่วมมือ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านสื่อและแหล่งเรียนรู้ภาษาจีน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด

ผลการประเมิน ความเป็นไปได้ของแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการจัดการเรียนการสอนและการวัดประเมินผลภาษาจีน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านสื่อและแหล่งเรียนรู้ภาษาจีน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก

อภิปรายผล

การพัฒนาแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 สามารถอภิปรายผลการวิจัย ได้ดังนี้

1. สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19

1.1 สภาพปัจจุบัน โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า การจัดการเรียนการสอนภาษาจีนมีค่าเฉลี่ยสูงสุด เนื่องจากสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 ส่วนใหญ่มีประสบการณ์ด้านการจัดการเรียนการสอนและการวัดประเมินผลภาษาจีนบางแห่งเปิดสอนหลักสูตรภาษาอังกฤษ-จีน บางแห่งเปิดสอนเป็นวิชาเลือก การจัดการเรียนการสอนที่ผ่านมาได้มีการวิเคราะห์หลักสูตรและจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ภาษาจีนตามนโยบายของสถานศึกษาครูผู้สอนส่วนใหญ่เป็นครูชาวไทย เนื่องจากการสอนภาษาจีนมีการดำเนินการมาแล้วอย่างต่อเนื่องในสถานศึกษาส่วนใหญ่ ด้วยเหตุนี้ผลการวิจัยจึงแสดงให้เห็นว่า การจัดการเรียนการสอนและการวัดประเมินผลภาษาจีนมีสภาพปัจจุบันโดยรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับการศึกษาของ จารุกร จรตล (2558) ได้ทำการศึกษา สภาพ ปัญหา และแนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาจีนของโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดนนทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า สภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาจีนของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดนนทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 องค์ประกอบที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านสื่อและแหล่งเรียนรู้ภาษาจีน ผลการวิจัยนี้ แสดงให้เห็นว่าการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนยังขาดแคลนด้านสื่อและแหล่งการเรียนรู้ สอดคล้องกับผลการศึกษาสภาพปัญหาการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 ซึ่งพบว่า ครูส่วนใหญ่ใช้แบบเรียนสัมผัสภาษาจีน แต่ยังขาดสื่อการเรียนการสอนเสริม มีหนังสือเสริมความรู้ในห้องสมุดน้อยมาก และจากการสำรวจปัญหาด้านสื่อการสอน พบว่าขาดแคลนสื่อการเรียนการสอนที่ทันสมัยและหลากหลาย โรงเรียนบางแห่งสื่อการสอนไม่เพียงพอ และสื่อการสอนไม่เหมาะสมกับผู้เรียน ซึ่งผลการศึกษา สอดคล้องกับการศึกษาของ จินตนา ภูธนานุสรณ์ (2552) ได้ทำวิจัยเรื่อง ปัญหาการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนของโรงเรียนสอนภาษาจีน สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (สช.) กรุงเทพมหานคร โดยผู้วิจัยได้นำเสนอไว้ว่า กระทรวงศึกษาธิการควรจัดทำคู่มือครู ควรใช้สื่อการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพดึงดูดความสนใจให้กับนักเรียน และต้องสร้างบรรยากาศในห้องเรียนการสอนให้น่าเบื่อ

1.2 สภาพที่พึงประสงค์ พบว่า โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยด้านการบริหารจัดการหลักสูตรภาษาจีน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด และองค์ประกอบที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านครูผู้สอนและการสร้างเครือข่ายความร่วมมือ ผลการวิจัยนี้มีความสอดคล้องกับบริบทของการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 ซึ่งสถานศึกษาส่วนใหญ่จัดการเรียนการสอนรายวิชาภาษาจีนเป็นหลักเน้นเรื่องสื่อสารภาษาจีนเป็นวิชาเสริม จัดวิชาภาษาจีน

เป็นวิชาบังคับ แต่ก็ยังมีบางแห่งจัดเป็นวิชาเพิ่มเติม มีการจัดเวลาเรียนภาษาจีน 1-2 คาบต่อสัปดาห์ ซึ่งเวลาเรียนภาษาจีนถือว่าน้อยเกินไปสำหรับผู้เรียนภาษาต่างประเทศซึ่งต้องพัฒนาทั้งทักษะด้านการฟัง พูด อ่าน และเขียน นอกจากนี้ ในส่วนการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา พบว่า สถานศึกษาส่วนใหญ่ได้นำมาตรฐานตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้ภาษาจีนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 มาใช้อ้างอิงในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา หลักสูตรที่แต่ละโรงเรียนจัดทำขึ้นนั้น มีความหลากหลาย และมีลักษณะเฉพาะที่แตกต่างกัน ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับความเหมาะสมและบริบทของแต่ละโรงเรียน แต่เนื่องจากหลักสูตรแกนกลางไม่สมบูรณ์และชัดเจนพอ เนื้อหาไม่สอดคล้องกับระดับความรู้ของผู้เรียนและไม่มีความต่อเนื่องกัน สาระการเรียนรู้มีมากและยากเกินไป เวลาเรียนไม่เพียงพอโดยอิงหลักสูตรแกนกลางฯ ด้วยสภาพบริบทด้านหลักสูตรภาษาจีนนี้ จึงทำให้มีสภาพที่พึงประสงค์ที่ควรได้รับการพัฒนาในระดับมาก และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ศูนย์จีนศึกษา สถาบันเอเชียศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (2551) ซึ่งได้ดำเนินการศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาระบบการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนในประเทศไทยในระดับประถมศึกษา โดยได้นำเสนอเกี่ยวกับด้านหลักสูตรโรงเรียนไว้ว่า โรงเรียนในสังกัด สพฐ. และโรงเรียนเอกชนมีการจัดเวลาเรียนภาษาจีน 1-2 คาบต่อสัปดาห์ ซึ่งจัดได้น้อยเกินไปสำหรับการพัฒนาทั้งทักษะด้านการฟัง พูด อ่าน และเขียน

1.3 ความต้องการจำเป็น โดยภาพรวมมีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นหรือ PNI modified = 0.185 เมื่อพิจารณารายองค์ประกอบ พบว่า องค์ประกอบมีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นสูงเป็นลำดับที่ 1 คือ ด้านสื่อและแหล่งเรียนรู้ภาษาจีน ลำดับที่ 2 ด้านครูผู้สอนและการสร้างเครือข่ายความร่วมมือ ลำดับที่ 3 ด้านการบริหารจัดการหลักสูตรภาษาจีน และลำดับที่ 4 ด้านการจัดการเรียนการสอนและการวัดประเมินผลภาษาจีน ตามลำดับ ผลการวิจัยนี้แสดงให้เห็นว่าสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 มีความต้องการจำเป็นด้านสื่อและแหล่งเรียนรู้ภาษาจีน เป็นลำดับแรก เนื่องจากในปัจจุบัน การจัดการเรียนการสอนภาษาจีนสถานศึกษาส่วนใหญ่ใช้เอกสารตำราเรียนที่คล้ายคลึงกัน คือ สัมผัสภาษาจีน แต่ยังขาดสื่อเสริมการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน ทั้งหนังสือเพิ่มเติม สื่อการสอนประเภทต่าง ๆ ทั้งสื่อทั่วไปและสื่อที่ใช้เทคโนโลยี จึงทำให้มีความต้องการจำเป็นด้านสื่อและแหล่งเรียนรู้ภาษาจีนเป็นลำดับที่ 1 สอดคล้องกับการศึกษาของ ชวนชวน เปา (2555) ได้ทำการวิจัยการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนของครูอาสาสมัครจีนจากสำนักงานส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาจีนนานาชาติแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีน (ฮั่นป๋น) ผลการศึกษาพบว่า ปัญหาด้านสื่อการเรียนการสอน คือ ไม่มีความพร้อมทางด้านสื่อตำรา และแบบฝึกหัด ตำราในการเรียนการสอนภาษาจีนไม่เพียงพอ

2. ผลการพัฒนาแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ 33 แนวทาง ได้แก่ องค์ประกอบที่ 1 ด้านสื่อและแหล่งการเรียนรู้ภาษาจีน 7 แนวทาง องค์ประกอบที่ 2 ด้านครูผู้สอน

และการสร้างเครือข่ายความร่วมมือ 11 แนวทาง องค์ประกอบที่ 3 ด้านการบริหารจัดการหลักสูตร ภาษาจีน 7 แนวทาง และองค์ประกอบที่ 4 ด้านการจัดการเรียนการสอนและการวัดประเมินผล ภาษาจีน 8 แนวทาง สอดคล้องกับการศึกษาของ จารุกร จรดล (2558) ได้ทำการศึกษา สภาพ ปัญหา และแนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาจีนของโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัด นนทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า แนวทางการ พัฒนาการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาจีนของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดนนทบุรี สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ประกอบด้วย 1) ด้านหลักสูตร ควรบูรณาการหลักสูตร ภาษาจีนให้สอดคล้องกับบริบทโรงเรียน และท้องถิ่น 2) ด้านการจัดการเรียนรู้ ควรจัดการเรียนรู้ที่ ส่งเสริมความแตกต่างของผู้เรียน 3) ด้านสื่อการสอน ควรส่งเสริมให้ใช้สื่อการสอนที่กระตุ้นให้เกิดการ เรียนรู้ที่หลากหลาย และ 4) ด้านครูผู้สอน ควรให้ครูมีการศึกษาและวิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือที่ใช้ ในการวัดและประเมินผล

ผลการประเมินความเหมาะสมของแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนใน สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และผลการประเมินความเป็นไปได้ของแนวทาง โดยรวมอยู่ในระดับมาก

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

1.1 ผู้บริหารควรมอบหมายนโยบายส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาจีนอย่างชัดเจน ในสถานศึกษา เพื่อให้เกิดดำเนินการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนอย่างเป็นระบบ ต่อเนื่องและ เกิดผลสำเร็จอย่างเป็นรูปธรรม

1.2 ผลการศึกษาความต้องการจำเป็นการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 ลำดับแรก คือ ด้านสื่อและแหล่งเรียนรู้ ภาษาจีน รองลงมา คือ ด้านครูผู้สอนและการสร้างเครือข่ายความร่วมมือ ด้านการบริหารจัดการ หลักสูตรภาษาจีน และด้านการจัดการเรียนการสอนและการวัดประเมินผลภาษาจีน ตามลำดับ ซึ่ง ด้านสื่อและแหล่งเรียนรู้ภาษาจีน สามารถพัฒนาควบคู่ไปพร้อมกับการพัฒนาครูผู้สอนภาษาจีนได้ โดยการให้ความรู้แก่ครูในการผลิตสื่อการสอนแบบออนไลน์ผ่านทางเครือข่ายอินเทอร์เน็ต หรือการ วางแผนผลิตสื่อการสอนที่เปิดโอกาสให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการผลิต ซึ่งจะส่งผลให้สามารถ แก้ปัญหาการขาดแคลนสื่อการสอน และได้พัฒนาครู และนักเรียนไปพร้อมกันได้

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

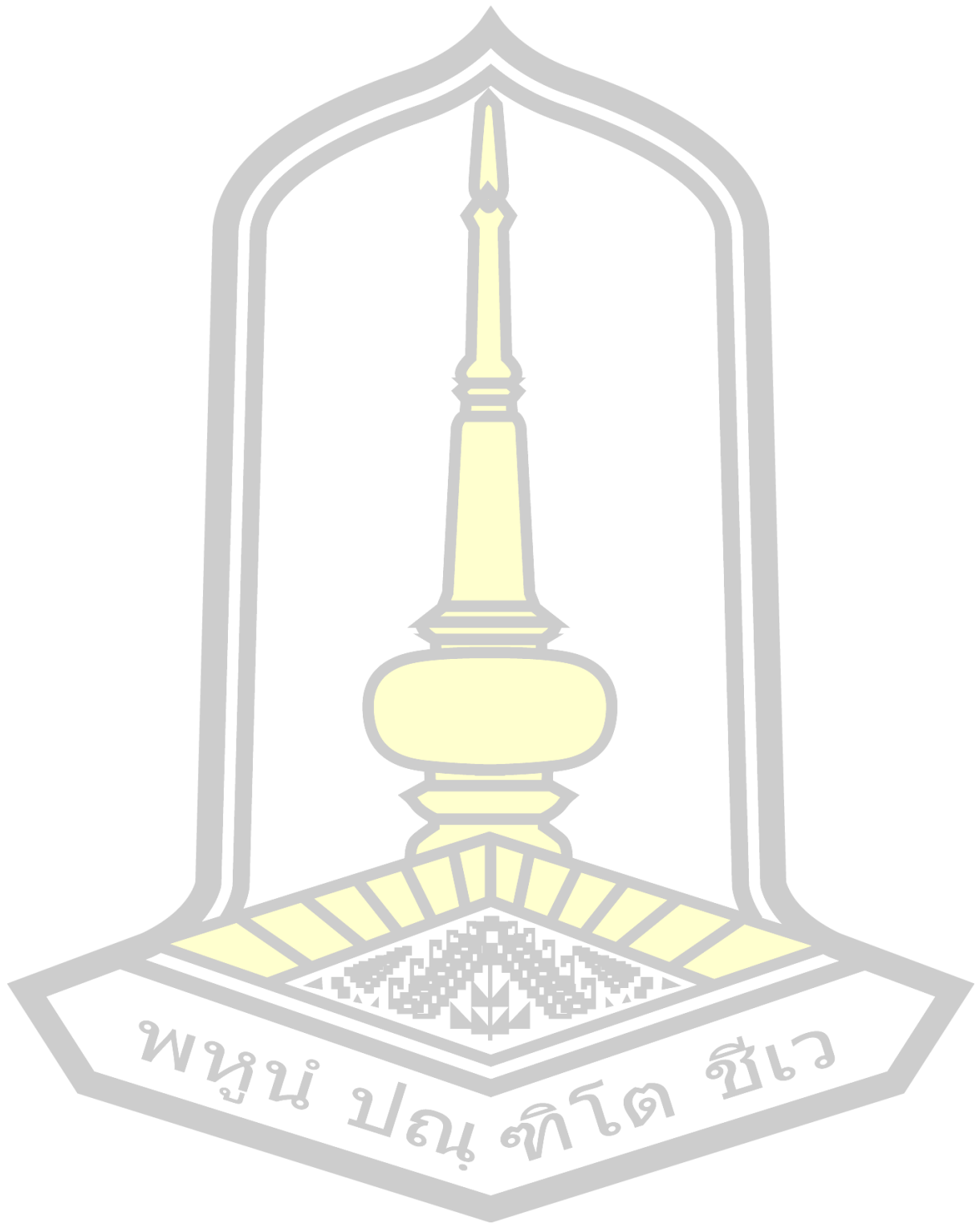
2.1 จากผลการวิเคราะห์ค่าดัชนีความต้องการจำเป็น เห็นควรให้มีการศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับการพัฒนาโปรแกรมพัฒนาครูด้านพัฒนาสื่อการเรียนการสอนและแหล่งเรียนรู้ภาษาจีน ซึ่งเป็นด้านที่มีความต้องการจำเป็นอันดับแรก

2.2 ควรมีการศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับการสร้างวิธีการวัดและประเมินผู้เรียนภาษาจีนที่ได้มาตรฐาน สอดคล้องกับการทดสอบวัดระดับมาตรฐานทางภาษาจีนที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน

2.3 ควรมีการศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับการพัฒนาคู่มือแหล่งเรียนรู้ในชุมชนภาษาจีน ที่เกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่น และแหล่งท่องเที่ยว เพื่อขยายองค์ความรู้ภาษาจีนให้กว้างขึ้น เพื่อให้ นักเรียนได้เพิ่มประสบการณ์ทางภาษา ได้เรียนรู้ด้านวัฒนธรรมภูมิปัญญาและภาษา และเป็นการประชาสัมพันธ์ชุมชนและแหล่งท่องเที่ยวได้อีกทางหนึ่ง

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กมล ภูประเสริฐ. (2545). *การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา*. กรุงเทพฯ: ทิพย์พับลิเคชั่น.
- กมล ภูประเสริฐ. (2547). *การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา*. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: เมธิทิปส์.
- กรมวิชาการ. (2544). *คู่มือการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ*. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- กรมวิชาการ. (2545). *ความคิดสร้างสรรค์ : หลักการ ทฤษฎีการเรียนการสอน การวัดผลและประเมินผล*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ: ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2553). *แนวทางการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ: ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2555). *การพัฒนาสถานศึกษาสู่ประชาคมอาเซียน*. กรุงเทพฯ: ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กรุณา เลิศพัฒนิกัญญา. (2555). *รูปแบบการบริหารโรงเรียนเอกชนสอนภาษาจีน*. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล.
- กาญจน์ เรืองมนตรี และธรินธร นามวรรณ. (2554). *การบริหารงานวิชาการและนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้*. มหาสารคาม: อภิชาติการพิมพ์.
- จันทร์ธานี สงวนนาม. (2545). *ทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหารสถานศึกษา*. กรุงเทพฯ: บุ๊คพอยท์.
- จารุกร จรดล. (2558). *สภาพ ปัญหา และแนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาจีนของโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดนนทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3*. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- จิตติมา วรรณศรี. (2557). *การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา*. พิษณุโลก: รัตนสุวรรณ.
- จินตนา ภูธนานุสรณ์. (2552). *ปัญหาการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนของโรงเรียนสอนภาษาจีน สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (สช.) กรุงเทพมหานคร*. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี.
- จินตนา วิเศษจินดา. (2561). *แนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนระดับมัธยมปลาย*. *Veridian E-Journal, Silpakorn University*, 11(2), 445-455.

ชนาธิป พรกุล. (2543). รูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง. กรุงเทพฯ:

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ชลาลัย อานามวัฒน์. (2556). การบริหารจัดการเรียนการสอนภาษาจีนของโรงเรียนเอกชนสอนภาษาจีน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนในกรุงเทพมหานคร.

วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์. (2557). 80 นวัตกรรม การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ. กรุงเทพฯ:

แดเน็กซ์ อินเตอร์คอร์ปอเรชัน.

ชุมศักดิ์ อินทร์รักษ์. (2546). การบริหารงานวิชาการ. ปัตตานี: ฝ่ายเทคโนโลยีการศึกษาสำนัก

วิทยบริการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ปัตตานี.

ชานชาน เปา. (2555). การจัดการเรียนการสอนภาษาจีนของครูอาสาสมัครจีนจากสำนักงานส่งเสริม

การเรียนการสอนภาษาจีนนานาชาติแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีน (ฮั่นปั้น). วิทยานิพนธ์

ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภูมิภาศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

ณัฐรภา พวงจันทร์. (2553). การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงาน

เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร

การศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี.

ณิชภัทร จาวิสูตร (2555). การจัดการเรียนการสอนหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาจีน

คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ตามความคิดเห็นของนิสิต. วิทยานิพนธ์

ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาอุดมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

ทิตนา แหมมณี. (2551). ศาสตร์การสอนองค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ.

พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ทิตนา แหมมณี. (2555). ศาสตร์การสอน : องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มี

ประสิทธิภาพ. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

อึ้ง บัวศรี. (2532). ทฤษฎีหลักสูตรการออกแบบและพัฒนา. กรุงเทพฯ: ครูสภาลาดพร้าว.

อึ้ง บัวศรี. (2542). ทฤษฎีหลักสูตรและการออกแบบพัฒนา. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: ธนวัช

การพิมพ์.

บรรพต สุวรรณประเสริฐ. (2544). การพัฒนาหลักสูตรโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ. เชียงใหม่: แสงศิลป์.

ปฏล นันทวงศ์ และไพโรจน์ ตัววิเศษ. (2543). หลักสูตรและการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน. สงขลา:

สถาบันราชภัฏสงขลา.

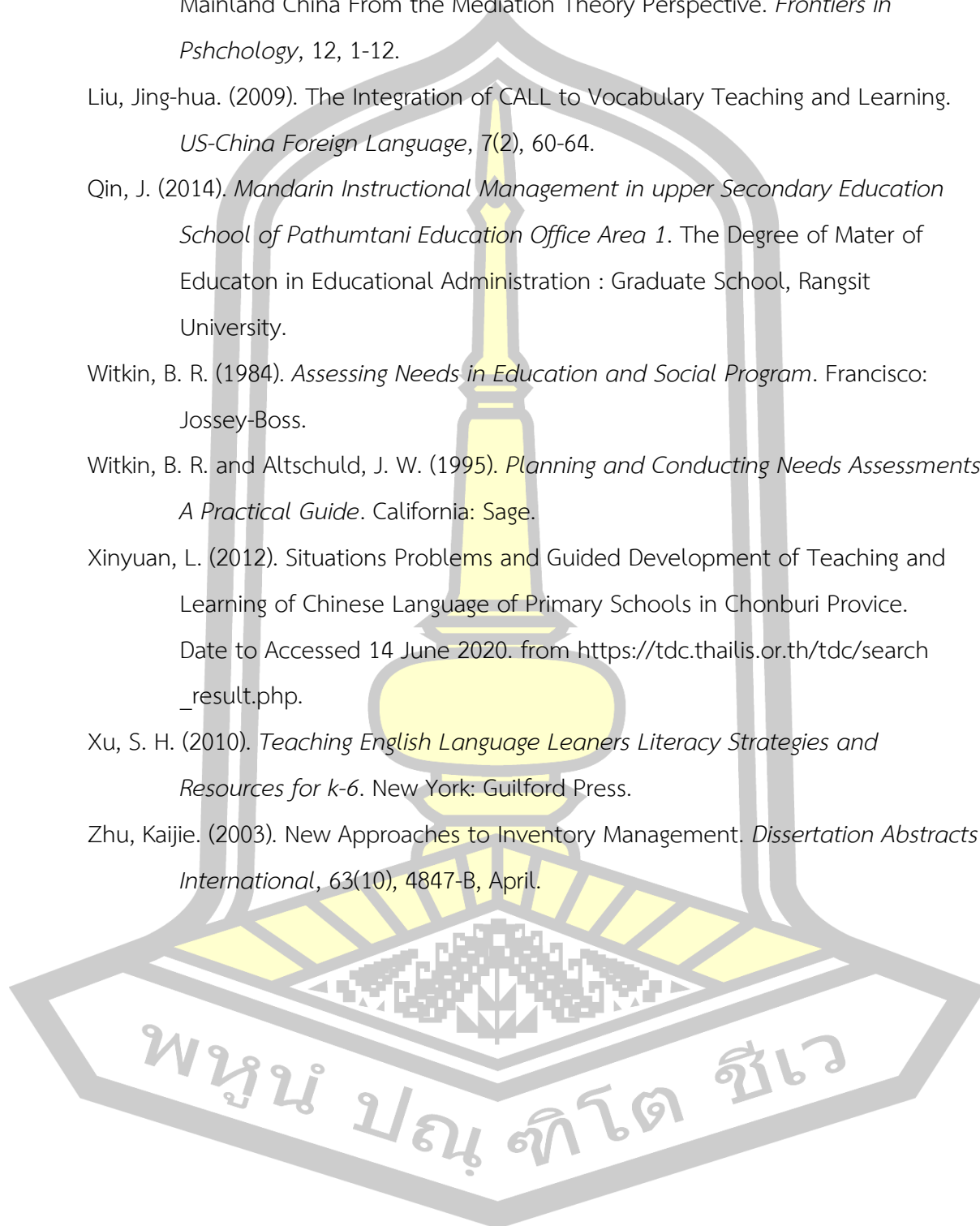
- ประเวศ ยอดยิ่ง. (2542). *ระบบบริหารงานคุณภาพ ISO 9000*. กรุงเทพฯ: เม็ดทรายพรินต์ติ้ง.
- ปรัชญา เวสารัชช์. (2544). *หลักการจัดการศึกษา*. กรุงเทพฯ: สำนักงานปฏิรูปการศึกษา.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2553). *การบริหารงานวิชาการ*. กรุงเทพฯ: ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ.
- พงษ์ศักดิ์ ภูกาบขาว. (2540). *เอกสารความรู้สู่ความเป็นครูมืออาชีพ*. ขอนแก่น: สำนักงาน
การประถมศึกษาจังหวัดขอนแก่น.
- ภิญโญ สาร. (2553). *หลักบริหารการศึกษา*. กรุงเทพฯ: วัฒนาพานิช.
- มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. (2546). *ทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหารการศึกษา
หน่วยที่ 9-12. พิมพ์ครั้งที่ 4*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- มุขรินทร์ หว. (2551). *แนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนกลางในโรงเรียนมัธยมศึกษา
ตอนปลายในเขตกรุงเทพมหานคร*. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย มหาวชิราลงกรณ.
- ยุวดี ถิรธราดล. (2553). *การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนภาษาจีนตามทฤษฎีการรับรู้
ความสามารถของตนเองและการเรียนรู้ด้วยตนเองเพื่อเสริมสร้างความสามารถทางการพูด
ภาษาจีนของนักศึกษาปริญญาบัณฑิต*. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- รณพล มาสันติสุข. (2552). *การเรียนการสอนภาษาจีนในประเทศไทย ระดับชั้นประถม-มัธยมศึกษา*.
สืบค้นเมื่อ 20 มิถุนายน 2563. จาก [http://www.thaiworld.org/th/thailand_](http://www.thaiworld.org/th/thailand_monitor/answer.php?question_id=819)
[monitor/answer.php?question_id=819](http://www.thaiworld.org/th/thailand_monitor/answer.php?question_id=819).
- รติพร แสนรายเงิน. (2560). *การจัดการเรียนการสอนภาษาจีนของนักเรียนมัธยมศึกษาในโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6*. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษา
มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- รุ่งทิพย์ พรหมศิริ. (2549). *ปัจจัยเชิงพระระดับที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของสถานศึกษาที่ดำเนินการตาม
โครงการจัดการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษ ระดับมัธยมศึกษา สำนักงาน
คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน*. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชา
การบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- รุจิร ภูสาร และจันทราณี สงวนนาม. (2545). *การบริหารหลักสูตรในสถานศึกษา*. กรุงเทพฯ: บุ๊ค
พอยท์.
- เลิศดาว กลินศรีสุข. (2550). *การบริหารการศึกษา*. สืบค้นเมื่อ 20 มิถุนายน 2563. จาก
<http://www.gotoknow.org/posts/403387>.

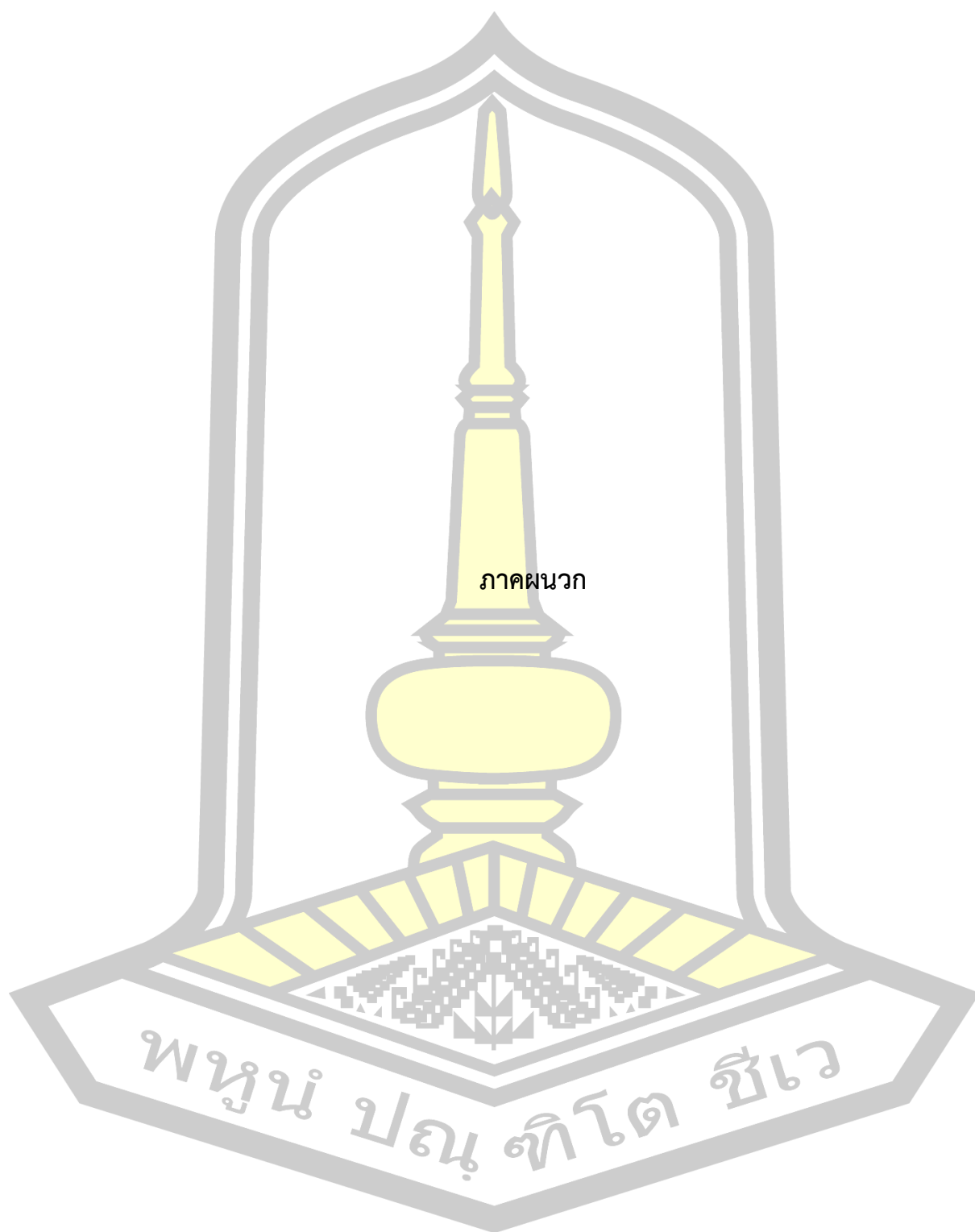
- วรรณิษา ไวยฉายี. (2565). การจัดการเรียนการสอนภาษาจีนในสถานการณ์ปัจจุบัน: มุมมองของผู้เรียนต่อการพัฒนาสถาบันสอนภาษา. *วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์*, 16(1), 153-166.
- วรากร แซ่พุ่น และคณะ. (2560). สภาพและปัญหาการเรียนการสอนภาษาจีน ของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดยะลา. *วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา* 12 (ฉบับพิเศษ), กุมภาพันธ์ 2560, 126-136.
- วัฒนาพร ระงับทุกข์. (2542). *การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง*. กรุงเทพฯ: เลิฟ แอนด์เลิฟเพรส.
- วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา. (2544). *การพัฒนาการเรียนการสอนทางการอุดมศึกษา*. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วิจิตร ศรีสอ้าน และคณะ. (2548). *พื้นฐานการศึกษา*. กรุงเทพฯ: พิมพ์ลักษณ์.
- วิชัย วงษ์ใหญ่ และมารุต พัฒนาผล. (2556). การศึกษาแนวทางการจัดการเรียนรู้ตามแนวสะเต็มศึกษา สำหรับผู้เรียนระดับประถมศึกษา. *Veridian E-Journal , Silpakorn University*, 8(1), 62-74.
- ศิลป์ชัย อวงตระกูล. (2553). *การบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่จัดการศึกษาพิเศษแบบเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงราย เขต 4*. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- ศูนย์จีนศึกษา สถาบันเอเชียศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. (2551). *การเรียนการสอนภาษาจีนในประเทศไทยระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา*. กรุงเทพฯ: สถาบันเอเชียศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศูนย์จีนศึกษาสถาบันเอเชียศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. (2559). *รายงานการวิจัยเพื่อพัฒนาระบบการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนในประเทศไทย ระดับประถมศึกษา*. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ.
- สถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งชาติ. (2552). *การจัดการความรู้จากทฤษฎีสู่การปฏิบัติ*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการและสถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งชาติ.
- สำนักการศึกษา. (2550). *การบริหารงานวิชาการ*. กรุงเทพฯ: สำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร.
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2552). *แนวทางการบริหารจัดการหลักสูตร ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2556). *ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้ภาษาจีน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ สกสศ.
- สิริยา เวียงนนท์. (2551). *การศึกษาสภาพปัญหาการจัดการศึกษาของโรงเรียนเอกชนสอนภาษาจีน ในกรุงเทพมหานคร*. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร การศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสยาม.
- สุคนธา อรุณภู่. (2560). *กลยุทธ์การพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนของโรงเรียน มัธยมศึกษาตอนปลายในประเทศไทย*. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการการศึกษา วิทยาลัยครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- สุทธิชา รัตนมงคล. (2551). *การพัฒนาแผนการสอนวิชาภาษาจีนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง สำหรับ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนยุพราชวิทยาลัย จังหวัดเชียงใหม่*. วิทยานิพนธ์ ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- สุธรรม ธรรมทัศนานนท์. (2554). *หลักการทฤษฎีและแนวทางการบริหารการศึกษา*. พิมพ์ครั้งที่ 2. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สุมิตร คุณานุกร. (2536). *หลักสูตรและการสอน*. กรุงเทพฯ: คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย.
- สุรพันธ์ ต้นศรีวงษ์. (2538). *วิธีสอน*. กรุงเทพฯ: สกายบุ๊คส์.
- สุวิชัย โกศัยยะวัฒน์. (2543). *รายงานการวิจัยการศึกษาการพัฒนาแบบการจัดการศึกษา ขั้นพื้นฐาน 12 ปี ตามวัฒนธรรมและภูมิปัญญาพื้นบ้านของชาวช่องในภาคตะวันออก*. ชลบุรี: ภาควิชาพื้นฐานการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ. (2544). *21 วิธีจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนากระบวนการคิด*. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: ภาพพิมพ์.
- สุวิมล ว่องวานิช. (2558). *การวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่ง จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย.
- อาภรณ์ ใจเที่ยง. (2550). *หลักการสอน (ฉบับปรับปรุง)*. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- อุทุมพร จามรมาน. (2530). *การวัดและประเมินผลการเรียนการสอนระดับอุดมศึกษา*. กรุงเทพฯ: ฟันนี่พับลิชชั่น.
- Aiping, Z. (2559). *Chinese Language Learning Management Secondary Schools in Pthumthani Province as Perceived by School Administrators and Teachers*. Date to Accessed 16 June 2020. from https://tdc.thailis.or.th/tdc/search_result.php.

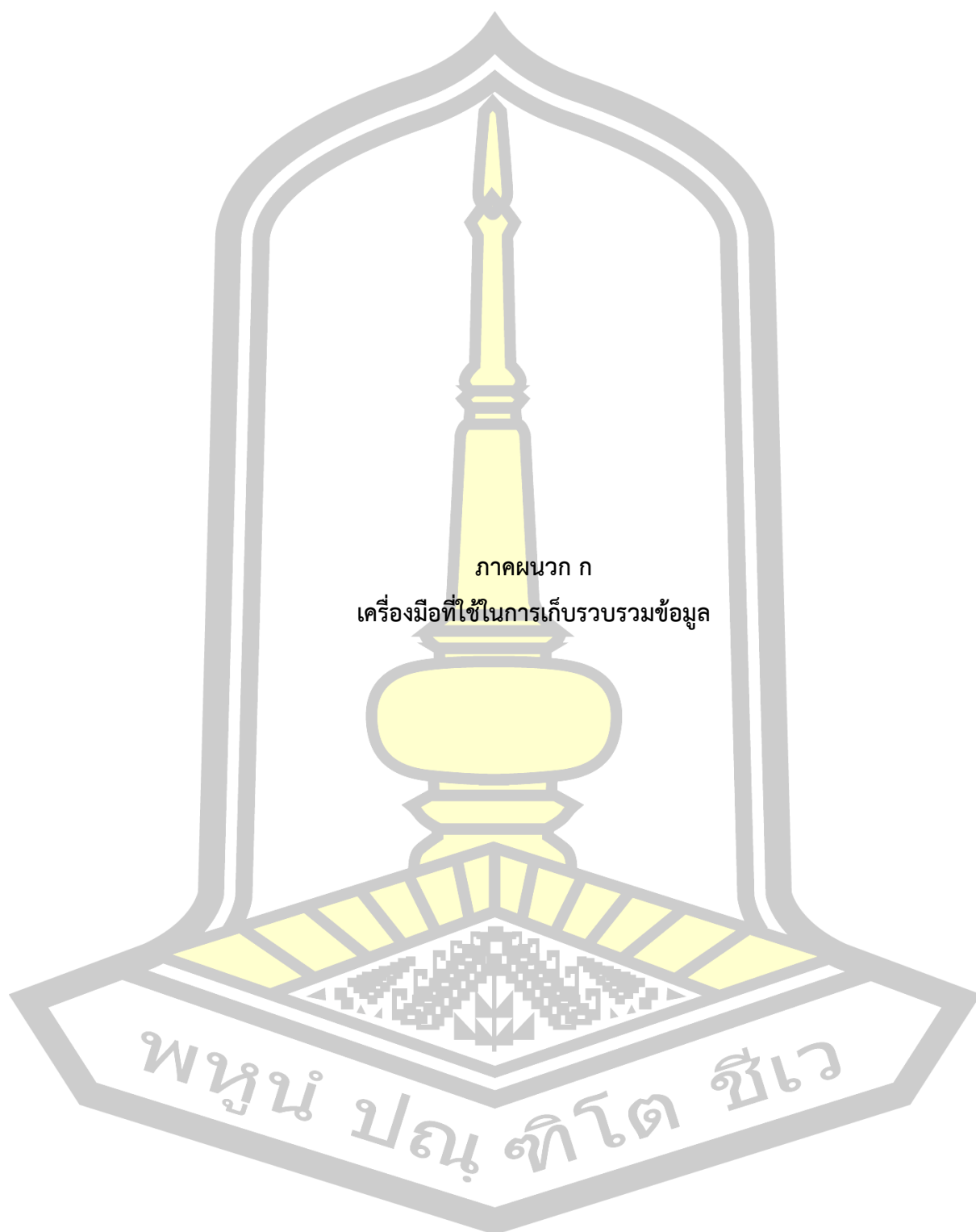
- Armstrong, D.G. (1989). *Developing and Documenting the Curriculum*. Needham Heights, Mass: Allyn and Bacon.
- Bruner, J. S. (1973). *The Relevance of Education*. New York: Norton.
- Chen, Y. (2016). *A Research on Teaching Methods using Special Encouragement Technique with Middle School Students : A Case Study at Nakhon Pathom Sahabumrung School*. Master's Degree, Teaching Chinese: Huachiew Chalermprakiet University.
- Cui, X. (2010). The Development and Prospect of Teaching Chinese as a Second Language and Language and International Chinese Education. *Applied Linguistics*, 5(2), 2-11.
- Dale, Edgar. (1969). *Audiovisual Method in Teaching*. New York: Holt, Rinehart and Winston.
- Feang, B. B. (2011). *Problems and Recommendations of Chinese Language Teaching-Learning Management in Basic Education School in Thailand*. Date to accessed 10 June 2020. from http://digital_collect.lib.buu.ac.th/dcms/files//52910195/title.pdf.
- Good, C. V. (1973). *Dictionary of Education*. 3rd ed. New York: McGraw-Hall.
- Guo, Z. (2021). A Study of Chinese Language Teaching at British Universities: How Communicative are Chinese Teachers' Methods?. *International Journal of Chinese Language Teaching*, 2(1), 66-86.
- Hough, J. B. and Duncan, J. K. (1970). *Teaching: Description and Analysis*. Washington: Addison Wesley.
- Jiang, Y. (2023). Teacher Identity and Culture Teaching in Chinese Language Classrooms: A Case Study in a Canadian University. *International Journal of Chinese Language Teaching*, 4(1), 53-67.
- Jin, J. M. (2010). *Duiwai Hanyu Jiaoxue Changyong Kechang Jiaoxuefa*. Zhongwen: Daxi Yuandi.
- Krejcie, R. V. and Morgan, D. W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30(3), 607-610.
- Kaufman, R., Rojas, A. M. and Mayer, H. (1993). *Needs Assessment: A user's Guide*. New Jersey: Educational Technology Publications.

- Li, C., et al. (2021). Strategy Use Among Chinese as Second Language Learners in Mainland China From the Mediation Theory Perspective. *Frontiers in Pshchology*, 12, 1-12.
- Liu, Jing-hua. (2009). The Integration of CALL to Vocabulary Teaching and Learning. *US-China Foreign Language*, 7(2), 60-64.
- Qin, J. (2014). *Mandarin Instructional Management in upper Secondary Education School of Pathumtani Education Office Area 1*. The Degree of Mater of Educaton in Educational Administration : Graduate School, Rangsit University.
- Witkin, B. R. (1984). *Assessing Needs in Education and Social Program*. Francisco: Jossey-Boss.
- Witkin, B. R. and Altschuld, J. W. (1995). *Planning and Conducting Needs Assessments A Practical Guide*. California: Sage.
- Xinyuan, L. (2012). Situations Problems and Guided Development of Teaching and Learning of Chinese Language of Primary Schools in Chonburi Provice. Date to Accessed 14 June 2020. from https://tdc.thailis.or.th/tdc/search_result.php.
- Xu, S. H. (2010). *Teaching English Language Leaners Literacy Strategies and Resources for k-6*. New York: Guilford Press.
- Zhu, Kaijie. (2003). New Approaches to Inventory Management. *Dissertation Abstracts International*, 63(10), 4847-B, April.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

พหุณํ ปณฺ ทิโต ชีเว

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

วิทยานิพนธ์เรื่อง การพัฒนาแนวทางการบริหารจัดการเรียนการสอนภาษาจีนในสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามเพื่อการวิจัย เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของครูผู้สอนวิชาภาษาจีนเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาจีนและสภาพที่พึงประสงค์ของการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน ตลอดจนข้อเสนอแนะแนวทางการเรียนการสอนที่เหมาะสม ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 19 โดยแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพและข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ

2. โปรดพิจารณาและตอบแบบสอบถามทุกข้อตามความคิดเห็นของท่านตามความเป็นจริง ทั้งนี้เพื่อความสมบูรณ์และถูกต้องของการศึกษาวิจัย

3. คำตอบและความคิดเห็นของท่าน ผู้วิจัยถือว่าเป็นข้อมูลที่มีค่าอย่างยิ่งและสงวนไว้เป็นความลับ โดยใช้ประโยชน์เพื่อการศึกษาวิจัยครั้งนี้เท่านั้น

ขอขอบคุณทุกท่าน ที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามครั้งนี้

จิตรานุช วรดี

นิสิตปริญญาโท การบริหารและพัฒนการศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

พูน ปณ จิตโต ชีเว

ตอนที่ 1 สถานภาพและข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง () ที่ตรงตามความเป็นจริงของท่าน

1. เพศ () ชาย () หญิง
2. สถานภาพ
() ผู้บริหาร () ครู
3. วุฒิการศึกษาสูงสุด
() ต่ำกว่าปริญญาตรี
() ปริญญาตรี
() ปริญญาโท
() ปริญญาเอก

ตอนที่ 2 สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ของการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19

คำชี้แจง โปรดพิจารณาประเด็น แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับความคิดเห็นที่ตรงกับสภาพ
ที่ปฏิบัติในปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ตามความคิดเห็นของท่าน ตามเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

มีสภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์มากที่สุด	(5 คะแนน)
มีสภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์มาก	(4 คะแนน)
มีสภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ปานกลาง	(3 คะแนน)
มีสภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์น้อย	(2 คะแนน)
มีสภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์น้อยที่สุด	(1 คะแนน)

พูน ปณ ภิโต ชีเว

[illegible]

ประเด็น	ระดับความคิดเห็น									
	สภาพปัจจุบัน					สภาพที่พึงประสงค์				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
4.3 ครูผู้สอนภาษาจีนมีระดับความรู้ขั้นต่ำของครูไทยสอนภาษาจีน โดยใช้ HSK (Hanyu Shuiping Kaoshi) ไม่ต่ำกว่าระดับ 3 และครูคนจีน ไม่ต่ำกว่าระดับ 5										
4.4 มีเครือข่ายความร่วมมือด้านสื่อและแหล่งเรียนรู้ภาษาจีนระหว่างสถานศึกษาหรือสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและหน่วยงานภายนอกซึ่งสามารถสนับสนุนด้านสื่อหรือสามารถใช้เป็นแหล่งเรียนรู้ในการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนได้										

ขอขอบคุณทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง

สำหรับการวิจัยเรื่อง การพัฒนาแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนในสถานศึกษาสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 19

คำชี้แจง แบบสัมภาษณ์ฉบับนี้ สร้างขึ้นเพื่อใช้สัมภาษณ์ผู้บริหารหรือครูของโรงเรียนต้นแบบ
เกี่ยวกับวิธีปฏิบัติที่ดีด้านการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน โดยผู้วิจัยเป็นผู้ทำการสัมภาษณ์
ด้วยตนเอง

ตอนที่ 1 ข้อมูลเบื้องต้น

ชื่อผู้ให้สัมภาษณ์

ตำแหน่ง

สถานศึกษา

สังกัด

ชื่อผู้สัมภาษณ์ นางสาวจิตรานุช วรดี

ตอนที่ 2 ข้อคำถามที่สัมภาษณ์

1. ด้านการบริหารจัดการหลักสูตรภาษาจีน ท่านมีวิธีปฏิบัติที่ดีในการบริหารการจัดการ
หลักสูตรภาษาจีนอย่างไร โดยภาพรวม และในประเด็นที่มีความต้องการจำเป็นอย่างนี้

- การจัดทำแผนและการประเมินหลักสูตรภาษาจีนเพื่อปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตร
- การเตรียมการและการจัดทำแผนสำหรับการใช้หลักสูตรภาษาจีน ได้แก่ การปรับ

พื้นฐานผู้เรียน การจัดการเรียนการสอนภาษาจีน และการวัดและประเมินผลผู้เรียนที่ได้มาตรฐาน

- การเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาก่อนใช้หลักสูตรภาษาจีน

2. ด้านการจัดการเรียนการสอนและการวัดประเมินผลภาษาจีน ท่านมีวิธีปฏิบัติที่ดีด้าน
การจัดการเรียนการสอนและการวัดประเมินผลภาษาจีนอย่างไร โดยภาพรวม และในประเด็นที่มี
ความต้องการจำเป็นอย่างนี้

- การสรุปผลและสะท้อนผลการจัดการเรียนการสอน เพื่อนำสู่การพัฒนาการจัดการ
เรียนการสอนภาษาจีน

- การเตรียมความพร้อมและจัดทำแผนสำหรับการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน

- การจัดการเรียนการสอนภาษาจีนอย่างเป็นระบบ โดยใช้วิธีการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การวัดและประเมินผลผู้เรียน และการรายงานผลการเรียน

3. ด้านสื่อและแหล่งเรียนรู้ภาษาจีน ท่านมีวิธีปฏิบัติที่ดีด้านสื่อและแหล่งเรียนรู้ภาษาจีนอย่างไร โดยภาพรวม และในประเด็นที่มีความต้องการจำเป็นดังนี้

- การสร้างและการบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้สำหรับการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน
- การจัดหาและบริหารจัดการสื่อประเภทตำราเรียนภาษาจีนที่มีคุณภาพ ที่มีเนื้อหาครบถ้วน เข้าใจง่ายผู้เรียนสามารถศึกษาได้ด้วยตนเอง
- การส่งเสริมนักเรียนให้มีส่วนร่วมในการผลิตสื่อการเรียนการสอนภาษาจีน เพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน

4. ด้านครูผู้สอนและการสร้างเครือข่ายความร่วมมือ ท่านมีวิธีปฏิบัติที่ดีด้านครูผู้สอนและการสร้างเครือข่ายความร่วมมืออย่างไร โดยภาพรวมและในประเด็นที่มีความต้องการจำเป็นดังนี้

- การส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูผู้สอนภาษาจีน วัดระดับความรู้ของตนเอง โดยใช้ HSK (Hanyu Shuiping Kaoshi)
- การนำกระบวนการ PLC มาใช้ในการพัฒนาครูผู้สอนภาษาจีน และพัฒนาอย่างต่อเนื่องทุกภาคเรียน
- การบริหารจัดการด้านครูผู้สอนภาษาจีนให้เพียงพอสำหรับการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน

นางสาวจิตรา นุช วรรดี

นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาศึกษา รุ่น พ.32

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

พูน ปณ จิตโต ชีเว

แบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน
 ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19

คำชี้แจง

1. แบบประเมินฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของ
 แนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 ประกอบด้วย 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19

ตอนที่ 2 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

2. กรุณาตอบแบบประเมินให้ครบทุกข้อ ผลการตอบแบบประเมินจะนำไปใช้ประโยชน์
 เพื่อการวิจัย โดยไม่มีผลกระทบต่อการปฏิบัติงานของผู้ตอบแต่ประการใด

ขอขอบพระคุณที่ให้ความร่วมมือในประเมินแนวทาง

นางสาวจิตรานุช วรดี

นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนการศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

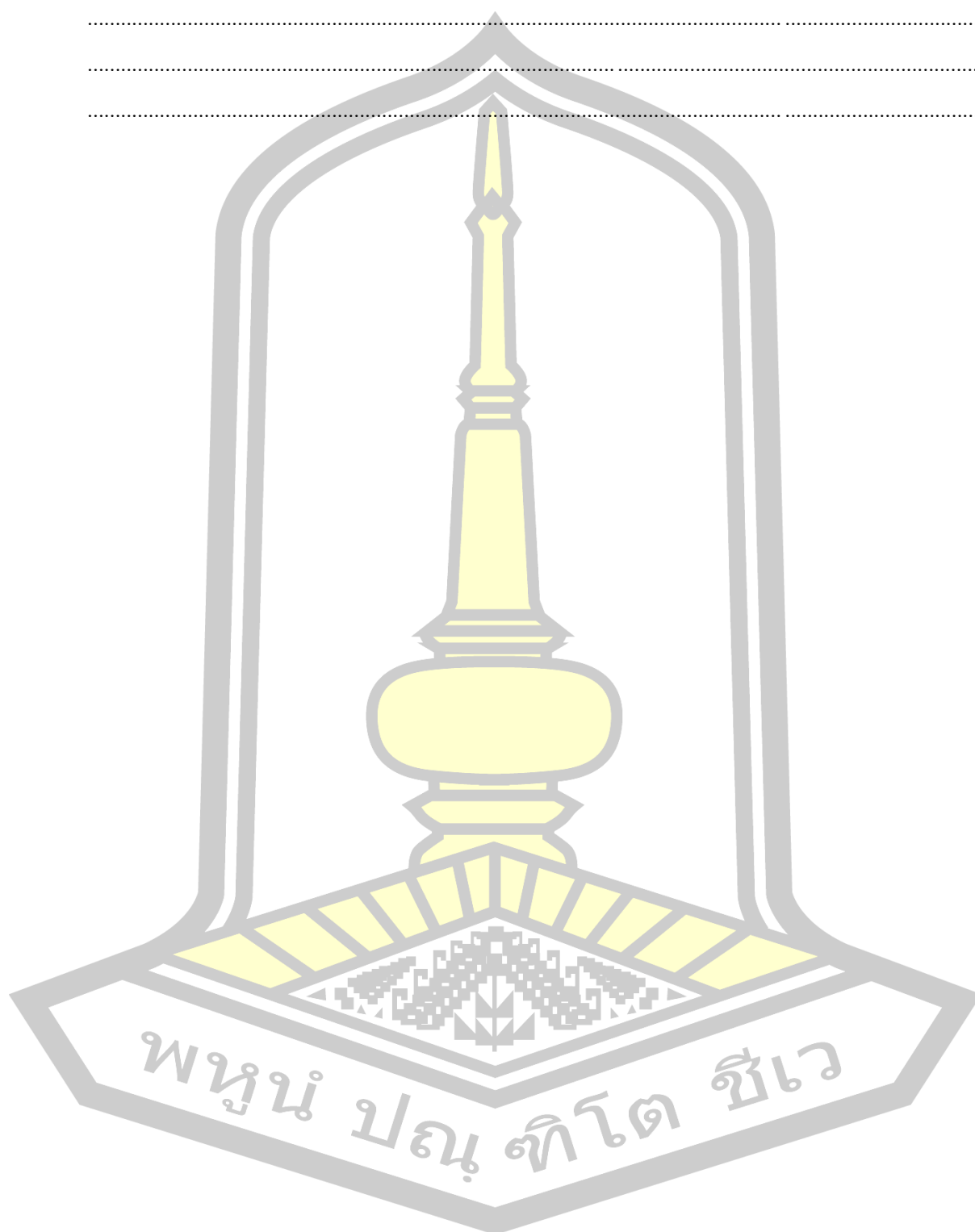
พูน ปณ จิต ชีเว

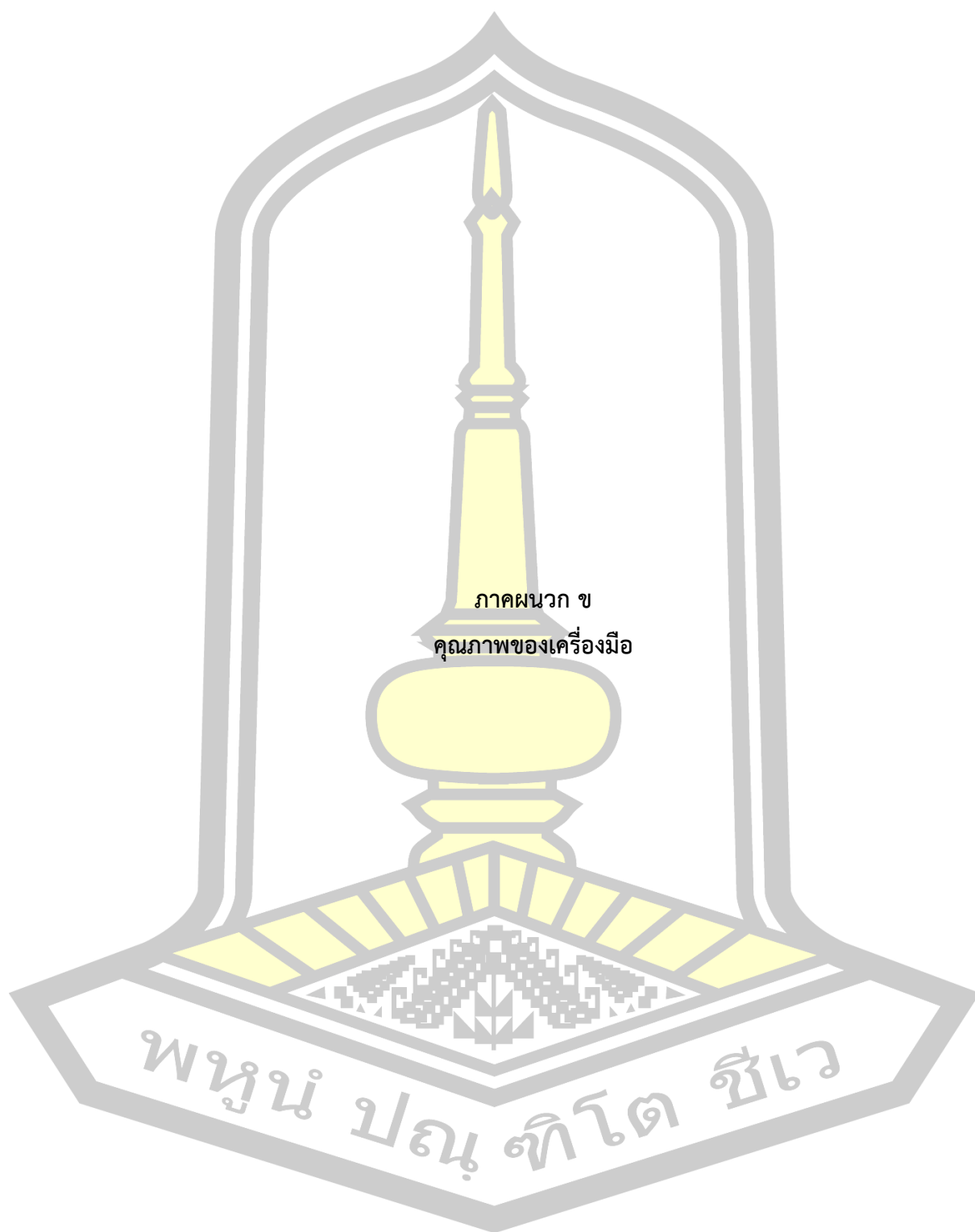
[illegible]

[illegible]

[illegible]

ตอนที่ 2 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

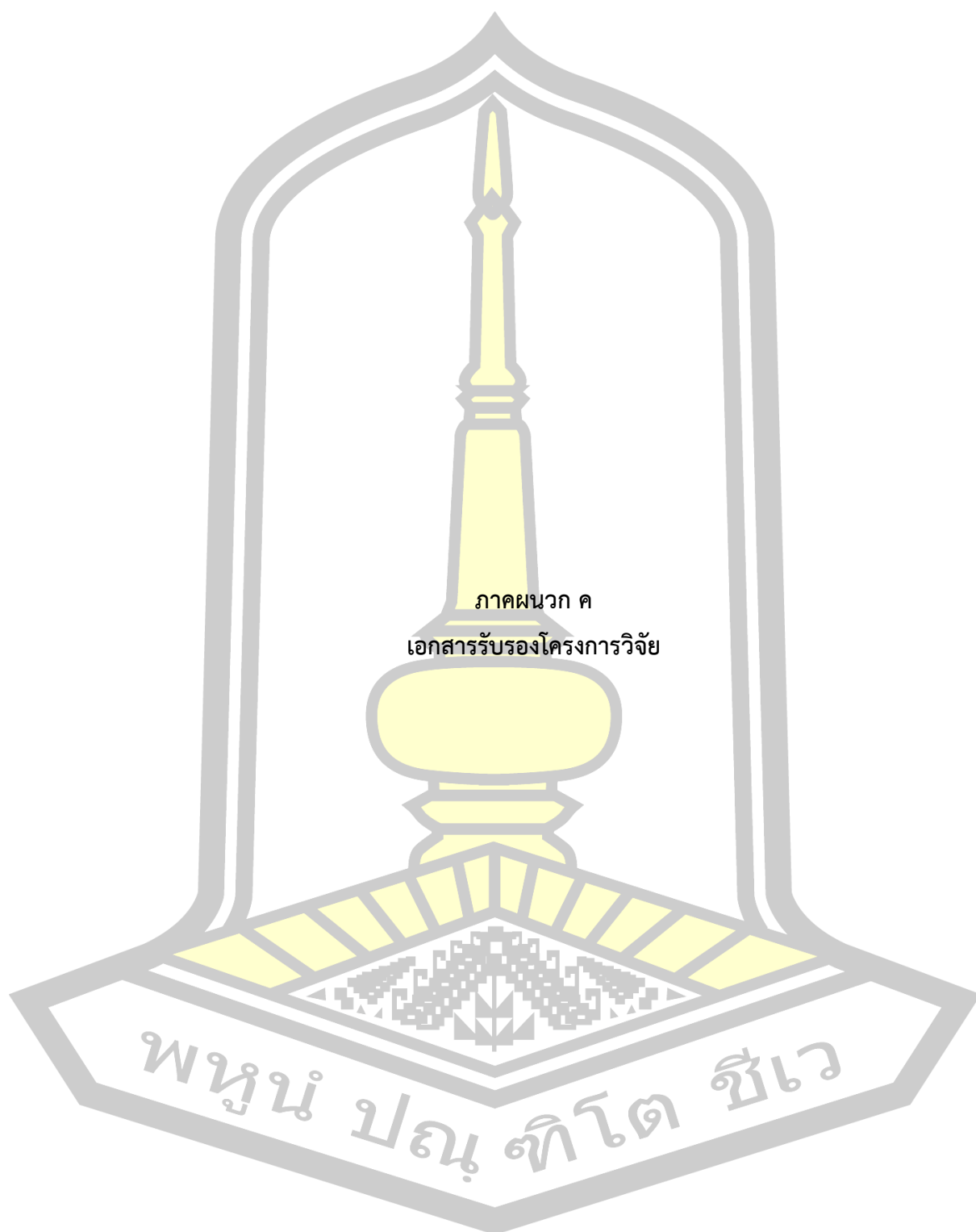

ผล try out จำนวนกลุ่ม tryout 30 คน

ข้อที่	IOC		ค่าอำนาจจำแนก (r_{xy})	
			สภาพปัจจุบัน	สภาพที่พึงประสงค์
1.1	1.00	ใช้ได้	.473	.662
1.2	0.80	ใช้ได้	.297	.698
1.3	0.60	ใช้ได้	.700	.734
1.4	1.00	ใช้ได้	.510	.723
2.1	1.00	ใช้ได้	.393	.338
2.2	0.60	ใช้ได้	.661	.607
2.3	0.60	ใช้ได้	.850	.311
2.4	0.80	ใช้ได้	.354	.409
3.1	0.60	ใช้ได้	.892	.793
3.2	0.80	ใช้ได้	.490	.599
3.3	0.80	ใช้ได้	.611	.592
3.4	1.00	ใช้ได้	.829	.579
4.1	0.80	ใช้ได้	.490	.883
4.2	1.00	ใช้ได้	.614	.579
4.3	1.00	ใช้ได้	.811	.871

สภาพปัจจุบัน		สภาพที่พึงประสงค์	
Reliability Statistics		Reliability Statistics	
Cronbach's Alpha	N of Items	Cronbach's Alpha	N of Items
.971	15	.964	15

พหุ ประสิทธิภาพ

คณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในคน มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

เอกสารรับรองโครงการวิจัย

เลขที่การรับรอง : 344-383/2566

ชื่อโครงการวิจัย (ภาษาไทย) การพัฒนาแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนสถานศึกษาในสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19

ชื่อโครงการวิจัย (ภาษาอังกฤษ) Developing the Guidelines for Chinese Language Instruction for
Schools under the Secondary.

ผู้วิจัย : นางสาวจิตรา นุช วรดี

หน่วยงานที่รับผิดชอบ : คณะศึกษาศาสตร์

สถานที่ทำการวิจัย : สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19

ประเภทการพิจารณาแบบ : แบบเร่งรัด

วันที่รับรอง : 11 กันยายน 2566

วันหมดอายุ : 10 กันยายน 2567

ข้อเสนอการวิจัยนี้ ได้รับการพิจารณาและให้ความเห็นชอบจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในคน
มหาวิทยาลัยมหาสารคามแล้ว และอนุมัติในด้านจริยธรรมให้ดำเนินการศึกษาวิจัยเรื่องข้างต้นได้ บนพื้นฐาน
ของโครงร่างงานวิจัยที่คณะกรรมการฯ ได้รับและพิจารณา เมื่อเสร็จสิ้นโครงการแล้วให้ผู้วิจัยส่งแบบฟอร์ม
การปิดโครงการและรายงานผลการดำเนินงานมายังคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในคน มหาวิทยาลัย
มหาสารคาม หรือหากมีการเปลี่ยนแปลงใดๆ ในโครงการวิจัย ผู้วิจัยจะต้องยื่นขอรับการพิจารณาใหม่

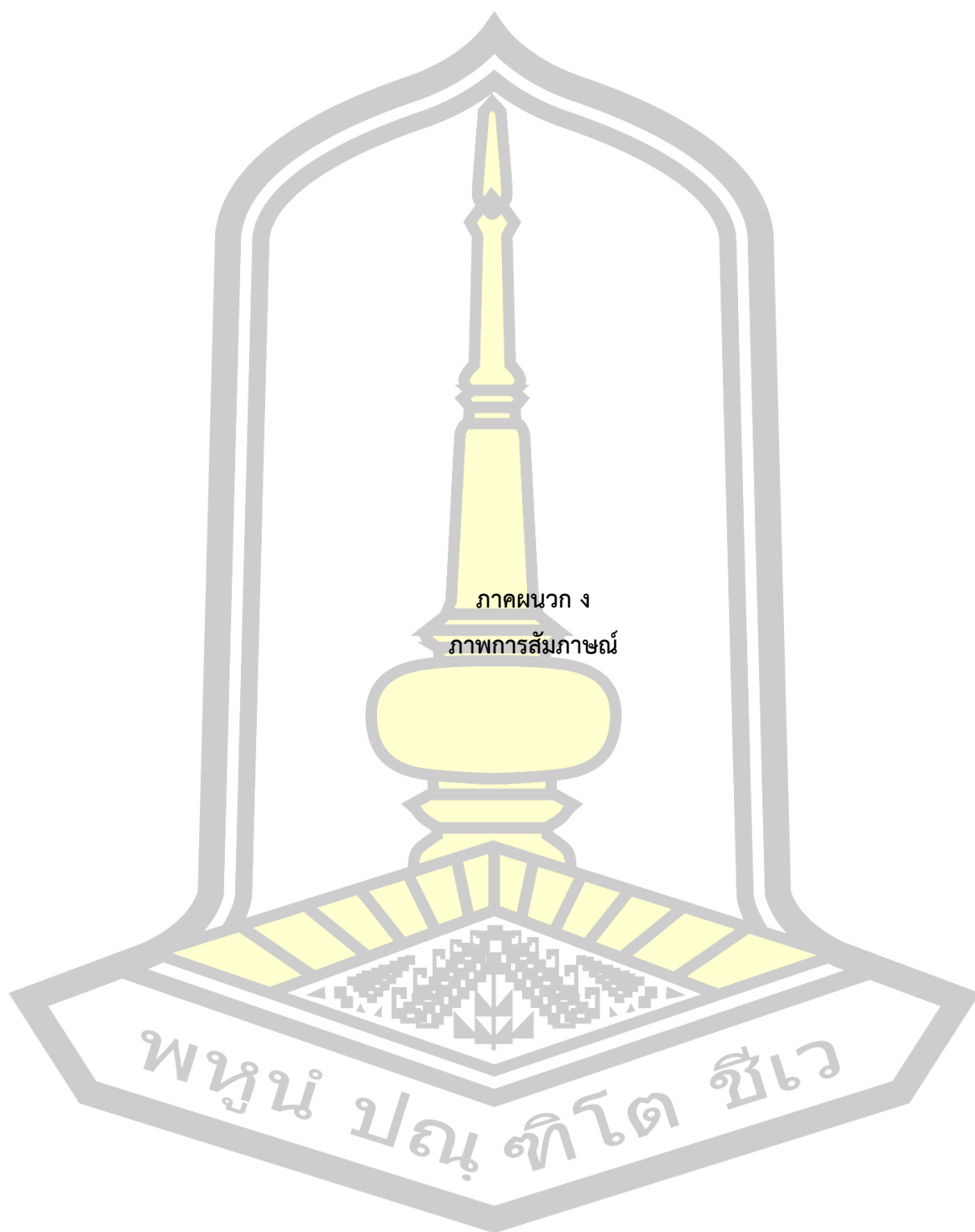
.....ภรณ์ สว่างจิตร์.....

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เกษักรหญิงรัตรี สว่างจิตร์)

ประธานคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในคน

มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ทั้งนี้ การรับรองนี้มีเงื่อนไขดังที่ระบุไว้ด้านหลังทุกข้อ (ดูด้านหลังของเอกสารรับรองโครงการวิจัย)

ภาพประกอบ 6 ผู้ให้ข้อมูลอธิบายเกี่ยวกับวิธีปฏิบัติที่ดีด้านการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน

ภาพประกอบ 7 ผู้วิจัยสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับวิธีปฏิบัติที่ดีด้านการจัดการเรียนการสอน
ภาษาจีน

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ	นางสาวจิตรานุช วรดี
วันเกิด	วันที่ 18 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2535
สถานที่เกิด	อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบูรณ์
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	บ้านเลขที่ 796/21 หมู่ที่ 5 ตำบลในเมือง อำเภอบ้านไผ่ จังหวัดขอนแก่น รหัสไปรษณีย์ 40110
ตำแหน่งหน้าที่การงาน	ครู อันดับ ค.ศ.1
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	โรงเรียนโนนสังวิทยาคาร ตำบลโนนสัง อำเภอโนนสัง จังหวัดหนองบัวลำภู รหัสไปรษณีย์ 39110
ประวัติการศึกษา	พ.ศ. 2550 มัธยมศึกษาตอนต้น (ม.3) โรงเรียนเมืองพลพิทยาคม ตำบลลอมคอม อำเภอพล จังหวัดขอนแก่น พ.ศ. 2553 มัธยมศึกษาตอนปลาย 6 (ม.6) โรงเรียนแก่นนครวิทยาลัย ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น พ.ศ. 2557 ปริญญาศิลปศาสตรบัณฑิต (ศศ.บ.) สาขาวิชาภาษาจีน มหาวิทยาลัยขอนแก่น พ.ศ. 2566 ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.) สาขาวิชาการบริหารและพัฒนการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
ทุนวิจัย	-
ผลงานวิจัย	-

พูน ปณ จิโต ชีเว